הארץ

75 אג' יום ד' כ"ה בתשרי תשמ"ז, 29 באוקטובר 1986 VOL. 68/20519 OCTOBER 29 1986

פונגרד
הצלת חיים בלחיצת כפתור

צפו הערב בתוכנית הטלוויזיה "בין הכסאות" בשעה 20.00. לרשותכם קו פתוח לשאלות והזמנות משעה 22.00—20.30

קו אדיר בע"מ: 02-539648, 02-539993

יו"ר ארגון מנהלי בתיה"ח: על הממשלה לנהוג ביד קשה באחיות

"אם יש צורך בצווי ריתוק אסור לממשלה להירתע ועליה להיות מוכנה לאכוף החוק"

מאת מיכאל גרטי

"אני אפילו לא מדבר על הקיצוניות של השביתה. זה מעבר לקיצוניות. יש כאן תופעה מסוכנת. אתמול הכבו חולים לני־תות, בידיעה שהאחיות עובדות בבוקר. אך כאשר הגיע הזמן לנתח אמרו האחיות שהן כ"עיצו־מים, ואינן עובדות בחדרי ניתוח. למה התאכזרות הזו. מדוע להביא לחולים לעבור הכנות לני־תוח? מדוע לטלטל אותם, לתת להם סמים ואחר כך לעשות לפתע תרגילים?"

הדובר, פרופ' שמואל פנחס, מנהל הדסה ויו"ר ארגון מנהלי בתי החולים, נשמע נרגש כשהוא מדבר על המצב בבתי החולים, אותו הוא מגדיר "בלתי נסבל".

במשפטים מרוחים, כמי שמכירה תיאוריה לוגית, הוא מפרש את עמדתו: "מגיע קו מסוים, שבו הפגיעה בחולים מתחילה להיות כזו, שהחובה של ממשלת ישראל היא להגן על החולים. אם הממשלה אינה יכולה להיענות לתביעות האחיות, נופלת על הממשלה האחריות להגן על אותם מסכנים בדרכים אחרות."

פרופ' פנחס מוכן אף להתוות את הנתיב לאותה פעולה שהוא תובע מהממשלה לנקוט: "שירו־תים חיוניים, וכהם שירותי בר־יאות, הם חלק מהגנה שהמדינה חייבת לחלשים. הממשלה בישראל, שאיננה ממשלת הקיימאקם הטורקי, אלא ממשלה שנבחרה על ידי כולנו, חייבת להכטיח את השירות הזה, ואם יש צורך בצווי ריתוק, אסור לממשלה להירתע והיא צריכה להיות מוכנה גם לאכוף את החוק".

מנהל הדסה מסביר, שהוא אינו מתייחס לצידקת תביעותיהן של האחיות, אך מציין במאמר מוסגר ש"הממשלה נלחמת כאן על כלכלת ישראל". הוא גם אינו קובע, שהדרך חייבת להיות צווי ריתוק. "הצעתיה" הצעה בממשלה על ידי השר יוסף בורג, להכניס חובשים צבאיים לבתי החולים", הוא מזכיר ומוסיף "אם גם זו מוקצית מחמת מיאוס בעיני הממשלה, יכול מנכ"ל משרד הבריאות להוציא הרשאה, קבועה או זמנית, לעיסוק בסיעוד גם למי שאינן אחיות".

"אתה יודע מדוע הממשלה אינה מוציאה צווי ריתוק? כיוון שהיא חוששת שתצטרך לאכוף אותם. אך היא חייבת להיות מוכנה לאכוף אותם כחלק מחובת החברה כלפי החלשים".

ובכל זאת, מה יקרה אם האחיות יסרבו לקיים את הצווים? "לא צריך להירתע מכך. מי אמר שצריך לאכוף באמצעות בתי סוהר? כל מה שצריך הוא להפוך את העניין לבירורת קנס. מי שלא תתייצב לעבודה אחרי יום תיקנס ב־1,000 שקל, אחרי שבוע ב־2,000 שקל, ולגבות את הקנסות גם אם פירוש הדבר עיקול הטלוויזיה הצבעונית. וגם אם יצטרכו להמשיך בגביה כמו בול־דוג בעוד שבע שנים".

ד"ר שמואל פנחס

האחיות שוב נוטשות: מ־3 אחה"צ לימֶמה נסים והריש דנו בהוצאת צווי ריתוק

מאת מיכאל גרטי, יהודית וינקלר וצבי זרחיה כתבי "הארץ"

האוצר שוקל אפשרות להוציא צווי ריתוק לאחיות. אמש דן שר האוצר, משה נסים, עם היועץ המשפטי לממשלה, בהיבטים משפטיים שיהיו לצעדים. שינקטו האוצר. גורמים כלכליים בירוש־לים מסרו אתמול, כי בין היתר הועלתה אפשרות להוציא צווי רי־תוק לאחיות השובתות. עם זאת עדיין לא ברור אם יוצא בבגרך צווי ריתוק. שר האוצר דוחה אמש פניה של האחיות להיפגש עמו ואמר כי כל עוד הן שובתות לא ישוחח עימן.

אחיות בתי החולים ממשיכות את סדרת הנטישות, בה החלו לפני שבוע. היום אחר הצהריים ינטשו האחיות את בתי החולים מהשעה 15.00, ל־24 שעות.

אתמול שוב נטשו האחיות את בתי החולים במשמרת הערב. והד מצב בבתי החולים הוגדר "קריטי" ואף "קטסטרופלי" על ידי מנהלי בתי חולים ורופאים בכירים.

בעקבות הדיווחים אודות הנעשה בבתי החולים, הוציא אתמול מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' דן מיכאלי, הוראה לכל בתי החולים לפעול במסגרת של פעולת חירום קפדנית, לשחרר כל חולה שמצבו מאפשר זאת ולא לבצע כל טיפולים אלא במקרי חירום.

ארגון מנהלי בתי החולים פנה אמש אל משרד הבריאות ותבע את התערבות הממשלה, כיוון שה־מצב בבתי החולים הוא בלתי נסבל.

הרופאים: לא נוכל למלא את תפקידי הסיעוד

ודווח העיצומים היום, למשך 24 שעות, יעמוד שוב במבחן את כושר עמידתם של הרופאים, שעיקר המעמסה נופלת עליהם. בעקבות החלטת ארגוני הרופאים בהסתדרות ובשירות המדינה, כי הרופאים לא ימלאו תפקידים סיעודיים בעת הנטישה. היד אתמול ויכוחים סוערים וחילופי דברים קשים בין אחיות לרופאים, בשעות שלפני הנטישה.

רופאים במחלקות החושבות קשות, כמו מחלקות גריאטריות ומחלקות פנימיות, אמרו שטביעה איננה בהחלטת הוועדים, אלא באי יכולתם למלא את תפקידי הסיעוד בלא שיפגעו ברמת הטי־פול הרפואי. רופאים אחרים אמרו,

(סוף בעמוד 2 טור 5)

חרף החלטת אוסטריה לקרוא לשגריר מישראל להתייעצויות:

י"ם עומדת בהחלטתה: לא נמנה שגריר שילחץ את ידי ולדהיים

מאת עקיבא אלדר כתב המדיני של "הארץ" וסוכנות רויטר

אוסטריה קראה את השגריר שלה בישראל להתייעצויות, על רקע של מתיחות דיפלומטית בין שתי המדינות, בעקבות בחירתו של קורט ואלדהיים לנשיא אוסטריה, בחודש יוני.

קאנצלר אוסטריה, פראנץ ור־אניצקי, אמר לכתבים כי מטרת החזרת השגריר, אוטו פליינרס, היא להבהיר בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים את יחסה של ישראל לאוסטריה. הוא מאמין, שהדחיה בקבלת ההחלטה הישראלית ובה־הבהרת יחסיה עם אוסטריה, נגרמה על ידי חילופי הרוטציה בין שמעון פרס ויצחק שמיר בשבוע שעבר.

(סוף בעמוד 2 טור 5)

הכומר ג'ון מקנייט יוצא הבוקר מהארץ בידיים ריקות:

"קונסול ישראל בלונדון רמז לי שאוכל לפגוש את ועננו בארץ"

מקנייט שוחח בטלפון עם בני משפחת ועננו בבאר שבע והתרשם: "הם תחת לחץ גדול ושרויים בהתרגשות רבה"

מאת נדב שרגאי כתב "הארץ" בירושלים

"קונסול ישראל בלונדון נתן לי להבין שאוכל לפגוש את מרדכי ועננו בישראל", כך אמר אתמול הכומר האוסטרלי ג'ון מקנייט במ־סיבת עיתונאים שניה, שכינס בתוך יומיים בירושלים.

מקנייט יוצא הבוקר את הארץ בטיסה ללונדון ומשם ישוב לאוסטרליה. הוא אמר כי נוכח לדעת שהעניין שלשמו הגיע לישראל "הינו רגיש ביותר וקשור בבטחון מדינת ישראל. מובן לי מדוע לא נתנו לי לבקרו", אמר מקנייט.

הכומר האוסטרלי גילה כי כאשר שהה עם ועננו בלונדון, ערב הפרסומים בעיתונות הבריטית סביב סודות האטום של ישראל, הזהיר ועננו שלא לעזוב את לונדון וכך גם סוכם.

"הוא השתמש בשמות בדויים, הן בלונדון והן מחוץ ללונדון. בתוך

(סוף בעמוד 2 טור 5)

בריטניה תטיל וטו על כל סיוע כלכלי מן השוק המשותף לסוריה

בפמליית שר החוץ הבריטי האו הטיחו האשמות קשות נגד פאריס ובון על סירובן להצטרף לצעדי עונשין נגד סוריה

מאת דניאל דגן, שאול צדקא, ועודד זראי מכתבי "הארץ" וסוכנויות הידיעות

פקידים בכירים בפמלייתו של שר החוץ הבריטי ג'פרי האו הטיחו האשמות קשות נגד פאריס ובון בשל אי נכונותן להצטרף לצעדי עונשין נגד סוריה. אחד הפקידים הבריטיים אמר: "צרפת ומערב גרמניה מסתתרות מאחורי הסירוב של יוון. אבל למעשה, שתי מדינות אלה הן שבלמו את קבלת ההצעות הבריטיות להעניש את סוריה על מעורבותה בעידוד הטרור הבינלאומי".

ג'פרי האו הודיע להטיל וטו על כל סיוע כלכלי הניתן לסוריה על ידי השוק המשותף. החלטה תקיפה זו התקבלה לאחר שמדינות אירופה האחרות סירבו לנקוט אמצעים דראסטיים נגד משטרו של אסד בגלל מעורבתו במעשי טרור.

וטו בריטי זה יוצע למעשה מן הסורים מלקבל אפילו שקל אחד מקופת הקהילה.

האו עצמו, במסיבת עתונאים כאן, דיבר בצורה מתונה בהרבה. עם זאת, גם הוא הגיע אכזבה מכך ש־12 מדינות השוק המשותף נמנעו מלאמץ את עמדת בריטניה להעניש

(סוף בעמוד 2 טור 1)

כ־30 פעילי שמאל ייצאו לרומניה למפגש עם פעילים מרכזיים באש"ף

להעמיד במבחן החוק האוסר להיפגש עם פעילי ארגוני חבלה

מאת אילן שחורי כתב "הארץ" לענייני מפלגות

כ־30 פעילים מתנועות השמאל עומדים לצאת בסוף החודש הבא לבוקרשט, בירת רומניה, למפגש עם פעילים מרכזיים באש"ף, כדי להעמיד במבחן את החוק החדש האוסר על אישים ישראלים ל־היפגש עם אנשי אש"ף.

לסופר "הארץ" נודע, כי היוזמה למפגש בין פעילי אש"ף לנציגי השמאל הישראלי — ביניהם פעילים של רצ"ש, הרשימה המתקדמת, מפ"ם, "המזרח לשלום" ועוד — באה לאחר חקיקת "חוק אש"ף" בכנסת. במגעים באמצעות מתווכים באיר־ופה סוכם, כי המפגש הציוני יתקיים בקומתו של נשיא רומניה, ובדרג של פעילים מהמעגל השני, כלומר ללא חברי כנסת או ראשי תנועות. בין האישים עימם מתכוונת להיפגש קבוצת הפעילים נמנה אבו איאד, סגנו של ערפאת.

נודע כי המשלחת הישראלית, בה חברים בין היתר לטיף דורי ממפ"ם, שלמה אלבז ואורי קלה, עתידה לצאת לרומניה ב־25 בנובמבר. בשיחה ל"הארץ" אמר אמש אורי קלה, חבר הרשימה המתקדמת, כי סוכם לא למסור כל פרטים על המפגשים הצפויים לקבוצה ה

(סוף בעמוד 2 טור 7)

ד"ר קם לאחר השתלת הכבד השניה: הניתוח הסתיים בלי כל סיבוכים

מצבו של אליהו שרייר, בן 59, מוגדר יציב, אך עדיין לא יצא מכלל סכנה

מאת יהודית של כתב "הארץ" בחיפה

בבית החולים רמב"ם בחיפה הושלמה אתמול אחה"צ השתלת הכבד השניה בישראל.

מבצע ההשתלה, ד"ר יגאל קם, מסר בתום הניתוח כי מצבו של מושתל הכבד, אליהו שרייר, בן 59, מבמושב שורש ליד ירושלים, יציב, אם כי עדיין לא יצא מכלל סכנה. המנותח הועבר להמשך ההתאוששות ביחידה לטיפול נמרץ, שבה כבר הוחזק במשך תקופה...

ניתוח השתלת הכבד בגופו של אליהו שרייר הופסק שלשום בלילה, עקב סיבוך שהתגלה בעת הניתוח ששמקורו ביחוס חזק בחלל הבטן. נסיבות שעשו הרופאים לעצור את הדימום בעת הניתוח לא עלו יפה והחליטו להפסיק את הניתוח ול־העביר את החולה למחלקת ה התאוששות.

הצוות המטפל במחלקה זו, בה אשתו של ד"ר פייר זינגר, הצליח לעצור את הדימום והיציב את מצבו של החולה. 12 שעות לאחר הפסקת הניתוח, החזר החולה אתמול בצהרי־יים לחדר הניתוחים, וד"ר קם וצוותו השלימו את הניתוח. כעבור כ־4 שעות.

בתשובה על שאלות עיתונאים אמר ד"ר קם, שאליהו שרייר עבר שני ניתוחים גדולים. הוא ציין כי מצבו של החולה חייב הפסקת הני־תוח ואלמלא נעשה הדבר היה הנזק לחולה גדול. "מבחינתנו הניתוח לא היה קשה. לחולה זה בוודאי היה קשה.

ד"ר קם הוסיף שהכבד המושתל מתפקד, "והיינו מפריש מרה הזי־מנים על כך נראה כבר במהלך הני־תוח. ד"ר קם הביע תקווה כי שיפור יחול במצבו של החולה במהלך הי־מים הקרובים.

לבני המשפחה, שהמתינו בציפיה דרוכה במשך שעות ארוכות ליד חדר הניתוחים, הודיע ד"ר קם בתום הניתוח השני: "הניתוח הסתיים בהצלחה, לא היו כל סיבוכים. הכל היה כמו שציפינו".

110 מוותיקי הצנחנים ישחזרו אחרי 30 שנה הצניחה במיתלה

מאת דן סגיר

היום אחר הצהריים, במלאת 30 שנה לצניחה במיתלה במבצע קדש, יצנחו 110 צנחנים ותיקים, אשר השתתפו הצנחו באותו קרב. מאחר שאתר הצניחה המקורי אינו בידי ישראל, ולשם הגברת האותנטיות, שיפץ חיל האוויר ארבעה מטוסי "דקוטה" ישנים, ששימשו בזמנו את הצנחנים.

ההיענות להזמנה לצנוח שוב היתה רבה. אולם צנחנים מבוגרים לא מעטים הוצאו מרשימת הצונחים לאחר בדיקות רפואיות.

בין הצונחים היום יהיה מפקד הגדוד דאז והרמטכ"ל לשעבר רא"ל רפאל איתן (רפול). אל הצונחים יצטרפו קצינים בכירים אחרים בצה"ל, ששירתו בצנחנים.

שוק ההון

בנק ישראל מגייס 100 מיליון ש"ח

מאת יהודה שרוני כתב "הארץ" לענייני כלכלה

בנק ישראל ינסה לגייס מחר 100 מיליון שקל, וזאת במטרה לנסות ולצמצם את מימדי ההזרמה הצפויים החודש באמצעות שוק ההון.

גורמים בשוק ההון מעריכים כי ההזרמה תסתכם ביותר מ־300 מי־ליון שקל, וזאת בגלל הפדיונות הגדולים בשוק ההון, ובגלל העובדה שבנק ישראל לא הצליח למכור את מלוא הפדיונות.

בשוק המניות בבורסה, שררה האווירה ומגמת העצים נבלמה. במניות ההשפעיות נרשמו עליות שערים, עד 15 אחוז.

יציבות היתה בבנקאות ובשוק אגרות החוב. הריבית בבנקים על פקדונות שקליים היתה גבוהה בכ־קצת מ־20 אחוז.

בלשים לכדו את כ"ץ דקות לאחר שצפה בטלוויזיה בבקשת פרקליטו כי יחזור

החשוד במעשי אונס: התגעגעתי למשפחתי ולא רציתי לעבור לכלא באר שבע

מאת ראובן שפירא כתב "הארץ"

דקות ספורות לאחר ששמע את פרקליטו עורך דין מנחם רובינש־טיין בשידור טלוויזיוני המבקש ממנו להסגיר עצמו למשטרה, הופתע העציר הנמלט דניאל כ"ץ, הנאשם בביצוע שורה של מעשי אונס שברח שלשום בערב מבית המעצר באבו כביר, כאשר ארבעה בלשים של היחידה המרכזית ממשטרת תל אביב פרצו לדירה בקומת הקרקע בדרך השלום בגבע־תיים, שם הסתתר.

כ"ץ השתע להלוטין. הוא שכב על הספה בבית ולא התנגד, כאשר נעצר וכבל באזיקים. "התמילא עמדתי להסגיר עצמי" אמר לב־לשים. מבצע לכידתו לווה בסגירה מוחלטת של אזור מגוריו בגבעתיים והקפתו על ידי 20 בלשי היחידה המרכזית של משטרת תל אביב. הב־לשים העבירו את העציר הנמלט לחקירה ראשונית במטה היחידה המרכזית בתל אביב ואחר כך הועבר לבית המעצר באבו כביר. הוא הושם לתא באגף המוגדר והשמירה עליו הוגברה.

(סוף בעמוד 2 טור 3)

דני כ"ץ (במרכז) בעת מעצרו. (תצלום: ראובן קסטרו, הרשות).

דיפלומטים מחוף השנהב לנים כחודשיים במלון בבירה בשל סירוב תושבים להשכיר להם דירות

רופא שיניים בירושלים: "איני רוצה להשכיר את הדירה לכושים" ★ גורמי בטחון מיאנו לשמור על שגרירות חוף השנהב בירושלים ★ השגריר: אין לכך קשר להחלטה להעתיק השגרירות לתל־אביב

מאת עקיבא אלדר כתב המדיני של "הארץ"

גורמי הבטחון והמשטרה סירבו להציב שמירה על בנין שגרירות חוף השנהב בירושלים.

השגריר, ז'אן פייר בוני, אישר בשיחה עם "הארץ" כי עם פתיחת השגרירות, לפני יותר מחודש, ביקש להציב שמירה על המבנה ברחוב רחל. אמנו בבירה, מחשש שגורמים עוינים יתנכלו לשגרירות האפריקאית היחידה הפועלת בירושלים.

השגריר אמר, עם זאת, כי אין קשר בין בעיית השמירה ל־החלטת ממשלתו להעתיק את השגרירות לתל אביב, אולם גורם ממשלתי בכיר אמר ל"הארץ" כי בעיית הבטחון, על רקע של איומים מצד גורמים עוינים, היוותה המניע להחלטה זו.

לדברי אותו מקור, נענו גורמים בכירים במשרד החוץ ש־התערבו בעניין האמור כי אין תקציב ותקנים לשומרים על השגרירות.

"לא לכושים"

ארבעה דיפלומטים מחוף השנהב מתאכסנים זה כחו־דשיים בבתי מלון בירושלים, לאחר שירושלמים שהציעו דירות להשכרה סירבו להעמידם לרשותם. מכבריות לתיווך דירות ביקשו את סיוע משרד החוץ ואלה נרמז בטענות שונות. רופא שיניים בירושלים הודיע מפורשות כי "איני רוצה להשכיר את הדירה לכושים".

עוד נודע כי להחלטת נשיא חוף השנהב, הופואה בואני, להעתיק את השגרירות לתל אביב קדמה פניה של מלך מרוקו חסן השני. הלה הפעיל לחצים כבדים על הנשיא, בן 86, והזהיר כי החלטתו לקבוע את השגרירות בירושלים עלולה לעלות לו ביוקר.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק שיגר מברק ברכה לתו"ב באולה כהן והו הוא מוכיר את תרומתה להעברת חוק י־רושלים בכנסת שירשמא עתה פיתה "והגורם לגרירת שגר־ירות נוספת מהבירה לתל אביב.

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: יוסי ניצני, מנכ"ל הבורסה בתל־אביב.
על: המהפיכה בבורסת לונדון.
(עמ' 2)

★

משרד התמ"ס: אפשר להגיע לגידול שנתי של 5.5 אחוז בתפוקה התעשייתית
(עמ' 4)

★

ה"בי.בי.סי.": עיראק מייצרת נשק כימי קטלני
(עמ' 5)

★

להט: ערביי יפו עוברים לשכונות יהודיות בגלל מגיעים לאומניים
(עמ' 6)

★

משרד החינוך החליט לאסור מכירת משקאות אלכוהוליים בבתי־הספר
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע.) מעונן חלקית עד בהיר; טמפרטורות גבוהות לעונה. הטמפרטורות החזויות: ירושלים 16–28, הגולן 16–31; טבריה 18–28, צפת 19–28, חיפה 21–27, טבריה 20–32, נצרת 17–30, עפולה 15–32, שומרון 16–30, תל־אביב 19–27, נתב"ג 18–28, באר־שבע 14–32, אילת 22–37.

זכו בלוטו

בהגרלה שנערכה אתמול זכו המספרים הבאים: 6, 8, 12, 16, 17, 40. המספר הנוסף: 30.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4924	-0.0029
העברות	1.7738	-0.0054
שחור	1.4900	—

שער הסל

יציג	1.4918	-0.0048

בגליון זה 12 עמודים

ערך את העמוד: משה ריינפלד

صورة عن الأصل

הסטודנטים בי"ם יבקשו מביהמ"ש לחייב האוניברסיטה לאפשר איכלוס המעונות

לוי מסרב לבטל הקפאת שכר הדירה ★ הסטודנטים ביטלו את איום השביתה

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

היועץ המשפטי של הסתדרות הסטודנטים בירושלים, עו"ד משה גל, יבקש היום מבית המשפט המחוזי להוציא "צו עשה" שיחייב את הנהלת האוניברסיטה לקלוט את הסטודנטים במעונות.

הסטודנטים טוענים, כי החלטת ההנהלה שלא לאכלס את המעונות, כמוה כהפרת חוזה.

הבקשה להוצאת הצו תהיה על בסיס אישי, כשבשלב ראשון ייבחן הנושא על שלושה סטודנטים.

לדברי יו"ר הסתדרות הסטודנטים, אורי בן חור, התחייבה ההנהלה לקלוט את כל 5500 הסטודנטים הזכאים למעונות, אם אכן יוצא היום הצו שיחייב את קליטת השלושה.

כזכור, החליטה ההנהלה למנוע את איכלוס המעונות עד אשר יסיר משרד השיכון את צו ההקפאה החל על שכר הדירה במעונות, ויאפשר את העלאת המחיר בכ־27 אחוז.

במכתב תשובה ששלח אתמול לנשיא האוניברסיטה, ולאחר סבב פגישות שקיים עם נציגי הסטודנטים, מסרב לוי חד־משמעית להסיר את צו ההקפאה.

לדבריו, רוב הסטודנטים במעונות הם תלמידי שנה א', שהשתחררו באחרונה מצה"ל, והם גורמים לאוניברסיטה, ובאים בעיניו לזכויות של "משוחררי צה"ל".

יותר על כן, טוען לוי בתשובתו כי דיירי המעונות נמנים מטבע הדברים עם מעטי היכולת, תושבי שכונות מצוקה ועיירות פיתוח, ואין בכוונתו לתת יד להכבדת העול עליהם. ביטול צו ההקפאה יעלה את שכר הדירה במעונות בכ־27 אחוז.

ביטול איום השביתה

מטה מאבק משותף לכל תאי הסטודנטים באוניברסיטה, החליט אתמול לבטל את איום השביתה באוניברסיטה. אם לא תיפתר הבעיה עד אז, ייקראו הסטודנטים להתייצב ללימודים ביום א' מצוידים בשקי שינה, ולהיערך לשורה של פעולות מחאה שעליהן יחליט מטה המאבק.

אבות נתבקשו לצאת ממופע בנותיהם בכתה ח' מפני ש"קול באשה ערווה"

רב היישוב בית אל שלמה אבינר פסק: בת יכולה להופיע לפני אביה, אבל לא לפני אבי חברתה, שהוא בבחינת זר עבורה אפילו אם הם מכירים

מאת צילי מגדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

האבות של בוגרות כיתות ח', בבית הספר הממלכתי־דתי בבית אל, התבקשו לעזוב, מטעמי צניעות, את האולם, בטכס סיום שנת הלימודים ולא לצפות במופע שהעלו הבנות.

במופע נכחו רק האמהות והמורות. בבית הספר, יש כיתות נפרדות לבנים ולבנות. חלק מהאבות התרעמו על אי שיתופם בכל מהלך הטכס, אולם נמנעו מלהגיב בחריפות, כדי לא להשבית את השמחה.

לסופרת "הארץ" נודע כי המחנכת בכל כיתה, והמנהל, פעלו בעניין זה על פי פסק הלכה של רב היישוב, שלמה אבינר. הפסק, המסתמך, בין היתר, על הפסוק "קול באשה ערווה", שפירושו כי קול האשה מגרה את הגבר, קובע שבת יכולה להופיע לפני אביה, אבל לא לפני אבי חברתה, שהוא בבחינת זר עבורה, גם אם הם מכירים.

עוד נודע, כי בית הספר בבית־אל, הנמצא מעבר לקו הירוק, פעל בעניין זה, בדומה לבתי ספר אחרים נוספים, הנחשבים תורניים במיוחד בזרם הממלכתי דתי. הכוונה לבתי ספר "נעם" ו"חורב".

בתגובה הסביר מנהל בית הספר, הרב מאיר טבאל, כי "הופעת בת מבוגרת לפני גברים, כרוכה בתנועות, בתזוזה. היא מרכזת את עיני הגברים אליה ואל גופה". הוא אמר כי הוצאת האבות מהאולם בעת מופע הבנות, ידועה להנהלת האגף לחינוך ממלכתי־דתי במשרד החינוך ולמפקחים.

רב היישוב, שלמה אבינר, הגיב באומרו, כי נועץ בעניין זה ברבנים הראשיים לישראל. עוד ציין, כי הפסק שלו מבטא את דעת רוב ההורים.

מנהל האגף לחינוך ממלכתי־דתי, יעקב הדני, סירב להגיב בעניין זה.

בלשים לכדו את כץ

(סוף מעמוד 1)

המשטרה מחפשת נהג המונית

מעצרו של כץ בא בעקבות פעילות מודיעינית נרחבת של משטרת מחוז תל אביב. בין השאר התמקדו אנשי המשטרה במהלך היממה שבה היה דניאל כץ חופשי, אחרי אנשים המקורבים אליו בתקווה שאלה יובילו אותם אל המקום שבו הוא נמצא. כשבע דירות נסרקו בתל אביב ולבסוף הגיעו החוקרים אל הדירה בגבעתיים.

מפקד משטרת מחוז תל אביב ניצב גבי עמיר ומפקד היחידה המרכזית נצ"מ עמוס עוזאני אמרו אמש כי המשטרה אינה יודעת אם העציר הנמלט זכה לשיתוף פעולה מבני משפחתו או מאחרים. המשטרה מתכוונת לבדוק את הנושא ולחקור אנשים רבים ביניהם את בעל הדירה בדרך השלום שבה נמצא. כץ טען כי הדירה שייכת לאדם שהוא מכיר אולם בעל הדירה טען כי לא ידע על המצאותו של כץ בדירה מאחר והגיע אליה לאחר שבא לעבודה.

המשטרה מחפשת גם אחרי נהג המונית שהסיע את דניאל כץ מהכביש שליד בית המעצר מיד לאחר בריחתו. עד אמש לא התייצב נהג המונית לחקירה למרות [illegible].

המשטרה מתכוונת לפתוח נגד דניאל כץ תיק פלילי על בריחה ממשמורת חוקית והוא יובא בימים הקרובים בפני שופט להארכת מעצרו.

"התגעגעתי לבני משפחתי"

מיד עם מעצרו מסר דניאל כץ את גירסתו על ארועי הבריחה: "טיפסתי על עמוד הטלפון שנמצא ליד החומה בבית המעצר, השתחלתי בין גדרות התיל ונשרטתי בידיים. אחר כך קפצתי החוצה. עצרתי מונית ובכ־20 שקלים שהיו בכיסי נסעתי עם המונית עד שער הכניסה הראשי שם המתינו לי משפחתי ואשתי שבאו לבקר אותי בביקור מתוכנן. עצרתי את המונית והודעתי לבני המשפחה שברחתי מהמעצר ולקחתי את אשתי. נסענו לכיוון חולון לדירתה של מכרה אבל היא לא הסכימה לארח אותנו. נפרדתי מאשתי ונסעתי ליד אליהו. שם הסתובבתי כל הלילה. בבוקר הגעתי לדירה בדרך השלום שהיא בבעלות אדם מוכר לי".

כץ הסביר את הבריחה ממעצרו בגעגועים לבני משפחתו וכן בגלל הסיבה שלא רצה לעבור לבית הסוהר מבאר שבע אליו היה אמור להגיע אתמול.

המקום ממנו קפץ כץ נמצא בשטח מת ולא ניתן לראותו היטב ממגדלי השמירה הממוקמים בשתי פינות החומה המזרחית של בית המעצר.

שעתיים לפני הבריחה נפגש עם פרקליטו

כשעתיים לפני בריחתו נפגש כץ עם פרקליטו עו"ד מנחם רובינשטיין. השניים שוחחו על כתב האישום. עורך הדין לא התרשם שלקוחו מתכוון לברוח. התנהגותו היתה רגילה ושקטה.

האחיות שוב נוטשות

(סוף מעמוד 1)

שלאחר שבוע של נטישות לילה הם קרובים לאפיסת כוחות, ובכמה מקרים האשימו את האחיות, שהיו בצוותי הכוננות בעת הנטישה, בהתאכזרות לחולים קשישים ובעמידה מנגד כאשר חיי אדם בסכנה.

האחיות יאיישו עוד מחלקות בעקבות ביקורת זו. תלונות שהגיעו למטה השביתה גם מצידן של אחיות, החליט מטה המאבק, שבנטישה שתחל מחר הן יאיישו את המחלקות הגריאטריות והפסיכוגריאטריות. במחלקות אלה מוטל עיקר הטיפול בחולים על האחיות, ובנטישות האחרונות התברר, שהחולים הקשישים והמוגבלים במחלקות אלה נותרו ללא כל טיפול, כיוון שצוות הרופאים קטן יחסית ומתנדבים מתקשים לתפקד במחלקות אלה, הנחשבות קשות במיוחד. כמו כן בנטישות האחרונות ימשיכו האחיות לאייש את מחלקות הדיאליזה, הפגים והיונקים.

אתמול נמסר הקיפאון במו"מ עם האחיות, ומאמציה של שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, לכנס את צוות המו"מ ולהביא לסיום העיצומים עלו בתוהו, לאחר שבפגישות עם נציגי האוצר וההסתדרות התברר, שהממונה על השכר באוצר, הלל דוראי, נועץ בדעתו שלא להסכים לקיצור שבוע העבודה של האחיות.

פגישה של שרת הבריאות עם שר האוצר משה ניסים, הסתיימה אמש ללא הכרעה. היום ייפגשו שרי האוצר והבריאות שנית, בניסיון למצוא נוסחת פתרון עוד לפני הנטישה.

מבקשות פגישה עם שר האוצר

מנהיגות מטה המאבק של האחיות ביקשו אתמול להתקבל לשיחה אצל שר האוצר, כיוון לדבריהן נתק התקשורת איננו באשמת האחיות אלא ביחס התייחסותו של הממונה על השכר באוצר. לדעת מנהיגות האחיות יתכן, שפגישה כזו תבהיר את המצב ועשויה למנוע את הנטישה המתוכננת. כאמור, דוחה שר האוצר את בקשתן.

רופאים בכירים בבתי חולים אמרו ל"הארץ", כי המשך סדרת הנטישות גורם ל"כרוניזציה של המצב". לדבריהם אי אפשר אפילו לאמוד את היקף הנזקים הבריאותיים הנגרמים לחולים, שהטיפול בהם נדחה — שכן חולים אלה נמצאים בבתיהם וסובלים שם. רק כאשר תסתיים השביתה, והחולים ישובו לבית החולים, אפשר יהיה להעריך אם הדחיה בטיפול גרמה לסיבוכים או אף למניעת אפשרות ריפוי.

בצילו של המשא ומתן המרכזי המתנהל בימים האחרונים בין נציגי הממשלה ההסתדרות ומשרד הבריאות, מתגבש בוועד הפועל של ההסתדרות מיסמך המסכם את ההסכמות שניתנו בעל פה בשלבים השונים של המשבר על ידי הלל דוראי, הממונה על השכר במשרד האוצר, בשיחות עם אחיות בתי החולים וההסתדרות. גיבוש המיסמך נעשה במשותף על ידי אפרים זילוני, מ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי ונציגים בכירות מטה המאבק של האחיות.

המיסמך אמור לקבל היום את ניסוחו המשפטי ונועד להוות חלק בלתי נפרד מההסכם הכולל שיביא לסיום סכסוך העבודה בין אחיות בתי החולים למעסיקיהן.

במהלך ניסוחו של המיסמך התעוררה מחלוקת מהותית עם משרד האוצר המתנה את הסכמתו הקודמת בנכונותן של האחיות לקבל את התנאים המוצעים להן בעניין קיצור שעות העבודה. ההסתדרות יזמה את ניסוח מיסמך הסיכום בראש ובראשונה כדי להפריך את טענותיהן של האחיות כאילו עד כה לא הוצע להן דבר ממשי לבד מתוספת בשיעור 8.3%, וכן כדי להביא את הדיונים עם האוצר להילוך מהיר.

שיחת היום / ירח טל

עם: יוסי ניצני, מנכ"ל הבורסה בתל־אביב
על: המהפיכה בבורסת לונדון (ה"ביג־בנג")

לא המחשב חשוב, המסחר ההוגן חשוב

על מה ההתרגשות הגדולה?

הבריטים מבצעים מהפך בגישתם למבנה שוק ההון ומי שמכיר את המסורת הבריטית מבין שמהפך בסדר גודל כזה איננו דבר של מה בכך.

מה הם עיקרי המהפך?

מדובר בהסרת ההפרדה בין חברי הבורסה שעיסוקם בהסדרת המסחר בלבד (הג'וברים) לבין חברי הבורסה שעיסוקם שירות לקוחות בלבד (ברוקרים); ביטול עמלות המינימום שחברי בורסה חייבים לגבות מלקוחותיהם והשארת עניין זה לתחרות ביניהם; ומתן אפשרות לחברות זרות להשתתף בבעלות על חברות ברוקרים בבורסה. בתוקף שינוי זה ניתנה, למעשה, הרשאה לבנקים לשלוט על חברות ברוקרים.

אצלנו ועדת בייסקי הציעה בדיוק את ההפך.

הגישה המוציאה את הבנקים מפעילות ישירה בשוק ההון הולכת ותופסת מקום קטן יותר בשוקי ההון העיקריים בעולם. בארץ מושתת שוק ניירות הערך על התפיסה האירופאית שלפיה לבנקים יש בו תפקיד מרכזי, ועל פי מבנה שוק ההון בארץ אין זה מן הדברים הפשוטים להוציא את הבנקים לחלוטין מן המערכת. זה בלתי מעשי. מה שכן רצוי זה הקטנת חלקם של הבנקים בשוק ההון, כדי למנוע, בראש ובראשונה, ניגודי אינטרסים פוטנציאלים הקיימים כיום בכמה תחומים.

בלונדון הבורסה נפתחת לחברים חדשים. אצלנו היא סגורה ומסוגרת זה מספר שנים.

הבורסה של ת"א משודעת לחברים חדשים ותקבל אותם

בסבר פנים יפות הרצנו, ובלבד שהגופים שהם ייכנסו יצדיקו זאת. על מנת להגיע לאיזון יתר בשוק ניה"ע זה בהחלט מעניינה של הבורסה שגופים עסקיים רציניים ובעלי היקף פעילות משמעותי, לרבות חברות זרות, יצטרפו אלינו כחברים חדשים, אבל לצערי בשנים האחרונות לא פנו אלינו חברות כאלה. בשלוש השנים האחרונות הצטרפה לבורסה חברה חדשה אחת בלבד.

ה"ביג בנג" בבורסת לונדון, שעיקר תפארתו על המחשבים, נפתח בתקלות בפעילות מערכת המחשב. מחשב בבורסה — אליה וקוץ בה?

מסיבה זו אנו מכניסים את נושא המיחשוב לבורסה בהדרגה. בתחום המחשבים אין לנו במה להתבייש, אבל אנו מפגרים עדיין בשיטת המסחר. מאגר המידע המרכזי ההולך ומוקם בבורסה ואשר יפעל החל מהשנה הבאה יהווה פריצת דרך משמעותית בתחום זה. אבל יש להדגיש שהמטרה איננה המחשב אלא הנהגת מסחר תקין והוגן. המחשב הוא רק כלי להשגת מטרה זו.

המחשב כמו שזה כבר הוכח, יכול להוות לעיתים גם פירצה הקוראת לגנב. איך הבורסה מתגוננת מפני פשיעה באמצעות מחשב?

כל התקדמות טכנולוגית צופנת בחובה סכנות, גם מן הסוג שהזכרת. אבל יש לנו נסיון וידע המבטיחים את אי חשיפתנו לסיכונים אלה.

מתי אנו צפויים ל"ביג בנג" בבורסה שלנו?

השינויים שהונהגו בבורסת לונדון לא מתאימים לנו. למעשה גם אנו בעיצומו של "בנג" משלנו, אם כי אני לא יודע אם יהיה "ביג". הוא התחיל לאחר משבר 1983 ומשקף שינויים מתוכננים בחקיקת נ"ע ופקודת החברות. המטרה המרכזית של הרפורמה המתוכננת היא התערבות יתר של רשויות הפיקוח, עם סמכויות בחוק, בשוק נ"ע במטרה להבטיח אי־ניצול לרעה של הציבור על ידי בעלי השליטה בחברות ציבוריות — מניעת מצבים שבהם בעלי שליטה יעשו בחברות כבתוך שלהם לטובתם הם ויפגעו בציבור המחזיק בשאר המניות. לא המחשב חשוב, המסחר ההוגן חשוב, והוא זה שיחזיר את האמון בבורסה ויביא להתעוררותה. אבל, לצערי תהליכי החקיקה והנהגת הרפורמה בבורסה שלנו הם מעטים מדי ואיטיים מדי. הבורסה, מצידה עושה כל מה שמוטל עליה כדי להביא לתודעת המחליטים את חשיבות הנושא.

ראיתי שמעתי

פעם צנחן תמיד צנחן

ההכנות למפגן הצניחה, שישחזר את צניחת המיתלה במבצע "קדש" וכנס הצנחנים לדורותיהם, נכנסו להילוך גבוה. יותר ממאה צנחנים שצנחו במיתלה נרשמו להשתתף בצניחה שתיערך היום. פרט ל"ותיקי המיתלה", ישתתפו בצניחה זו גם סיירים בוגרי הסיירות האחרונה של הצנחנים. בסיום הצניחה, יוענקו לסיירים אלה הכומתות האדומות. את הצנחנים הוותיקים יוביל בצניחה רב־אלוף (מיל') רפאל איתן, ואילו את הצנחנים של היום יוביל קצין צנחנים וחיל רגלים ראשי, תת־אלוף שמואל ארד.

תא"ל שמואל ארד

מחר יתכנסו בפארק הירקון כל הצנחנים ששירתו בעבר ומשרתים בהווה בשורות המערך המוצנח, לאירוע שיציין מלאות 30 שנה לצניחה במיתלה.

זה הכנס הראשון והיחיד מסוגו שנערך עד היום על־ידי חיל כלשהו בצה"ל ובמסגרתו ייפגשו צנחני מלחמת העולם השנייה עם סיירי הצנחנים של היום.

ע.ר.

* * *

מארגני כנס הצנחנים שיתקיים מחר, ביטחו את עצמם מפני הגשם: באמצעות חברת ה"פניקס", שאף תרמה כסף למטרה זו, קנו הצנחנים פוליסה בלונדון. אם ירד גשם ביום חמישי והכנס יבוטל, יקבלו הצנחנים פיצוי של 60,000 דולר.

דן סגיר

בשבוע הבא "גשר שיפמן"

ביום שלישי הבא יוסב גשר "על פרשת דרכים" בתל־אביב על שמו של דוד שיפמן. זה יהיה ביום השנה לפטירתו ובטקס ישתתפו ידידיו במפלגה הליברלית. השר יצחק מודעי, שר התחבורה, חיים קורפו, וראש עיריית תל־אביב, שלמה להט.

שיפמן יזם את בניית הגשר במסגרת תפקידו כסגנו של [illegible] התחבורה בתל־אביב, קודם ששימש סגן שר התחבורה, בהיבחרו לכנסת. תקופה ארוכה התלבטה משפחת שיפמן בדבר האתר שעליו יונצח שמו. רעייתו ביקשה תחילה לבחור בתחנה המרכזית החדשה ששיפמן היה ממקימיה ואולם היא שוכנעה כי אין סיכוי

להנוכת התנוגה בעתיד הקרוב.
אילן שחורי

ראש עיריית קלן לביקור בזק

ראש עיריית קלן, נורברט בורגר, בא אתמול לביקור של חצי יום בישראל כדי להשתתף בטקס הנחת קרן מלגות על שם יוהנס גינזבורג באוניברסיטת תל־אביב. בורגר, שבא לכאן מביקור בטוקיו, שהיא — כתל־אביב — עיר תאומה של קלן, היה, כך מתברר, מראשוני המדריכים הצעירים שבאו לכאן בימים הראשונים של הקמת הקשר בין ישראל לגרמניה המערבית. מאז, עלה עד לכהונת ראש עירייה, ובסיועו יוקם בעוד חודשים אחדים מעון לילדים ערבים ויהודים ביפו.

הרוח החיה מאחורי האירוע הוא יהודה אריאל, איש עיריית תל־אביב, שסיפר כי ראשוני הגרמנים שהגיעו לארץ היו מתחפשים לצרפתים.

חיים הנרווקר

בנטיפור ובית לחם ערים תאומות

ראש עיריית בנטיפור אשר במדינת יוטה בארה"ב, דין סמלי, הגיע לארץ בראש קבוצת מורמונים שתעשה בארץ שבוע. אתמול נפגש עם ראש עיריית בית־לחם, אליאס פריג', שחזר במיוחד מחופשתו בחו"ל כדי לחתום עם ראש עיריית בנטיפור על ברית ערים תאומות.

בצד "הרגעים הגדולים", מצא דין סמלי פנאי גם לדברים הקטנים, כמו צילום השקיעה מחדר שבקומה ה־16 במלון דן פנורמה בתל־אביב.

ע.ר.

מישל לגארן בביקור קצרצר

בדרכו לבריה"מ, עשה השבוע המוסיקאי הצרפתי הנודע מישל לגראן ("מטריות שרבור"), קפיצה לתל־אביב. הוא ישוב לכאן באפריל לסדרת קונצרטים שבהם ינגן, ישיר וינצח על תזמורת של 56 נגנים ישראלים.

מישל לגראן

לגראן סיפר כי בבריה"מ הוא ינצח על יצירות קלאסיות, והוא מולן שיביא עמו, למרות חוסר ההתלהבות של הרוסים, את הכנר עברי גיטליס.

רפי קינן

בעריכת עירית רוזנבלום

כ־30 פעילי שמאל ייצאו לרומניה

(סוף מעמוד 1)

ישראלית.

הוא אישר כי היוזמה למפגש באה כתוצאה מחקיקת החוק.

קלר שנשפט בעבר כמה פעמים ונשלח לכלא בעקבות סירובו לשרת במילואים בלבנון אמר אתמול, כי יהיה מוכן להישפט ואף יהיה מוכן להישלח לבית הסוהר, ולוּ רק לקיים את הפגישה עם נציגי אש"ף.

"אנו חושבים שרק מפגשים מהסוג הזה מסוגלים להביא את השלום לאיזור. האני אישית מוכן לבלות בבתי הסוהר, אם התוצאה תהיה התקרבות בין הצדדים באיזור" — אמר אמש קלר.

סופר "הארץ" לענייני ערבים מוסר:

העתון הכוויתי "אל־ראי אל־עאם" מסר אתמול על הכוונה לערוך כנס משותף של נציגי מפלגות האופוזיציה בישראל ואש"ף בימים הקרובים בבוקרשט בחסותו של נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו.

לדברי העתון, הכסתמך על מקורות רשמיים במשרד החוץ הרומני, ייערך המפגש ביוזמת שלוש המפלגות הישראליות: ר"צ, רק"ח ומפ"ם, אשר ביקשו באמצעותו להגיב על החלטת הכנסת לאסור מפגשים עם אש"ף.

עוד אומר העתון, כי בין הנציגים של אש"ף שישתתפו במפגש, סגנו של עיסאם חבר הוועדה המרכזית של ארגון פתח, סלח חלף (אבו איאד).

חריש מוהיר מפני מפגשים

(ש). היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, מוהיר מפני מפגשים של ישראלים "עם אנשים הממלאים תפקידים בארגוני חבלה". היועץ המשפטי קבע כי כל מקרה שיגיע לידיעתו על מפגשים כאלה יורה לפתוח מיד בחקירה.

בהודעה רשמית שפורסמה מטעם לשכת היועץ המשפטי לממשלה נאמר, כי נודע שאנשים מגופים פוליטיים שונים מתכוונים להשתתף בכינוס בחו"ל שבו ישתתפו גם נציגים מארגוני חבלה.

בהודעה נאמר כי תיקון הפקודה למניעת טרור שהתקבלה בכנסת, אוסרת על אזרחי ישראל לקיים ביודעין וללא סמכות כדין מגע עם אדם ממלא תפקיד בהנהלה או בכל תפקיד אחר בארגוני המחבלים.

היועץ המשפטי קבע עוד כי בכל מקרה שיגיע לידיעתו על מפגש שנערך בחו"ל בין אזרח ישראלי לבין חברים בארגוני מחבלים הוא יורה כאמור לפתוח בחקירה.

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	10	14	גשום	8	14
אתונה	15	20	גשמן	15	19
בוקרשט	7	17	גשום	—	—
בייזל	10	12	גשום	5	16
וינה	5	10	מעונן	7	7
ז'נבה	4	19	מעונן	2	10
לונדון	12	15	גשום	14	16
ליסבון	15	21	בהיר	12	22
מדריד	12	17	מ"ח	4	20
ניו־יורק	9	12	מעונן	10	11
פאריס	9	15	מ"ח	10	14
פרנקפורט	3	10	מ"ח	2	11
ציריך	4	12	מ"ח	—	—
קהיר	19	28	מ"ח	19	29
קופנהאגן	8	11	גשום	9	11
רומא	15	18	גשום	6	17
שטוקהולם	5	7	גשום	4	9

EL AL אל על

מסיבת הפתעה לאברהם דשא

מאת עירית רוזנבלום

כל צמרת הבידור בארץ חגגה אמש את יום הולדתו ה־60 של המפיק אברהם דשא (פשנל) במסיבת הפתעה במלון הילטון בתל־אביב.

"התרנגולים" התאחדו לערב אחד לכבוד המאורע ולא שכחו לתת כבוד לבימאית שלהם, נעמי פולני. שכנתה אף היא זכתה לנשיקות חמות מפשנל. חיים חפר קרא מקאמה לכבודו ודן בן אמוץ שהינחה את הערב ויזם נאום בו הזכיר את החברים שכבר הלכו לעולמם והם שולחים לו, כביכול, את ברכתם באמצעות מרגוט קלאוזנר.

בזה אחר זה עלו לבימה זמרים, בדרנים ושחקנים סיפרו חוויות והביאו קטעים מתוך הפקות. שר החוץ, שמעון פרס, נכח אף הוא, ואת שאר שרי הממשלה ייצג [illegible].

בית התפוצות על שם נחום גולדמן

לידידנו אייבי נתן

מיטב הברכות לנישואיך

בית התפוצות
ואגודת ידידי בית התפוצות בישראל

בריטניה תטיל וטו על כל סיוע

(סוף מעמוד 1)

את סוריה על חלקה בטרור.

לונדון מיתנה מראש את הצעתה שהגישה לישיבת שרי החוץ האירופאיים כדי להגדיל את הסיכוי לפעולה מתואמת. כך, למשל, הסתפקו הבריטים ביזמה להחזיר את השגרירים האירופאים להתייעצויות במקום לנתק לאלתר את היחסים הדיפלומטיים.

בפגישת שרי החוץ בלוקסמבורג לא התקבלו כל החלטות בעניין סוריה, ויחלפו עוד שבועיים עד שם יפורסמו הצהרה כלשהי על הנושא, אם בכלל.

ההצהרה צפויה בפגישה הבאה של שרי החוץ בלונדון ב־10 לנובמבר.

פקידים אירופאים בלוקסמבורג אמרו, כי סיום ישיבת שרי החוץ ללא החלטה הוא מכה קשה למאמצי השוק המשותף לתאם את מדיניות הקהיליה במזרח התיכון. האו, מצידה, התאוננו כאן על כך, ששישה מתוך 12 שרי החוץ האירופאים כלל לא הופיעו לפגישה בלוקסמבורג, אלא שלחו עוזרים וזוטרים בתירוצים שונים.

כשלונה, הלא מפתיע, של היוזמה הבריטית בפסגת שרי החוץ שהסתיימה אתמול בשעות הבוקר המוקדמות, גרר תגובות קשות של מדינאים בריטיים, מהם לא נעדרה ראש הממשלה, אשר כינו את מדינאי היבשת "צבועים" ו"פחדנים".

מרגרט תאצ'ר אמרה בפרלמנט בתשובה לשאילתא, כי היא מאוכזבת מאד מחוסר נחישותן של חברות השוק המוכיחה לקן שלפני שבועיים קיבלו פה אחד החלטה לפעול נגד כל מדינת טרור הפוגעת באחת מחברותיה. היא הביעה תקווה, כי בפגישה הבאה שתתקיים בעוד שבועיים בלונדון יגיעו השרים להחלטות יותר חזקות.

פיטר בייקר השמרני, יו"ר ועדת החוץ, אמר כי מדינות הקהילה יצטערו על החלטתן זמן רב. דייוויד אלטון, המבליק של הליברלים ופרו־ערבי בדרך־כלל כינה את תוצאות הפסגה "שערורייתית". הוא אמר כי אסד ומשטרו הם "המצורעים של העולם" ויש להילחם נגדם. גם מפלגת הלייבור תמכה ביזמה ואמרה שאירופה "הוכיחה מידה רבה של אנוכיות" וחבר הפרלמנט השמרן פיטר ברונוליס אמר: "הם ביקש להוביל אותם בדרך אמיצה, אבל בשעת מבחן מוגי הלב נסו על נפשם".

הבריטים השמיעו מאחורי הקלעים ביטויים חריפים עוד יותר, אך הם מצביעים על כך שלפחות הובעה תמיכת 10 מדינות בצעדים שנקטה נגד סוריה. רק יוון סירבה לאזכר את דמשק בהודעה הסופית, למרות העובדה שהוא הניח על שולחנם של השרים הוכחות חותכות, כולל הקלטות משיחות טלפון, המאשרות את הטענה שהסורים עמדו מאחורי הניסיון לפוצץ את ה"ג'מבו" של "אל על".

לונדון השיגה את הסכמת השוק גם בעניין נוסף. שריו הבטיחו להורות לשגריריהם בבירה הסורית להמציא לשלטונות שם את המידע שקיבלו מן הבריטים בדבר מעורבותם בתוכנית הפיגוע. כמו כן הבטיחו שלא לקבל את 22 הדיפלומטים הסורים, שיגורשו מלונדון בעוד יומיים. מלבד זאת זכתה ממשלת בריטניה להבטחה מפורשת מן הצרפתים, כי אין ברצונם למכור נשק לסוריה.

מקור בכיר במשלחת הבריטית אמר ל"הארץ", כי הצרפתים היו מוכנים להצטרף להחלטות האמברגו הנשק על אסד, אולם מי שהכשילה החלטה אחידה בנושא היתה ספרד שיוצגה על ידי סגן שר החוץ שלה והוא לא יכול היה לקבל החלטה לבדו.

בריטניה מתכוונת להפעיל לחץ כבד על המדינות ה"סרבניות" עד לפגישה הבאה של שרי החוץ בלונדון ב־10 בנובמבר. לונדון דורשת, כי שרים ולא סגני שרים ישוגרו למפגש זה על מנת להגיע להחלטות מוסכמות נגד סוריה, אשר תכלולנה איסור על ביקורים וקריאת כל השגרירים להתייעצויות.

בדיקה קפדנית של הביון

בתוך כך נמסר כי ועדת הביון הבריטית הסמוכה לקבינט בודקת יום יום את האפשרות שארגוני חבלה הנתמכים על ידי סוריה יפעלו נגד מטרות בריטיות. ראשיה מתייעצים בעניין זה עם הממשלה ומקיימים קשר קבוע עם ארגוני מודיעין של מדינות אחרות במערב.

הוועדה בודקת את ההתרחשויות במזרח התיכון והיא מעדכנת את הרמטכ"ל וראש הממשלה באשר לאמצעים שיש לנקוט על מנת להבטיח את שלומם של האזרחים, כוחות הצבא והנציגויות הבריטיות ברחבי העולם.

בינתיים נודע, כי הסורים החליטו לגרש מדמשק גם את תריסר המורים לאנגלית העוסקים שם בהוראה מטעם המועצה הבריטית, שגם שעריה ייגעלו. מרוחות המגיעים מדמשק עולה, כי תאצ'ר מצויירת על ידי כלי התקשורת כבובה של ה"מוסד", בעוד דיפלומטים מערביים שם מעלים את ההשערה כי אסד החולה והמנותק אולי לא ידע על קשר הפיצוץ בלונדון, לו היה אחראי הגנרל מוחמד אל חולי, מפקד המודיעין של חיל האוויר רב העוצמה.

הצרפתים נגד האראקירי

ז'אק טובון, מזכיר מפלגת ר.פ.ר. ומקורביו הקרובים של ראש הממשלה, ז'אק שיראק, הגן אתמול על עמדת צרפת בפגישת שרי החוץ של הקהיליה האירופית ואשר דחתה את הסנקציות נגד סוריה שהציעה בריטניה.

הוא אמר, כי סנקציות אלה, אילו בוצעו היו בבחינת "מדיניות של הארא־קירי".

הוא אמר, כי ממשלת צרפת מודאגת בעיקר בקשר לגורלם של שבעת בני הערובה הצרפתים המוחזקים בלבנון והחשש מפני פיצוצים נוספים בפאריס.

הוא אמר, כי צרפת לא תקבל החלטות "ואחר כך כמו פונטיוס פילאטוס תרחץ ידיה נוכח התוצאות. יש לנו בעיות של בני ערובה, התקפות טרוריסטיות, יחסים כלכליים ועמדה דיפלומטית".

דמשק הביעה אמש את שביעות רצונה מסירוב מדינות השוק האירופי "להצטרף למסע השיסוי וההשמצות שלוח הרסן נגד סוריה ביוזמתה של בריטניה".

רדיו דמשק והעתונות הסורית ציטטו אתמול את הנשיא אסד, כי סוריה מוכנה לכל הקרבה כדי להביס את האימפריאליזם ולמנוע את החזרת גלגל ההיסטוריה לאחור.

עוד אמר אסד בישיבת ההנהגה הסורית, אור לאתמול, כי האימפריאליזם לא יצליח לא עתה ולא בעתיד להשיב את העולם הערבי תחת חסותו ולאלצו להיכנע לישראל.

לדברי מקורות ערביים בדמשק הביע אסד את אכזבתו מהעדר התמיכה בעמדה הסורית מצד העולם הערבי.

ראש ממשלת ירדן זייד אל־ריפאעי אמר אתמול בתגובה ירדנית רשמית ראשונה, כי ניתוק היחסים בין בריטניה לסוריה יגרום לאווירה של מתיחות באיזור, ויביא לצמצום המאמצים להגשמת שלום צודק במזרח התיכון.

נציג לוב בליגה הערבית בתוניס תבע אמש כינוס מיוחד של הליגה לדיון בניתוק היחסים בין בריטניה לסוריה.

עקיבא אלדר, סופרו המדיני של "הארץ" מוסר: במסמך סודי ששלח שמעון פרס למנהיגי מספר מדינות הוא מציע, בין השאר, התארגנות בינלאומית להטלת עיצומים פוליטיים וכלכליים על כל מדינה שיתברר כי היא מושיטה סיוע לטרוריסטים.

זמן קצר לפני סיום תפקידו כראש ממשלה שלח פרס לראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק, לממשל האמריקאי ולראשי מדינות נוספות במערב — בהן כנראה גם בריטניה — תכנית מפורטת למאבק בטרור. עליה בישר במהלך ביקורו האחרון באמריקה.

פרס אינו מציע הקמת יחידה בינ־לאומית, דבר שהוגדר כבלתי מעשי.

קונסול ישראל בלונדון

(סוף מעמוד 1)

לונדון עצמה הוליך ועננו מתוך שלושה שבועות שבעה בתי מלון. בחיפושים אחריו, לאחר שנעלם, השתתף גם הסקוטלנד יארד, כחוקר ומצא כי שום אדם בשם ועננו, לא עזב את אנגליה תחת השם הזה, דרך נמלי האוויר או הים של המדינה.

הכומר ציין בנימה ביקורתית, כי אנשי "סאנדיי טיימס" דאגו אמנם לבטחונו של ועננו, אולם היו יכולים לעשות זאת טוב יותר.

מקייס סיפר כי שוחח טלפונית עם בני משפחתו של ועננו בבאר שבע. הוא סירב למסור את תוכן שיחותיו בנימוק כי "משפחת ועננו נמצאת תחת לחץ גדול והרדיה בהתרגשות רבה".

מקייס נשאל מדוע לא ביקר את משפחת ועננו בבאר שבע. הוא השיב כי השתכנע שביקור אצל המשפחה יביא לה יותר נזק מאשר תועלת.

מקייס חזר וסיפר כי ניסה ליצור קשר עם גורמי ממסד ישראלים אולם ללא הצלחה. "אני מבין זאת. הרי הנושא רגיש ואין בליבי כל טינה. כעס או מרירות על כך", הבהיר הכומר.

מקייס אמר עוד כי ינסה להשאיר בארץ שני מכתבים המיועדים לועננו. האחד - שכתב הכומר עצמו והשני - מכתב שמסרה לידיו גורי זמרית, ידידתו של ועננו, בעת שנפגש עימה בלונדון לפני מספר שבועות. מקייס תיאר את היחסים בין ועננו לזמרית כ"ידידותיים" בלבד ואמר כי תקופת היכרותם נמשכה ארבעה חודשים.

כשנשאל מקייס מה לדעתו יהיה גורלו של ידידו ועננו, אמר: "אני מאמין שהוא יובא למשפט ויקבל עונש מאסר ארוך".

הוא חזר ואמר כי הוא משוכנע שוועננו מוחזק בארץ והבטיח להמשיך ולעקוב אחר גורלו גם לאחר שובו לאוסטרליה. גם אתמול פסל מקייס אפשרות כי השומר המציא את סיפור ועננו כולו, כדי לשרת בדרך כלשהיא את צרכי מדינת ישראל.

י"ם עומדת בהחלטתה:

(סוף מעמוד 1)

הוא אמר, כי על ידי החזרת השגריר להתייעצויות מאותתת אוסטריה לא על חוסר הסבלנות שלה, אלא על הצורך להבהרת דברים ועמדות.

בירושלים מתייחסים גם להחלטתו של התובע הכללי האמריקאי, בעניין הדרישה לצרף את ולדהיים לרשימת הפושעים הנאציים, שנאסרה עליהם הכניסה לארה"ב.

אמש לא נמסרה בירושלים תגובה על צעדה של אוסטריה, כיוון שטרם הגיעה ההודעה הרשמית על החזרת השגריר להתייעצויות. חוגים מדיניים בכירים בירושלים הדגישו עם זאת, כי אוסטריה רשאית לנהוג כפי שנהגה, אך ישראל מעוניינת בהמשך היחסים הטובים עמה.

תעמולת בחירות

לדברי מקורות אחרים, החלטת הקנצלר להחזיר את השגריר נועדה לרכוש את לבם של הבוחרים, ערב הבחירות הכלליות שיתקיימו באוסטריה בעוד פחות מחודש. לדעת אותם מקורות, ראשי המפלגה הסוציאליסטית למדו מהבחירות לנשיאות, כי הציבור הרחב תומך בגישה תקיפה כלפי התערבות ישראלית ויהודית בפרשת ולדהיים.

הקאנצלר לא הוציא מכלל אפשרות החזרת השגריר לישראל. הוא ציין, כי השגריר פליניגר ביקר פעמיים במשרד החוץ הישראלי בשבוע האחרון, ושם קיבל הסבר משביע רצון.

בהודעת משרד החוץ האוסטרי נאמר, כי ישראל הבהירה שהיא מעוניינת ביחסים טובים ובהבנה, ואיננה רוצה לנקוט בשום החלטות הקשורות בעניינים הפנימיים של אוסטריה.

החלטת ישראל לא תשתנה

החלטת קנצלר אוסטריה להחזיר את שגריר ארצו בתל אביב להתייעצויות, לא תשנה את החלטת ישראל להימנע ממינוי שגריר חדש באוסטריה. ראש הממשלה, יצחק שמיר, הבהיר השבוע בשיחה עם נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אדגר ברונפמן, כי ישראל לא תמנה שגריר שילחץ את ידו של נשיא אוסטריה קורט ולדהיים, במקום מיכאל אליצור שחזר ארצה.

עורך את העמוד: משה רייטלר

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף הבצוע

מסננים אלקטרוסטטיים

(PRECIPITATORS)

החברה עומדת להזמין הרכבת מסננים אלקטרוסטטיים (כ־4500 טון מבני ברזל ופחי פלדה) עבור תחנת הכח רוטנברג, אשקלון.

קבלנים רשומים שברשותם הציוד, הידע, כושר הביצוע והאפשרויות המימון מתבקשים לסור למשרדנו ברחוב החשמל 16 תל־אביב. עד יום שלישי 4.11.86 בין השעות 08.00—12.00, לשם ראיון על מנת לברר אפשרות הכללתם ברשימת הקבלנים שישתתפו במכרז שיתקיים בעתיד לעבודה זו.

עו"ד יצחק שבו

איננו

ההלויה תתקיים ביום חמישי
פרטים נוספים יתפרסמו מחר

המשפחה

מכון ויצמן למדע

ד"ר יוסף כהן

יובא למנוחות בבית העלמין ברחובות היום (יום רביעי) כ"ז בתשרי תשמ"ז (29.10.86) בשעה 3.30 אחה"צ

אוטובוס ייצא מרחבת אולם ויקס במכון ויצמן, בשעה 3.00 אחה"צ

אזכרה לאורן בעזה, חשמל באוויר — קצין צה"ל: מזל שזה נגמר ככה

האח עמרם: באנו להראות לערבים שאנחנו לא פוחדים מהם ★ הרחוב הראשי נסגר לשעתיים ★ אבי פרחן מהתחיה שעמד בראש השיירה הכריז: ישראלים ימשיכו להסתובב כאן ★ התמרמרות בקרב גורמים ישראלים בעזה ★ חבר של אורן: צריך לעשות כאן סדר כמו בתקופת שרון

עדות ראייה

/ איתן רבין

צבא ועשרות סקרנים מתושבי עזה בעקו אתמול טקס האזכרה של חיים אורן שנרצח בעזה, הרחוב הראשי נסגר למשך שעתיים.

"עם ישראל עוד יקים פה ישוב יהודי גדול לזכרו של אחי חיים שנרצח באכזריות ברחוב הזה. אנחנו הגענו לכאן כדי להראות לערבים שאנחנו לא פוחדים מהם ושום רצח לא ירתיע אותנו מלבקר בעזה", כך אמר אתמול עמרם אורן, אחיו של חיים אורן אשר נרצח לפני כחודש בעת שערך קניות ברחוב אלעזה אל רימל, סמוך ליד הרחוב הראשי של עזה. אתמול נערכה האזכרה במלאת 30 להירצחו של אורן בהשתתפות 30 מתושבי אשקלון, אנשי התחיה ומשפחתו של אורן.

כבר בשעות הבוקר ניתן היה להרגיש במתח השורר באוויר. הסוחרים ברחוב הראשי של עזה, עומר אל מוכתר סגרו את החנויות מבלי שיגידו להם, והרחוב הראשי נסגר לתנועה, כאשר חיילי צה"ל ואנשי מג"ב באבטחים את שלום המשתתפים מעל גגות הבתים. "זהו שעו־דיה לסגור ככה רחוב שלם, מעניין כמה זה עלה לצה"ל מבצע כזה. בטח גורמים פולי־טיים דחפו את משפחת אורן לערוך אזכרה בעזה ולגרום

בתעובת נכר הקריטו תושבי עזה את תפילת המואזין.

"להפסקת המסחר" אמרו אתמול גורמים ישראלים העובדים בעזה. שיירת המכוניות ובהם המשתתפים בראשותו של אבי פרחן הגיעה למבואות עזה בליווי כוחות צה"ל כאשר דגל ישראל ענק מונף על גג מכוניתו של פרחן. פנסי המכוניות דלקו ותושבי עזה הביטו בהם בשיירה הבעה לכיוון מקום הרצח.

במקום הרצח עדיין ניתן לראות את כתמי הדם שהתייבשו על הכביש ולא נוקו. שני הרבנים שהגיעו מאשקלון הרב אבוטבול יחיאל והרב ברזון נזהם קראו פרקי תהילים ממש ליד הרוכל שבו נרצח אורן בעת שקנה עגבניות. בנו בן ה־13 של אורן אמר קדיש. אחריו לקח אבי פרחן את רשות הדיבור ואמר כמה מלים לזכרו של אורן וקינות "באנו לכבד את חיים אורן שנרצח באכזריות. ישראלים ימשיכו להסתובב כאן, לא יעזור כלום לערבים".

חיים סבלאו חברו של אורן אמר "צריך לעשות כאן סדר כמו שהיה בתקופת שרון, צריך שתהיה מדינה שתרבא את איביה". הטקס מסתיים בשירת התקווה וזיקת דומיה לזכרו של אורן.

קצין צה"ל אמר מיד לאחר הטקס "לא תיארנו לעצמנו שזה יעבור בשלום". בטרם הספיקו לחזור המשתתפים למכוניותיהם החלה לפתע תפילת המואזין למורת רוחם של המשתתפים, היה מי שאמר כי התפילה הוקדמה בחצי שעה בכוונה תחילה.

השר המר לא יגיע לכנס הרפורמים העולמי בי־ם

המשטרה תאבטח את האירוע מחשש להתגבלויות ★ הרב אברגיל התנצל בפני הרב לוי קלמן

המר: לא לרפורמים

מאת נדב שרגאי מסופר "הארץ"

שר הדתות זבולון המר לא יבוא לטקס חנוכת הקמפוס החדש של ההיבר יוניון קולג' והאיגוד העולמי ליהדות רפורמית שיתקיים בשבוע הבא בירושלים. המר הוזמן גם לטקסי הפתיחה וגם לרב שיח בנושא דת ומדינה שאמור להתקיים ביום ו' הבא. מבירור שערך "הארץ" בלשכת שר הדתות הובהר כי המר אינו מתכוון להופיע לאירועים אלה.

כ־300 אישים מראשי היהדות הרפורמית ברחבי העולם יגיעו לארץ לרגל האירוע. משטרת ירושלים נערכת לאבטח את טקסי חנוכת המרכז העולמי של הרפורמים בירושלים, לאור חששות המארגנים מהתנכלויות להם.

במסגרת האירועים שיתקיימו בשבוע הבא ייחנך הקמפוס החדש של ההיברו יוניון קולג' הכולל ספריה גדולה ע"ש ש. זלמן אבלסון, מוזיאון ומרכז לחקר המקרא והארכיאולוגיה וכן בית הארחה הכולל 240 מיטות ומרכז חינוכי של האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת. הפרויקט שתוכנן על ידי האדריכל משה ספדי נבנה ברחוב דוד המלך, סמוך לבנין ההיברו יוניון קולג' הקיים הנושה על חומות העיר העתיקה. במסגרת שבוע אירועי חנוכת הבית יפגשו ראשי התנועה עם אישים ישראלים ביניהם ראש הממשלה, ממלא מקומו והשרים.

סיעת ש"ס הודיעה אתמול, כי תממן לרב אברגיל, רבה של שכונת בקעה את ההגנה המשפטית שידרש לה, במקרה והמשטרה תחליט להעמיד אותו לדין. סגן שר העבודה והרווחה, ח"כ פנחסי הודיע על כך לרב אברגיל. ממשטרת ירושלים נמסר אתמול, כי טרם נפלה ההחלטה, האם להעמיד לדין את הרב אברגיל, זאת בניגוד להודעה קודמת שהועברה בטעות בשם המשטרה שלשום, על החלטה להעמידו לדין.

אתמול בשעות הצהריים הגיש הרב אברגיל התנצלות לרב לוי קלמן על התפרצותו לבית הכנסת של התנועה הרפורמית בערב שמחת תורה. הרב לוי קלמן ביטל בתגובה את תלונתו במשטרה. אברגיל, על פי הודעת הרפורמים הבהיר כי יעמוד בהסכם שנעשה ולא יפריע בעתיד לתפילות הקהילה בבקעה ובכך יתמוך בהשגת מבנה מתאים לקהילה.

בכנסת

יצחק רבין: קציני מילואים שיסחרו בנשק יחויבו בסוג חדש של רשיונות

ועדות וסיעות

/ דן מרגלית

שר הביטחון, יצחק רבין, הודיע אתמול לועדת החוץ והביטחון של הכנסת כי קצינים במילואים, שקיבלו היתרים כלליים לייצוא בטחוני, יחויבו מעתה בסוג חדש של רשיונות.

שר הביטחון לא יחתום עוד על היתר כללי, שנוצל בעבר מדי פעם לרעה, אלא בשלב הראשון רק על היתר לנהל משא ומתן מדויק ומפורט בקשר לעסקה המוצעת. לאחר מכן — אם הדבר ייראה למערכת הביטחון — יינתן היתר ספציפי לביצוע העסקה המוצעת. תיקון זה נבחן והוצע על ידי משרד הביטחון בעקבות עסקת הנשק שיוחסה לאלוף־משנה (מיל.) אברהם ברעם. רבין אמר, כי "לא ניתן עוד שטרות פתוחים." עד כה הוצאו 700־800 היתרים כלליים.

שר הביטחון לא קיבל את הצעת מנהל הבקן (מערך) ושרת הדתון לי־כור) לקבוע תקופת צינון, שבמהלכה לא יורשו קצינים במי־לואים לעסוק בייצוא נשק. רבין אמר, כי יש להחיל עליהם את הכללים הנהוגים לגבי עובדי מדינה אחרים.

ח"כ שריד קבל על כך שאנשי גוש אמונים המעורבים בתקיפת מתסומי צה"ל חיילים, או חוכים הוטשים את הרכב בשטחים המוחזקים — אינם נחקרים. על ידי המשטרה אך לעולם אינם עומדים לדין. הוא גם קבל על שר הביטחון, שדחה בקשות של מתנחלים בראש השנה הכיפורים, אבל אמר כי הם הגיעו לתפילות הקשות במקום שנאסר עליהם בשני החגים הקוד־מים. ועימם אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי.

השר רבין אמר כי המדיניות היא לשמור על סטטוס קוו. לא ידוע לו מה אירע לאנשי גוש אמונים שתקפו את חיילי צה"ל. הוא מוכן לדיון מקיף ומיוחד.

אדרי — ידיד הקואליציה

עם הרכבת הממשלה מסר אתמול ח"כ חיים קופמן (ליכוד) לרפי אדרי (מערך) את ראשות הקואליציה. בטקס שנערך בהשתתפות ראש הממשלה וממלא מקומו ובכירי סיעות הקואליציה, קרא קופמן לח"כ שלא הביע אמון בממשלה בהצבעה, שלא לקבל על עצמו משרת סגן שר מטעמה, ובכוונה לעבור אל הגוש הראשון, המתכוון מטעם המערך להיות סגן שר החינוך.

בהודעות נפרדות התנגדו למינוי זה גם ח"כ בפלה כהן (תחיה) וח"כ עוזי לנדאו (ליכוד) בטענה כי אבן עשתונות מטעם המערך, שכן "מי שתומך באשיך אינו ראוי להיות סגן שר החינוך." אדרי אמר, כי ישרת את כל סיעות הקואליציה. הוא קרא לחברי הכנסת לסייע לממשלה במחוייבות השנויה של תקופת כהונתה, שתהיה קשה יותר בגלל קרבתה למועד הבחירות.

צור מבקר את ויזל

בדיון על תכנית אב של משרד הקליטה לקליטת עולים מברית המועצות, מתח השר יעקב צור ביקורת על חתן פרס נובל אלי ויזל, שביקר בברית המועצות וקרא להתיר את יציאת יהודיה בלי להזכיר את היעד — מדינת ישראל. "מעמד הפליט המוענק בארצות הברית ליהודים, המצליחים לצאת מברית המועצות, מעמיד את ישראל בנחיתות ברגע ההכרעה אם לעלות לישראל או להגיע לאמריקה."

מטען תבלה על אסירים ערבים

ח"כ מתי פלד (התקדמות) מסר לשר המשטרה כי יש חשד שב־5 באוקטובר הושלך מטען תבלה לתא בו כלואים מחבלים ערבים. אחד מהם, יהיא אבו סמרה, הצליח להשליך את המטען החוצה ולמנוע אסון כבד. פלד טען, כי שלושה אסירים פליליים יהודים ייחסו את המעשה לאחד האסירים, וכי עשה זאת בעי־דודו של קצין המודיעין של הכלא. פלד ביקש מהשר ברלב לבדוק את פרטי התקרית.

כהנא הורחק לאחר שפגע בכבוד הלל גידף ח"כים בכינויים "שקץ" ו"שרץ"

אולם המליאה

/ עמוס בן־ורד

במעשה חסר תקדים הוציאה אתמול יו"ר ישיבת הכנסת חייקה גרוסמן (מפ"ם) את מאיר כהנא מעל דוכן הנואמים ומאולם הישיבות תוך כדי העלאת הצעת אי־אמון, כאשר זה פגע בכבודו של יו"ר הכנסת שלמה הלל. כהנא לא יצא מיד, ורק אחרי שניגשו אליו כמה סדרנים ובראשם קצין הכנסת עזב את האולם. עוד קודם לכן הספיק לקרוא לעבר הו"ד "שקץ", ולעבר ח"כ אהרון הראל מן המערך "שרץ".

כהנא טען ברביה, כי יו"ר הכנסת פסל הצעת חוק שהגיש ולפיה, למשרות מסויימות צריך למנות רק מי שאמם יהודיה — למרות שזו מבוססת מלה במלה על אחת מהלכות הרמב"ם. כאשר ייחס ליו"ר "עוות מצח" הורידה אותו גרוסמן כי היא יכולה להפסיק את דבריו ול־הוציאו מן האולם, אם לא יפסיק לפגוע בכבודו. תשובתו של כהנא היתה "אין לו כבוד". או אמרה גרוסמן: "אני מבקשת ממך להפסיק את דבריך ולרדת מן הדוכן". כהנא הגיב "השקץ הזאת, המפ"מניקית הזאת — התביישי." ורק אז פנה אל קצין הכנסת ואמר לו שיעזוב בעצמו ואין צורך להפעיל כוח.

נשיאות הכנסת עומדת לדון בתקרית ולהחליט מה עוד ייעשה.

מצוקת המים

הקיצוב בצריכת המים שהונהג השנה באזורה מינהלי הגיע ליותר מ־200 מיליון מ"ק מתוכננים ועם תחילת עונת הגשמים אפשר יהיה לדעת בדיוק לכמה — כך אמר סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז (מערך) בתום דיון ממושך על מצוקת המים של ישראל. בתום הדיון קיבלה הכנסת החלטה, בקר־לות הקואליציה, התחיה, מפ"ם ורצ, הקוראת לממשלה להכין תוכנית פיתוח וחיסכון למים ולדווח לכנסת בכל שנה חודשים על ביצועה. כץ עוז אמר שבבראה נחסכו כ־240 מי־ליון מ"ק השנה במקום 200 מיליון המתוכננים, וכוונת הממשלה היא להמשיך בחיסכון בקצב זה, אלא אם כן שוב תהיה שנת בצורת. העדיפות האחרית היא עתה הטבעת מי ביוב לנגב, הקמת פרוייקט המים לערבה ופרוייקט מים לבקעת הירדן. יש תוכניות גם לטיהור מי ביוב באזורים של עמק־זבולון־כרמיאל, באזור חדרה־נתניה, ובאזור האמרה גוש ציונה־גדרה, אך לכך האוצר אינו מקציב כסף.

ש"ס מציעה: כל סוגי הגיורים בחו"ל יוכרו בארץ אם יאשרם פה בי"ד רבני

מאת נדב שרגאי סופר "הארץ"

ש"ס תביא בשבוע הבא לקריאה ראשונה בכנסת הצעת חוק פרטית, הכוללת את הסעיף העיקרי בהצעת חוק בתי הדין הרבניים. על פי סעיף זה תכיר המדינה בכל גיור שהוא — אורתודוכסי, קונסרבטיבי או רפורמי שבוצע בחו"ל, רק אם יאשרו בית דין רבני בישראל.

אנשי ש"ס, ובראשם הרב פרץ, הבהירו לראשי הליכוד והמערך, שעימם ניהלו שיחות בנושא זה בשבועות האחרונים, כי יראו בהצבעתם בשבוע הבא אבן בוחן ליחסי שני הגושים הגדולים. כל ההשלכות הצפויות בכך לגבי מחויבות ש"ס לקשר עם אחת המפלגות בעתיד.

בש"ס החליטו לנהל מערכה אגרסיווית סביב הצעת החוק מתוך הערכה, כי בג"ץ יפסוק בקרוב נגד משרד הפנים, בפרשת הגיורת הרפורמית שושנה מילר.

כזכור מתחו שלושת שופטי בית המשפט הגבוה לצדק, בראשות הנשיא שמגר, ביקורת קשה על משרד הפנים במהלך הדיון בע־תירתה של הגיורת הרפורמית שושנה מילר. מילר ביקשה לחייב את משרד הפנים להכיר בגיורה. משרד הפנים מסרב לעשות כן, והד־ריע לבג"ץ כי ירשום בכל תעודות הזהות של כל גר שהוא את המלה "יהודי" בסוגרים. גם על הודעה זו מתחו השופטים ביקורת.

בש"ס מעריכים, על סמך שיחות עם חוגים מהליכוד והמערך, שלא כהצבעות בנושא מיהו יהודי, יקל הפעם על חוגים חילוניים להצביע בעד הצעת החוק, שכן לכאורה אין היא מפלה בין הזרמים וגם גיור אור־תודוכסי זקוק לאישור בית דין רבני בארץ.

ועדת הכלכלה תומכת בשחל: תחרות חופשית במשק הדלק

שפייזר: שכר המנהלים בחברות הדלק אינו נופל משכר מנהלי הבנקים

מאת עדנה אייזן — כתבת "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת הכלכלה של הכנסת תומכת עקרונית בתוכנית הרפורמה, שהציג שר האנרגיה משה שחל, לפיה ייפתח משק הדלק לתחרות חופשית, ולצמצום מעורבות הממשלה במשק הדלק למינימום.

השר שהציג אתמול את תוכניתו בפני חברי הועדה ציין כי הרפורמה, שאמורה להתחיל לפעול בתחילת 1987, תכלול גם את ענפי הגז והפחם. השיקול לכלול את הגז נובע מהעובדה, כי מחירו לצרכן בישראל גבוה בערך פי שלוש מזה הנהוג בבתי זיקוק באירופה. משק הפחם ייפתח לתחרות תעשיית כדי למנוע מונופולים בענף.

השר הודיע כי החליט להסיר את ההגבלה על יבוא תזקיקים, והחברות יוכלו ליבא תזקיקים לייצור בכל כמות שירצו. כדי להבטיח תפוקה מלאה בבתי הזיקוק, יותר לחברות לבצע עסקות זיקוק לייצוא, תוך הרשאה ליבא נפט גולמי.

שחל הקים בוועדה את השדולה החוקה, שמפעילות שלוש חברות הדלק, המתנגדות לביצוע הרפורמה. השר קבע כי החברות לא יוכלו להכתיב לממשלה את המדיניות הכלכלית הנוחה להן.

יו"ר ועדת הכלכלה, ח"כ אליהו שפייזר הציע, כי במקביל לביצוע הרפורמה תבוטל קרן ההשוואה של הדלק. הדבר יביא, לדבריו, לחיסכון של כ־400 מיליון דולרים לתושבי המדינה, סכום המהווה 25 אחוז מסך ההוצאה השנתית לדלק. הסכום הזה הוא מיסוי עקיף והלתי נחוץ.

ח"כ שפייזר מתנגד לאפשר לבתי הזיקוק שיווק ישיר של דלק. יש חשש שהשיווק הישיר, שיעשה ללקוחות גדולים, כמו חברת החשמל, התעשיה האווירית ואחרים, ישבור את חוט השדרה של התחרות החופשית, מאחר שהוא יותיר לחברות תחרות על לקוחות קטנים, ללא תשתית להורדת מחירים. במקרה כזה, קובע ח"כ שפייזר, תביא הרפורמה לצמצום מספר חברות הדלק במדינה.

שפייזר הוסיף כי יש לבדוק את נושא ההשקעות של חברות הדלק, ולאן מופנים עודפי הכספים שלהם. במשק הדלק יש כיום עודף עובדים, ובשל כך מערכת זו אינה יעילה. במסגרת מאמצי היעול עם ביצוע הרפורמה, יש לבדוק גם את נושא השכר בחברות. על פי מידע שהגיע אליו, שכר המנהלים בחברות הדלק אינו נופל משכר מנהלי הבנקים.

ישראל תסגיר לארה"ב את הנוכל האמריקאי וולפסון

הונה 14 אלף אזרחים אמריקאים בסכום של 56 מיליון דולר

(עו. אים שידון בארה"ב ל־20 שנות מאסר, על עבירות מרמה בסכום של 56 מיליון דולר, יוסגר לארה"ב. כך קבע אתמול בית המשפט המחוזי בירושלים.

הנוכל אברהם גורדון וולפסון, שהורשע בחודש פברואר אשתקד, בבית משפט בפלורידה, בעבירות מרמה בסכום כולל של 56 מיליון דולרים. בבקשת ההסגרה נאמר, כי הוא הונה 14 אלף אזרחים אמריקאים.

ארבעה ימים לפני מתן פסק הדין, בבית המשפט בפלורידה, כותב שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, צבי כהן בפסק דינו, יצא וולפסון את ארה"ב לישראל. שלטונות ארה"ב ביקשו להסגירו, ובחודש אוגוסט 1985 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים הבקשה, להחזיר את וולפסון כבר הסגרה לארה"ב.

אברהם גורדון וולפסון הצליח להונות אלפי אזרחים בארה"ב כאשר מכר להם זכויות חכירה בשרות נפט וגז בארה"ב עם הבטחה, כי שדות נפט אלה יפיקו בעתיד רווחים כספיים. השופט צבי כהן קבע בפסק דינו, כי התמלאו כל התנאים של הסגרתו של וולפסון לארה"ב, ועל כן הכריז עליו כבר־הסגרה.

וולפסון הגיע לבית המשפט המחוזי בירושלים, להקראת ההחלטה בעניינו, כשהוא נתון בכסא גלגלים. לאחר שהוכרז כבר הסגרה ביקש פרקליטו מהשופט צבי כהן לשחררו בערבות. לבית המשפט הוגשה תעודה רפואית, המעידה כי וולפסון חולה במחלה ממארת והוא זקוק לטיפול רפואי שוטף. וולפסון שוחרר בערבות ל־10 ימים, ועוד דינו יציג בבית המשפט תעודה רפואית מפורטת יותר, על פיה ישקלו אם להאריך את שחרורו לתקופה נוספת.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

40 שנה ל"פיאט" בישראל

פיאט מכריזה על 40 ימי מבצע עם מחירים מיוחדים לדגמי "רגאטה" החדשה.

New Regata

Re-Styling 1987

המחירים כוללים:

40 תשלומים — אשראי עד

40,000 ק"מ אחריות (במקום 32,000 ק"מ) לפי תנאי תעודת האחריות

רדיו טייפ דיגיטלי + רמקולים + אנטנה + התקנה

אפשרות ל־33% הנחה למזגן-אוויר

כיסויים מקטיפה למושבים

מנעל למיכל הדלק

שטיחים לריצפת הרכב

כסוי קטיפה להגה

מראה פנורמית

קח רגאטה חדשה ותקבל יותר...

יותר איכות... יותר קילומטרים... יותר תמורה...

יותר אביזרים... יותר מכונית...

פיאט רגאטה החדשה הבחירה של הבכירים!

לבחירתך:
★ רגאטה חדשה 70 - 1300 סמ"ק - 5 הילוכים או אוטומטית
★ רגאטה חדשה 85S - 1500 סמ"ק - אוטומטית
★ רגאטה חדשה 100S - 1600 סמ"ק - 5 הילוכים ומערכת הזרקת דלק S.P.I
★ רגאטה חדשה סטיישן - 1300 סמ"ק - 5 הילוכים
★ רגאטה חדשה סטיישן - 1600 סמ"ק - 5 הילוכים ומערכת הזרקת דלק S.P.I

החל מ־23,300 ש"ח כולל מע"מ - ללא הפקדה

לפי מחירון החברה מס. 6/87 מתאריך 26.10.86

△ המבצע מוגבל ל־40 יום או עד לגמר המלאי.

FIAT

פיאט. טכנולוגיה בתאוצה

המבצע כפוף לתקנון המבצע הנמצא במשרדי החברה

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל — המדור ללימודי חוץ

מודיע על

עריכת הסמינר השני בנושא:

ניהול אחזקה

שיתקיים ביום רביעי, 19–26 בנובמבר 1986 במלון רמת אביב, תל אביב

יתקיימו הרצאות ודיונים בנושאים הבאים:

★ דברי פתיחה — אינג' צבי הראל, יועץ הסמינר.
★ "שימושי אנרגיות שמש" — פרופ' אברהם שיפר, הפקולטה להנדסת מכונות, הטכניון.
★ "עקרונות התליכי קורוזיה ואמצעי הגנה" — ד"ר לאה גלאנה, מכון המתכות, הטכניון.
★ "מערכות שכר עידוד כבלי ניהולי בתחזוקה" — מר אריה ליבנה, עוזר טכני למנהל הכללי, התעשיה האוירית.
★ "הגנת מערכות למדידת פריון בתחזוקה" — אינג' ישראל ליבוביץ, הב' "סקר" בע"מ תכנון, פיתוח וניהול (1977) בע"מ.
★ "שימוש יעיל במתקני מאור" — פרופ' אליהו נאמן, הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים, הטכניון.
★ "התחזוקה במתקנים מכאניים ותברואתיים" — פרופ' יהודה קוס, הפקולטה להנדסה אזרחית, והמחלקה להנדסת הסביבה ומשאבי מים, הטכניון.
★ "יסודות ניהול פרויקט קטן" — פרופ' דוד ערמון, הפקולטה להנדסה אזרחית, הטכניון.
★ "מערכות ודרגי אחזקה בצה"ל" — תת־אלוף אברהם אלמסי, קצין התחזוקה ראשי, צה"ל.
★ "הבקר המתוכנת והמחשב בשימוש בתעשיה ובאחזקה" — מר עמנואל מרינקו, טאני בע"מ, חברה להנדסת חשמל.
★ "הסיכה התעשייתית, תאור מתודים, אחזקתם והטיפול בהם" — ד"ר איתן גינת, מנהל מעבדות פאזאל אי.טי.סי, כימיקלים לתעשייה וטכנולוגיות בע"מ.

הרשמה: הטכניון, המדור ללימודי חוץ, רח' ליסין 14 תל־אביב 62997 טלפון: 262134.

אלרון — תעשיה אלקטרונית בע"מ

אסיפה כללית שנתית של בעלי המניות

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות בחברה תתכנס ביום ה' 20 בנובמבר 1986 בשעה 17.00 במשרד הראשי של החברה, במרכז תעשיות מדע, חיפה.

על סדר היום:
1. קבלה ואישור המאזן ודו"ח רווח והפסד של החברה לשנת הכספים שהסתיימה ביום 31 במרס 1986.
2. בחירת 12 מנהלים לדירקטוריון לשנה השוטפת.
3. מינוי רואי החשבון וקביעת שכרם.
4. דיון בכל ענין אחר שעשוי לעלות בפני האסיפה.

מועצת המנהלים

הדו"חות הכספיים של החברה פורסמו ונמצאים במשרדי החברה, אצל חברי הבורסה לניירות ערך ובבנקים.

29 באוקטובר 1986

תוכנית שגובשה במשרד התעשייה קובעת:

...שר להגיע לגידול שנתי של 5.5% ...פוקה התעשייתית: הרוב — ליצוא

מאת צבי זרחיה
"הארץ" לענייני כלכלה

...להגיע לצמיחה בתעשייה ...ומית כבר בחמש השנים ...רובות במסגרת התנאים הכלכליים והפוליטיים הקיימים ...משק, אם יעלאו תנאים מסוימים. קובעת תוכנית מקיפה לפיתוח תעשייתי במחצית השנייה של שנות ה־80, שגובשה במשרד התעשייה והמסחר והוגשה לשר אריאל שרון.

תוכנית זו מצביעה באופן מפורט על הדרכים שיש לנקוט, לשם פיתוח תעשייתי מואץ ומאוזן, ומשלבת יעדים, אמצעים ומגבלות, למחצית השנייה של שנות ה־80. כלכלני המרכז לתכנון תעשייתי, שבמינהל לתכנון כלכלה ומימון בתמ"ס קובעים בתוכנית, כי היצוא התעשייתי ללא יהלומים, יגיע בשנת 1990, לכדי 9 מיליארד דולר, לעומת 5.6 מיליארד דולר, שהוא היצוא התעשייתי בשנת '85.

התוכנית צופה האצה בצמיחה וקובעת, כי התפוקה התעשייתית תוכל לגדול בחומש הקרוב, בקצב של 5.5 אחוזים לשנה, לעומת שיעור גידול ממוצע של 2.4 אחוזים בחמש השנים האחרונות.

12% גידול ביצוא

עוד קובעת התוכנית כי היצוא התעשייתי, ללא יהלומים, שנרשם בחמש השנים הראשונות של העשור גידול ריאלי של 8.5 אחוזים, יגדל בשיעור של 12 אחוזים לשנה בתקופת התוכנית, אם תמומש על כל סעיפיה.

ראש מינהל המימון בתמ"ס, דוד ברודט, מציג בתוכנית זו את יעד התמיכה בתעשייה את האמצעים להגשמתם עד לשנת 1990. הוא קובע, כי הגידול ביצוא יהיה ה"כוח המניע בצמיחה התעשייתית" ואומר, כי שני שלישים מתוספת התפוקה הצפויה יבוא, אם תאומץ התוכנית, מן הגידול ביצוא.

המתוחכמים יובילו

התוכנית קובעת, כי ענפי התעשייה המתוחכמים, בעיקר קבוצת המתכת והאלקטרוניקה, יהיו הענפים המובילים ובשנת '90, יגיע משקלה של קבוצת המתכת והאלקטרוניקה ל־40 אחוז מכלל היצוא התעשייתי, לעומת 10 אחוז בשנת 9170, ו־35 אחוז בשנת '85. בעניין זה, מציינים אנשי משרד התעשייה והמסחר, כי המשבר הנוכחי בענף האלקטרוניקה והסחר העולמי של מוצרים בסחורניים, לא ישנה באופן מהותי את המגמות בטווח הארוך.

עוד נקבע כי התרחבות מהירה צפויה גם ביצוא מוצרי הלבשה ואופנה שיהנו, הן מהסכם הסחר החופשי עם ארה"ב והן מהתחזקות המטבעות האירופאים, בעוד מרכיבי הביקוש המקומי יגדלו בקצב מתון. בתוכנית נקבע, כי כושר הייצור העודף, של התעשייה הבטחונית המקומית, יופנה ליצוא.

תוכנית החומש קובעת כי צמיחה תעשייתית תלויה במהלכים הבאים: עליית משקלו של היצוא בתפוקה התעשייתית; עליית משקלן של התעשיות המתוחכמות השעונות על מחקר ופיתוח; עליית שיעור המחקר והפיתוח; עליית משקלו של כוח האדם המיומן ברמות הגבוהות וחיזוק גורמי השיווק ביצוא.

פגישה ראשונה בין שגריר מצרים בישראל מוחמד בסיוני לבין נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן, נערכה אתמול בתל אביב. השניים דנו באפשרויות פיתוח הקשרים התעשייתיים בין ישראל ומצרים. בתום הפגישה הודיע בסיוני כי מצרים תאפשר לחברות ישראליות להשתתף בפרוייקט בניית המכונית המצרית מדגם אופל, שחברת ג'נרל מוטורס תקים במצרים. השגריר ציין כי במסגרת פרוייקט זה יטלו חלק חברות בינלאומיות רבות וישראל תהיה אחת מהן. בדברי ברכתו אמר דב לאוטמן כי התאחדות התעשיינים בישראל תקבל בברכה את התעשיינים המצריים שיבקרו בישראל והיא תסייע להם בכל פעילותם כאן (בצילום: בסיוני (מימין) ולאוטמן)

מחירי האירוח יועלו דולרית, יוזלו לפי סל המטבעות האירופיים

מאת זוהר בלומנקרנץ

60 אחוז מבתי המלון ברחבי הארץ העלו את מחירי האירוח לשנה הבאה. מחירים אלו נקובים בדולרים. אולם למרות העלאות אלו יהיו התעריפים זולים ב־2 אחוזים בממוצע, ביחס לסל המטבעות האירופיים.

המחירים החדשים בטבלאות מתייחסים לתאריכים שבין ה־1 לחודש מרס 1987 ועד ל־28 בפברואר 1988.

שוב מסתמנת ירידה במחירי הנפט בעולם, למרות הסכם חדש באופ"ק

לונדון (ע"ר). במחירי הנפט בשוק העולמי מסתמנת שוב ירידה, שבוע בלבד לאחר הסכם בקרטל הנפט אופ"ק, לחדש את מכסות הייצור למדינות החברות, בניסיון להביא לעליית מחירים.

לפי ידיעות מקצועיות הציעה סעודיה, הגדולה מבין מייצאות הנפט בין חברות הקרטל, נפט במחירים מוזלים. המקור לידיעה זו הוא מתווכי תעשיית הנפט בניו יורק. סוחרי נפט באירופה ביצעו עיסקות בנפט בריטי מן הים הצפוני, במחירים שבין 13.20 ל־13.35 דולר לחבית, לאספקה בנובמבר.

הנפט הבריטי משמש כ"ברומטר של מחירים". לפני שבוע נמכר נפט זה ב־14.50 דולר לחבית, לאחר שהושג באופ"ק הסכם בדבר המשך הגבלת התפוקה. אופ"ק החליט על תקרה של 17 מיליון חבית ליום, מתוך מאמץ להגיע למחיר של 18 דולר לחבית עד סוף השנה.

בשוק הנפט אמרו, שמטרה זאת קשה מאד למימוש, נוכח ההרחבות הגדולות של מוצרי נפט מוקקים בשוק העולמי. עצבנות הורגשה אתמול בקרב סוחרי הנפט, לאחר שנודע כי סעודיה ומכסיקו, שאיננה חברה באופ"ק, הציעו הנחות עד 50 סנט לחבית, לכמה לקוחות גדולים בצפון אמריקה ובבריטניה.

בכך סעודיה אינה עומדת על [illegible] מגדילה את מיכסת התפוקה שנקבעה לה. חברות הקרטל רשאיות לקבוע מחירים כראות עיניהן. ככל הנראה באו ההנחות מצד סעודיה כתחרות עם מכסיקו, מחשש של איבוד לקוחות.

הקיבוץ הארצי מבקש סיוע של מאה מיליון דולר לצורך פריסת חובות

נטייה באוצר להיענות לבקשות הקיבוצים

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מוסדות הקיבוץ הארצי סיימו בשבוע שעבר את גיבוש בקשת הסיוע שלהם מן האוצר והגישו את בקשותיהם לאגף התקציבים במשרד האוצר.

בקשה זו היא השלישית והאחרונה של הסקטור החקלאי, לאחר שקדמו לה כבר בקשות של המושבים והתק"ם.

בקשות הקיבוץ הארצי דומות מאוד לבקשות התק"ם. בשני המקרים מבקשות התנועות הקיבוציות סיוע להקטנת עלות הכסף, באמצעות הנפקת אגרות חוב בשער ריבית נמוך של שבעה עד שמונה אחוזים לשנה, במקום שיצטרכו לשלם את שער הריבית הריאלי הקיים כיום במשק, הגבוה בהרבה משער ריבית זה.

הקיבוץ הארצי מבקש כ־100 מיליון דולר לשם פריסת חובותיו בהשוואה לכ־200 מיליון דולר שמבקשת התק"ם. סיוע זה יאפשר לקיבוצים להחליף הלוואות קצרות מועד ויקרות בהלוואות לטווח ארוך יותר ובריבית נמוכה יותר.

הנטיה במשרד האוצר היא להיענות לבקשות הקיבוצים. אבל בשלב זה מתנהלים דיונים פנימיים לגבי גובה הסכום שיינתן לקיבוצים, אם תמיכה זו תהיה באמצעות מענק או ריבית מסובסדת ואם ניתן יהיה לפרוס את הסיוע על פני מספר שנים.

הקיבוצים היו רוצים סיוע מיידי של מלוא הסכום ואילו במשרד האוצר מבקשים לפרוס את התמיכה על פני ארבע שנים ולהקטין את רמת הסיוע שיינתן לקיבוצים, כדי למנוע משבר נוסף בשוק ההון.

נציבות מס הכנסה: לא יותר לצרף תקופה משנת מס לשנת המס הבאה

מחרתיים מסתיימת הארכה שניתנה להגשת הדו"ח השנתי

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מחרתיים תסתיים הארכה שניתנה להגשת הדו"ח השנתי לרשויות המס על ידי תאגידים ששנת המס '85 הסתיימה לגביהם ב־28.2.86 או לפניו (תאגידים בעלי שנת מס מיוחדת) וכן ליחידים ושותפים בשותפויות, המנהלים פנקסים לפי השיטה הכפולה.

השנה הוארך מועד הגשת הדו"חות, כחלק משיטה חדשה שהנהיגה נציבות מס הכנסה, ואשר במסגרתה ניתנו ארכות באופן קולקטיבי וללא צורך בהגשת הבקשות.

במסגרת מדיניות זו, ניתנה גם הארכה לתאגידים ששנת המס '85 הסתיימה לגביהם ב־31.3.86 והם יצטרכו להגיש דו"ח שנתי עד 31.12.86. נציבות מס ההכנסה מתכוונת לאשר ארכות נוספות לתאגידים אלה והם יוכלו להגיש את הדו"ח עד 31.3.87, בתנאי שרואה החשבון שלהם, הגיש עד 30.11.86 לפחות 40 אחוזים מדו"חות התאגידים המיוצגים על ידו.

במסגרת ההיערכות לשנת מס אחרת, החליטה נציבות מס הכנסה, שלא לאפשר צירוף של תקופה משנת מס אחת לשנת מס אחרת.

לפי החלטה זו, תאגיד המתחיל בפעילות בתאריך כלשהו לפני ה־31.12.86 יהיה חייב להגיש דו"חות כספיים ליום 31.12.86 ולא יוכל לצרף לשנת המס '87, את התקופה שבה פעל בשנת המס '86. בעבר, ניתנו אישורים לצרוף שנות מס. מעתה הוחלט, שכל האישורים שניתנו בעבר בוטלו.

הוארך מתן הזיכוי ממס על עבודה במשמרות בתעשייה

מאת עדנה אירדור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת הכספים של הכנסת האריכה אתמול עד לסוף חודש מארס 1987 את מתן הזיכוי בשיעור של 15% על עבודה במשמרות ל־40 אלף עובדי התעשייה. הזיכוי ינתן עד לתקרת הכנסה של 1,800 ש"ח לשנה. הארכת הזיכוי יעלה 15 מיליון דולר לקופת המדינה. האוצר דרש להאריך את הזיכוי לתקופה של ששה חודשים, מכאן שלא ניתן להפריד את נושא מיסוי המשמרות מהרפורמה במסים המתוכננת לקראת שנת התקציב הבאה.

ח"כ חיים רמון, שהתנגד להארכת תוקף הזיכוי לששה חודשים טען, כי הרפורמה במס חייבת להתבצע עם תחילת שנת המס החדשה ב־1 לינואר. לדבריו, האוצר מתעלם מתביעותיה של ועדת הכספים לרפורמה במס, הכוללת גם מס על משמרות.

הממונה על הכנסות המדינה, ישראל ברון, הודיע לחברי הועדה, כי אם לא תהיה רפורמה במסים בשנת התקציב הבאה, "נצטרך למצוא פיתרון להמשך עידוד עבודה במשמרות בתעשייה בלבד".

"אין לאוצר כל כוונה להיכנע ללחצים מצד סקטורים של עובדים במשק לקבלת זיכוי ממס, כמו משרתי קבע, עובדי מלונות, חברי אגד ואחרים. השיקול לתת עידוד לעובדי משמרות בתעשייה, מבוסס על העובדה שיש צורך בניצול אופטימאלי של ציוד, צורך שלא קיים בסקטורים אחרים."

אהרן דברת התפטר מנשיאות התעשיינים, הוחלף בעמוס מר־חיים

מאת יונתן שרמן

מספר שינויים בוצעו לאחרונה בנשיאות התאחדות התעשיינים, הבולט ביניהם היא התפטרותו של אהרן דברת, מנכ"ל "כלל", מן הנשיאות והחלפתו בעמוס מר־חיים, מנכ"ל "כלל תעשיות".

דברת התפטר מנשיאות התאחדות התעשיינים, לאחר ששימש בתפקיד זה כשנה בלבד, כיוון שמצא כי עומס העבודה אינו מאפשר לו למלא תפקיד של חבר נשיאות.

בנוסף לכך צורף לנשיאות התאחדות התעשיינים מיכאל שטראוס ממחלבות שטראוס עם בחירתו לתפקיד יו"ר ועדת הביקורת של התאחדות התעשיינים.

כן צורף לנשיאות ההתאחדות אהרון נסיר מחברת ת.ג.מ.

סונול מוכרת את חלקה בחב' פיתוח משאבי אנרגיה

סברה: כדי "להעניש" את שר האנרגיה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת סונול הודיעה לכל בעלי המניות בחברת פמ"א (פיתוח משאבי אנרגיה), כי היא מוכרת את השקעתה בחברה לכל המרבה במחיר. חברות הדלק מחזיקות בפמ"א 24 אחוז, והחלקה של סונול בחברה מגיע ל־8 אחוז.

חברת פמ"א המוחזקת על ידי חברות הדלק, חברת החשמל, בתי הזיקוק, וקונצרן כימיקלים לישראל, עוסקת במחקר ופיתוח של הפקת אנרגיה ממקורות אלטרנטיביים. החברה עומדת להקים מיתקן ניסיוני להפקת דלק מפצלי שמן, המצויים באיזור הנגב. נושא זה נחשב ל"בייבי" של שר האנרגיה משה שחל. קיימת סברה שהחלטת סונול על יציאתה מפמ"א, ובכך גם יציאתה מהקמת המיתקן, נועדה "להעניש" את שר האנרגיה על יוזמתו הנמרצת לפתיחת משק הדלק לתחרות.

גורמים המקורבים לסונול מסרו כי ההחלטה על מכירת חלקה של החברה בפמ"א, התקבלה ממניעים כלכליים טהורים, שעיקרם ירידת כדאיות ההשקעה בפרויקט, בגלל ירידת מחירי הדלק בעולם.

נודע כי גם חברות הדלק פז ודלק, בוחנות את עמדתן בנושא. אברהם קייזר, מנכ"ל פמ"א, אמר שיהיה מוכן להגיב רק בשבוע הבא.

תקלות בהפעלה הממוחשבת של המסחר בני"ע בבורסת לונדון

לונדון (ע"ר וע"צ). מערך השיווק הממוחשב החדש של ניירות ערך בבורסה הלונדונית שותק שוב אתמול לאחר תקלה של קרוב לשעה ביום הראשון להפעלת השיטה החדשה אתמול.

"עושי שוק" בבורסה הלונדונית חזרו לשיטה הקודמת של התקשרויות בטלפון לצורך סגירת עסקות.

קודם לכן טענו האחראים למסחר הממוחשב, כי מה שקרה ביום הראשון לא יקרה שוב משום שהם התגברו על התקלות. שלשום אמרו כי שיתוק הצגים קרה שוב בגלל עומס על מערך המידע אולם לא במערכות האחרות בהן ניתן לבצע פקודות של מכירה וקניה.

אולם סוחרים אמרו, כי קבלת המידע על השערים האחרונים חיונית לביצוע עסקות והביעו חשש שהשיטה טרם נבחנה כהלכה, משום שביומיים הראשונים המסחר היה שקט והמחזורים נמוכים. כמה מהם הוסיפו, כי אפילו לפני השבתת המחשבים השניה אתמול, סוחרים לא מעטים ביצעו עסקות בטלפון, בעיקר עיסקות גדולות.

על פי שיטת המיחשוב החדשה צריכים "עושי השוק" להעביר את פקודות הקניה והמכירה שלהם דרך המחשבים, כדי שאלה יופיעו על הצגים של כל הגורמים המעוניינים בשוק. לא כולם עושים זאת, מסיבות שונות.

195 ש"ח — שכר חודש עבודה לפועלת טכסטיל דרוזית במפעל רקם בעוספיה

ח"כ עטשי דורש דיון בוועדת העבודה ★ ההנהלה: משלמים לפי ההסכמים

מאת נזירה בהגא
מכתבת "הארץ"

ח"כ זיידן עטשי (שינוי) פנה שלשום בשאילתא בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת בנושא השכר הנמוך המשולם לפועלות הדרוזיות במפעל רקם בעוספיה. עטשי הציג העתק של תלוש שכר עבור 23 ימי עבודה, 8 שעות ביום, על סך 195 ש"ח. "אתבע שכל נושא עבודות במפעלי טקסטיל בכפרי הדרוזים דלית אל כרמל ועוספיה יידון בוועדה," אמר.

מנהל מפעל רקם לבגדי תינוקות, עדי סביר, אמר כי השכר המשולם בחברה הוא על פי ההסכמים הקיימים של עובדי טקסטיל, עליהם חתומה ההסתדרות. במתפרה בעוספיה עולה השכר לדבריו על השכר המתחייב מן ההסכם. עוד נמסר כי בעל המפעל, אליהו סברינובסקי, רוצה לחסל את שלוחות המפעל בכפרי הדרוזים עוספיה בעקבות שביתת הפועלות הנמשכת היום ליומה ה־17.

הנהלת המפעל טוענת כי השביתה אינה מלאה, וכי 50% מן הפועלות מתייצבות לעבודה. על פי טענת הפועלות רק חמש פועלות מתוך 35 ממשיכות לעבוד.

השביתה פרצה על רקע תביעות הפועלות להעלות את שכרן בהתאם למקובל במשק.

גנגר עומד למחוק את מניות חיפה כימיקלים מהמסחר בבורסה לני"ע

זוהי פעם ראשונה שבעלי מניות יוזמים מחיקת המסחר במניותיהם ★ עדיין לא ברור מה תהיה תגובת הבורסה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בהחלטה חסרת תקדים בתולדות הבורסה, פנה אתמול איש העסקים אריה גנגר לדירקטוריון חיפה כימיקלים, והורה לו לזמן אסיפה יוצאת מן הכלל של בעלי המניות, שתקבל החלטה על מחיקת מניות החברה מהמסחר בבורסה. גנגר מחזיק, באמצעות חברת ט.פ.ר, ב־93 אחוז מהון המניות בחיפה כימיקלים, לאחר שרכש את חלקם של בתי הזיקוק ושל חברת דלק בחברה.

באחרונה פרסם גנגר הצעה לרכישת מניות החברה מהציבור הרחב. הוא מוכן לרכוש את המניות מהציבור לפי מחיר של 3.37 שקל למניה, בעוד שמחיר המניות בבורסה עמד עד אתמול על 4.03 שקל למניה. תוקף ההצעה יפוג בסוף שבוע זה, והאסיפה הכללית תזומן תוך 21 יום מתום מועד ההצעה.

יש לציין כי עד כה, החלטה על מחיקת מניות מהרישום למסחר, התקבלה על דעת הבורסה, ובתיאום איתה. לא ברור כיצד תנהג הבורסה במקרה זה, והאם תוכל לכפות את המשך הרישום של המניות למסחר, חרף רצונה של האסיפה הכללית של החברה.

גורמים המקורבים לחיפה כימיקלים מסרו, כי גנגר נחוש בדעתו להביא למחיקת המניות מהמסחר, מכיוון שברצונו להמשיך ולפתח את החברה כחברה פרטית. אותם גורמים ציינו, כי המחיר של הצעת הרכש הוגן, מכיוון שהוא משקף את השווי האמיתי של החברה.

ערך את העמוד: אריאל רייננולד

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

76–86 לחולון — אך עדיין לא ערוכה למישחק הגומלין בצרפת

וילרבאן הוליכה 39–43 במחצית ומשוכנעת כי תעלה לרבע הגמר

מחזיקות גביע

מאת גיא צוקר

קשה להתייחס לניצחונו של הפועל חולון על וילרבאן (76–86) כאל מישחק שלם, כיוון שלמעשה הוא מהווה מחצית ראשונה בהתמודדות בין שתי הקבוצות, בשלב שמינית הגמר של גביע אירופה למחזיקות גביע. הפרש ה"גבולי" שהשיגה חולון והעובדה שהמישחק השני יתקיים בצרפת, מעוררים חששות כבדים, לקראת הגומלין בשבוע הבא. חולון זכתה בניצחון על קבוצה טובה, בעלת משמעת טאקטית יוצאת מן הכלל ושני שחקני חיזוק אמריקאים טובים מאד, אך נותרה בסיום עם הרגשה של החמצה, בעיקר בגלל המחצית הראשונה.

ב־28 הדקות הראשונות שלטו הצרפתים בקצב המישחק ועובדה זו איפשרה להם להוליך 39–43 בהפסקה. ווילי רדן (2.11 מ') ונורים כל המצויינים, שהוליכו בעבר את וילרבאן לניצחון על הפועל תל־אביב בישראל, הנהיגו קבוצה מלוכדת, ששחקניה ניצלו פירצות רבות מדי בהגנת חולון, כדי לקלוע בדייקנות וכדי להשתלט על כדורים חוזרים רבים בהתקפה. רדן ובל סיימו את המחצית הזו עם 22 נקודות, ורדן עוד כשמירה מצויינת על קני באניסטר, שהסתפק ב־6 נקודות.

את המחצית השניה פתח הפועל חולון בתנופה, כפי שעשה במרבית מישחקיו האחרונים וקלע 12 נקודות ברציפות. באניסטר וג'יימס טרי נכנסו לפעולה מתחת לסלים ולצרפתים לא היתה תשובה למישחק החזק הבוטח. אלא שדה קניז של אלון ז'יל הם שחקני ביטחון בין לאמצי ומי שהוסיפו אותם, נכנה במחרה כי סעה. תומר ונוק הצעיר (הוליך את אלימלך שצבר 4 עבירות) הוליך אמנם את חולון ליתרון השיא שלה, 51–63 בדקה ה־29. אולם שחקני וילרבאן לא נבהלו. רדן המצויין, שלא נשמר היטב הלך לקלוע שב ובדקה ה־35 צומצם הפער ל־69–64. באניסטר הוציא שב ושב מתחת לסלים ובדקה ה־39, במצב של 82–76, עבר עבירה על בל. הצרפתים טענו כי היתה זו עבירה מכוונת וזיל סגן עבירה טכנית. בל החטיא את שני ניסיונות הקליעה שלו, כאמור ניצל את שתי זריקות העונשין שקיבל ובאניסטר הוסיף סל, בשניית הסיום, כדי להעניק לחולון ניצחון בהפרש של 10 נקודות.

גם באמצע התקשתה חולון במישחק התקפה מאורגן והעזרה בהנבנות לקיה בוחר, אך אלי זוקא שיפור בנקודות האלה יביא לחולון את העליה לשלב רבע הגמר.

"אין לי הסבר מדוע אנחנו מגלים חולשה במחצית הראשונה. זו תופעה החוזרת על עצמה, למרות ששוחחנו על כך עם השחקנים. וילרבאן קבוצה טובה, אבל לא שיחקנו טוב. אני חושב שאפשר לנצח אותה בצרפת", אמר בסיום מולי קצורין, מאמן חולון.

לצרפתים היו טענות קשות לשופט האנגלי ג'ארד, ושחקן החיזוק האמריקאי, ווילי רדן, אמר: "כולם ראו שהשופטים נתנו לחולון את הניצחון. התקשינו להתמודד עם השופטים ועם הלחות. חולון קבוצה טובה, אבל נעבוד אותה בצרפת".

● לחולון קלעו: באניסטר 25, באקרמן 20, טרי 17, אלימלך 15, בוגין 8, תבוך 3.

● לוילרבאן קלעו: רדן 23, בל 17, קולה 11, מאסנר 10, לאמי 9, בניז 6.

שפטו: ג'ארד (אנגליה) וקאפלי (טורקיה), 2300 צופים בחולון.

הערב (20.30) בהיכל הספורט ביד־אליהו

אליצור נתניה תנסה לנצל את אלמוניותה מול קאנטו

גביע קוראץ'

מאת גיא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

קאנטו בישראל

68/69	מ. ת"א נצחון	51–67
75/76	מ. ת"א הפסד	88–76
81/82	מ. ת"א הפסד	87–86
82/83	מ. ת"א הפסד	94–84
84/85	הפ. חיפה נצחון	85–104

כשנה לאחר שהפתיעה את חובבי הכדורסל בישראל, תנסה הערב (20.30) קבוצת אליצור נתניה לחזור על המיבצע הזה בזירה האירופית. נתניה תארח בהיכל הספורט ביד־אליהו את ארקסנס קאנטו מאיטליה, בשלב שמינית גמר גביע קוראץ', כשיתרונה הגדול הוא אלמוניותה המוחלטת באירופה.

"דיברנו עם השופט האיטלקי, ששפט במשחקים בשלב הראשון מול הקבוצה מקפריסין, והוא אמר לנו שבקאנטו מודאגים מאיתנו, כיוון שאיש באיטליה אינו מכיר את הקבוצה שלנו", אמר אתמול קאיל נורמן. "אני חושב שזה יתרון גדול ואנחנו ננסה לתפוס אותם בלתי מוכנים, כדי לזכות ביתרון גדול, ככל האפשר".

נורמן יודע שבכדי לנצח את האיטלקים, תהיה נתניה חייבת לבלום בעיקר את אנטונלו ריווה, כוכבה של נבחרת איטליה ואת שני האמריקאים, לורנזו צ'ארלס ורני ג'י. "צ'ארלס שחקן חזק מאד, שמזכיר במיבנה הגוף שלו את קני באניסטר. הוא בעל יכולת טובה משל באניסטר בהתקפה, כיוון שג'י מסוגל לקלוע מכל מצב כמעט בתוך הרחבה. נצטרך למנוע ממנו ומג'י לקבל את הכדור", סכם נורמן.

לדעתו, חייבת נתניה לרוץ כמה שיותר מול האיטלקים, כדי לזכות בניצחון משמעותי: "אני הייתי רוצה ניצחון בהפרש של 50 נקודות, כיוון שבאיטליה קשה מאד לשחק... אבל כל ניצחון בהפרש גדול מ־15 נקודות, יהווה הישג. אנחנו מכירים את המצבות. כיוון שאנחנו משחקים ביד־אליהו אבל אם יבוא קהל רב — זה יעזור לנו מאד", מסכם נורמן.

אליצור נתניה קיימה אמש אימון יחיד ביד־אליהו לפני המישחק.

ישפטו: מוסאר (בלגיה) ולאט (גרמניה).

מיכאל קרנץ מוסיף: קאנטו היא הקבוצה האיטלקית המצליחה ביותר מאז 1970 בכל מה שקשור בהישגים בגביעי אירופה. למעשה אין מועדון אירופי אחר שיכול להתגאות במאזן של זכיה ב־9 גביעי אירופים מאז 1973: פעמיים גביע האלופות (82 ו־83), 4 פעמים מחזיקות גביע (77, 78, 79־81) ושלוש פעמים גביע קוראץ' (73, 74 ו־75).

מי שמלווה אותה כמעט לאורך כל התקופה הזו הוא פייר־לואיג'י מרזוראטי בן ה־34, שגבהו 1.87 מ', אחד מגדולי המישחק הטובים ביותר של אירופה בעשור האחרון. אבל הכוכב הגדול שלה כיום הוא אנטונלו ריווה (24, 1.93), שחקן חוץ מהמוכשרים ביותר ביבשת, צובר הנקודות מספר אחד בקבוצה. בין־לאומי נוסף הוא הצעיר ג'ושה בוזה (22, 2.04). שחקן טוב נוסף הוא רנים אינטנשיין (26, 1.98). המאמן הוא קארלו רקלקאטי, מי שהיה בשנות ה־70 קפטן הקבוצה ושחקן נבחרת איטליה.

כמו לכל קבוצה רצינית יש לקאנטו שני שחקני חיזוק מעולים מארה"ב רני ג'י (2.07) בעונתו השניה ולורנזו צ'ארלס (2.02), שהגיע בראשית העונה הישר מהליגה המקצוענית שם שיחק בקבוצת אטלנטה הוקס.

קאנטו פתחה במקום ה־10 בליגה האיטלקית עם 3 ניצחונות ו־4 הפסדים. ביום א' זכתה בניצחון חוץ בליוורנו 96–81 עם 25 נקודות של צ'ארלס, 24 של ריווה, 13 של ג'י, 12 של אינטנשיין ו־11 כ"א של בוזה ומרזוראטי.

קאנטו הגיעה, תתאמן רק הבוקר בהיכל

כדורסלני קאנטו הגיעו אמש לישראל ויקיימו רק הבוקר אימון יחיד בהיכל הספורט ביד אליהו. "באנו בהרכב מלא ואנו מקווים לנצח, למרות שהקבוצה לא נמצאת בכושר טוב", אמר אמש קפטן קאנטו פייר לואיג'י מארזוראטי.

המאמן שרף מתנגד להעסקת ויינקרנץ כעוזרו בנבחרת

4 קבוצות בגביע קוראץ' — מהעונה הבאה

בכדורסל

מאת גיא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

צבי שרף, מאמן נבחרת ישראל בכדורסל, הטיל אתמול וטו על המשך העסקתו של משה ויינקרנץ כעוזרו בנבחרת. שרף אמר אתמול, בישיבת הנהלת איגוד הכדורסל, כי אינו מוכן שויינקרנץ, שאימן לצידו במכבי תל־אביב ובנבחרת, יישאר בתפקידו בנבחרת. משום כך לא הושג סיכום בנושא, שיידון ב־שבועות הקרובים.

ויינקרנץ החל לאמן העונה את הפועל תל אביב. עוד נודע כי שמו של מולי קצורין, מאמן הפועל חולון, הועלה כמועמד להחליף את ויינקרנץ, אבל בעקבות לחצו של יו"ר האיגוד יורם אברקוביץ' עשוי רני כהנא, מאמן הפועל חיפה, להיות עוזרו של שרף. האחרון אינו מתנגד למינוי כזה. מאמן הנבחרת סירב אתמול להתייחס לנושא ואמר: "את אשר היה לי לומר, אמרתי בישיבה".

מנכ"ל הפועל חולון, מיכאל לפרוין, יהיה מנהלה הבא של הנבחרת, למרות שאתמול לא החליטה על כך הנשיאות. לפרוין מועמד לתפקיד מטעם מרכז הפועל.

אתמול החליטה הנשיאות על שיתופן של ארבע קבוצות ישראליות בגביע קוראץ', החל בעונה הבאה, במקום שתיים עד כה. כן אישרה השתתפותה של הנבחרת הלאומית בטורניר בין־לאומי בהולנד, בחודש מאי 1987. בטורניר ישתתפו ספרד, הולנד, ויוון והוא יסייע בהכנת הנבחרת למישחקי אליפות אירופה.

נבחרת הכדורעף למסע בארה"ב

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

נבחרת ישראל בכדורעף תצא בינואר למסע מישחקים בארצות הברית — גילה אמש יונה פלס, מזכיר איגוד הכדורעף, והוא אמר כי זה מסע יקר מאד, אך המארחים ישאו בכל ההוצאות. בטורניר תקיים נבחרת ישראל שבעה מישחקים נגד אוניברסיטאות שונות. חלקן יבואו לכינוס ה־13 של הפועל שיהיה במאי.

הפועל ניצח בדרבי בכדורעף

הפועל רמת־אביב ניצח אמש 1–3 בדרבי מסקרן את מכבי תל־אביב במחזור ה־4 בליגה הלאומית בכדורעף. הפועל העמקים/שריד הביס 0–3 את הפועל העוגן/מעברות; מכבי חיפה ניצח 1–3 את אליצור תל־אביב. שני מישחקים נידחו בגלל השתתפות האלוף הפועל בע"מ והפועל קרית־אתא בגביע אירופה.

הניו־יורק מטס אלופי הבייסבול

ניו־יורק (אי־פי). קבוצת ניו־יורק מטס זכתה אתמול באליפות ארצות הברית בבייסבול, לאחר שגברה על בוסטון רד סוקס 8–5, במישחק השביעי של סידרת הגמר. ניו־יורק פיגרה 2–0, אך זכתה ב־4 ניצחונות בחמשת המישחקים האחרונים. היתה זו הקבוצה השניה בהיסטוריה שהוליכה מהפך כזה בסידרת גמר.

גביע האלופות

מכבי ת"א יוצא היום להלסינקי

מאת סופר "ספורט הארץ"

אחרי הניצחון המשכנע בדרבי על הפועל (72–96), יוצא היום האלוף מכבי תל־אביב בדרכו להלסינקי. שם יקיים מחר את המישחק הראשון בסיבוב השני בגביע אירופה לאלופות נגד טורקו־אקראס.

המאמן צבי שרף הביע שביעות רצון מהיכולת שהציגה קבוצתו מול הפועל, אבל הדגיש כי אין לכך כל קשר עם מה שיהיה בפינלנד. למכבי מידע על קבוצת טורקו מעשור המאמן יאיר שרון, שראה אותה בפעולה לפני שבועות אחדים במישחק נגד אלופת אוסטריה.

תן ליעין לא התאמן אתמול, לאחר שנפגע בכתפו במהלך הדרבי שלשום, אך יטוס היום עם הקבוצה ורק בהלסינקי יוחלט אם ישחק.

סופר "הארץ" בסקנדינאוויה אליהו זהבי מוסיף מהלסינקי: נמסר, כי ייתכן ככל הנראה כל 1,500 הכרטיסים לאולם קיסאהלה בו יתקיים המישחק שהל בשעה 19.00 (מקביל לשעון ישראל). נוסף לקהל קבוע של אוהדי טורקו, צפוי בואם של כמה מאות מיהודי הלסינקי המבוגרים לעודד את שחקני מכבי. מספר הישראלים בהלסינקי מאמר רק בכמה עשרות.

טורקו מיאם היא אחת הקבוצות הוותיקות בפינלנד, הפועלת מאז 1948, אך סבלה שנים רבות מחוסר הפופולאריות של הכדורסל בארץ זו.

ג'יימס טרי (משמאל) מנתר לאחר מסירה, בשמאלו אורי לאמי מוילרבאן, שנוצחה אמש 76–86 על ידי הפועל חולון במהירות האירופי למחזיקות גביע. (צילום: שוקי קרן)

מיהיץ' רוצה ברוזנטל, איוניר ופיונטי — במישחק נגד קפריסין

בכדורגל

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

מילינקו מיהיץ', המאמן הלאומי החדש של נבחרת ישראל בכדורגל, מעוניין בהופעת "שלושת האירופיים" למישחק הרעים הבין־לאומי עם קפריסין שיהיה בחודש הבא ברמת־גן. הכוונה לרוני רוזנטל המשחק בפ.ס. בריז', למשה איוניר המשחק בקבוצה ההולנדית רודה ולדרור פיונטי הרשום בפ.ס.ג. קלן.

מיהיץ' התייחס אמש לנושא זה בתשובה לשאלה של סופר "ספורט הארץ". "אני מעוניין שהם יבואו. ישראל צריכה להופיע בהרכב החזק ביותר וצריך לנצל את ההרכב הזה. אנו זקוקים לניצחון, בעיקר אחרי ההפסד 2–4 לרומניה ברמת־גן, כדי לשנות את האווירה", אמר המאמן.

קודם לכן, בסיום אימון הבכורה של נבחרת העתודה, אמר מיהיץ': "הכל סבורים כי הניצחון על קפריסין מובטח בכיס. זו עמדה בלתי נוחה מבחינתנו, כי במישחק הזה רק לישראל יש מה להפסיד".

שאול סוהיר, יו"ר הנהלת ההתאחדות, אמר כי ענין הבאת האירופיים לא הועלה לדיון. הוא הביע ספק לגבי מימוש הרעיון. פיונטי ואיוניר שתתפו כזכור במישחק נגד רומניה, אך רוזנטל לא שוחרר ע"י מועדונו. סוהיר הדגיש כי ההתאחדות תחליט בנושא רק לאחר התייעצות עם המאמן.

באימון הבכורה של נבחרת העתודה ניצחו הכחולים את הירוקים 6–3. למנצחים הבקיעו אלון (3), רונן גוזלי, רוני לוי ויעקב הלל. רונן שפירא הבקיע צמד למנוצחים. שער נוסף הבקיע יעקב זוהר. "יש בנבחרת הזו כשרונות ושחקנים העתודאים רוצים להוכיח את עצמם. אולי כמה מהם יגיעו לסגל הא' לימפי", אמר המאמן מיהיץ'.

דנמארק בלי אלקיאר, לאודרופ ואולסן נגד פינלנד בקופנהאגן

פורטוגל הערב בשוייץ ונורווגיה בבריה"מ

אליפות אירופה

מאת אנדריו וורשו

לונדון (אי־פי). דנמארק, אחת הנבחרות המלהיבות ביותר במישחקי גמר הגביע העולמי במכסיקו, פותחת הערב במאבקיה להשגת מקום בשלבי גמר אליפות אירופה 1988, ללא שני חלוציה המצטיינים פרבן אלקיאר ומיכאל לאודרופ. שני חלוצים אלה, שהסעירו את ההמונים במונדיאל, פצועים ולא ישחקו נגד פינלנד בקופנהאגן — באחד מחמשת המישחקים שיערכו הערב.

שני הכדורגלנים המשחקים באיטליה לא יהיו הנעדרים היחידים הערב. קלאוס ברגרן, המשחק גם הוא בליגה האיטלקית ויספר אולסן ממנצ'סטר יונייטד, מושעים ולא יהיו בהרכב. המאמן סף פיונטק הזמין במקומם את סטין טיוסון וקלאוס נילסן. דנמארק, שהעפילה לגמר אליפות אירופה ב־1984, נוצחה לא מכבר במישחק רעים 0–2 על־ידי מערב־גרמניה. אבל למרות ההרכב החסר תהיה פייבוריטית לנצח את פינלנד, הנבחרת החלשה ביותר בבית 6. הפינים צברו ביניים נקודה אחת בשני המישחקים שלהם, 1–1 נגד ויילס, לפני שבועיים בתבוסה 3–0 בצ'כוסלובקיה.

השפעת בכורה במיסגרת זו יעשו היום גם נבחרות יוגוסלוויה וטורקיה (בית 4), שיתמודדו בספליט. מאז כישלונם בטורניר הקדם־עולמי, הולכים היוגוסלבים לבנות נבחרת חדשה בהדרכתם של המנהל הטכני מילאן מילאניץ', המאמן איוויצה אוסים. כמוהם בנבחרת ישחקו שני כדורגלנים המופיעים בליגה הצרפתית: בלאז סליסקוביץ' (מארסיי) והאסקו ויטבייץ' (בורדו), שהבקיעו העונה כבר 11 שערים. יוגוסלוויה מועמדת לניצחון ברור בבית בו משתתפות גם נבחרות אנגליה וצפון אירלנד.

בברן יפגשו נבחרות שוייץ ופורטוגל (בית 2) במישחק שתוצאותיו חשובות לשתי הנבחרות. השוייצים נוצחו 2–0 בשוודיה ואינם יכולים להרשות לעצמם הפסד שני. השוודים גם כמו תיקו 1–1 עם פורטוגל בליסבון. בבית זה משחקות גם איטליה ומאלטה.

שני מישחקים יהיו בבית 3. נורווגיה יוצאת לסימפרופול למישחק נגד נבחרתה החזקה של ברית המועצות, ללא שלושה משחקני המפתח שלה: הקפטן הקשר האל־חאר תורקן המשחק בקבוצת פ.ס.ה. איינדהובן, השוער אריק תורסטוודט מבורוסיה מנשנגלדבאך והמגן טריה קוויראל. הסובייטים צברו שלוש נקודות בשני מישחקי הבית, כולל ניצחון מרשים 0–2 על האלופה האירופית צרפת בפאריס. נורווגיה סיימה בתיקו־אפס עם מזרח־גרמניה, שתשחק הערב בקארל־מרקס שטאט נגד איסלנד. בבית זה השיגו האיסלנדים תיקו נגד הצרפתים והסובייטים, אבל כושר החוץ שלהם חלש וספק אם יוכלו למנוע ניצחון ממזרח־גרמניה.

מערב־גרמניה, שתארח את טורניר הגמר בעוד שנתיים, תקיים הערב מישחק רעים בוינה נגד אוסטריה.

הנוער ניצח 6–3 את רמת־עמידר

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנוער בכדורגל הביסה אתמול 6–3 את מכבי רמת־עמידר מהליגה הארצית. המישחק היה במגרש האימונים של אצטדיון רמת־גן. יאיר סבודרי ומשה אייזנברג הבקיעו שלושה שערים כל אחד לזכות הנוער. לעמידר הבקיעו אלי תגר (2) ורחמים שלום.

במדריד

מצרים פרשה — לא תשחק נגד ישראל

נבחרת הכדורגל של מצרים פרשה מטורניר בין־לאומי, שיהיה בהולנד בשבוע הבא, אליו הוזמנה גם ישראל.

בהודעה מהולנד נמסר, כי המצרים נימקו את פרישתם בבעיות טכניות. אולם מעריכים כי השתתפות ישראל גרמה לפרישתם. במקום מצרים תשתתף בטורניר הנבחרת הצעירה של הולנד.

יוסי הגב

הערב המחזור ה־4

האלוף מכבי ראשון־לציון יתמודד הערב עם מכבי רחובות במחזור הרביעי בליגה הלאומית בכדורעף. המישחקים האחרים: מכבי ארזים — הפועל גזיים, הפועל פתח־תקוה — הפועל רחובות, אליצור הרצליה — אס"א תל־אביב, מכבי נתניה — מכבי פתח־תקוה, הפועל ראשון־לציון — הפועל רמת־גן.

טניס

לאסק הודח בפאריס

פאריס (אי־פי). הטניסאי מספר אחד של שוייץ, יעקב לאסק, נוצח בסיבוב הראשון של הטורניר המקומי על ידי השוודי מיכאל פרנפורס 3–6, 6–7.

פרלמן הפסיק עבודתו בבית"ר נתניה — וחזר בו

מאת סופר "ספורט הארץ"

שמואל פרלמן, שהחל לאמן רק בשבוע שעבר את בית"ר נתניה, החליט אתמול בצהריים להפסיק את עבודתו — אך בשעות הערב התרצה וחזר בו, לנוכח הפצרות חברי ההנהלה.

על השתלשלות המאורעות סיפר אמש המאמן פרלמן: "תיכננתי יום אימונים ארוך. לאימון הבוקר הגיעו כל השחקנים ועבדו לשביעות רצוני. כאשר רציתי לסעוד עימם בצהריים, כפי שהבטחתי להם, לא ידעתי למי לפנות כי באימון לא היה איש מחברי ההנהלה. אמרתי לשחקנים כי איני יכול לקיים את ההבטחה, אך בד בבד ביטלתי את אימון אחר־הצהריים והחלטתי להפסיק את עבודתי בקבוצה. בערב לאחר שיחה עם חברי ההנהלה, החלטתי לתת להם עוד הזדמנות. אם הבוקר יוסדרו הבעיות, אמשיך בתפקיד. אני מעריך שכך יהיה".

פרלמן הדגיש, כי לאירועים אלה לא היה כל קשר לחקירת ראשי הקבוצה במשטרה (ראה ידיעה בעמוד אחרון).

אופ"א תדון בחודש הבא בערעור אפואל

ברן (אי־פי). אלופת קפריסין, אפואל ניקוסיה, עירערה על השעייתה, המוטלת לשנתיים ועל עונשים אחרים שהוטלו עליה על ידי האיגוד האירופי — בגלל סירובה להתייצב בשבוע שעבר למישחק נגד בשיקטאש באיסטנבול, בסיבוב השני של גביע אירופה לאלופות. המחלקה המשמעתית של אופ"א ידונו בפרשה בראשית החודש הבא — מסר כאן אתמול דובר האיגוד האירופי.

האלופה הטורקית זכתה בניצחון טכני ועלתה לסיבוב הבא, בעוד שאפואל הושעתה, נקנסה ב־4,000 פרנקים שוייצריים והוטל עליה לשלם את ההוצאה והנסיעה לאיסטנבול של השופטים והמשקיף הרשמי.

חדשות חוץ

בריה"מ: ארה"ב ייצרה את נגיף האיידס במעבדה של הפנטאגון במדינת מרילנד

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינוויה

(קופנהאגן מיוחד ל"הארץ"). התעמולה הסובייטית תולה מגבלת את בהלת האיידס בעולם, כדי להאשים את ארה"ב באחריות להתפרצות המגיפה.

סוכנות טאס טוענת, כי נגיף האיידס יוצר במעבדה של הפנטאגון, במדינת מרילנד, לצורך ניסויים חשאיים בלוחמה ביולוגית. הווירוס הופץ תחילה בכמה מדינות אפריקה, אך כמו ה"שד שפרץ מתוך הבקבוק", איבדו המדענים האמריקאים את השליטה על הווירוס, שהחל להשתולל בעולם, ונגע גם בתושבי ארה"ב.

הודעת "טאס" משודרת בימים האחרונים בערוצי השידור של רדיו מוסקווה בשפות זרות.

ארבעה חיילים סורים נחטפו ע"י חיזבאללה

מאשגרה, לבנון (ע"צ). 4 חיילים סוריים נחטפו אתמול עם שחר, במאשגרה שבבקעת הלבנון, על ידי לוחמי מיליציה של מפלגת "חיזבאללה" הפרו־איראנית.

החטיפה בוצעה כמה שעות לאחר שבמוצב המאויש במשותף על ידי כוחות סוריים וכוחות של צבא לבנון, נעצרו שני אנשי מיליציה פרו־איראניים.

מאז ה־14 ביוני מוצבים חיילים סוריים במאשגרה, השוכנת כעשרה ק"מ צפונית לאיזור הביטחון הישראלי. הם התפרסו אז לצד כוחות של צבא לבנון, כדי לשים קץ לקרבות שניטשו בין אנשי חיזבאללה ובין לוחמי "המפלגה הסוציאלית הלאומית" הסורית.

סעודיה העבירה 28.5 מיליון דולר לאש"ף

ריאד (ע"צ). ממשלת סעודיה העבירה שלשום לאש"ף צ'ק על סך 28.5 מיליון דולר, במסגרת תשלומי התמיכה הסעודית בארגון הפלשתינאי. על כך מסרה אתמול סוכנות הידיעות הסעודית הרשמית.

סעודיה מעבירה מדי שנה לידי אש"ף סכומי תמיכה בסך כולל של 114 מיליון דולר.

התחדשו הקרבות בין אש"ף ואמל

מאת סופר "הארץ"

הקרבות בין לוחמי תנועת "אמל" השיעית ואנשי אש"ף התחדשו אמש באזורי צידון וצור בדרום לבנון. ראשי אש"ף באיזור איימו אמש כי ישתלטו על כפרים נוספים מחוץ למחנה עין אל־חילווה, דרומית מזרחית לצידון, אם ימשיכו אנשי "אמל" להפגיז את מחנות הארגון.

רדיו "קול לבנון" מסר אמש כי יחידות מחטיבה 12 של צבא לבנון הצטרפו ללוחמי "אמל" במאמץ מוכו לפרוץ למחנה אש"ף אל־רשידיה באיזור צור. לדברי הרדיו פתחו לוחמי "אמל" במיתקפה על המחנה בשני צירים.

אל־על תקיים במשך כל השנה טיסה ישירה מבוסטון לת"א ללא חנייה

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ") אל־על תקיים בכל יום רביעי החל מהשבוע טיסה ללא חניה מבוסטון לתל־אביב וחזרה, כל ימות השנה. עד כה פעלה טיסה כזאת רק בחודשי הקיץ. אל־על תהיה חברת התעופה היחידה שתפעיל טיסה ללא חניה מבוסטון לתל־אביב. על טיסה זו הוחלט לא מכבר כדי למשוך נוסעים מבוסטון והאזור.

לסופר "הארץ" נודע כי אל־על בשותפות עם חברת "אמריקן אקספרס" השקיעו 400 אלף דולר בהכנת הפצת מוסף תיירות מיוחד שצורף לשבועון "טיים". המוסף הופץ במיליון עותקים בערים הגדולות בארה"ב. כל אחת משתי החברות השקיעה 200 אלף דולר במבצע פרסום זה שהוא מהגדולים שערכה חברת אל־על באמריקה עד כה.

ערכה את המדור: אורית גלילי

תוכנית פנורמה של הבי־בי־סי: עיראק מייצרת נשק כימי קטלני

לונדון (ע"ד). עיראק מייצרת נשק כימי קטלני במפעל סאמארה — מסר הבי־בי־סי, בלילה שבין יום שני לאתמול. בתוכנית "פנורמה" בטלוויזיה של הבי.בי.סי, הוקרנו תמונות שהגיעו מלווין צרפתי המראות את בית החרושת הזה, הנמצא בצפון עיראק ובאחרו רשמי באמר, כי הוא מייצר חומרי הדברה.

אולם בתוכנית "פנורמה" נטען, כי בית החרושת בסאמארה מייצר נשק כימי רעיל וקטלני שבין מוצריו: גז חרדל, גז סי־אס, טאבון וסארין — שני המוצרים הם גזים מסוכנים מאד, הפועלים על מערכת העצבים. חומר הגלם בבית החרושת מגיע מהולנד, בלגיה, איטליה ומערב־גרמניה.

ב־1984 גילתה ועדה של האו"ם, כי הצבא העיראקי תקף יחידות של צבא איראן בנשק כימי.

עיראק מכחישה, כי היא מפעילה גז חרדל, הגורם לכוויות קשות ותוקף את מערכת כלי הנשימה, אולם גז העצבים אינו נראה לעין, הוא חסר ריח והוא הרבה יותר קטלני מגז החרדל.

לאחר הסמים מודה בריה"מ גם בקיומה של הזנות

העיתון לצעירים בבריה"מ מביא את סיפורה של הזונה סווטלנה ממינסק

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

(קופנהאגן מיוחד ל"הארץ"). עיתון הדור הצעיר במפלגה הקומוניסטית, קומסומולסקאיה פראבדה, פרסם מאמר סנסציוני, בו הודה בקיומה של זנות בבריה"מ.

הודאה זו באה זמן קצר לאחר שבריה"מ נאלצה להודות, כי בעיית הסמים קיימת גם בבריה"מ. במשך שנים טענו כלי התקשורת הסובייטיים, כי בעיות של זנות וסמים הן מכות בהן לוקות המדינות הקפיטליסטיות, והחברה הסובייטית פטורה מעונשן.

המאמר הנושא את הכותרת "אשה לשתיה", מספר על זונה בעיר מינסק בשם סווטלאנה. על המאמר חתומים ד. משיחוב וע. יעקובוביץ'. שני הכתבים יצאו לעיר מינסק, שם פגשו את סווטלאנה באחד הבארים המיועדים לתיירים (בארים בהם התשלום הוא במטבע זר וניתן לרכוש בהם וודקה ללא הגבלה). סווטלאנה, לבושה בבגדים אופנתיים ומריפה בושם טוענת, כי בעיסוקה "אינה עוברת על כל סעיף בחוקה הסובייטית." מסתבר — מדווחים שני הכתבים — כי בחוקת בריה"מ יש סעיף המטיל עונשים כבדים על פורנוגרפיה — אבל אין סעיף האוסר זנות.

לקומסומולסקאיה פראבדה תפוצה של 10 מיליון עותקים, והוא מיועד לקוראים בגיל 18–30. קרוב לוודאי, כי המאמר על הזנות העוקית בבריה"מ יביא לתיקון בחוקה הסובייטית: סעיף המטיל עונשים על עיסוק בזנות.

סוציולוגים בסקנדינביה אומרים, כי זו פעם ראשונה מאז מהפיכת אוקטובר מודה עיתון סובייטי בקיומה של זנות בבריה"מ.

ראש המחלקה לנתינים זרים במערב ברלין נורה ברגליו

מערב ברלין (ע"ד, ע"צ). פקיד ממשלה מערב גרמני נורה אתמול ברגליו בקרבת ביתו, ומשטרת ברלין סבורה שהמדובר הוא בהתקפה פוליטית. קורבן ההתקפה הוא האראלד הולנדרברג, בן 54, העומד בראש המחלקה לרישום נתינים זרים בברלין. פצעיו הוגדרו כ"פצעי בשר", ואין סכנה נשקפת לחייו. עדי ראיה מסרו כי תוקפיו של הולנדרברג היו "שחומי־עור ובעלי שיער שחור מאד, דומים לערבים".

ההתקפה אירעה פחות משלושה שבועות לאחר שראש המחלקה המדינית של משרד החוץ המערב גרמני, גרולד פון בראונמיל נורה למוות ליד מעונו בבון. קבוצת לוחמי הגרילה השמאלנים, "סיעת הצבא האדום", קיבלה על עצמה את האחריות לרצח ההוא. תוקפיו של הולנברג כנראה שני גברים ואשה אחת, נמלטו מן המקום במכונית, שנמצאה אחר כך בקרבת מקום, כשהיא עולה באש.

דובר המשטרה הביע את הדעה כי המתנקשים ביקשו בכוונה לפגוע ברגליו של הולנדרברג אך כנראה לא רצו להמיתו. מומחי משטרה שביקשו לשמור על עילום שמם הביעו לכן את הדעה כי אין לקשור בין שתי ההתקפות, שכן "סיעת הצבא האדום" משתדלת לרצוח את האישים המשמשים מטרה להתקפותיה.

כמה שעות לפני כן התפוצצה פצצה במשרדים הראשיים של חברת התעופה המערב גרמנית הלאומית "לופטהאנזה". קבוצת טרור, המתכנה "התאים המהפכניים", קיבלה על עצמה את האחריות להתקפה, בטענה שהיתה זו מחאה על שינוי שחל במדיניות ההגירה של מערב גרמניה.

גראסה מאשל, רעייתו של סאמורה מאשל, נשיא מוזמביק שנספה בתאונת מטוס ושתי בנותיו מאשתו הראשונה במקום הקבורה (צילום: איי־פי).

מיטראן: נצטרך זמן כדי לבדוק אם להצטרף לעמדה האנטי סורית

(ע"ד וע"צ). הנשיא פרנסואה מיטראן הצהיר אתמול כי צרפת לא תתפשר עם מדינות שהמעורבות שלהן עם מעשי טירור הוכחה. יחד עם זאת אמר הנשיא הצרפתי בהופיעו בראיון בטלוויזיה ממערב־גרמניה שם הוא נמצא בביקור רשמי, כי מדינות השוק המשותף נצרכות לזמן נוסף כדי לשקול את ההאשמות נגד סוריה.

צרפת היא אחת משלוש המדינות בשוק המשותף שדחו הצעות בריטיות לנקוט צעדים מיידיים נגד סוריה בישיבת מועצת שרי החוץ של השוק המשותף בלוכסמבורג שלשום.

מיטראן נקט עמדה המנוגדת לזו של ראש הממשלה ז'ק שיראק ושרים אחרים בממשלתו. אלה לא היו מוכנים לנקוט בכל פעולה שהיא נגד סוריה בגלל סיבות שונות, ביניהן בני הערובה הצרפתים בלבנון והיחסים הנדונים באחרונה בין צרפת לבין דמשק.

מיטראן אמר כי יש צורך בשיקול נוסף לגבי צעדיה של בריטניה ורק לאחר דיונים מפורטים יותר "אנו נוכל לבדוק אם יש להצטרף לעמדה הבריטית או שהטענות שלה נגד סוריה לא הוכחו במלואן ואז יש גם להבין את העמדה ההודית שננקטה בלוכסמבורג".

"וילהלם טל" של אושוויץ הועמד לדין על 6 רציחות

מערב גרמניה (ע"ד). שומר במחנה השמדה בתקופת מלחמת העולם השניה, שזכה בקרב האסירים בכינוי "וילהלם טל של אושוויץ", הועמד אתמול למשפט בעיר האומבורג שבמערב גרמניה, כשהוא נאשם ב־6 מקרים של רצח.

מטפריד וייזה, כיום פנסיונר, נאשם בכך שרצח שלושה אסירים באושוויץ בשנת 1944, בהציבו אותם כמטרות לנסיונות ירי באקדח. כן נאשם כי בשלושה מקרים אחרים הרג שלושה אסירים נוספים — אחד מהם על שלא קם ממיטתו במהירות הדרושה.

לדברי התביעה, זכה וייזה לכינוי "וילהלם טל", כיוון שנהג להניח קופסת פח על ראשו של אסיר ולירות לעברה, עד שהיה הורג את האסיר שעל ראשו הושמה הקופסה.

וייזה גם נאשם בכך שעינה ורצח בידיה שני אסירים, שאותם מצא כשהם מסתתרים בקרון רכבת במהלך נסיון בריחה.

הנאשם הכחיש את כל ההאשמות שהועלו נגדו. בהצהרה בכתב מסר כי "לא היה מעורב אף באחד מן המעשים שיוחסו לו, וכי לעולם לא ירה אף לא ירייה אחת" במהלך השירות שלו.

פרדסן יקר!

ההדרים יוצאים לדרך

שתהייה זו עונה גדושת פרי והצלחה - לכולנו.

להזכירך, בעונה שעברה מספר פרדסנים בחר לעקוף את המועצה לשיווק פרי הדר, ולשווק את תוצרתו באופן פרטי. פרדסנים אלו עברו ביודעין על החוק:

("לא ימכור פרדסן את פרי ההדר שלו ולא יעבירו מרשותו, אלא באמצעות המועצה לשיווק פרי הדר ובהתאם לתכנית השיווק").

הפרדסנים הנ"ל נענשו בהתאם: הפרי הוחרם, נפתח נגדם תיק פלילי, פרטי הפרדסן הועברו למס הכנסה ונבקטו אמצעים מנהליים נגדם מטעם המועצה.

אנא, עזור לפרדסנות המאורגנת ותן יד לעונה מוצלחת ומאוחדת בפרי ההדר.

בברכה,
המועצה לשיווק פרי הדר

مطابق للأصل

ملكا [illegible] الأصل

מנכ"ל דובק חשוד גם בגניבת מיליוני דולרים מהחברה שלו

השופט הורה לעצרו לתשעה ימים והתיר לו לשהות בלילות בחדר שכור בבית חולים

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

בית משפט השלום בת"א האריך לתשעה ימים את מעצרו של מנכ"ל דובק, עזרא גזל (40) מהרצליה פיתוח, החשוד, בין היתר, בגניבת מליוני דולרים מכספי החברה.

שלושה גופי חקירה מנהלים את החקירה נגד גזל: המשטרה, המכס ומס־הכנסה. בהחלטה נדירה לסדי... איפשר השופט, בנימין קהלת, לחשוד לשהות בשעות הלילה בתקופת תשעת ימי המעצר שלו, בחדר שישכור בבית־החולים.

השופט החליט על כך, לאחר ששוכנע מטיעוניו של הסניגור, אמנון גולדנברג, שמצב בריאותו של גזל קשה ובאחרונה לקה בהתקף לב. גולדנברג טען, בין היתר, כי השהות בבית־החולים בכלא רמלה לא מתאימה למצבו הרפואי הטראגי של החשוד.

בדיון אתמול נכח רופא מטעם המשטרה, ד"ר חן, שאמר כי החשוד יכול לעמוד בחקירת המשטרה. הרופא הוסיף כי הוא צמוד לחשוד בעת כל חקירה, וכי התנאים בבית החולים של הכלא מספיקים.

החשוד ישכור כנראה חדר בבית־חולים אסותא בתל־אביב, שיהיה בהשגחת המשטרה, מחשש לתיאום עדויות ושיבוש הליכי חקירה.

בעיצומה של חקירת מצ"ח "נעלם" הנחקר והופגש עם עוה"ד של עמר

בפגישה, בה השתתפו עורכי דין נוספים וחוקרים פרטיים, התבקש הנחקר אוולאי לחזור מגירסתו ★ עו"ד כספי, פרקליטו של ח"כ עמר: ברגע שנודע לי כי אוולאי באמצע חקירה — הפסקתי את הפגישה

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

ביום שנודע כי אלברט אוולאי נעלם בעת חקירתו במצ"ח בפרשת השתמטותו של ח"כ שלמה עמר (יהוד) משירות מילואים בלבנון, הוא הוסתר בדירה ברמת־גן במשך שלושה ימים והובא לפגישה סודית במשרדו של עורך הדין יגאל ארנון בתל־אביב בה נכחו, בין היתר, חבר הכנסת עמר ופרקליטו, עורך הדין רם כספי.

באחד מימי ינואר 1986 נקרא אוולאי לחקירה בבסיס מצ"ח ליד קיבוץ גזית כבשן. בעת החקירה יקרא לו מעבידו, יורם ברעמי, בעל מוסך בראשפינה, למשרדו ומשם הסיע אותו לדירה ברמת־גן. בדירה זו נפגש אוולאי עם חוקר פרטי, איש משטרה לשעבר, שניסה להשפיע עליו לחזור מגרסתו. למחרת הסיע למשרדו של עורך הדין יגאל ארנון בתל־אביב בו היו ח"כ עמר, פרקליטו עו"ד כספי, שני חוקרים פרטיים ששכר עמר ופרקליט ששמו עדיין לא ידוע. לסופר "הארץ" נודע כי מעבידו של אוולאי ביקש ממנו להסביר בפגישה כי גרסתו שהתפרסמה לפני כן באמצעי התקשורת איננה נכונה.

עוה"ד יגאל ארנון ורם כספי אישרו אתמול לסופר "הארץ" את קיום הפגישה במשרדו של ארנון. שני עורכי הדין אמרו ידעו מהתקשורת על טענות אוולאי כלפי עמר, אך לא ידעו שאוולאי היה באמצע חקירה משטרתית, שכן אחרת לא היו נפגשים אתו. עו"ד כספי הוסיף כי ברגע שנודע לנאשמים כי אוולאי נמצא בחקירה משטרתית או שהוא עתיד להיחקר, הפסיק עו"ד ארנון את הישיבה. עו"ד כספי אמר עוד כי רצה בנוכחותו של ארנון בפגישה בגלל רצונו באדם נייטרלי שיהיה נוכח בה.

עו"ד ארנון אמר לסופר "הארץ" כי כספי הוא ידידו והוא (כספי) ביקש לקיים את הפגישה במשרדו מפני שיש לו חדר ישיבות מרווח. כספי ביקש להוסיף כי לפגישה הופיע עוה"ד מטעמו של אוולאי שהוא לא זוכר את שמו. בתשובה לשאלה אמר כי הפגישה לא הוקלטה.

המשטרה חוקרת חשד שבית"ר נתניה רימתה רשות ההימורים

לפי החשד הוצאו מהרשות במירמה מאות אלפי ש"ח

(עו). המשטרה חוקרת חשדות לפיהם קבוצת הכדורגל של בית"ר נתניה הוציאה כספים במירמה מרשות ההימורים בספורט.

החקירה מתנהלת ע"י היחידה לחקירות הונאה של משטרת ישראל. החשד הנחקר הוא, כי קבוצת הכדורגל הוציאה בתקופה האחרונה כספים במירמה בסך מאות אלפי ש"ח מרשות ההימורים בספורט.

במהלך החקירה נערכו חיפושים בבתי שלושה מראשי האגודה ונתפסו מסמכים הקשורים בפרשה. כמו כן נחקרו מעורבים נוספים.

שלושה מראשי הקבוצה זומנו אתמול בשעות הבוקר ליחידה לחקירות הונאה ביפו ונחקרו שם. הנחקרים הם מנהל הקבוצה, יו"ר הקבוצה ואחד מחברי ההנהלה.

בשעת מסירת הידיעה נודע, כי ככל הנראה ישוחררו הנחקרים בתום החקירה ולא ייעצרו ע"י המשטרה.

הכלב גילה סמים, הכלבן נפל לבור סיד

(עו). כלבן משטרה שהוביל כלב לגילוי סמים במפעל בבת ים נפל אתמול לתוך בור סיד, נפגע ברגלו ואושפז בבית חולים "וולפסון".

כלב הסמים הצליח לגלות במפעל, המייצר חומרי בניין, חצי ק"ג חשיש טמון במקומות סתר. המשטרה עצרה ששה פועלים מהמפעל ומהם יוגש כתב אישום בהחזקת הסמים.

עוד חוליית מחבלים נתפסה על ידי זרועות הביטחון

מיוחסים לה כמה פיגועים בירושלים וסביבתה

מאת אורי ניר
סופר "הארץ"

בפעם השלישית תוך פחות משבועיים, הצליחו זרועות הביטחון לחשוף חוליה של ארגון "אל־פתח", שלחבריה מיוחסים מספר פיגועים בסביבת ירושלים.

דובר צה"ל מסר אמש כי חברי החוליה, תושבי הכפר סעיר שליד חברון, חשודים בהנחת מטעני חבלה במקומות הומים מאדם. בין היתר, חשודים חברי החוליה בהנחת מטעני נפץ בשער יפו בירושלים (בחודש פברואר האחרון ובחודש אוקטובר אשתקד), מטענים שלא גרמו לפגיעה בנפש, ובהנחת מטענים דומים בסופרמרקט בגילה ובתחנת הסעה ליד "התנחלות" אפרת, על כביש ירושלים־חברון.

הפיגוע בסופרמרקט בשכונת גילה בירושלים גרם לפציעתה של אשה אחת, והפיצוץ בטרמפיאדה של התנחלות אפרת גרם לפציעתם של שלושה חיילים.

נמסר כי חברי החוליה, שחקירתם טרם הסתיימה, הסגירו לידי חוקריהם כמות ניכרת של אמצעי לחימה שהיו ברשותם.

בשבוע שעבר נמסר, כזכור, על חשיפת חוליית מחבלים אחרת, גם היא שייכת לארגון "אל־פתח", האחראית לפיגוע הטרור הרצחני באוטובוס קו 18 בירושלים לפני שלוש שנים. חשיפת החוליה הזו נתאפשרה, לאחר שאנשי כוחות הביטחון הצליחו לתפוס את המחבלים האחראים לפיגוע הרימונים ליד שער האשפות בירושלים, לפני שבועיים.

עוכב אישור תקציב לערוץ השני

מאת ערנה אריחור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת הכספים של הכנסת עיכבה אתמול את בקשת משרד התקשורת לאשר תקציב של 100 אלף שקלים חדשים על חשבון הפעלת הערוץ השני. העיכוב נעשה על פי דרישת ח"כ חיים רמון (מערך) ואריאל וינשטיין (ליכוד).

ח"כ חיים רמון אמר כי אינו מתנגד להפעלת הערוץ השני אך לא יתכן שלפני שהכנסת תדון ותאשר את הנושא יבקש משרד התקשורת תקציב לפרוייקט זה.

בלחצם של ח"כ יורם ארידור ודן תיכון דחתה אתמול הוועדה את בקשת האוצר להעביר ארבעה מיליון שקלים חדשים למשרד החקלאות עבור תשלומי סובסידיות לחלב.

הלימודים והמסחר בכפר קאסם ישבתו היום לרגל עצרת לזכר 49 הנרצחים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

המסחר והלימודים בכפר קאסם ישבתו היום, לרגל עצרת לזכר 49 נרצחי כפר קאסם לפני שלושים שנה.

בעצרת והיכרון ישתתפו חברי כנסת ואישי ציבור ותונח אבן פינה לבית תרבות להנצחת הנרצחים. באי הטקס יקבלו חוברת המספרת על השתלשלות האירועים. הצייר דן קדר צייר כרזה מיוחדת לאירוע.

תמהוני מטולטל הלוך ושוב בין נתב"ג ובית חולים שלוותה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תעופה

תמהוני אשר מציג עצמו כקרוב משפחתו של זמר להקת "החיפושיות" לשעבר, פול מקרטני, עושה את דרכו מזה ימים הלוך ושוב, מתחנת המשטרה בנמל התעופה בן גוריון בלוד, לבתי חולים למחלות נפש באזורים שונים בארץ, לאחר שלא הורשה להיכנס לבריטניה והוחזר בדרך האוויר לישראל.

אתמול אחר הצהריים הועבר האיש פעם נוספת לבית החולים "שלוותה", לשם הסתכלות ואישפוז. קודם לכן הועבר התמהוני לבית החולים בנס ציונה לשם איבחון ובדיקה.

בבית החולים לא רצו לאשפזו, כיוון שלא מדובר במקרה קיצוני. האיש הוחזר לתחנת המשטרה בנמל התעופה בן גוריון בלוד, ואתמול "בילה" כמה שעות בישיבה בסמוך לעמדת היומנאי, בכניסה לבנין תחנת המשטרה, עד שנלקח פעם נוספת לבית החולים "שלוותה", בניסיון לטפל בו.

ראש הממשלה יצחק שמיר נראה במצב רוח מצוין במסיבת ההפתעה שנערכה ליוסי בן אהרון לרגל אישור הממשלה את מינויו כמנכ"ל משרד ראש הממשלה (צילום: לשכת העיתונות הממשלתית)

מש' החינוך החליט לאסור מכירת משקאות אלכוהוליים בבתי הספר

מאת גילי מנדלר
סופרת "הארץ"
לענייני חינוך

משרד החינוך החליט לאסור מכירת בירה, יין או כל משקה חריף אחר, באותם בתי ספר שבהם יש מזנונים לתלמידים. כן ידרוש ממנהלי בתי הספר, לוודא שבקיוסקים המצויים ליד בתי הספר, לא יימכרו משקאות אלכוהוליים ויישמר החוק, האוסר מכירה כזו, לקטינים עד גיל 18.

ההחלטה באה בעקבות מחקר על היקף השתיה בקרב נוער, שהקיף 520 תלמידים, ונערך על ידי ד"ר שושנה וייס ופרופ' מכאל מור, מהמחלקה להוראת הטכנולוגיה והמדעים בטכניון. לפי המחקר, 38 אחוז מקרב תלמידי כיתות י"ב, בשבעה בתי ספר, שותים בירה (כ־53 אחוז מהבנים וכ־22 אחוז מהבנות).

ממצאי המחקר נמסרו למנכ"ל משרד החינוך, שמשון שושני, על ידי מנכ"ל האגודה למניעת אלכוהוליזם בישראל, פנינה אלדר.

אלדר סיפרה לשושני, כי פנתה לאיגוד המפרסמים וקבלה על המסר המועבר לנוער, לפיו מי שאינו שותה בירה "אינו גבר". הובטח לה למנוע פרסומת המבילה מסרים מסוג זה.

לדבריה, לא הסכימו ברשות השידור לדון עימה באפשרות להימנע מפרסומת כזו. עוד ציינה, כי ברוב מקרי האלימות בקרב בני נוער, שאירעו באחרונה במוקדי בידור שונים, היו מעורבים נערים ששתו אלכוהול, שנמכר להם במועדונים בניגוד לחוק.

להט: ערביי יפו עוברים לשכונות יהודיות בגלל מניעים לאומניים

גורמים ערביים: הסיבה היא רצון הרשויות לסלקנו מבתינו כדי לבצע את תוכנית מדרון יפו

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

ראש עיריית תל אביב שלמה להט אמר אתמול, כי מאחורי התפשטותם של תושבים ערבים לכיוון שכונות יהודיות ביפו עומדים מניעים לאומניים.

בשיחה עם סופר "הארץ" אמר להט כי הוא מודאג מאד מתופעה זו, שבגללה עוזבים יהודים אזורים שגרו בעיר, בהם חיו שנים רבות. "הערבים ביפו, הרוכשים דירות של יהודים, משלמים סכומי כסף גדולים בהרבה ממחירי השוק, ובהתחשב במצבם הכלכלי איני מבין מאיפה מגיע הכסף הזה. החשש שלי הוא שהמתח ביפו עלול לגדול על רקע לאומני".

להט סיפר, כי לפני כמה ימים, כשביקר בעכו, הלך לסייר בשכונה בה מתגוררים ביחד יהודים וערבים בצורה יפה. "זהו הדגם שאני רוצה ביפו. אני מאמין שבקרוב תצורף יפו לפרויקט שיקום השכונות, ואז נפעל להחזרתם של יהודים ליפו. יהודים וערבים צריכים לחיות בעיר יחד, אבל צריך להיות ברור שישראל היא מדינה יהודית, כשם שצרפת היא מדינה של צרפתים והולנד מדינה של הולנדים".

גורמים בקרב האוכלוסיה הערבית ביפו אומרים, כי הרקע למעבר של תושבים ערבים מהשכונות הערביות לשכונות היהודיות, הם תנאי המגורים הקשים בשכונות הללו, המוכתבים על ידי השלטונות, מתוך מגמה לסלקם מהמקום וליישם את תכנית מדרון יפו.

תחנת קול אמריקה תממן סקר של נדידת ציפורים בעמק הערבה

חשש שהתחנה תשבש את מנגנוני ההתמצאות של הציפורים

מאת אלי אלגר
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

תחנת השידור "קול־אמריקה" המתוכננת לקום סמוך לחצבה שבערבה ואמורה להיות הגדולה בעולם, מממנת את ביצועו של סקר נדידת ציפורים בעמק הערבה. הסקר מתבצע בימים אלה על ידי רשות שמורות הטבע, במטרה לבחון את הסכנות למיליוני הציפורים הנודדות, העוברות בציר הערבה מדי שנה.

ההחלטה לבצע את הסקר באה בגלל החשש הכבד, שהתעורר לפגיעה בציפורים הרבות הנודדות בציר זה בגלל עצמת הקרינה שתפיק התחנה סביבה והיכולה לשבש את מנגנוני הכיוון וההתמצאות של הציפורים בעת הנדידה. קיים גם חשש לפגיעה פיזית בציפורים כתוצאה מהתנגשות באנטנות הגבוהות של התחנה ואף הישרפות. על מנת להקדים תרופה למכה, פנתה רשות שמורות הטבע לאנשי "קול־אמריקה" וסוכם על עריכת סקר מקיף ויסודי באיזור המתוכנן לתחנה שתקיף כ־8,000 דונם.

זה סקר ראשון בסדרה ומטרתו לאתר בעיות בנדידה שקיימות, כדי לספק מידע מהימן על כמות ומיני הציפורים הנודדות באיזור ולאפשר קבלת החלטות נכונות.

במסגרת הסקר מופעלות חוליות צפרים מטעם הרשות, המבצעות בציר צפייה משוכלל לתצפיות יום ולילה וכן להאזנה וניתוח קולות ציפורים. במסגרת הסקר נערך גם סימון ציפורים ומעקב בעזרת מכשירים קלים. הסקר, שהחל בסתו השנה, יימשך גם בעונת נדידת האביב, כדי להקיף מחזור שנתי שלם של נדידה.

בהדרה שיסתבר כי קיימת אפשרות לפגיעה משמעותית בציפורים יגרום הדבר להתארגנות רשות שמורות הטבע למיקום התחנה וכן למאבק חריף של ארגוני שמירת הטבע בארץ ובאירופה (הנוגעים באוכלוסית הציפורים האירופית הנודדת דרכנו).

עמק הערבה מהווה ציר נדידה למיליוני ציפורים פעמיים בשנה: בסתיו הן נודדות מאירופה לאפריקה לאזורי החורפה שלהן ובאביב הן עולות חזרה לאירופה לאזורי הדגירה שלהן מסקנדינביה ועד בריה"מ.

בג"צ הורה לנמק מדוע ימנעו מאסירים הקמת איגוד מקצועי

בית המשפט ציין כי אין בכך רמז לעמדתו בעניין

(עו). צו על תנאי שניתן אתמול על ידי בית הדין הגבוה לצדק, מחייב את שר המשטרה ונציב שרות בתי הסוהר לנמק בתוך 60 יום מדוע לא יותר לאסירים הכלואים בבתי הכלא בארץ להקים איגוד מקצועי במסגרת ההסתדרות הכללית.

הצו ניתן על ידי שלושה שופטים בראשות המישנה לנשיא בית המשפט העליון מרים בן פורת, משה בייסקי ויעקב מלץ, בעקבות עתירה שהגישו שני אסירים מכלא מעשיהו, חיים וייל וארנון דגני. לטענתם, בבתי הכלא בארץ קיימים מפעלים בבעלות יזמים פרטיים והאסירים מחוייבים לעבוד בשכר המהווה רבע מהשכר הממוצע במשק ללא תנאים סוציאליים. האסירים מבקשים כי האיגוד המקצועי יטפל בתנאי העבודה של האסירים בתשלום דמי מחלה ובהשגת זכויות נוספות.

בשולי פסק הדין קובעים השופטים כי אין בעצם הוצאת הצו משום הבעת דעה ולא גם מרומזת על עמדת בית המשפט לעתירה. לפני הדיון הגישה המדינה לבית המשפט הודעה מטעמה ובה נאמר כי עצם היותו של האדם נתון במאסר והבעתה אותה חבר באיגוד מקצועי של אסירים מהווה סתירה.

ביהמ"ש נתבקש לאסור שימוש בשדה תעופה על קרקע חקלאית

מאת נורית אמיתי

הוועדה המקומית לתכנון ובניה דרום השרון פנתה לבית המשפט בבקשה להורות לחברת המטוסים כנפונית להפסיק את השימוש בשדה תעופה שליד מושב חגור. עורך הדין אברהם פורת, בא כח הוועדה, ביקש מבית המשפט לצוות על החברה להפסיק את השימוש בחלקות שונות הסמוכות למושב חגור וכן במספר קרקעות המשמשים את שדה התעופה למטוסים קלים הפועל במקום.

פורת מציין כי הקרקע הנמצאת בשימוש החברה מוגדרת כחקלאית. עוד טוען עורך הדין פורת, כי מטרת הפנייה לבית המשפט היא למנוע המשך הפעלה בלתי חוקי של שדה התעופה מפני שבעבר כבר נענתה החברה בשלילה לבקשה לשימוש חורג בקרקע.

ועדי העובדים של סו"ב בצפון יפגינו היום נגד פיטורים

(עו). ועדי העובדים של סולל בונה בסניפים בצפון, יעלו היום להפגין בבית סולל בונה בתל אביב, במחאה על כוונה לפטר עוד כאלף עובדים, שפורסמה אתמול בעיתונות.

הוחלט על ניסיון נוסף למנוע שיבושים במלונות

בגלל מחלוקת על גובה שכר העובדים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

נסיון נוסף למנוע שיבושים בבתי המלון בארץ בסוף השבוע נעשה אתמול במהלך פגישה שקיימה ועדת המעקב המשותפת למעסיקים ולהסתדרות. מועצת פועלי תל־אביב יפו הודיעה כי אלפי עובדים בבתי המלון בעיר יפתחו ביום שישי הקרוב בעיצומים, אם לא יחול שינוי בעמדת המעסיקים.

נודע כי בתום הישיבה אתמול קראה הוועדה שלא לנקוט בצעדים אירגוניים כל עוד מתנהל משא ומתן בין הצדדים. חברי הוועדה החליטו להפגש פעם נוספת עם נציגי הסתדרות עובדי האירוח והתאחדות המלונות, כדי להמשיך ולנסות לפתור את המשבר.

העובדים דורשים שכר מינימום של 480 שקלים חדשים ושיפור מרכיבי השכר ודמי השרות. המעסיקים דוחים תביעות אלו עד כה והעלו הצעות נגדיות שנדחו על ידי העובדים.

נדב שרגאי סופר "הארץ" מוסר: היום יערך כנס חירום של כל ועדי העובדים בבתי המלון בירושלים כדי לדון בצעדים שיש לנקוט במסגרת הסכסוך עם המעסיקים. דובר מועצת פועלי ירושלים מסר כי אם 6000 העובדים יחליטו על צעדים ארגוניים, צפויים שיבושים בכל בתי המלון בעיר.

פליטות הים בעזה: 897 תחתוני נשים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

987 תחתוני נשים נפלטו אתמול לחוף עזה. משטרת עזה הופתעה לגלות כי עשרות חבילות קרטון עטופות בניילון נפלטו מהים לחוף. כשהגיעו השוטרים למקום ופתחו את החבילות, גילו בהן תחתוני נשים.

דובר משטרת מרחב עזה אמר אתמול, כי מעריכים שהתחתונים הוברחו ממצרים, כדי למוכרם בישראל.

הרבנים יזמנו דיון בהצעה לשיטת קבורה חדשה: לגובה

מאת נדב שרגאי סופר "הארץ"

הרבנים הראשיים יזמנו בקרוב את ראשי החברות קדישא בארץ, כדי לדון עימם, עקרונית, על אפשרות של קבורה במבנה רב־קומות או בתל עפר מתרומם, הנתמך על ידי קירות בטון. שתי ההצעות, הנבדקות עתה מבחינה הלכתית, הוגשו לרבנות על ידי האדריכלים אודי פונגר וטוביה שגיב. על פי שיטות הקבורה שמציעים שני האדריכלים, אפשר לקבור 1,500 נפטרים בשטח של דונם אחד, פי ששה מאשר בשיטה הנהוגה כיום.

על הרבנים מקובלת יותר ההצעה המדברת על הקמת תל עפר גבוה, המתרומם כהמשך טבעי מן הקרקע, כשבתוך התל — שביל גישה לקברים. מזכיר מועצת הרבנות הראשית הרב הלוי הרציג, עם זאת, כי טרם הוחלט דבר, והנושא ממשיך להיבחן מבחינה הלכתית. ההצעה המדברת על בנייה ברב־קומות איננה מקובלת על חברי מועצת הרבנות הראשית.

השאלה העומדת לדיון מבחינה הלכתית היא, אם הקבורה יכולה להתבצע רק בקרקע טבעית או שהיא יכולה להתבצע גם בקרקע תלושה. ההצעות יידונו על רקע מצוקת הקרקעות לקבורה, מצוקה ההולכת ומחריפה במקומות שונים בארץ, בעיקר בת"א וכן בטבריה.

ארגון הקבלנים והבונים בת"א־יפו
אבל ומבכה את פטירת החבר הותיק
אברהם (ארתור) הרשפינקל
ז"ל
יהי זכרו ברוך

למאיר כהן ומשפחתו
איתך באבלך הכבד
הארץ סניף ירושלים

לחברנו **שלו אבינועם**
אתך באבלך בהילקח האב
יעקב ז"ל
אגד ההנהלה החברים
הגימלאים והשכירים

לריקי ברסלעיהד
אתך באבלך הכבד על מות
אביך ז"ל
הנהלת רשות השידור
מוסדותיה ועובדיה

למשפחת וולף
כואבים אתכם במות עובדנו
הותיק והמסור
ישעיהו וולף (ספונרו)
ז"ל
[illegible]
הנהלת טית־בית
וכל עובדי המפעל

אנו הומים וכואבים
על אובדן
שמואל בולדו
ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
הנהלת אטמקו
ועובדיה

שר התחבורה
המנהל הכללי
ההנהלה
ועובדי מינהל הספנות
משתתפים בצערו של מנכ"ל "צים"
מתי מורגנשטרן
במות **אמו** ז"ל
ומביעים תנחומים למשפחה

למנכ"ל צים
מתי מורגנשטרן ומשפחתו
השתתפותנו באבלכם הכבד על מות
האם ז"ל
יפנאוטו בע"מ
ההנהלה והעובדים

מדינת ישראל
משרד הביטחון / אגף השיקום
היחידה להנצחת החייל
טקס התייחדות לזכר חללי הנח"ל
יערך ביום ה' כ"ו תשרי תשמ"ז — 30.10.86 בשעה 13.00 [illegible]
מוקירי זכרם מוזמנים

הרץ לחו"ל!

לפני יציאתך לחו"ל טלפן אלינו ונצל את מחירון החורף הנמוך של הרץ.

5000 תחנות השכרה של הרץ משרתות אותך ברחבי העולם מהן 2000 בשדות התעופה.

הרץ, החברה מספר 1 בארץ ובעולם, מעניקה לך אמינות, רמת בטיחות גבוהה, ושרות מקצועי מעולה.

עכשיו, לקראת חורף 86-87 מציעה לך הרץ גם את מחירי החורף הנמוכים.
פנה עוד היום לטלפון: 03-255252 ת"א
04-539786 חיפה
02-636610 ירושלים
או בכל סניפי הרץ בארץ, ובסוכנויות הנסיעות.

הרץ מאחלת לך הנאה שלמה משהייתך בחו"ל.

מחירון חורף נמוך עכשיו ב־הרץ

Hertz

ורשבסקי פרליך דובר

הארץ

יום ד', כ"ו בתשרי, תשמ"ז
29 באוקטובר 1986

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001
ירושלים: רחוב החבצלת 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב מרדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הורי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בתוכנן
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 824361

עת לעשות להגנת הציבור

האם יתכן שההישגים הניכרים שהשיגו אחיות בתי־החולים עד כה הקשו את עורפן? עובדה היא, שככל שמשרד האוצר מגמיש את עמדתו ומוסיף אחוזים חדשים לאחוזים שכבר הסכים לתת קודם לכן, מתמידות האחיות את עיצומיהן. שלשום, תוך הסכמת האוצר לשלם לאחיות בתי־החולים תמורת כל שעה מעבר למכסת 36 שעות העבודה השבועיות (מכסת העבודה הנמוכה ביותר במשק) לפי תעריף שעות נוספות — נטשו האחיות את המחלקות, זו הפעם הראשונה למשך 24 שעות רצופות. ככל ששרת הבריאות משקיעה מאמצים גדולים יותר בחיסול הסכסוך — ומתרוצצת בין נסים, דוראי, הברפלד ומנהיגות השביתה, בתקווה למצוא נוסחה מוסכמת — כן מקשיחות האחיות את נוסח דיבורן וגם את עיצומיהן.

אי־אפשר להעריך את היקף הנזק והסבל, שגורמים עיצומי האחיות. אכן, ברוב מחלקות האשפוז של בתי־החולים, אם לא בכולן — ובחולים לא רק בשערי צדק וביקור חולים — יש קומץ אחיות השומרות על צלם אנוש וממשיכות להגיש סעד לחולים בתנאים של מעין־מחתרת. אבל רובו של ציבור האחיות מציית בעיוורון להוראותיהן של מנהיגות השביתה ומפקיר את החולים לגורלם. מי שחשב כי יש עדיין הבדל בין מקצוע האחות לבין מקצועות אחרים, בכל הנוגע לרגישות, התחשבות והומאניות — למד מסכסוך זה שאין הדבר כך: האחיות של ימינו מוכנות להשלים לא רק עם סבל אלא גם עם אובדן חיי אדם, אם יש בכך לשפר את משכורותיהן.

עד כה, הפגינה הממשלה התאפקות רבה מאד בטיפול במשבר האחיות. נציגיה היו מוכנים לדון עם נציגות האחיות תוך כדי עיצומיהן והציעו להן מפעם לפעם הצעות חדשות. כאשר ההצעות לא נראו לאחיות והן הגיבו בהחמרת העיצומים, ישבו ראש הממשלה ושר האוצר בחיבוק ידיים ונתנו לעניינים להידרדר. עתה נוצר מצב לא־נסבל: האחיות נוטשות את המחלקות לעתים מזומנות יותר ולתקופות ארוכות יותר — והרופאים אינם מוכנים עוד למלא את מקומן ליד מיטות החולים שנותרו במחלקות. מצב זה לא יוכל להימשך זמן רב: תוך ימים ספורים עלולים שירותי האישפוז להתמוטט.

על הממשלה לפעול עתה ללא דיחוי, בתקיפות, בהתאם לאחריותה. עד כה לא הופיע איש מן השרים הבכירים לפני הציבור כדי להסביר את חשיבות העמידה נגד לחצי האחיות: לא כמה עשרות מיליוני שקלים מונחים על כף־המאזניים — אלא יציבות המשק בשנת 1987; הכניעה לסחטנות האחיות תשים, קרוב לוודאי, קץ להישגים של מדיניות כלכלית שבה הושקעו מאמצים אדירים מאז יולי 1985. על ראש הממשלה — ולפחות על שר האוצר — להעביר מסר זה לציבור ולתבוע ממנו להתנער בכל דרך מן המאבק הפסול שמנהלות האחיות. וכן חייבת הממשלה להפעיל אמצעים חוקיים ומעשיים שבידיה כדי להבטיח שירותי אישפוז הכרחיים לציבור, אם בפרסום צווי־ריתוק ואם בהפעלת המערך הרפואי של צה"ל: השעה היא שעת חירום ואין להמתין עד ששירותי האישפוז יתמוטטו כליל.

גברה הירידה מהארץ בעקבות התכנית הכלכלית

מאת עקיבא אלדר, מסורת "הארץ" לענייני כלכלה

שר העבודה והרווחה, משה קצב, הזהיר אתמול מפני חוסר המודעות של הממשלה לצורך לטפל באוכלוסיה הצעירה. הטיפול הכושל באוכלוסיה הצעירה, בשנתיים האחרונות ומאז הפעלת התכנית הכלכלית, הביא גידול בירידת צעירים מהארץ והגדה שלילית של צעירים בעיירות הפיתוח. השר קצב קרא לממשלה לגייס את כל הגורמים במשק כדי לנקוט באמצעים הדרושים לבלימת התופעות השליליות.

השר ציין כי בשנת 1985 ירדו מהארץ כ־17,500 תושב לעומת 4,700 יורדים ב־1983, ו־11,300 ב־1984. שיעור האבטלה בעיירות הפיתוח הגיע ל־15 אחוז מכוח העבודה.

30 אחוז מהמובטלים בעיירות הם צעירים, בני 18 עד 24. בשנה האחרונה עזבו את עיירות הפיתוח בצפון 1,750 תושב ובדרום עזבו 700 תושב. העזיבה הגדולה היתה מדימונה, ערד, ירוחם ומצפה־רמון.

השר דיבר אתמול בישיבת ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

מצב לא־קריטי ויציב

בשקט שהשתרר ברחוב הישראלי, הפולמוס הפוליטי יצא מהאופנה והתחלף בסנסציה האישית

מאת גדעון סאמט

פעם, בשיא המתח הלאומי, עם אינפלציה וספיחי מלחמת לבנון, כשהיה רבה מסעיר, כאשר מישהו היה נכנס לאשוק, הפרשנות הפסיכולוגית העממית ייחסה את האיחור ללחץ הקשה שהציבור נתון בו. היום האיחור אחרת. היום קורה דבר אחר. הרחוב עייף מעימותים גדולים. אבל הוא הרגל לדרמה מתמדת, והוא כאילו נמשך אליה ומקבל אותה בתחום הפלילים. ריבוי הרצח והדרמה האישית הניגרים מכותרות העיתונים הם התחליף למתח האפור של פעם.

נכנסנו לתקופה של נושאים לא־לאומיים. קשה לדעת מתי בדיוק זה התחיל: האם אי־אז אחרי בגין ולבנון. אבל אולי שמתם לב לכך שאין על סדר היום הציבורי כמעט שום נושא בעל משמעות רחבה. העניין היחיד כרגע שמתקרב לכך הוא משבר האחיות. כל השאר נע בין אירועים, שאפילו יהיו דרמאטיים הם אינם מתורגמים למחלוקת שתמקד אליה את התעניינות הציבור.

ההתכתשות בבית־הכנסת הרפורמי בירושלים היתה סיפור שבמשך יומיים. אילו ספרטנים העימות היה בוער בעצמותינו, העניין היה עשוי להתפתח לויכוח מקיף יותר.

אבל לא הרבנות אמרה את שלה, העיתונים כתבו קצת, אישי ציבור אחדים הביעו את דעתם. אחר כך היו לחיצות ידיים בין הרבנים הנציגים והעסק נגמר ונחתם.

הסיפורים העיקריים עכשיו הם רצח, אונס מפולפל, השתלות, קצת ועונו. אבל הרי גם ועונו אינו רק סיפור בגידה. לכאורה הוא רקע טוב לדיון ציבורי, שלא התקיים אצלנו למעלה מעשרים שנה, על חימוש גרעיני. אירופה על הרגלים עם הנושא הזה. קמו, עליו ועל רומיה, מפלגות שהצליחו להחזיר לפרלמנטים של המערב. אצלנו — ולא רק בגלל הצנזורה — הסוגייה החשובה לא עוררה דיון ציבורי.

נושאי המריבה והפולמוס הוסטו הצדה. הסיבה איננה רק זאת שממשלת האחדות תלויה לקיומה בהקפאת מחלוקות. תורם לכך ציבור שהשתוקק למצב הנוח הזה, אשר בו אין עימות רעשני חדשות לבקרים.

אם, למשל, שורר שקט יחסי בזירה הדתית־חילונית — לא מצדים תהנות ולא מתנגדים סביב בתי קולנוע בערבי שבת — הרי זה במידה רבה מכיוון שלציבור נמאס. נמאס לו לנהל ויכוחים, לצאת להפגנות. כשהמשגיעים לדבר של "יש גבול" שירדטו בשזה את הקו הדוק בשבוע שעבר, הם נראו כמו בת מחזה של עובדי פולחן אוטרי.

אפילו כהנא חש אולי באווירה החדשה. הוא נחבא בחורה.

לפעמים אנחנו עוד שומעים משהו מהמתנחלים. זה נעשה נדיר. ברוך השם, הם יושבים בשקט.

אווירת השקט והיציבות שהשתררה ביחסינו עם ארה"ב והמזרחיות הדיפלומטיות באפריקה ובמזרח אירופה, גם הם יגרמו כגורם לכך, שראש הממשלה יוסס לפני שיהפוך את ההתנחלויות לנושא הגורר ריב.

התפרצויות של רגשות ציבוריים ירדו מסדר היום של הרחוב. לעתים רחוקות, כמו בצירוף המיוחד הנדיר של הרצח בעזה והאגרדטה הפישית למלך מרוקו באשקלון, ניצת איזה זיק. הוא כבה מיד. וגם במשך הימים הקצרים הוא האיר היסטריה מקומית, כמעט משפחתית.

רק תנו להם שקט עכשיו, לאזרחים העייפים של מריבה שנודלה לתקופה מגרותיה הגדולות. אבל בכל זאת הם הרגלו לדם ודמעות. וכאילו דרך נסתרת, כאילו כדי לספק צורך סמוי, מתרבים סיפורי הדרמה. אולי, בעצם, הם לא רבים מבעבר. רק בולטים יותר. אין מה שיאפיל עליהם.

בעתות מצוקה "אין ראש" לסיפורי פשע. ייתכן שהוזה יערי לא היתה משלהבת כך את דמיון הקהל במבן הויכוחים הגרים על מלחמת לבנון ובתוך הרות אינפלציה רצחנית. עכשיו ההיפך הוא הנכון: אל תוך השקט היחסי, הרוגע שאיננו מורגלים בו, משתלבים סיפורי רם, מין, פלאו־רפואה, מרגריות משפחתיות, תאונות קטלניות, כאילו כדי לספק, בכל זאת, את מנגינת־הרקע המרעישה שבלעלמה בהרגנה והשאיזה דממה מוזרה.

הסיפור האישי תופס את מקומו של הסיפור הציבורי, הפוליטי. אם שר היה מדבר היום בגסות אל ראש הממשלה, קשה היה להפיק מזה שום משבר: העניין ברגשים כאלה נשתק. הפולמוס המפלגתי הוא "אאוט", הסנסציה האישית היא "אין".

אלה דברים חולפים. בקושי אפשר לקרוא להם אופנות. אבל בסתיו תשמ"ז נמשכת הנטייה של הציבור להתרחק ממה שמעורר חילוקי דעות. לנטייה הזאת עצמה יש משמעות פוליטית. מי שיעורר בימים אלה מריבה עם תאב־שקט על־ידי חידושו של פולמוס פוליטי, עשוי למצוא את עצמו מדבר אל הקירות.

כל מריבה כרוכה בהפרת השלווה. האחיות, קבוצה שהיה לה פוטנציאל גדול של אהדה, כירסמה עד מהרה בסבלנות הציבורית. "מאסנו באדישות כלפינו" רשמו האחיות על שולי חלוקיהן. הן למדו על בשרן אמת ישראלית ברוח הזמן. אלה ימים גרועים למאבק למען איזה עניין שהוא. כאשר ראש הממשלה נמנע מלהוסיף את ממלא מקומו ומוחזי הכלכלה של המערך לדיון ראשון בלשכתו על מצב המשק, פעל כנראה החוש של צמרת המערך להימנע מלהפוך את המקרה לריב. מעשה שפעם היה מחולל עוד אחד ממשברי הממשלה, חלף בשקט צפוי.

שם המשחק עכשיו הוא רגיעה. פשרנות. כמה זמן זה יימשך אין לדעת. לפי שעה, המצב הפנימי הוא, בלשון הבולטינים הרפואיים, לא־קריטי ויציב.

סיבה לסיפוק, אלא אם אתה חושב שמעטה השלווה שירד עלינו צריך להיות מופר לא רק בגלל סיפורי־אנוש מרטיטים אלא גם על־ידי טיפול בנושאים שהשתיקה איננה יפה להם. המערך הבטיח להעלות אותם אחרי תקופת־חסד קצרה שיתן לממשלת שמיר. מעניין יהיה לראות אם לזוויך־עימותים חדש יימצא קהל ברחוב הישראלי, השקוע עכשיו בסיפורים מעולם אחר לגמרי.

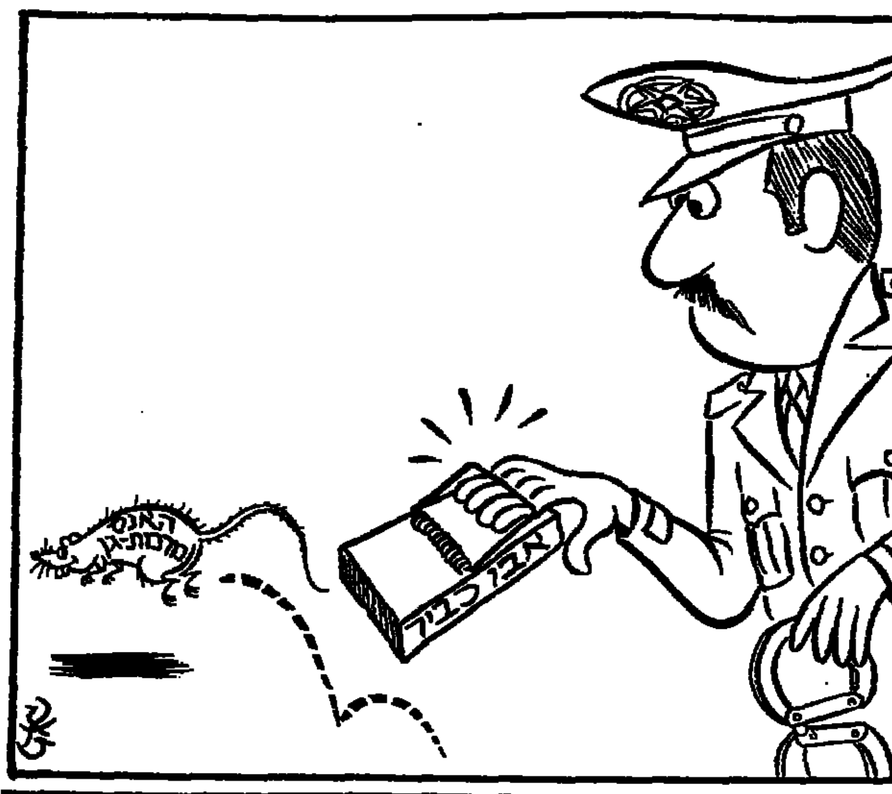

המפעילים

מה ביקשה סוריה להרוויח מפיצוץ הג'אמבו בטיסה 016 מארה"ב דרך לונדון לת"א

מאת שאול צדקא

לונדון

אחת השאלות שניסרו במהלך משפטו של הינדאווי היתה, אם שנים־עשר מושבעים ב"אולד ביילי" מחזיקים בידיהם את המפתח לעימות הצבאי הבא בין ישראל לסוריה. האם שני המורים, שני המובטלים, שתי המזכירות, עקרת הבית, הסטודנט, הביוכימאית, הכבאית, המהנדס והמתכנת ישפיעו בהחלטתם על ההתרחשויות במזרח התיכון בחודשים הקרובים?

סימן השאלה המטריד לא היה חסר ביסוס. הרשעתו של הנאשם הצביעה בבירור על מעורבות של המשטר בדמשק על תיק הנפץ, והביאה לתגובה בריטית חריפה. המומרתו של הנימות האבגלרסורי עלולה להגיע אף לכדי התערבות צבאית, ובמקרה כזה אין לצפות כי ישראל תשב בחיבוק ידיים. אם לא יימנע חלילה אסון כלשהו בעתיד, לא יתקשו רבים בירושלים ובלונדון ללכת בעקבות כתמי הדם ולהגיע לארמונו של חאפז אל אסד בפאתי הבירה הסורית, ומן הסתם לא יהססו להפעיל את מטוסיהם מעל שמיה, בדיוק 30 שנה בדיוק לאחר מבצע סיני.

הרשעה לא הפתיעה. הנאשם עמד לבצע מעשה שפל, חסר תקדים בשפלותו, שאפילו השופט הוותיק מארס ג'ונס, אשר שלח למאסר ארוך גם את היורים על השגריר ארגוב, לא זכר כמותו. לכן, כאשר השמיע נציגם של תריסר המושבעים את המלה "אשם", הוא לא היסס להטיל עליו את העונש הכבד ביותר שהוטל בהיסטוריה המודרנית של המשפט בבריטניה. הינדאווי ייצא מן הכלא בגיל 77, בשנת 2031.

אבל באותו יום שישי דרמאטי לא היה השופט המפתיע היחיד. כעוד העיתונאים פורצים אל הטלפונים [illegible] למערכותיהם, צילצל הטלפון בבניין השגרירות הסורית ברובע בלגרביה. המפואר השגריר לוטוף חיידאר הוזעק למשרד החוץ. כאשר יצא משם כעבור חמש דקות, הוא סירב לדבר עם איש. ובעוד הכל משערים כי קיבל צו גירוש מן השלטונות, הטיל שר החוץ כעבור שעתיים בפרלמנט את הפצצה השנייה. לא רק גירוש, אלא ניתוק מוחלט, על כל מה שמשתמע מכך.

הנחרצות של תאצ'ר

ההחלטה אכן הפתיעה. היא גם העידה על כך שהיא בושלה זמן רב במטבחה של תאצ'ר ורק המתינה לפסק־הדין ב"אולד ביילי". אולם בשתי היממות האחרונות התברר כי בידי הבריטים היו יותר הוכחות על המעורבות הסורית מאשר לפסק־הדין עצמו. לו רצה, יכול היה ג'פרי האו להשמיע בפני הבית הקלטות משיחותיו של השגריר עם המודיעין הסורי. לו ביקש להרחיק לכת, היה מספר להם על ביקוריו התכופים של הינדאווי בבניין. אלמלא היה מנוע מלעשות זאת, מטעמים מובנים, היה מגולל בפניהם את מעלליהם של הדיפלומטים הסורים לא רק עתה, אלא אף בשנתיים האחרונות. לראו, אפילו למשרד החוץ הבריטי, לא היתה כל ברירה אלא להביע תמיכה בדרישתה הנחרצת הפשרות של ראש הממשלה להורות לשגריר לארוז את מזוודותיו ולבטל את משרדיו לאלתר. [illegible]

ניים בלונדון טוענים כי הלייבור בהנהגתו של ניל קינוק, אילו היה בשלטון, לא היה מגיב אמיץ־לב כזה. בטענה זו, שאותה אי אפשר כמובן להוכיח, יש יותר מגרעין של אמת. אפשרית ואין צורך בדמיון פרוע כדי להגיע למסקנה שמנהיג שמרני אחר היה מהסס אף הוא לגלות נחרצות דומה. אך ניחושים אלה אינם ממין העניין, ולו מפני שבידי הממשלה יש הוכחות מרשיעות אף יותר מן הידוע עד כה וממה שהציבור מסוגל להעלות על דעתו. שום מנהיגות לא היתה מתעלמת מהן.

הוכחות אלה מפלילות לא רק את הגנרל מחמוד אל חולי, מפקדו רב הכוח של המודיעין בחיל האוויר הסורי, אלא אף את סגנו הית'אם סעיד, שהיה מאמנו, ממכנו, מפעילו ומקור השראתו של המחבל הירדני. שני אישים אלה קרובים במיוחד לנשיא וכמוהו השגריר בלונדון לוטוף חיידאר. אף הוא איש העדה העלאווית, מראשי צמרת מפלגת הבעת' וכן מיחסיו של אסד.

עיתוי הגיוני

עובדות אלה חייבות לסתור את ההנחה שניסיון החבלה נעשה מאחורי גבו של הנשיא וללא ידיעתו. אך באותה עת הן מעניקות הד חזק יותר לשאלת־השאלות: מה לכל הרוחות ביקשה סוריה להרוויח מפיצוצו של הג'אמבו שעשה דרכו ב־17 באפריל בטיסה מס' 016 מארה"ב, דרך לונדון, לתל־אביב? [illegible] הלאומי של סוריה. סעיד ביקש מהינדאווי לפוצץ את הזוג הזה. כאשר אריסטו אן מרי מרפי ביקשה לשנות את התאריך ברגע האחרון, משום שלא חשה בטוב בשל הריונה, התנגד לכך בעלה לעתיד בכל תוקף. לעיתוי הזגיגי היתה משמעות רבה בעיניו ובעיני מפעיליו.

אבל הצורך להעניק סיבה כפולה למסיבה בעבור התמנים העולים בדמשק ובחאלב, אינו יכול להוות את ההסבר היחיד לתעלומה. מלמידת קורות אותו יום השבועות אשר קדמו לו אין להימנע מהמסקנה שאסד היה מעוניין בטרגדיה האווירית, כדי להטיל את האזור פעם נוספת למערבולת של פעולות איבה שעלולות היו להוליד מלחמה חדשה. אמנם אסד היה מסתכן בתבוסה, אך פניו של המרחב היו משתנים בתכלית. איש ביטחון בן 24, סטודנט באוניברסיטת תל־אביב, גיבור אלמוני, מנע סכנה כזו לפי שעה.

קונסנזוס בריטי כה רחב כפי שהופגן עתה בלונדון, עם ההחלטה התאצ'רית לנעול את נציגותה בלונדון, לא זכור בלונדון זה זמן רב. לא רק חברי פרלמנט מכל המפלגות, גם תריסר היומונים ותריסר השבועונים רקדו לאותה מנגינה. מן ה"טיימס" אשר זעק "זורים החוצה" ועד ה"טלגראף" שהציע להכיר בסיפמה הישראלי של הרמה. האיש ברחוב נהרך באותה מידה, אולי בגלל הטרגדיה האישית שבה היתה מעורבת הנצבה ההרה אשר נשאה ברחמה את בנו של המחבל.

ביתעוב שוש הציבור כלפי סוריה נמוגה כעבור ימנה עוינות כלפי צרפת, ולא רק בגלל תוכניותיה למכור נשק לדמשק. הצרפתים, ובמידה פחותה האירופאים האחרים, נתפסו לפאניקה כאשר ג'ורג' איברהים עבדאללה הדיר שינה מעיניו של ז'אק שיראק. הבריטים נחלצו מיד לעזרתם ואירגנו בעבורם בלוברין פיסגה מיוחדת. אכן, עם ידידים כאלה בשוק המשותף [illegible] אפילו לאויבים מסוגו של אסד.

להחזיר את השד לבקבוק

בעולם של ארה"ב ובריה"מ בלי נשק גרעיני — קדאפי מטורף עם עשר פצצות הוא מלך

מאת אליהו סלפטר

גם הנשיא רייגן וגם המזכ"ל גורבצ'וב — אך בעיקר רייגן — העדיפו להבליט את כמעט־הצלחת ועידת הפסגה, יותר מכישלונה להגיע להסכמים מגובשים כלשהם. בשבועות שחלפו מאז, עברה הערכת הפסגה כמה גלגולים וכיום מתגבשת הערכה פרוזאית, בייחוד בחוגי נאט"ו ובחוגים פוליטיים מערב־אירופיים: הסכמות נחפזות, שאולי היו ה"ה רייגן וגורבצ'וב קרובים להשגתן (וגם על זה יש חולקים) היו גורמות נזקים כבדים להגנת המערב, אם לא לעצם היציבות הבין־גושית. הלקח הוא שהסכמים מסוג זה חייבים להבין בקפידה מדוקדקת ובמחשבה. עם זאת, גם המסתייגים מוכנים לומר [illegible] להעלות את "שאלת" הגבלת מרוץ החימוש למישור חדש לגמרי: בפעם הראשונה הגיעו למעשה מעצמות־העל להסכמה על צמצום מאגרי הנשק הגרעיני ולא רק על הקפאתם הכמותית.

לראשונה דובר על החזרת השד הגרעיני לבקבוק — ולא כעל חלום אוטופי אלא כעל נושא שאנשים רציניים יכולים להרהר בו. אך דווקא ככל שמדברים על כך יותר ברצינות, צצות ומתגלגלות הבעיות הבסיסיות והספציפיות, שעמדו ועומדות על דרך צמצום החימוש הגרעיני, ומסתמן מעין חוק של היפוכים: ככל שהיקף הצמצומים המוצעים גדול ומלהיב יותר בחזון, המכשולים למימושם קשים ומסובכים יותר. עד שמתבקשת השאלה: האם מדיניות, המציע ביטול מוחלט של כל סוגי הנשק הגרעיני, מדבר ברצינות ושמא נסחף ברטוריקה תעמולתית?

* * *

ראשית, מתעוררות ביתר חדות הבעיות הישנות של הגבלת מרוץ החימוש. אם הקפאת המרוץ מחייבת פיקוח בשטח (ולא רק באמצעות לוויינים ואמצעים אחרים לבירור מרחוק), עד כמה דרוש הדבר כאשר מדברים על צמצום, ובסופו של דבר, ביטול מוחלט [illegible] כי הצד שכנגד אכן השמיד את המאגרים ולא הביא את חלקם במחבוא סתר. שאלה זו עומדת, במקרה זה, גם לגבי "כוונות על הסף" כלומר, קיום בסתר של מעבדות ומפעלים שהיו מאפשרים — גם אם הנשק הישן הושמד — לבנות ולהרכיב במהירות דור חדש של נשק גרעיני. חשש זה מחייב ביקורת פיסית בשטח, באופן מתמיד ושוטף.

בסיכומו של דבר, מדובר כאן גם — ואולי בעיקר — בשאלה אידיאולוגית. האם הדמוקרטיות יכולות בכלל להאמין למדינות קומוניסטיות? האידיאולוגיה הקומוניסטית מחייבת במפורש התפשטות והשתלטות על העולם הקפיטליסטי. לכן, משטר וממשל קומוניסטי מטבעו לא יוכל להיות אמין, כאשר מבטיח לשמור על סטאטוס־קוו כלפי המערב — אומרים רבים, ולא רק אנשי הימין.

הצד המעשי של הסתירה האידיאולוגית, אומרים במערב, הוא שבריה"מ, כמשטר טוטליטרי, יכולה להיות מעצמת־על רק בתחום הצבאי אך לא בתחום הכלכלי. הפיגור הכלכלי המתמשך בפיגור הטכנולוגי מסכן גם את מעמדה הצבאי של בריה"מ. הפתרון היחיד, לטווח [illegible] כלכלית, אך זה גם מחייב, וגם יתר פתיחות חברתית, העומדת בסתירה למשטר הקומוניסטי. הפסקת מרוץ החימוש, חיסול מאגרי נשק גרעיני ואמינות התחייבויות הסובייטיות בעניין זה קשורות, בסופו של דבר, עם עצם אופיו של המשטר הסובייטי.

אך יש שורה של שאלות ספציפיות הקשורות במה שקרוי "מאזן האימה". שאלות אלו התעוררו עם האפשרות לצמצום ואף חיסול הנשק הגרעיני. הבסיסית בהן היא, שלמרות האבסורד הבלתי־שפוי והבלתי־אנושי של השתתת המאזן על יכולת הדדית של השמדה מוחלטת — מאזן זה מנע פרוץ מלחמה בין מעצמות־העל בכלל ומלחמה גרעינית בפרט. האם עולם בלי "מאזן אימה" יהיה יותר יציב או פחות יציב? במלים אחרות: האין צורך למצוא לו קודם־כל תחליף פיסי או פוליטי, עד שבאים לבטל את "מאזן האימה"?

* * *

השאלה אינה תיאורטית. ביחוד לגבי אירופה המערבית, זו בעיה ביטחונית מוחשית מאוד: הנשק הגרעיני מיועד לשמש משקל־נגד לעדיפות הגדולה בכוח אדם ובנשק קונבנציונלי, שנהנות ממנו בריה"מ וגרורותיה ביבשת אירופה. עניין זה עבר כמה שלבים, כולם קשורים בהתייצבות ארה"ב מאחורי בעלות־בריתה במערב־אירופה, במקרה של התקפה סובייטית. כל עוד היתה לארה"ב עליונות גרעינית מוחצת, קיומה של "מטריה גרעינית" אמריקאית סיפק את צורכי המאזן. כאשר גם הסובייטים רכשו יכולת התקפה גרעינית על ארה"ב, ובמערב־אירופה התעוררו חששות פן לא תרצה אמריקה להסתכן בתגמול גרעיני סובייטי, כדי להגן על מערב אירופה — פותחה התיאוריה של "חוט הנצרה": נוכחות עשרות אלפי חיילים אמריקאים אין בה להספיק להדוף התקפה רוסית, אך עובדת היותם בין המותקפים מבטיחה שארה"ב תפעיל נשק גרעיני להגנתם. הצבת נשק גרעיני טקטי באה לחזק את המגן האמריקאי ובשלב האחרון, פותחה התורה של הצבת טילים אמריקאים לטווח בינוני — טילי פרשינג ושיוט — כדי להפחית את סכנת ההסלמה המהירה מדי על־ידי נשק גרעיני טקטי.

האפשרות לביטול הדדי של נשק גרעיני אסטרטגי של מעצמות־העל — ולא אם וכאשר יימצא פתרון לשאלות הצבאיות והפוליטיות שביניהן, ושביניהן לבעלות־בריתן — מעוררת כמה בעיות המחייבות פתרון, לפני אפשרות השיבה אל העידן התמים ללא נשק גרעיני. הבעיה העיקרית ביניהן: מה על יתר המדינות שברשותן כבר יש או יהיה בעתיד נשק גרעיני? העם יסכימו אנגליה, צרפת וסין לחסל את מאגרי הנשק הגרעיני או היתכן מצב שבעוד 10 שנים לא ארה"ב ולא בריה"מ אלא בריטניה, צרפת וסין יהיו מעצמות־העל הגרעיניות? והחמור מזה: מה על המדינות האחרות — הודו, ישראל, פקיסטן וכו' — אם הן לא יוותרו על נשק גרעיני מרצון? האם יוכלו מעצמות־העל תסכות הנשק הגרעיני, לכפות עליהן פירוק נשק? "בעולם של ארה"ב ובריה"מ בלי נשק גרעיני — קדאפי מטורף עם עשר פצצות הוא מלך", העיר פקיד אמריקאי ערב ועידת רייקיאוויק.

כסף קל / נחמיה שטרסלר

תעשיינים נגד תחרות חופשית

לפני כחודש הודיעה ועדת המעקב שהיא איננה רואה בעין יפה את האשראי שמעניקות רשתות השיווק לצרכנים. את זה אפשר עוד להבין. אף פעם לא היו פקידי ממשלה אמונים על עקרונות התחרות החופשית. אותם פקידים ופוליטיקאים שכבר מזמן מדע בכלל רשת שיווק מעוניינת בהגדלת המחזור המכירות.

אך אם לא כדאי להכביר מלים על ועדת המעקב, כדאי גם כדאי על אגף המזון בהתאחדות התעשיינים. אגף זה, בראשות דוד מושביץ, הוציא הודעה לעיתונות שבה הוא קורא להסדרת נושא האשראי ברשתות השיווק באמצעות חוק. לדעת ראשי האגף, "הנחות להגדלת האשראי פוגעות ביצרנים ובצרכנים כאחד". איך היא פוגעת בצרכנים, איני מבין.

קשה להניח שיש עוד איזו מערכת אחת שתעשייניה תומכים בחקיקה שתגביל את חופש המסחר ואת התחרות החופשית. אולי גם הם שכחו.

● אריק שרון

שר התעשייה הבין מיד שמשרדו עשה מקח טעות. הוא ביטל מיד את כוונת אנשי המשרד לאסור יבוא לא גדול של ברזל לבנייה ושל אריזות־קד. הטענה היא, כמובן, שיבוא כזה עלול לפגוע בפרנסתם של מאות פועלים בקריות הפלדה ובמפעל "ברבור" לאריזות־קד. אך זוהי למעשה מדיניות משרד התעשייה מאז נכנס שרון לתפקידו: איסור על יבוא.

עד כה הספיק שרון לאסור על יבוא בדי ג'ינס מהמזרח הרחוק, יבוא אורז לבן, יבוא עפרונות ופסטלים ממדינות שמחוץ לשוק המשותף וארה"ב. יבוא זכוכית לבנייה, יבוא נעליים, יבוא חוטי פוליאסטר־כותנה מהמזרח הרחוק, ועכשיו, באחרונה, איסור חדש על יבוא ברזל ואריזות.

זוהי מדיניות שמטרתה השגת תמיכתם הפוליטית של אותם הפועלים ואותם בעלי המפעלים העלולים להיפגע מהיבוא, אך זו גם מדיניות אנטי־כלכלית.

מושביץ: מספיק עם התחרות

שרון: מתכון מצוין לאינפלציה

מפעל שאינו מסוגל להתחרות ביבוא, אין לו זכות קיום. האם מקיימים אותו באופן מלאכותי, הדבר נעשה על חשבון הדברת האינפלציה ועל חשבון כלל משלמי המסים.

מצב שבו מפעל לא יעיל המנוהל באופן הנכבי, זה משתמש באמצעי ייצור של המאה הקודמת, ראה קריית הפלדה, יכול להמשיך ולהתקיים וגם להעלות את מחיריו מתוך ידיעה שאין לו מתחרים — הוא מתכון מצוין להמשך גלגול האינפלציה. אך זה הדבר האחרון המטריד כיום את שרון.

● מספרי מסובן

המשבר בבנקים פרץ כאשר הגיעו הבנקים לניפוח כה גדול, עד שהעסיקו 38 אלף איש באוקטובר 83'. ענף האלקטרוניקה הגיע למספר־קסם זה בסוף 84' והעסיק גם — גם כן — 38 אלף איש.

למרות השוני הרב בין שני ענפים אלה, הסיבות לניפוח דומות. בבנקים איפשרו הרווחות לגייס כסף במחיר אפס, ובמצב כזה לא היה כל טעם לבדוק יותר מדי את צד ההוצאות. באותן שנים, כל בוגר אוניברסיטה בכלכלה מצא את עצמו במוקדם או במאוחר בבנקים.

האלקטרוניקה זכתה גם היא למימון מלאכותי זול, אמנם לא במחיר אפס, אך מכסוד האלקטרוניקה בתחילת שנות השמונים היה מעל ומעבר לכל ענף אחר במשק, וכאשר מקבלים מענקים, וההלוואות אינן צמודות, באינפלציה של 450% אין מקפידים יותר מדי בשכר ובכוח אדם.

ביולי 85' התהפך הגלגל: התקציב קוצץ, הדולר נחלש, האשראי צומצם, תקציב הביטחון ירד והאלקטרוניקה פיטרה 5000 עובדים. בבנקים הירידה היתה אף חדה יותר: 7000 עובדים.

● הנחת קולקטיב

אחת ההמצאות היותר יפות של ענף הביטוח היא "הנחת קולקטיב". ממבט ראשון נראה שהכוונה היא למצב שבו ארגון שלם עושה את ביטוח הרכב שלו בחברה אחת, ואז מסיבות של יעילות בגבייה כדאי לתת לאנשי הארגון הנחה מיוחדת.

המצב בשטח שונה לגמרי. די שאתה בא לסוכן ביטוח ומספר שאתה עובד בארגון המעסיק למעלה מ־500 איש. מרגע זה ואילך גם לך מגיעה הנחת קולקטיב — ולא משנה אם אתה בעל הרכב היחיד במפעל. כלומר, זה בעצם פטנט למתן הנחות, למי שהסוכן או החברה חפצים ביקרו.

ומה קורה אם אתה עובד במפעל שבו עשרה עובדים בלבד? אין בעיה. גש לסוכן שלך עם חבר העובד בבנק, למשל, שבו יש לבטח יותר מ־500 עובדים, ואת ביטוח הרכב ירשמו על שם שניכם. כך תיהנה גם אתה מ"הנחת קולקטיב".

כיום, לפי התעריף החדש, ההנחה המרבית על ביטוח רכב מגיעה ל־30%, אך "הנחת קולקטיב" מגיעה ל־40%. הרווח ברור.

● קנה היום

מבט על השינויים במחירי הדירות בחמש עשרה השנים האחרונות מגלה מחזוריות די מדוקדקת: כל חמש שנים עולה מחיר הדירות לשיא, ואחריו — שפל מתמשך. השיאים מאז ראשית שנות השבעים הם: 1974, 1979 ו־1984. כלומר, השיא הבא צפוי ב־1989. המסקנה היא שהיום זה הזמן לקנות דירה חדשה, אך למכור דירה קיימת — רק בעוד שנתיים־שלוש.

הניתוח שלעיל מתמקד רק על המחזוריות, אך לא די בכך: יש להתחשב גם במלאי הדירות הנוכחי, בקצב הבנייה ובתחזיות העלייה והירידה מהארץ. בכל זאת, עם כל ההסתייגויות, אפשר ללמוד כאן משהו.

● Doomsday

היום כבר מותר לגלות, שערב התוכנית הכלכלית של יולי 85' הידרדר המשק למצב כה מסוכן, עד שבמקביל לתוכנית הכלכלית הידועה הוכנה תוכנית חירום — למצב שבו בריחת הדולרים תתגבר עד כדי דלדול יתרות המטבע, ולא יהיה אפשר להוסיף ולייבא חומרי גלם.

באותם ימים רחוקים הכריז האוצר שיתרות המטבע עומדות על כשני מיליארדי דולר. האמת היתה שהיתרות הנטו הגיעו למיליארד דולר בלבד, והאוצר לווה מדי סוף חודש מיליארד דולר נוספים ללילה אחד — כדי שיוכל להמשיך ולשקר לציבור.

כיום המצב הכלכלי שונה. אך בכל זאת, כשאני שומע את דברי ההרגעה האחרונים של אנשי האוצר בקשר למחד, ליבוא, לצריכה, אני נזכר איך אותם אנשים שיקרו במאי 85'. אז־אז נשמעים לי דברי ההרגעה שונים לגמרי.

שנתיים אחרי שיצאנו לדרך... אירופה גילתה את פיקנטי

עוצמת פיקנטי

נקניק במחיר הוגן

סקר: קנייה ב'פיקנטי' — כמו להרוויח עוד חצי משכורת

ב־84' שברנו את המוסכמות: הוכחנו כי גם לך מגיע נקניק ופסטרמה במחיר אמיתי. חסכנו את סקנדל פערי התיווך של רשתות השיווק, והבאנו נקניקים מעולים לכל בית ולכל סנדוויץ' של כל תלמיד.

פיקנטי המפעל שקבע את מדד יוקר הנקניק בישראל

סקר צרכני מעודכן מאשר את המהפך ה...

בישראל: 1986 1986 BEST BRAND AWARD השם הנבחר

באירופה: הזמנות. הזמנות. תערוכה למכון היצוא

פיקנטי - שגריר ישראלי חדש ומכובד.

יותר מחברת ביטוח

טעם איכות והנאה

מדינת ישראל משרד הבריאות לשכת הבריאות המחוזית שרות המזון

רשיון מס' 500

כשר — פיקוח רבנאי־מהדרין צמוד — בהשגחת הרבנות בני־ברק

בטלוויזיה (הצצות 28.10.85)

1,500,000 אנשים אינם טועים: נקניק אמיתי - הוא נקניק פיקנטי. עשרות סוגי נקניק; בכל גודל ובכל טעם. במילים אחרות: טעם. איכות והנאה.

מפעלי פיקנטי

פתוח עד 10 בלילה

השומר 104 בני־ברק, טלפון 774865

פיקנטי / מנח' פרסום

هكذا في الأصل

הנסיכה מסיירה-ליאונה

מאת אסתר בלוזה

בימים אלה סיימה את ביקורה בארץ נסיכה אפריקאית, נוצרייה-אוהדת-ישראל, המאמינה שאם יאונה רע לישראל יורע מצב העולם כולו

אירנה ג'יימס מסיירה-ליאונה שב־אפריקה היא נסיכה אמיתית, אף שאינה משוחקת אותה בגינונים מלכותיים. היא מלאת גוף, כהת־עור, לבושה בשמלת כותנה בצבעי כחול־לבן ועדויה בקומץ תכשיטי זהב. מזכירה במשהו תיירת אמריקאית מן הדרום. היא מרבה ללכת ברגל, מלווה באחותה הצעירה. בימים האחרונים היא שהתה בארץ, לרגל עצרת סוכות, שאותה אירגנו נוצרים אוהבי-ישראל בירושלים ולא חדלה להתפעל מן המתרחש בארץ.

"זה לי ביקורי השביעי בארץ תוך שש שנים", סיפרה אירנה באנגלית רהוטה. "הפעם ביקש ממני הנשיא שלנו, מייג'ור ג'נרל ד"ר ג'וזף סאידו מומה, להטמין פתק בין אבני הכותל. הנשיא בטוח, שתפילה במקום קדוש ליהודים תסייע לארצנו להיחלץ ממצבה העגום. הנשיא שלנו הוא נוצרי מאמין", היא אומרת, "לפני חודשים מספר סיכל ניסיון-הפיכה. והתפללתי לפני הכותל שאלוהים ייתן לו חוכמה לדעת לנהל את ענייני המדינה". אירנה מאמינה גם במעשי נסים: "שש פעמים נמחצה מכוניתי ויצאתי ללא פגע — האם זה לא נס?"

סיירה-ליאונה שוכנת לחוף ה־אוקיאנוס האטלנטי, בין גיניאה לליבריה. לדברי אירנה, ארצה עשירה באוצרות טבע, כמו זהב, כסף ויהלומים. יש בה גם מרבצי ברזל, בוקסיט, כרום ובוקסיט (ותמוגות של המתכת הנדירה טיטאניום, המצ־טיינת בעמידותה בפני חום גבוה. גשמים יורדים בה בשפע ויש בה יערות וחיות-בר רבות. רוב תושבי המדינה עוסקים בחקלאות ומגדלים בעיקר ירקות, אורז, קפה ודקלי־שמן.

"אוצרות טבע אלה אינם הופכים את סיירה-ליאונה למדינה עשירה, מפני שהיא אינה מפותחת מבחינה טכנולוגית, ולכן רוב תושבי המדינה — ארבעה מיליונים — מצבם הכלכלי קשה. יש רעב גדול בארץ, מגיפת טלירה מכה בנו. כבישי הארץ הרוסים ואמצעי התחבורה בלתי נסבלים. האינפלציה דוהרת. יש אבטלה גדולה ולכסף אין ערך. מכיוון שאין דורש למטבע שלנו — הבאתי עמי יהלומים כדי לממן את הנסיעה", אומרת אירנה ג'יימס.

אשת עסקים אמידה

מצבה של הנסיכה אירנה עצמה שפיר למדי. היא אשת עסקים אמידה, תושבת הבירה, פריטאון. בבעלותה מכרות זהב ויהלומים בחבל יומבודקונו. היא ילידת הכפר חטרלה, הסמוך לעיר הבירה. אביה היה נגן עוגב בקהילה המתודיסטית המקומית והוא נמנה עם צאצאי הקריאולים, עבדים כושיים משו־חררים. ייחוסה המלכותי בא לה דווקא מצד אמה, שמוצאה מאלג'יר.

את חינוכה קיבלה הנסיכה בפרי־טאון. היא למדה במנזר לבנות־טובים וייעדה עצמה למקצוע ה־אחות. מאוחר יותר נישאה לבנקאי צעיר ובעל ייחוס וגידלה משפחה בת ארבעה בנים ושתי בנות. כולם התחנכו בלונדון, כנוהג אצל בני המעמד הגבוה בסיירה-ליאונה. בנה הבכור של אירנה מנהל מיכרות. השני רופא. השלישי כומר בעיר־יורק והרביעי לומד כלכלה ב־שיקאגו. הבת הגדולה מנהלת חנות בגדים בעיר הבירה והצעירה לומדת סוציולוגיה בלונדון. למרות הריחוק הגיאוגרפי, המשפחה מאוד מלוכדת. שומרים על קשר מכתבים ונפגשים בחגים ובאירועים משפחתיים.

"את הרכוש שלנו עשינו כמו ידינו", הדגישה הנסיכה. "עבדנו קשה, הפעלנו את הראש, רכשנו אדמות שהתגלו בהן, לשמחתנו, אוצרות טבע. אנחנו שומרים על העסק המשפחתי. אני מבקרת תכ־פות באזור המכרות ובני הבכור משתלט היטב על העניינים. אנחנו גם מקציבים חלק מן הרווחים לצורכי ציבור".

הנסיכה סיפרה עוד, כי הנשים בסיירה-ליאונה מגלות אט־אט את כוחן האמיתי. צעירות רבות יוצאות ללמוד בתמיכת הממשלה. בתום הלימודים הן עוסקות בתחומים שבהם התמחו, בעיקר בחינוך וב־סיעוד. אולם מקומן ניכר גם בתחו־מים אחרים וחלקן אף מנהלות עסקים.

הקשר הישראלי נוצר בעקבות התגלות שנימית לאחותה הצעירה של הנסיכה. מאז היא ובני משפחתה אוהדים מושבעים של ישראל ומת־פללים למענה. "אני מאמינה", אומרת אירנה ג'יימס, "שאם יאונה רע לישראל יורע מצבו של כל העולם. אני בטוחה שבמוקדם או במאוחר יחודשו הקשרים הדיפלומטיים והמסחריים בין ישראל לסיירה-ליאונה והקידמה הטכנולוגית שלכם תגיע גם אלינו".

אירנה ג'יימס מטמינה פתק בין אבני הכותל: הנשיא ביקש.

סריגי כותנה. מכנסיים מחוטים מעורבים ומקטורן צמר בשתי מלתחות לחורף, לה ולו, של "פולגת" (צילום: מנחם עוז)

התור להפרייה מלאכותית הביא לשגשוג המרפאות הפרטיות

מאת אליהו זהבי

בימים אלה מתלהט בסקנדינאוויה הפולמוס: האם מוצדק לתת לאשה עדיפות בתור להפריה רק משום שיש באפשרותה לעמוד בגובה התשלום

קופנהאגן

הפריית-מבחנה נחשבת כיום בס־קנדינאוויה לפעולה שגרתית של בית-החולים הרגיל. זה כבר לא משמש נושא לכותרות העיתונים, כפי שהיתה לפני ארבע-חמש שנים. תהליך שליפת הביצית מתוך השח־לה, הפרייתה בזרע (של הבעל או של תורם) והשתלתה בחזרה ברחם האשה שב אינו שונה מניתוח רגיל. דנמרק, שהיתה חלוצת פיתוח עסקי יצוא של ביצי פרה מופרות, שהוטסו לכל חלקי תבל לצורך השתלתן ברחמן של פרות ולדניות, העבירה את המידע שהצטבר אצל וטרינארים לתחום הפריית נשים. לנשים עקרות ניתנה תקווה חדשה והכל שרב מספר הנשים שביקשו סיוע רפואי לצורך הריון, כך גברו הלחצים על בתי-החולים הממלכתיים. התור שנוצר גרם להסיטת המחלקות המטפלות בהפרי־ית-מבחנה, והביא לשגשוגן של מרפאות פרטיות, שבהן מוענק שירות זה תמורת תשלום גבוה.

בימים אלה מתלהט בסקנ־דינאוויה הפולמוס: האם מוצדק להעניק לאשה (או לזוג נשוי) עדי־פות בתור, רק משום שיש לה כסף לשלם תמורת הטיפול הרפואי בבית-החולים הממלכתי. לאחר המ־תנה, מקבלת האשה את הטיפול הרפואי ללא תשלום, על חשבון משלם המסים. במרפאה פרטית עשוי להגיע מחירה של ההפריה ל־6000–7000 דולר, בעוד שהסי־כוי להצלחה הוא בדרך כלל שקול. הרופא יקבל את התשלום תמורת השתלת הביצית המופרית גם אם האשה לא תלד, בשל סיכון בתהליך ההריון.

בטלוויזיה הדנית הופיע באחרונה, במסגרת תוכנית שדנה בנושא, זוג נשוי שהודה כי היה מוכן למכור את כל רכושו — לרבות בית מגוריו — כדי לשלם בעבור ההפריה במרפאה פרטית. בשל גילה הגבוה של האשה (30 פלוס), היא סירבה להמתין לתורה בבית-החולים ממלכתי. זוג שני, אקדמאי, סיפר כי אין באפשר־ותו הכספית לשלם את מחיר הטי־פול במרפאה פרטית. לשני בני-הזוג חוב כספי למדינה. (כל סטודנט בדנמרק רשאי לקבל כל שנות לי־מודיו הלוואה לצורך השלמת הש־כלתו, והוא משלם את החוב לאחר שהחל לעסוק במקצועו). מקום עבודתם אינו מובטח והם אינם יכו־לים לקבל על עצמם התחייבות כספית נוספת, בעוד שאת מחיר הטיפול במרפאה יש לשלם במזומן.

פקודת החברות

הודעה בהתאם לסעיף 26

החברה: **לשכה לעיבוד נתונים של הסוכנות היהודית לארץ ישראל בע"מ**

ניתנת בזה הודעה כי באסיפה הכללית שלא מן המנין, של החברה, שנתקיימה במשרדה הרשום של החברה, ביום 27.10.1986, נתקבלה החלטה מיוחדת בדבר השינוי שיחול במטרות החברה המפורטות בתזכירה ואשר זה לשונה:

"החברה נועדה לשם השגת המטרות, כולן או מקצתן, של הסוכנות היהודית לארץ ישראל ו/או של ההסתדרות הציונית העולמית ו/או של קרנותיהן ושאר מוסדותיהן, כמשמעותם בנספח לאמנות שנכרתו בין ממשלת ישראל ובין הסוכנות היהודית לארץ ישראל וההסתדרות הציונית העולמית ופורסמו בילקוט הפירסומים מס' 2565 מיום 16.9.1979. החברה לא נועדה להשגת רווחים וכל הכנסותיה ונכסיה, וכן כל פעילויותיה של החברה, במסגרת המטרות המפורטות להלן בסעיף זה — יוקדשו וייועדו, באופן בלעדי, לקידומן, ביצוען והשגתן של המטרות, כולן או מקצתן, אשר לשמן נועדה החברה, כאמור לעיל."

יהודה בלכר, מנהל

לשכת בצלאל של הבונים החופשיים בארץ-ישראל

החליטה באסיפתה מיום 27.10.86

לא לחלק השנה פרסים לאחיות

כפי שנהגה כל השנים

בהתחשב עם התנהגותן כלפי החולים

אשר שם ללעג את המושג "אחות רחמניה"

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב — יפו

תיק פרוק 1919/86

בעניך: פקודת החברות (נוסח חדש)
ובעניך: חברת חלקה 223 בגוש 6108 תל-אביב בע"מ (להלן "החברה")
המבקש: מר שמשון חסין ת.ז. 270502
ע"י עו"ד א. סוכובולסקי ואח'
שד' דוד המלך 1, תל-אביב 64953

נמסרת בזה מודעה שבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל על ידי בית המשפט המחוזי של תל-אביב-יפו הו־גשה ביום 14.7.86 לבית-המשפט הנזכר לעיל על ידי המבקש וכי ניתנה הוראה שבקשת פירוק זו תבוא בפני בית־המשפט היושב לדין בתל-אביב ביום 20.11.86. וכל נושה או משתתף של החברה הזאת הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, יכול להופיע לשם כך בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך-הדין שלו וכל נושה או משתתף של החברה הזאת הדורש העתקה מן הבקשה הזאת יקבל לכך מן החתום מטה כשלמו את התש־לום הקבוע בעד ההעתקה.

עו"ד א. סוכובולסקי
ב"כ המבקש
שד' דוד המלך 1 ת"א 64953

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור בקשת הפירוק חייב למסור, או לשלוח ע"י הדואר, לאיש החתום לעיל הודעה על רצונו זה. בהודעה יפורש השם והכתובת של האיש או, אם זוהי פירמה, השם והכתובת של הפירמה, והיא צריכה להיות חתומה ע"י האיש או הפירמה או ע"י עורך-הדין שלו או שלה (אם יש להם עורך-דין) וצריך למסרה או אם היא נשלחת ע"י הדואר צריך לשלחה באופן שתספיק להגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה אחת אחר-הצהריים של יום 19.11.86.

דחפון
03-611001

הצעקה האחרונה / שולמית קיסרי

אימפריה של אופנה

חברת "פולגת" הציגה בימים אלה את המבחר העצום של מוצריה לסובת מעונות ויצ"ז בישראל. פולגת היא אימפריה של אופנה והיא מייצרת לגברים, נשים וילדים את כל פריטי המלתחה האפשריים ממגוון חומרים, סריגים ואריגים: עור, קורדרוי, פוטר, צמר, כותנה וכ־רים העשויים חוטים משולבים. פולגת מייצרת לילדים את כל המבחר לחורף תחת התווית "קר־אבה". לגברים מוצעות חליפות קלאסיות ובגדים מן המבחר הספור־טיבי, אף הוא "קראוזה", ולנשים — חליפות של "לידי בגיר", סריגים במבחר עצום והדשני של "אומך", אוסף עור של "בגד עור", ג'ינס לגברים ונשים, מערכות של "ליגת" לאופנת לילה ובגדי בית של "ידיד" ליד לאשה האוהבת לישון בטעם סקסי-מפנק.

לרשות פולגת עומדים מיטב המעצבים, מיטב הדגמים של חברות אירופיות ומבחר המגמות על־פיהן נקבע הלבוש הבסיסי או האופנתי באירופה, בשיתוף פעולה הדוק עם קנייני מרקס אנד ספנסר באירופה, שהם הקניינים העיקריים של ה־חברה.

אך פרט לכל אלה, עדיין נשארת היבלת שלא נמצאה לה תרופה: חברה בינלאומית, שהתקדמותה בכל התחומים מסעירה ומכבדת את שמה ממשיכה להציג לקהל מבחר ענק בחנויות ישראליות המעוצבות עדיין בטעם מיושן. הקהל עדיין מצפה לכך שחנויות יוקרתיות מסוג זה תהיה להן גם צורה יוקרתית לפחות כמו "הרודס", "גאלרי לאפאייט", או חנויות ברמה דומה בגרמניה וש־וייץ. הקהל הישראלי אמנם קונה מצוין גם בלי ההשקעה הזו של פולגת. אך מדוע לא לפנק את הקונה בחלונות ראווה מושכים, שיעודו לו בבחירת מלתחה נכונה ויהוו חוויה אסתטית לבקר? מדוע, כשבא תייר לישראל איננו יכולה לקחת אותו בגאווה לביקור בחנות פולגת ולהיות גאה ברמה הבינלאו־מית שלה?

גרביים במקום תותחים

דורה בלייר היא צעירה דנית שסיימה את מכללת שנקר לפני שנתיים, בגבגה בת ארבע שנים לעיצוב טקסטיל. ברמינה המדע ביותר לא שיערה כי הקריירה המיי־דית שלה תהיה עיצוב גרביים לדלתא. מפעל הענק המייצא ב־70 מיליון דולר הלבשה תחתונה, גר־ביים ופיג'אמות לגברים, הפך למקום עבודה מרתק המעניק לדורה תחושת סיפוק וכוח. היא מעצבת את הבדים לגרבי גברים ונשים בעזרת מחשב, באותה שיטה שבה מעצבים סריגים ממוחשבים. כמו כן היא מעצבת את דוגמאות הטקסטיל לטי־שירטס לגברים, הנסרגים במ־כונות עגולות (ללא דוגמאות מחשב ומוגבלים לדיגום פסים ו'אקארד). הדגמים של דלתא כיום: חולצות טי, חולצות פולו, בגדי שינה (היכר לים להיות גם בגדי בית לגבר הינוח המבכרים רק לצרפת תחת הסב פייר קארדן), ודגמים אחרונים אלה מעוצבים בשיתוף עם המעצב סוקי לוי. גרבי הגברים נחלו הצלחה בחו"ל ובארץ, ומציעים מבחר מעניין לגבר הישראלי כמו לגבר האנגלי. הגרביים החלקים הם מבוקרים (עשויים מחוט כותנה כוהק) ומוצעים במבחר צבעים: כחול, אדום, ירוק, צהוב ולבן, ואת, כמובן, במקביל לגרביים הקלאסיים בצבעי כחול־שחור־חום. באנגליה נמ־כרת הקבוצה הצבעונית ביוקרה של הביקה הגות. בארץ הגרביים נמכרים כבודדים. זו ההזדמנות להכיר לגברים, כי צבע הגרביים מתאים במלתחה הגברית לצבע החולצה. למשל, גרביים כחולים לחולצה כחולה. משחק זה עשוי לעזור לגבר המתלבש בתחולת ה"כביה" של המלתחה היומית.

הלהיט הגדול נקרא עתה דלתא גרביים אלקטרוניים — אף הם מעוצבים כמובן בעזרת המחשב הגלימיל. לגברים מוצעים גרבי צמר ספורט חלקים (סגנון נוער), גרבי צמר לחליפות ומקטורנים וסר־יגים, גרביים עליזים לשעות הפנאי בשלל צבעים ודגמים (לג'ינס או בגדי ג'וגינג וספורט). לנשים — גרביים עליזים לשעות הפנאי, וכן גם לילדים. הנסיונים האופנתיים החוזרים הם: לגברים — דגמים סקאנדינאוויים של סקי. מוטיבים קלאסיים של אורנאמנט. לנשים וילדים — עיטורי חן של פירות, רגליים, מכוניות, פכריות ועוד.

דלתא מוכרת מיליון וחצי גרביים לחודש לייצוא ולשוק המקומי ואתה יחד עם המעצבת הצעירה, להחדיר את עולם הצבעוניות הבלתי מוגבל של גרביים כדי לספר בע־תיד את כל המלתחה של הגבר הישראלי. אגב: חבל ששיטת הייצור של דלתא לא מאפשרת בשלב זה ליצור חולצה תואמת לגרביים...

גרבים עליזים לשעות הפנאי (עיצוב: דורה בלייר ל"דלתא")

הקשר עם ארץ הקודש

ביל בלאס, אחד מהמשת ה־מעצבים המובילים של ארה"ב, עדיין אינו מגיע לביקור בישראל.

שמלת ערב מוזהבת של ביל בלאס. בינתיים היא שולחת אלינו בושם ותחתונים

אך הקשר העסקי שלו עם ארץ הקודש מתהדק והולך. לאחר שנחתם הסכם עם חברת דלתא לייצור הלבשה תחתונה בישראל עבור ביל בלאס, נתבשרנו כי הבושם היוקרתי בשם "ביל בלאס" יגיע לארץ בסוף נובמבר. כיאה לאירועים מסוג זה, יוחגו את השקת הבושם ברוב הדר והוא ישווק בארץ, כמו בכל מקום אחר בעולם, על ידי חברת רבלון.

גם הנשים נושאות באחריות

על אשה הרוצה להגיע לסיפוק מיני להדריך בפרוטרוט את בן זוגה

מאת גלעד דותן
סופר הארץ בקנדה

משך הזמן הדרוש לאשה כדי להגיע להתעוררות מינית, ארוך בדרך כלל בהרבה מזה של הגבר. מסיבה זו מתלוננות נשים רבות כל־כך, שבן זוגן אינו מקדיש זמן רב למגעים ול־משחקי אהבה בטרם המשגל, מה שמשאיר אותן מתוסכלות כזוגן. ד"ר ג'ודית סטאיינהארט מת־ייחסת לבעיה השכיחה, במדור השאלות של כתב העת הרפואי "היבטים רפואיים של מיניות האדם".

לדעתה, שום פרק זמן המוק־דש להתעלסות לא יספיק, אם מוחה של האשה טרוד בדאגה זו או אחרת, או שהיא כועסת על בן זוגה. לעומת זאת אשה המתחילה במשחקי האהבה ב־מצב רוח טוב ומתוך תשומת־לב, עשויה להגיע מהר לדרגת הת־עוררות גבוהה, ואם איננה זקוקה להתעלסות ממושכת. משחקי אהבה מוצלחים, אם כן, מצריכים התרכזות במשימה. וכן, כמעט למותר לציין, אם כועסים — יש להשלים לפני התחלת השמחה במיטה הזוגית.

ד"ר סטאיינהארט גורסת, שעל הנשים המתלוננות ביקורת על בן זוגן, לפשפש היטב במע־שיהן. למרות שפע ספרי ההדרכה והרשימות בעיתונות העוסקים בנושא, אסור לשכוח שאין מתכון היפה לכל הנשים. לא כולן נהנות ומתעוררות באותן פעילויות. לפיכך על האשה להדריך את בן זוגה, ולומר לו בצורה המדויקת ביותר מה מספק אותה. אם לא תגיד, איך יידע אפילו בן הזוג המתחשב ביותר?

תודו שיש משהו בדבריה...

חור בכיס / אברהם טל

יומן היומנים

בערב ראש השנה כתבתי רשימה תמימה שכותרתה "פני הדור כפני הלוח". ברשימה הו־דיתי לכל אלה ששלחו לי לוחות שנה ויומני שנה מפוארים, שהו־גיעו בכמות העולה על צרכי, כך שנאלצתי לחלק את העודפים בין ידידים ומכרים. בעוד שיד־עים גדולים, מפוארים ותבע־וניים קבלתי בכמות מספיקה בהחלט, לא קבלתי אף יומן שהייתי זקוק לו: יומן כיס קטן ופשוט, כרוך בכריכה קלה, לשי־מוש יומיומי. יומנים כאלה אינם מן הסתם "ייצוגיים" די הצורך — כל מוסד וארגון רוצה שיזהו אותו עם משהו גדול, מפואר ואם אפשר צבעוני.

בתגובה לרשימתי קבלתי מס־פר לא קטן של מכתבים, רובם במעטפות תפוחות. מסתבר, שהיו קוראים אשר ריחמו עלי, והח־ליטו לספק לי יומן כיס קטן ופשוט כלבבי. במקרים אחרים לא היתה זאת מחווה חד־צדדית: נתבקשתי במפגיע לשלוח בת־מורה את אחד היומנים הגדולים, המפוארים והצבעוניים שנשארו במלאי שלי. עכשיו המלאי אזל! אגב, שני קוראים שלחו לי את המיני-לוחות שמצרף "הארץ" לגיליון ראש השנה: אחד מהם חשב כי זהו לוח העובר כל גבול — הוא התכוון לגבול הצניעות. מכל מקום, בעייתי התהפכה: יש לי עודף של יומני כיס קטנים ופשוטים, כרוכים בכריכה קלה, לשימוש יומיומי.

אבל המכתב המעניין ביותר שקבלתי היה מאת אינג' יוסף דוריאל, מנהל המכון לפיריון העבודה והייצור. גם למכתב זה היה מצורף יומן כיס. במכתבו ביקש דוריאל "תמורה": שאשתמש ביומן ושאודיע לו אם וכיצד שיפר את "ניהול הזמן" שלי.

זהו יומן מקורי מאוד, שלא ראיתי דוגמתו מעולם. הוא מבוסס על לוח גאנט — שיטה הנותנת ביטוי לזמן בקנה מידה של אורך: לכל חודשים רצף של כעשרה עמודים (חודש בכל צד של הרצף) המתקפלים לפורמט של עמוד ביומן כיס. ברצונך — לפניך השבוע, ברצונך (אם תפרוס את הרצף) — כל החודש. אחת לחודש הופכים את הרצף, אחת לחודשיים מחליפים אותו. מדהים בפשטותו אבל מתוחכם. ביצת קולומבוס קלנדרית.

יוסף דוריאל: יומן יעול בחמישה שקלים

דוריאל פיתח את הלוח בעצמו ותרם את זכות היוצרים עליו למכון לפיריון העבודה והייצור. המכון נתן לדפוס בארי את הזכות לייצר כמות של "יומני ייעול" (זה שמו, אלא איך). לפי שעה מייצרים את היומן על בסיס נסיוני, לא מסחרי. לדברי דוריאל, עשוי הלוח להתחרות בהצלחה ב"סבן סטארס". ה"סבן סטארס" נחשב ללוח הכיס היוקרתי ביותר — כל מנהל המכבד את עצמו נושא אותו בכיסו. המילוי של "סבן סטארס" (יבוא מהולנד) יעלה לך כ־20 שקל בשנה — אחרי שרכשת את כריכת הקבע שלו ב־20 עד 40 שקל, מפוארת פחות או יותר, לפי חשיבותך בעיני עצמך ות־קציבך. יומן הייעול יעלה כ־חמישה שקלים.

דוריאל אומר כי לאחר שיי־אגר נסיון 1987 בארץ, יופץ יומן הייעול לשנה הקלנדרית 1988 בחו"ל. לדעתו, "יומן הייעול" המקורי יכה כל לוח אחר הנופץ בעולם, באיכות ובמחיר, ויהווה הצלחה מסחרית גדולה. בעניינים אלה דוריאל יכול להיחשב מומחה: עתיר נסיון והצלחה הוא הממציא ובעל הפאטנט של כרטיסי החנייה הנהוגים בארץ, ולאחרונה גם בסינגפור. לדבריו, עומדים להנהיג את כרטיסי החנייה שלו במקומות שונים בארה"ב ובאירופה. אחרי הכרטי־סים יבוא היומן. אני כבר רואה את תושבי ניו יורק רושמים תזכורות — "לקנות כרטיסי חנייה דוריאל" — ביומן הכיס שלהם. יומן הייעול של הייעול דוריאל, כמובן.

חינם שעולה ביוקר

מונחת לפני הצעת חוק ליסוד חובה (תיקון מס 11) המאריך את תוקפו של סעיף 8 בחוק. סעיף זה קובע כי המוסד לביטוח לאומי יגבה את היטל החינוך (במסגרת דמי הביטוח הלאומי שמשלמים שכירים, מעסיקים ועצמאיים). מצאה חן בעיני במיוחד פיסקה אחת מדברי ההסבר, שאני מביא להלן כלשונה (ההדגשות שלי):

"כדי לאפשר המשך מתן חינוך חינם (בחינוך העל-יסודי. א"ט) יש צורך להמשיך בגביית היטל חינוך על-יסודי... ולכן מוצע להאריך את תוקפו של סעיף 8 האמור בשנתיים נוס־פות".

אין ארוחות חינם, גם לא בבית-הספר.

בעיית הרוכסן במכנסיים

מאת עדנה לוינשטיין

ב"הארץ" מיום 27.10 מספרת גילי מגולה, כתבתנו לענייני חינוך, על יום עיון שנערך באחרונה בירושלים למפקחים של בתי ספר. בפורום הנכבד הזה נמסר ש־100 מורים יצאו חוץ בעבודתם, לא עלינו, נזקקו לטיפול נפשי במהלך השנה האחרונה במסגרת פרוייקט של שירות פסיכולוגי. גם־תרומות המורים הציע להקים מוסד קבוע בגן יטופלו מורים אלה כדי שבעיותיהם לא תגרו־מנה, והמבנא ליצלן, נזקים נפשיים לתלמידים. עוד נאמר ביום העיון, כי יש מורים החשים באיימים אל מול "הגוש הגדול הזה של 40 זוגות עיניים הבל־טות אל המורה לראות אם הרוכסן לא סגור".

קודם כל, יש לברך על הרעיון להקמת מוסד קבוע למורים שחוקים. למה שיהיו רק תלמידים שחוקים, שנגזר עלי־הם [illegible] הספר, ללמוד חומר שחוק ומעלה אבק מפי מורים משעמ־מים. במוסד זה יוכלו, למשל, המורים לומר לפסיכולוג, בדל־תיים סגורות: "נשבר לי. אני עובדת מספר שנים כמורה (זה) רק כי לא הגיעו אותי לכוונות בגרות. ההוראה היתה כוונה של כבוד. בעיקרו של דבר הרי אני נתקעתי) רק מן ההשפעות ה־רבות שבצילת את המצב. מה עושים?" או "יוסי עושה לי פרצופים בשיעורי תנ"ך וזה מעצבן אותי. רציתי להרוג אותו מן הכיתה אבל משרד החינוך אוסר. מה עושים?" הבעיה היא, שכבוד המורה אינו חושב לרגע, ששיעורי התנ"ך שלו משעמ־מים כמו צנון.

נכון, לא כל המורים חשים עצמם שחוקים ולא כולם זקו־קים לטיפול נפשי. יש פינות נסתרות ברחבי המדינה שבהן עדיין אפשר למצוא מורים רעננים, המעבירים לתלמידים רעננים את תלבודם ואלה לד־סטים עיניים מעריצות ותאבות דעת בעיני המורים ולאו דווקא ברוכסניהם. יש פינות נסתרות שבהן קושרים מורים את גורלם בגורל תלמידיהם ומלווים אותם בדרכים העצמאות שנים רבות לאחר עזבם את ספסל הלימו־דים. יש תלמידים שהפכו למע־ריצי הגדולים של שקספיר בז־כות מורה אחת לאנגלית; יש תלמידים, כיום בשנות ה־50 שלהם, שעדיין עומדים בקשר עם המחנכת שלהם בכיתה ב', ומזמינים אותה לכל שמחה, או בגם בחתונה. מורה כזו לא נשחקת מעולם ועד היום היא מעורבת ותעשיינית.

מי שמרגיש שחוק — שי־משפט קודם כל בכיוונו. לרשותו עומדים היום טכנולוגיה משוכללת, מיכשור מודרני, נגדי שנים וספרי לימוד בשפע — אבל אולי השחיקה נובעת מן הרצון שכבר אינו קיים, ואם יש למורה כלשהו בעיה של רוכסן במכנסיים, אולי מוטב שיפתור אותה על ידי לבישת מכנסיים הנסגרים בכפתורים.

בחנות ובשוק

ללא הורמונים וחומרי הדברה

באחרונה הוקמה בארץ, עם גידול ציבור ה"חוזרים אל הטבע", "עמותת המגדלים האורגניים", שנועדה ל־ספק בסדירות תוצרת חקלאית אור־גנית והיא כוללת את כל החקלאים המגדלים פירות וירקות על בסיס אורגני ולפי עקרונות הארגון הבינ־לאומי. שטחי הגידול של חקלאי האגודה מבודדים ומרוחקים מהשט־חים הרגילים. בדרך כלל נדרשות שלוש שנים של גידול אורגני כדי לחסל את שרידי הריסוסים וחומרי ההדברה מן העבר. מרגע שהתוצרת הוכשרה לשיווק היא מנוטרלת מכל אלמנט שלילי ומתוגברת במינ־רלים, ויטמינים ויסודות תזונתיים שונים. השיווק נעשה במערכות נפרדות לחלוטין מהתוצרת שאינה אורגנית. התוצרת החקלאית, ה־משווקת ללא הורמונים או חומרי הדברה, תישלח ישירות לבית הלקוח ללא צורך בתיווך, עם פנייה לתנועת הצמחונים הטבעונים, רחוב המלך ג'ורג' 41 תל-אביב (טל. 03-299268).

במידות אמריקאיות

כיתן פתחה בימים אלה חנות מפעל חדשה בתלפיות, בשם כיתן סנטר, בבניין של מפעל אוקיאנוס. שטח המקום כ־1000 מ"ר והוא אטרקטיבי למראה. ממוזג ופתוח מדי יום מ־9 עד 8 בערב. הלהיט הוא כלי מיטה מפלאפל לקראת החורף הירושלמי הצונן בהנחות של 40 אחוזים. חלק מן המוצעים הם במי־דות אמריקאיות. מוצרי כיתן שונים כגון לבנים, בגדי ילדים, הלוקים והנחות נמכרים בהנחה של 15 אחו־זים. יש גם עודפי ייצור וסוג ב'. (מרים גורן)

החמישית של חיפה

בבת אחת קיבלה חיפה את פניה. עד עתה, מי שלא היה מוכן להסתפק בפלאפל היה חייב לסעוד בביתו. באחרונה נפתחו כמה מס־עדות ובתי קפה ברמה גבוהה בתוך שני מרכזי הקניות החדשים. אחת מאלה היא מסעדה הקרויה "ה־חמישית" על שם הקומה החמישית במגדל הנביאים בהדר הכרמל והיא משקיפה על נוף מרהיב של נמל חיפה. בבוקרי יום חמישי המקום שוקק חיים. הרבה צעירים ומבוגרים ומסתובבת הבגנון מוסיקה קלאסית. המקום פתוח מ־9 בבוקר עד 10 בערב. המלצריות בשחור חייכניות וזריזות. התפריט — חלבי־צמחוני, המנות עסקיות והמחירים סבירים. מנת קיש תרד בלוויית סלט ירקות וכוס יין לבן עולה 7 שקלים. (גילי מגורה)

ידיעות רקומות

אם רקמות וסטיונים בעבודת־יד הם נושאים המעוררים בכם עניין, נמליץ לעיניכם על התערוכה אריגים ממרכז אסיה, שנפתחה בימים אלה במוזיאון האיסלאם בירושלים ות־שאר שם ארבעה חודשים. בתערוכה

ידיעת סוזני רקומה

מוצגות 90 פיסות ידיעות רקומות מסוג סוזני וכן אריגי איקט. שני המונחים אינם מוכרים למי שאינו יוצא אוזבקיסטאן, בוכארה, סמרקנד או אפגניסטן. אריג הסוזני הוא פריט מן התרבות של הכלה ושימש בעיקר לכיסוי מיטת הכלולות במאה ה־19 וגם כוילון, כמפה ול־הבדיל — כיסוי ארון המת. אריגי האיקט הם אריגים דקורטיביים הצבועים בטכניקה ביזנטית, שמר־אותם מזכיר את הבאטיק המוכר לנו. אולם בשיטת האיקט נקשרו חוטי השתי בצבע לפני מתיחתם על הנול בתהליך מורכב ושימוש בצבעים רבים.

מנהל המוזיאון, ד"ר גבריאל מוריה, והאוצרת שלו, רחל חסון, מספרים על הדרכים לאיסוף החומר לתערוכה, כיוון שקשה לשאול מוצ־גים ממוזיאונים אחרים בעולם. הם נאלצו לגלות הצמד אצל אספנים פרטיים וסוחרי עתיקות. המוזיאון פתוח משעה 10 עד 13.00 ומ־3.30 עד 6, שישי סגור, בשבת מ־10 עד 13.00. (מרים גורן)

חצי מיליון חוטים

מפעל שטיחי כרמל הוציא הש־נה לשוק שטיח חדש "קינג דויד ירושלים" שהינו, לטענת אנשי המפעל, גולת הכותרת של מאמצי המפעל בשנתיים האחרונות. איכות השטיח, הם מסבירים, מצדיקה את האחריות בת הביזיה השנה שהם מעניקים לרוכשיו. חברת "כרמל" כבר משווקת שטיחים בדוגמאות רוקמות בעבר אך לא באיכות של "קינג דויד ירושלים". מדובר בשטיח שבו שוזרים במטר רבוע אחד חצי מיליון קצוות חוטים, בעוד שבשטיחים אחרים יש רק כמאה אלף קצוות חוטים. המחיר למטר רבוע של "קינג דויד ירושלים" הוא 256 ש"ח — 30 אחוז יותר מהמחיר שטיחי איכות אחרים. לרוכשי השטיח החדש מב־טיחים גם סיכת זהב שצורתה כינור דוד.

לדברי מנהל מפעל שטיחי כרמל באור עקיבא, אברהם קלי, הצמר שממנו עשוי השטיח הוא מובא ניו־זילנדי מיוחד. לדבריו, לשטיחים אלה "כושר הדריכות ביותר" המאפ־שר הנחת רהיטים כבדים מבלי שייוותר סימן כלשהו על גבי הש־טיח. "אלה שטיחים שגם בעוד חמישים שנה ייראו כמו שנראו כשנקנו — אבל קלי לסיכום דבריו. שטיחי "קינג דויד ירושלים" מיוצ־אים לאירופה ולאמריקה. הצבע והד־וגמאות נקבעים על-פי טעם הקהל שם על-ידי מעצבי השטיחים במפעל בארץ.

עופר איתני, מרכז השיווק של חברת שטיחי כרמל, הסביר במסיבת עיתונאים שנערכה בבני-ברק כי המפעל השקיע בשנתיים האחרונות כשלושה מיליוני דולר במבנים מודרניים ובציוד מתוחכם. שילוש הוא פיתוח ישראלי בלעדי בעולם. עיקר הפיתוח מתבטא באיכות הש־טיח, בעיצוב ודוגמאות ובשיפור הצבעים. מטרת ההשקעה היתה להגדיל את כמויות היצוא ואיכות המוצרים המיוצרים.

(תחיה [illegible])

העיוורים שיכלו לארבל

קבוצת עיוורים מירושלים עשתה ארבעה ימים בבית־ספר שדה אלון תבור של החברה להגנת הטבע, וטיילה במסלולים שלא היו מביישים אנשים ללא מגבלות גופניות כלשהן

מאת אלי אלעד

את המצוק של מבצר הארבל, המתנשא לגובה כ־180 מטר מעל לפני הכינרת, הכירו רובנו בטיולי תנועות הנוער של שנות ה־50, ה־60 ואף לאחר־מכן. זה היה תמיד אחד מאתגרי הטיול, "עם כל הבית בתרמיל על הגב" — להעפיל למערות המבוצרות של מבצר הארבל והלאה מהן. במצוק הזקוף, לטפס תלויים בין שמיים וארץ, למרומי רמת הארבל ולהמשיך לקרני־חיטין הבו־שעייה, או לי־הייפו. גם בשנות ה־70 וה־80 לא נפקד הארבל ממסלולי הטיול המקובלים של בתי־הספר, תנועות הנוער וסתם חובבי־טבע ואוהבי ארץ־ישראל.

היום מסלול זה, כמוהו כמסלולי טיול אחרים, נעשה בתנאי מחנות יוסית. הרכב יכול להגיע בדרך העפר עד למרומי רמת הארבל זה מצוק, ועל הגב כבר אין סוחבים את כל הבית. בראשית שנות ה־70 תקעו יתדות בקטע הזקוף המפחיד של המצוק — כ־40 מטר גובהו — ובקטע מטרים של כמה מטרים, אף נמתח כבל פלדה המקל. לשחות פסיכולוגית, על ראשית הירידה. זה מסלול־טיול מהיפים בארץ, לכל המשפחה ובמעט לכל גיל. הוא כלול דרך־קבע בתכנית הפעילויות של בית־ספר שדה אלון־תבור של החברה להגנת הטבע.

העמק הנעלם

אף הארבל הוותיק לא זכה כמדומה למעמד כה יוצא־דופן וכה מרגש ומפחיד, כמו שהיינו עדים לו באמצע השבוע שעבר. קבוצה של כ־30 עיוורים, חלקם עיוורים מלידה, המאורגנים במסגרת מועדון עיוורים ירושלמי, הגיעו לארבל לעלות לראשו ולרדת ממנו.

המבצע היוצא־דופן, בהדרכת אנשי בית־הספר שדה, היה ביום השלישי לשהות העיוורים בבית־הספר. ביום הראשון, הם טיילו בנחל צלמון, הליכה של כחמישה קילומטרים. ביום השני, הם העפילו לגלבוע ברכב וירדו מראשו דרך "העמק הנעלם" — זה נחשב למסלול תלול וקשה־יחסית, לכיוון חפציבה, כארבע שעות. ביום השלישי ירדו מן הארבל במשך כארבע שעות. במערות המבוצרות של הארבל התבצרו קנאים יהודים בשנת 38 לפנה"ס, בימי המרד נגד שלטון הורדוס.

את הירידה מן הארבל עשו העיוורים בשתי קבוצות, בלווית כ־20 מלווים, מהם ילדים של חלקם. הנה כמה הערות שקלטו אוזנינו בשעה וחצי שהתגברו שתי קבוצות העיוורים, יחד עם מלוויהם על הקטע הזקוף של המצוק, עד שהגיעו למדרגה שבה נפערות מערות המבצר. בסמוך לתחילת הירידה, אמר עיוור לחברו הנשען והולך בעקבותיו: "אתמול היו מדרגות יותר טובות. אלה יותר שבורות". בארבל אין כמובן מדרגות, אלא קיר סלע זקוף עם גומחות טבעיות פה ושם, ומתחתן פעורה תהום של כמה עשרות מטרים.

בראש הקבוצה הראשונה של העיוורים, הוליכה מדריכה־חיילת מאלון־תבור, תמר ארבל מכרוך יעקב, ועליה נשען עיוור כבן 40. באמצע הירידה עוצרת תמר ונושאת דברי הסבר על הנוף העשקי מסביב. קצת לאחר־מכן, במקום שיש גומחות מעטות בקיר הסלע התלול, אומר מלווה לאחד משני העיוורים שהוא מלווה: "אתה, ארמנה, הכה כאן, היצמד לסלע (בין שמיים לארץ)". המלווה חוזר ועולה להביא את העיוור השני. כל זה מתרחש כאשר קצת מאחוריהם יושבת זהבה ומתארת לצוות העיוורים: "אתם יודעים איזה נוף נפלא נראה מכאן. סלעים אדירים, מערות, ולמטה רחוק וארי עם בתים. זהבה מביטה גם לאחור, כלפי מעלה, ושואלת האם הקבוצה השנייה כבר הגיעה לראש המצוק, למקום שממנו החלה בו הירידה. ומשהיא נענית בחיוב, היא אומרת: תגיד להם שיחכו". ואחד משני העיוורים מוסיף: "אלה אינטריאגים. יגיעו אלינו מהר. שיחכו."

על פי תהום

לקטע המסוכן מגיעה הקבוצה השנייה ובראשה המדריכה־חיילת אוי אהרון ממושב ציפורי. היא אומרת לעיוורת ההולכת אחריה בשורה: "עכשיו את פשוט יושבת והמצנח הוא סוסיקרגליים, סוסיקרגליים". הגבר אחר בקבוצה, יהודה הנושא על גבו מינשא עם ג'ריקן מלא מים, המקשה עליו להיצמד למצוק, שואל בעדינות תוך כדי הירידה: אולי אפשר לקחת ממני את הג'ריקן. וכך, באמצע המצוק בין שמיים לארץ, הסירו מעליו את הג'ריקן.

חבר אחר בקבוצה, צעיר ושמו דני, על גבו מינשא וג'ריקן, קורא כל הזמן לכלבו "קיסר", הצמוד אליו מאחור. כאשר דני חש שהכלב מפחד במעבר צר ואבני, הוא פשוט לופת אותו, ויחד עמו ממשיך להיצמד לסלע ולרדת. בעת הירידה המסוכנת במצוק, כל חברי הקבוצה נצמדים זה אל זה ומעודדים איש את חברו, תוך העברת מידע אל זה שמאחור.

וכך ממשיכה כל הקבוצה לרדת. למתבונן מהצד, יש שזה נראה כאילו הם הולכים קדימה אל פי תהום. הכל נעשה בשקט יחסי. תוך שמירה על קור־רוח. שלום, מנהיג הקבוצה, דואג כל הזמן לבנו גיל: "גיל לאט. תשב על הישבן. תחזיק בסלע" (הבן נמצא לפנים).

בתוך כך, מגיעה למקום קבוצת ילדים תיכון בני עקיבא מנתיבות. כתות ט' עד י"ב. מיד בתחילה הם קוראים למדריך ההולך בראשם: "אבי, זה מפחיד נורא. לאן אתה לוקח אותנו".

ומשמגיע האחרון בקבוצת העיוורים אל המדרגה הפתוחה תלולה של המבצר, נשמעות קריאות גיל. המדריכות־החיילות אסי ותמר מתחבקות ונושקות, מתחבקות ונושקות. הן פורקות את המתח הרב. שבו היו נתונות במשך כל השעה וחצי שהנחו את הירידה־הזחילה במצוק הארבל.

אפילוג: יומיים לאחר שקבוצת העיוורים יכלה למצוק הארבל, חזרו אליו שוב, הפעם עם קבוצה של שבע משפחות משתתפי תכנית נופש־משפחות של החברה להגנת הטבע. הקבוצה הלכה לרדת מן המצוק, ומשהגיעה לקטע ה"מפחיד" עם כבל הפלדה, נרתעו ברגע האחרון שתיים מתוך שבע המשפחות (אחת מהן עם כלב) וחזרו כלעומת שבאו אל הרכב למעלה.

הטור שלי / נתן דונביץ

לידתה של הצנזורה

אם יורשה לי לגלות פרט מעברי הרחוק, יסופר כאן היום על עיתון מחתרת, שיצא לאור בתל־אביב, מתחת לשולחנות של כיתה בגימנסיה הרצליה. לא שאחזו אותי התקף נוסטלגיה חיכוכתית. יש לכך קשר ישיר לפרסום שראה אור באחרונה.

ובכן, בהיותי בן ארבע־עשרה או חמש־עשרה, כאשר אניצי שפם ראשונים בצבצו על שפתי העליונה וקולי התחלף, סוף סוף, הייתי עורך בישראל. עיתון שראה אור בעותק אחד, בכתב־יד. פשוט למדי. אבל, היתה לו מעלה חשובה: הוא היה חופשי מצנזורה.

הגימנסיה הרצליה, מאז ומתמיד, לא אהבה פרצים של חופש־דעה. עיתונים שראו בה אור, עברו תמיד צנזורה מוקפדת של עורך־מטעם. מורה שההנהלה יכולה לסמוך עליו שלא יתיר לומר משהו שאינו לרוחה. עיתון היה חלון־ראווה, שמציגים לאורחים ולהורים. התלמידים ידעו מי כותב בעיתונים הללו. בנים ובנות שהיו קופצים ממקומם ומצביעים כמעט בעווית, כל־אימת שהיה המורה שואל מי יודע לענות לשאלה. את העיתונים גם היו מקשטים במאמרים קטנים של מי שבית־הספר היה גאה עליהם, וראה בהם מאורות־גדולים לעתיד. התחזיות הללו לא עמדו, בדרך כלל, במבחן המציאות. היום אני יודע כי ה"נבחרים" הללו היו נערים שחיקו כותבים מבוגרים, מן העיתונים. כאשר בגרו, לא היה טעם לחיקוי. ציפו שיאמרו משהו משלהם, מגנזם שלהם, היו, כמובן, גם יוצאים מכלל זה.

בעיתון הלא־חוקי שעשינו בסתר נתפרסמו דברים שמורים היו מסמיקים למקראם, הם לא הסמיקו, כי לא תפסו אפילו גליון אחד. אילו תפסו, הייתי בין שניים־שלושה התלמידים שהיו עפים הרבה לפני שקם חיל־האוויר הישראלי. ידענו שם על מורים, שהגיע להם כי יבוקרו קשות. וסיפרנו קצת רכילות, לא מזיקות במיוחד, על תלמיד או תלמידה. סיפורים של אהבת־נוער להוצאת של מי שעתיד להיות סופר בישראל.

העיתונים הללו, בעיצוב גראפי ביתי אך משוכלל, על־פי הקריטריונים של אז, עברו בעת השיעורים מספסל לספסל. קראו אותם במחתרת, תמיד היו חביים, שלא יראה אותם המורה. מאחר שלא היו מצונזרים, היה הביקוש לכל גיליון גדול במיוחד. לעתים היינו רושמים קוראים לתור, ומאיצים במי שהשתהה בקריאת העיתון.

בחוץ, כלומר, במסדרונות, הופץ עיתון בית־הספר, המולידי, הכי־מפתר. הדואה הכל במאתוס של ציונות־גדולה, אהבת־מולדת, וזה עיקר — אהבת בית־הספר. עיתון שבא לך לצבוט את לחייהם של עורכיו. בעיקר את לחיי הצנזור.

מאז, ראו אור — בבתי־ספר שונים — עיתונים־מטעם ועיתוני־מחתרת. מעניין, העיתונות הרשמית כמעט לא נתנה דעתה לעיתונים־מטעם. אך פעם במעט השתרבבו ידיעות וכתבות על עיתוני־מחתרת בבתי־הספר. מסתבר שאוהבים את הממזרים.

עכשיו אני מגיע אל האקטואליה. בהוצאת המכון לחינוך לדמוקרטיה בבית־ברל, ראה אור באחרונה ספרון או חוברת בשם "פרסומי תלמידים בחינוך לדמוקרטיה", מאת שלמה צוקינה. המסר העיקרי של החוברת: אין בעיתוני בתי־הספר חינוך לדמוקרטיה. הם נתונים בצנזורה חמורה מטעם ההנהלה, וכך מחנכים לאי־יושר אינטלקטואלי ולסתימת פיו של מי שמבקש להביע דיעה לא־מקובלת. כותבים מה שרוצה ההנהלה לקרוא ולשמוע. וכך, לא רק שאין מפתחים חשיבה עצמאית, אלא מרגיאים אותה. כיוון שכך, זה גם יחסם של התלמידים־הקוראים לעיתונים אלה. יחס מזהק של ניכור, כאל מוצר סינתטי, זר.

צעקות במקום ויכוח

בהזדמנויות קודמות, עמדתי בטור זה על הנזקים הכבדים שגורמים בתי־הספר לדמוקרטיה הישראלית, כאשר אינם מפתחים את הוויכוח הפתוח, הלא־מצונזר, בנושאים המעסיקים את התלמידים ואת החברה. אין כמעט פורומים לוויכוחים, שבהם לומדים נער או נערה לעמוד על דעתם ולהציגה לזולת. אין להיבהל מדיעות חריגות. תמיד יימצא תלמיד שייאבק בהן. מי שיבהיר את עמדותיו טוב יותר הוא שישכנע את חבריו.

איני נבהל מכך שבמוסד זה או זה יימצא מי שישכנע את חבריו בצדקת דרכו של כהנא. גם ללא הוויכוחים החופשיים, יש רוב לכהנא פה ושם. אבל, באותם מוסדות שהוויכוח בהם (אם הוא קיים בכלל) תמיד מצונזר־מלמעלה — דעת ההנהלה שגואה־מראש. ואם ההנהלה, בהוראת משרד החינוך והתרבות, מודיעה ומכריזה שכהנא פסול, תמיד יימצאו כאלה שיבקשו להגן עליו, משום שהאש גם ההדרכות לנגד את דעת ההנהלה. הניחו לתלמידים להתווכח. מעיוני הורים כמו באנגליה המתוזו דורות של בריאות היודעים להביע דעתם בפומבי.

קחו, למשל, תכניות־טלפונים ירד־אליות השוו אותה עם תכנית דומה, או זהה, באנגליה. האווירה כמובן. לאלפי ישראלים ויכוחים אליות, בכל הגילים, שביקשו להביע דעתם, או להתווכח, ורובם עשה זאת בלשון עילגת. באי־יכולת להציג את טיעוניהם בצורה סדורה והגיונית. בתכנית אנגלית אתה מופתע לראות מן הבהירות בהצגת הדברים, גם כאשר הם יוצאים מפיהם של פועלי־מברות או עקרות־בית בעיירות. בנושא עדין או רגיש ביותר, אינטימי או מיליטנטי. הם מדברים בביחותא, באופן שיכבו דבריהם לרבים.

הישראלי של לילות שבת הוא מתוחכם רע. הוא נכנס לדברי חברו או חבריו. כל אחד מבקש לצעוק חזק יותר, שיישמעו דבריו שלו. לא דברי זולתו. אין הוא חש שבהמולה הכללית אובדים גם דבריו. אין הוא יודע להאזין, להקשיב. הוא מבקש תמיד לומר. עוד בטרם אמר קודמו את דבריו. הוא קופץ לראש התור. כמו בתחנות האוטובוסים בארץ. וכאשר צועקים אלה על אלה, מטבע הדברים מתלהטות הרוחות, הרבה קודם שיש סיבה אמיתית להיכום האווירה. היא מתחממת מפני שצועקים.

משרד החינוך והתרבות מסביר תמיד שתנהוגה הוא מוצא־חבר ביתו־לימוד חופשית. יש לו פרוייקטים, הוא מבנה תוצרות. הרוצא בכיפול. שנה, שנתיים, שלוש ועשר. הטיפול לעולם לא יצליח כל עוד מנהל בית־ספר אינו מתיר ויכוח חופשי. הוא רואה בכך פגיעה באוטוריטה שלו, במעמדו. בהיותו צנזור עליון, המצווה לתלמידיו מה יאמרו, מה יחשבו ומה יתעלמו.

נדמה לי, רק נדמה. שהוא שולט במצב מלאכותי זה. מתחת לספסלים חזרים חופש־הדיעה, בעלונים, עיתונים ופרסומים אחרים. הדמוקרטיה האמיתית. גם אם לעתים היא כבד־סיירות כאנארכיה. קצת אנארכיה טובה בעיני מהרבה דיקטטורה.

בדין ובצדק / צבי הראל

בנימין כהן: הצד הנוסף של מועצת השופטים

מועצת השופטים שהוקמה באחרונה היא מסגרת ארגונית הדומה למסגרות ארגוניות הפועלות בארצות־הברית ובקנדה. מה שמבדיל אותה במידה משמעותית ביותר מהמסגרות בארצות־הברית ובקנדה הוא, שאין למועצה בארץ (בינתיים) לבוש חוקיקתי של הכנסת. מכאן, שלפי שעה החלטות מועצת השופטים בנושאי ארגון, מינהל, אתיקה וחקיקה הן בגדר המלצות בלבד. המועצה הוקמה על רקע דאגתם של 262 שופטים לגורל המערכת המשפטית, הסובלת בשנים האחרונות מקשיי תפקוד מחמת מחסור בכוח אדם ובאמצעי־עזר טכנולוגיים, דבר הפוגע בדימויה. השופטים מאמינים כי הפעלת מועצה כזאת לזמן־מה והצלחתה, תסייע להם לשכנע את הכנסת בנחיצות הקמת מסגרת המעוגנת בחוק.

מועצה זו הכוללת 36 שופטים, תקבל כאמור סמכויות ביצועיות ממשיות רק אם תעבור בעתיד הליכי חקיקה. שופט פעיל אמר לי השבוע, כי גם במבנה הנוכחי של מועצת השופטים, הוא אינו רואה סיבה מדוע בעת הכנת טיוטות להצעות חוק לא יועבר הנושא לעיונה של הוועדה לענייני חקיקה של מועצת השופטים. לדעתו, יהיה זה טיפשי שלא להשתמש בידע המקצועי של השופטים אשר ערים לדקויות של פרשנות לגבי חוק זה או אחר.

אותו שופט מבהיר, כי גם בחזון "אחרית הימים" כאשר תקבל המועצה לבוש חקיקתי, אין לראות את המועצה כאיגוד מקצועי. אחת הסיבות לכך, לדעתו, היא כי השופטים באו לכלל הסכמה שבכל מקרה הם לא יאחזו בנשק השביתה. לסיכום אומר אותו שופט, כי הוא אינו רואה שתצמח רעה מהרעיון של הנשיא מאיר שמגר להקים מועצת שופטים.

גם שופט בית־משפט העליון בדימוס צבי ברנזון אמר לי השבוע, כי הוא מברך על הקמת מועצת השופטים. ברנזון סבור, כי חשיבותה של מועצה כזאת היא בגיבוש ציבור השופטים לקידום מעמדה של מערכת השיפוט בישראל. ברנזון מספר כי בזמנו, כאשר נושא שכר השופטים עלה לדיון, היו דעות לבוא ולבקש ואף היה מישהו שהציע לשבות, דבר שלגבי שופטים נראה, לדבריו, אבסורדי.

כהן: המערכת תהיה חשופה ללחצים

בהנחה שהמועצה השיפוטית בראשותו של שמגר תתחזק לקבל מעמד עצמאי גם מבחינה מינהלית ותקציבית, מעורר רעיון זה שאלות לא מעטות. שכן, במצב זה ינהלו השופטים בעצמם את המשא ומתן עם הכנסת בנושא התקציב של הרשות השופטת, בעוד שכיום מנהל זאת מטעמם שר המשפטים.

שאלתי את נשיא בית־המשפט המחוזי בתל־אביב בדימוס בנימין כהן, מהן הבעיות שעלולות להיווצר מהפיכת הרשות השופטת לעצמאית גם מבחינה מינהלית ותקציבית. השופט כהן חושש, כי מרגע שהרשות השופטת תנהל משא ומתן ישיר עם הכנסת בשאלות תקציב, היא תהיה חשופה לביקורת של חברי הכנסת ובכך עלול להיגרע דימויה של המערכת המשפטית בעיני העם.

ביקשתי מהשופט כהן לתת דוגמאות של ביקורות אפשריות מצד הכנסת. על כך השיב, כי הכנסת עלולה, לדוגמה, למתוח ביקורת על המערכת השיפוטית שלא פתרה את בעייתם של בתי־משפט מהחוזקים, או בעיית עומס של תיקים בבית־משפט זה או אחר. היבט אחר רואה השופט כהן בכך, כי הרשות השופטת העצמאית — אם תהיה המעסיקה של פקידי בית־המשפט — תעסיק למעשה את הפקידים שהם עתה פקידי הממשלה. במקרה כזה חושש השופט בדימוס כי המערכת השיפוטית העתידית תיעשה למעביד לכל דבר, ותהיה חשופה ללחצים של ועד עובדים על כל המשתמע מכך. פתרון אפשרי רואה השופט כהן במינוי מנהל בתי המשפט, שינהל את המשא ומתן עם הכנסת. ימונה על־ידי נשיא בית־המשפט העליון, והביקורת אם תהיה — תופנה אליו.

השופטת אוסטרובסקי מטיפה מוסר־עבודה

בשבוע שעבר התרחש מקרה חריג מאד באחד מאולמות בית־המשפט המחוזי בתל־אביב שבו יושבת בדין השופטת ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן. היה זה כאשר הובא לאולם דניאל כץ (36) מרמת־גן, המואשם במעשי אונס ובניסיונות לאונס באיומי סכין.

התביעה הגישה נגד כץ כתב אישום ובמקביל ביקשה להאריך את מעצרו עד לתום ההליכים. באותה ישיבה טענה נציגת התביעה, עו"ד פנינה גיא, כי היא אינה מתנגדת לפרסום שמו אם כי היא מבקשת לאסור את פרסום תמונתו או פרטים מזהים של הנאשם, מהטעם שהמשטרה עשוייה לערוך מסדר זיהוי לצורך חקירות שלא הושלמו. השופטת אוסטרובסקי נעתרה לבקשת נציגת התביעה ששמו של הנאשם הותר לפרסום ואילו תמונתו נאסרה לפרסום.

עוד לפני שהחל הדיון בעניינו של כץ, צבאו עשרות צופים על הכניסה כדי להיכנס לאולם. האולם שבו יושבת השופטת אוסטרובסקי־כהן הוא אולם קטן, כמו רוב אולמות בית־המשפט בתל־אביב. קיבולתו מוערכת בין 30 ל־40 איש, למירב.

אוסטרובסקי־כהן: הערה פוגעת

לצופים מוקצים שלוש שורות של ספסלים בלבד. כאשר נכנסה השופטת לאולם היא אמרה בנוכחות הקהל: "אין לי מושג מה מחפשים אנשים כה רבים בבית־המשפט. מה הם רוצים לראות כאן? בטלנים. כל־כך הרבה אנשים לא עובדים במדינה הזאת?"

ראוי לשאול: מנין לשופטת כי הצופים האלמונים שבטוח באולם הם בטלנים? האם תקרה אותם לפני כן? ייתכן שבאו לבית־המשפט במקום חופשתם (חול המועד סוכות!) הדברים שהעידה השופטת מקוממים עוד יותר מטעם הפשוט שלקהל אין "זכות עמידה". לבד מכך שפומביות הדיון מעוגנת בחוק, היא מהווה מושג בעל משמעות רבה מאד. דווקא משופטים, שערים לדקויות הניסוח, אפשר לצפות שיהיו זהירים יותר בהערותיהם.

בשבועות האחרונים מהווה בית־המשפט בתל־אביב [illegible] של ההי יקרי האביבה ברעות, המואשמת ברציחתה של התיירת מלה מלכובסקי ז"ל. בפתח האולם שבו מתנהל המשפט, שהוא בעל קיבולת גדולה יחסית של כ־100 איש — צובאים לעתים קרובות הרבה יותר סקרנים בהשוואה למשפטו של דניאל כץ. פה ושם היו הערות של הקהל שביקש להיכנס כדי לשמוע את המשפט. אולם מעולם לא הושמעה הערה פוגעת מצד השופטים — חנה אבנור, ישראל גלעדי ויוסף גולדברג — לעבר הקהל.

התחייה הפרדוקסלית של אדולף לוס

התופעות שהאדריכל הווינאי המהולל נלחם בהן — הנטייה לפשטנות והחקיינות המזויפת — קנו להן שליטה בארץ בעיקר אחר הקמת המדינה: הבניינים ברחובותינו הם עדות אילמת להחמצה ההיסטורית

מאת זיוה שטרנהל

מיעוט המשתתפים בסימפוזיון על אדולף לוס, שהתנהל במוזיאון תל־אביב, היה תזכורת מוחשית לאותן התופעות המצערות, המאפיינות את עולם האדריכלות והאמנות הישראליות. ממאות האדריכלים שבישראל [illegible] לכן, בפתיחת התערוכה "אדריכלות בגורוף", הגיעו יחידים לאחד הסימפוזיונים החשובים והרציניים שנערכו אי־פעם בתחום זה בארץ.

בשנים האחרונות זכה האדריכל הווינאי לתחייה הנראית פרדוקסלית ממבט ראשון: דווקא בתקופה שהמודרניזם נאבד מזוהרו, כשהוקיעו מעל להיות פשע האקלקטיות נעשתה מושג חיובי, נהפך לוס למושא הערצה. הביקורת הקשה המוטחת בכמה מהאבות המייסדים של התנועה המודרנית פסחה על מי שנחשב עד לפני שנים מעטות לאחד הדוברים הנוקשים ביותר של הגישה הרציונליסטית הסרת־הפשרות. את גילויו המחודש של לוס אי־אפשר לייחס רק לעובדה שכיום נקשרת הילה לכל מי שהסתופף בבתי־הקפה של וינה, בתקופת־המעבר שבין שתי המאות האחרונות. דווקא התפכחות מהמיתוסים של התנועה המודרנית והניסיון לבחון אותה במבט ביקורתי בפרספקטיבה היסטורית, גילו את שיעור קומתו של מי שסירב ללכת בתלם. עבודות־מחקר שיטתיות הראו כיום כי התדמית שדבקה בלוס היתה מטעית מיסודה. דוגמה אופיינית היא סירוס שם מאמרו הידוע "קישוט ופשע", שנכנס ללקסיקון התנועה המודרנית כ"קישוט הוא פשע".

לוס לא התנגד מעולם לקישוט עצמו אלא לעושים בו שימוש חסר־הבחנה. דעתו היתה שבעידן המודרני אין לנו עוד צורך להתהדר בקישוטים מחופים השייכים לתקופת אמנות ששלטו בהן תרבויות ואמצעי־ייצור שונים לחלוטין. עם זאת, כנגוד לכמה מעמיתיו, הוא לא סבר שיש לנתק את העבר. באדריכלות ראה אמנות שימושית החייבת לתת ביטוי למציאות הקיימת על הסתירות והניגודים המאפיינים אותה, ולא לנסות ליצור מציאות חדשה (פריווילגיה השמורה לדעתו רק לאמנות החופשית). התייחסות עמוקה זו להקשר התרבותי והחברתי הקיים ולהכרה בפער בין הקדמה המואצת לבין הכוחות השמרניים הפועלים בחברה — הן מהגורמים העיקריים לרלוואנטיות המחודשת שאנו מגלים כיום בתורתו של לוס. הסתירה המכוונת שיצר בין עיצוב חיצוני מינימליסטי ומאופק ובין תכנון חלל פנימי עשיר ומורכב נראית כיום נכונה יותר מאשר השאיפה ליצירת שלמות אפלטונית, שאפיינה את האידיאולוגיה השלטת באדריכלות המודרנית. ואמנם, מעריציו החדשים של לוס רואים בו אחד מאותה קבוצה נבחרת של אבות ותיאורטיקאים, שחשו כבר בסוף המאה שעברה בכל כובדן של הבעיות העקרוניות העתידות להתעורר בחברת־ההמונים התעשייתית.

הרוח החדשה

בגיל מוקדם־יחסית חזה לוס לאן צועדת המאה ה־20. ביקור בארה"ב שיכנע אותו כי העתיד פונה אל מעבר לאוקיינוס, לערים המתפתחות של העולם החדש. אולם הוא לא פטר את עצמו באימוץ שטחי של סגנון חיצוני, אלא ניסה לקשר בין ערכי המסורת התרבותית שסימנה צמח עם ריקנות־החיים החדשה שההולכת להתגבש לנגד עיניו. "צורות חדשות" כתב, "כמה גרועה הרוח החדשה היא החשובה. גם מתוך צורות ישנות היא תשכיל לעצב מה שאנו, האנשים החדשים, זקוקים לו".

משפט זה המקפל בתוכו את המוטו למפעל חייו ראוי לשמש שיעור לאדריכלים הישראלים שטרם מיצו את הסימפוזיון. מקומו של לוס שמור לו בהיסטוריה של האדריכלות בראש וראשונה בזכות יכולתו להעביר לשפת הצורות רעיונות מופשטים שנשאבו מהקלחת התרבותית של תקופתו. מעורבותו בחיים האינטלקטואליים של אירופה, יחד עם קשריו ההדוקים עם יוצאים והוגים מתחומים אחרים, העשירו את יצירתו, העניקו לה משמעות וסייעו לה לעמוד במבחן הזמן.

אצלנו זו היא תופעה לא־מוכרת. האדריכלות התפתחה בארץ בלא להשתתף בחיים האינטלקטואליים, ובדרך־כלל אימצה לה את הדיכוטים הרדודים ביותר של חיי התרבות הסובבים אותה. הרצאת הפתיחה בסימפוזיון העלתה כמו באוב את האלטרנטיבה שהוחמצה. הד"ר יוסף שכטר, ממייסדי החוג הווינאי הארצישראלי, תיאר את הבעיות שהעסיקו אותו ואת חבריו שביקשו להמשיך ולקיים את החיים האינטלקטואליים שנטשו באירופה. חברי החוג שעמם נמנו גם המתכנת טוני הלה, האדריכל פאול אנגלמן — תלמידו של לוס — והפילוסוף גוסטאב שטיינשניידר ניהלו ויכוחים מועים כשרותם של לוס, ויטגנשטיין וקארל קראוס מרופפת מעל. אולם הדי הוויכוחים התאורטיים לא חרגו מעבר לקירות בית־הקפה "תמר" בתל־אביב, מקום מפגשם הקבוע.

טוני הלה היתה מן המעטים הבודדים שפעלו בישראל. שכטר פירסם מאמרים וספרים, לימד יהדות בבית־הספר הריאלי בחיפה ואף ניסה ליצור תורת־דאוס חדשה שכינתה בשם הטכסוכים ומשכה אליה כמה עשרות חסידים. אולם השפעת חברי החוג הווינאי על התרבות הישראלית היתה אפסית. אצלנו הצריכו תמיד את הקוכימניות הפרגמטיסטית ואת הקלילות המתמצמצת על המשא הכבד הרציני שהביאו עמם עולי מרכז אירופה. עולים אלה היו בין בוני היסודות לאוניברסיטאות ולכל תחומי היצירה האמנותית, אולם הם לא הצליחו לקבוע את אופיה של התרבות הישראלית. עובדה זו משתקפת באדריכלות יותר מאשר בכל תחום אחר. התופעות שלוס נלחם בהן — הנטייה לפשטנות והחקיינות המזויפת — קנו להן שליטה בעיקר אחר הקמת המדינה. הבניינים ברחובותינו הם עדות אילמת להחמצה ההיסטורית.

משפט לביב: גסות־רוח וזיכוי

באישום ה־12 בכתב האישום שהוגש נגד יגאל לביב, האשם העיתונאי בסחיטה באיומים מחברת "אתא". גם באישום זה, כמו ברוב האישומים, זוכה לביב, אולם ראוי להביא את הקביעות התמוהות לגבי לביב בפרשה זו כפי שהגדירן השופט אורי שטרוזמן.

התובע עו"ד אהרון שור טען, כי בדצמבר 1981 קיים לביב פגישה עם אלכס אלון, איש הנהלת "אתא" ומנהל השיווק האחראי לפרסומת החברה. הפגישה נועדה להביע ל"אתא" לפרסם מודעות בעיתון "מאה" (לשעבר "הרשות המשטרה") שבבעלות הנאשם. במהלך הפגישה, כאמור בכתב האישום, מסר לביב לאלכס אלון גיליון של העיתון "מאה" שיצא בדצמבר 1980 ובו מופיעה תמונתו של המיליארדר שאול אייזנברג בשער העיתון בצד הכותרת "המיליארדר אייזנברג — משתף פעולה עם הנאצים". הכתבה בעיתון התייחסה לנושא זה. באותה עת היו מניות השליטה ב"אתא" בידי קבוצת אייזנברג. לטענת התביעה, במסירת העיתון התכוון לביב להראות כי יש ביכולתו להמשיך בפרסום כתבות משמיצות נגד אייזנברג, וזאת כדי להביעו לפרסם מודעות של "אתא" בעיתון שבבעלותו.

השופט קבע, כי באותה פגישה בין לביב ואלון, שהכירו זה את זה בשנים עברו, הראה לו לביב (אלון) עיתונים נוספים של "מאה" ולא רק את הגיליון שבו הושמץ אייזנברג. השופט כתב, כי כאשר פנה לביב בשעתו לאיש הביטוח איתן אבניאון וביקש מודעות בעבור עיתונו, הוא הקים דברי התנצלות על כתבה שכתב עליו מתוך אמונה שהמידע שנמסר לו על אבניאון היה נכון (גם בפרשת אבניאון זוכה לביב). על המקרה בפרשת "אתא" כתב שטרוזמן: "כאן הנאשם כתב בכוונה בגנות מר אייזנברג, בנושא רגיש מאד לעם ישראל, ולא אמר מלה לבצינג מר אלון, מטוב ועד רע בעניינה של אותה כתבה. נכונות הנאשם לבקש מודעות מחברה שבעליה משמיץ עליו ממש בשעה שהוא שוטח את בקשתו לפני נציג החברה, מתיישבת גם עם גסות־רוחו וחוסר רגישות ביחסו למגעים עם החברה, גם אם נציגה הוא מכרו של הנאשם משכבר הימים".

ריקיאוויק והחשיבה האסטרטגית הסובייטית

מאת אלן ז'אקוב
Le Monde
מיוחד ל"הארץ"

תוצאות המפגש בריקיאוויק העידו על אי־אילו מרכיבים חריגים בהתנהגותם של רייגן ושל גורבצ'וב כאחד. בצד הסובייטי נמשכו הדי ריקות כמה ימים לאחר רייקיאוויק, בעיקר בשאלה אם יכולת השיחות להימשך בנושאים מסוימים — במיוחד בעניין הכוחות הגרעיניים לטווח בינוני — בהיעדר התקדמות בשאלת הנשק בחלל, שהיה אבן הנגף בפסגה האיסלנדית. אולם קשה להבין את גישתה של ברית־המועצות שאף התקשתה לאחר הפסגה. אם לנסח את הדברים בסכמאטיות מסוימת, הרי כל מה שאפשר לדעת על החשיבה האסטרטגית הסובייטית, בטווח 10 או 15 השנים הבאות, אפשר למצותו בשתי שאיפות:

1. הסובייטים רוצים להעלות במידת האפשר את הסף שממנו ייעשה השימוש בנשק גרעיני בלתי־נמנע בזירה האירופית, ולא כל שכן, במגעים הישירים בין ברית־המועצות וארצות־הברית. אפשר לראות כאן מעין השתקפות של הדוקטרינה האמריקאית בדבר "התגובה המדורגת" המיועדת לעכב, אף למנוע, "נקיטת אמצעים קיצוניים".

2. הם שואפים להצטייד באמצעים לא־גרעיניים, כלומר, "קלאסיים", המסוגלים לנטרל, במקרה שהדבר במצב החושב לבלתי־נמנע, את אמצעי הפעולה הצבאיים של האויב, ההתערבה ניתנת למחלוקת מנע.

משקיבות אלה, שהעניק להם את שמו המרשל אוגארקוב, לשעבר ראש המטה הכללי הסובייטי, משתמעים שינויים חשובים במערך הצבאי של ברית־המועצות. ראשית, צמצום בחשיבה ובתפקיד של כלי־הנשק הגרעיניים, הטקטיים והאסטרטגיים כאחד. כאן מועלית לא רק שאלת טילי האס־אס־20 — טילים לטווח בינוני שהצבתם כבר היתה סלע מחלוקת — אלא גם שאלת הטילים הבין־יבשתיים, ואפילו כלי־הנשק הגרעיניים לטווח קצר יותר, שהשימוש בהם עלול להביא להסלמה שאינה ניתנת לשליטה. גם הפעם יש בגישה הסובייטית דמיון מסוים לגישה האמריקאית. דמיון זה נעוץ ברצון ובמאמץ להתרחק מ"הרס ההדדי המובטח". מכאן נובעות, אם יובנו נכון, ההצעות להגבלות דרסטיות, שהועלו או התקבלו על גורבצ'וב לגבי הקטגוריות של כלי נשק, שבכל שרצים להימנע מהשימוש בהם, כן הולך וגדל מספרם.

מאחר שבכל מקרה אין סיכוי רב ליחסים הבין־לאומיים להפוך מהיום למחר או גם תוך 10 שנים ליחסי שלום גמורים — יש הכרח להציב מערכות נשק חדשות: הכוונה לנשק המכונה "נבון", כלומר, מערכות בעלות כושר דיוק גבוה מאד, (המסוגלות להרס שאפשר להשוותו להרס שמחולל נשק גרעיני מקביל פחות־עוצמה) ובעלות טווח מספיק לפעול בצורה מכרעת (על כלי־נשק של האויב, מרכזי פיקוד וכו') ממרחק מאות קילומטרים מאחורי קו החזית. אולם השימוש בכלי נשק כאלה מחייב את יישומם של הליכי איתור הנחייה — בעיקר על־ידי קרני לייזר — שעל־פי כל הסימנים כיום יצטרכו לפעול מהחלל. העובדה שכלי־נשק כאלו אינם "תוקפניים" במובן הצר של המלה אלא הגנתיים, ואף העובדה שאינם בהכרח "אנטי־טילים", אינן מבטלות את תפקידם הצבאי. מספר מסוים של לוויינים הסובבים עתה סביב כדור הארץ ממלאים תפקידים מסוג זה. כבר עכשיו, לעת משבר עתידי, הם יהיו יעד להתקפה.

הפרדוקס נעוץ בכך שכאשר דיברו הסובייטים ברייקיאוויק על מיזוג החלל — מכל מקום, מעבר למחקרים וניסויי מעבדה — הם העמידו למעשה גם בפני עצמם מכשולים על דרך ההתפתחות האסטרטגית, שלקראתה הם פתכונים זה כמה שנים. כמה הסברים ניתנים לגישה זו שלכאורה־אין היא משוללת הגיון.

ההסבר הראשון הוא שברית־המועצות רוצה אך ורק להרוויח זמן כדי להדביק את פיגורה לעומת ארצות־הברית בתחום הנשק החללי. איזה פיגור בדיוק? לא כל המומחים מסכימים בעניין זה. כמה מהם מייחסים לסובייטים התקדמות־יחסית בתחום הלייזרים עצמם, אך ליקויים חמורים בכל הקשור ליכולת המידע שלהם. האם ההקפאה בת עשר שנים, שעליה הוכר ברייקיאוויק, נחשבה להם מספקת להתגברות על הפער הזה?

הסבר אחר מדבר על חילוקי הדיעות בין מנהיגים סובייטיים. השינויים שהעלה המרשל אוגארקוב בתמיכת גורבצ'וב — אם להאמין לשמועה הנפוצה עתה מחוץ לברית־המועצות — נתקלים במכשולים, אם לא בהתנגדות ממש. מתנגדיהם של אוגארקוב וגורבצ'וב, שאינם עיוורים בהכרח את הקד הטכנולוגיות הצבאיות החדשות, אינם מוכנים עם זאת להקריב בתי־מודה את המערכים הגדולים של טילים אנטי־גרעיניים הנבנאים עתה בשימוש, ומאחר שאי־אפשר לעשות הכל באותה עת, ובכלל זה טיפוח הכלכלה הסובייטית, ההחלטות המכריעות נדחות לתקופה מאוחרת יותר.

מן הראוי לציין ששני הסברים אלה אינם מוציאים זה את זה מכלל אפשרות. השאלה היא אם ידי גורבצ'וב — שבראשו עומד המרשל אחרומייב, שאינו נחשב למקורב לאוגארקוב — היו חופשיות לגמרי ברייקיאוויק. העובדה שדווקא אוגארקוב, שפוטר מתפקידו כראש המטה לפני שלוש שנים, עדיין לא קיבל תפקיד רשמי חדש (גם אם ידוע שיש לו תפקידים בכירים בצמרת הפיקוד על הזירה האירופית), מעוררת לפחות סיבה לחשוב שלא הכל מתנהל על מי מנוחות במנגנון הצבאי הסובייטי וביחסים בינו לבין הצמרת הפוליטית.

הולנד: יסורי האופרה

אולי עוד יקום מלחין שיכתוב על ההיסטוריה רבת המעלות והמורדות

מאת הנרייטה בועז

אמסטרדאם

דרך היסורים של בית האופרה החלה לפני כ־80 שנה. כמה מנכבדי אמסטרדאם, אוהבי מוסיקה, העלו את הרעיון כי גם אמסטרדאם, כמוה כפאריס, מילאנו ובאיירוט, ראויה לבית־אופרה משלה. מלחמת־העולם הראשונה סיכלה את הגשמת הרעיון, אך בשנת 1924 קמה התכנית לתחייה, ועל אדריכל נודע הוטל לתכנן את בית האופרה. לבסוף דחתה העירייה את התכנית בנימוק שהיא יקרה מדי — ברוב של 24 נגד 21. גם האתר שנבחר למטרה זו הועבר לבסוף למטרה אחרת.

במשך ארבעים שנה עלתה התכנית, ושקעה, אדריכלים באו והלכו. אחרים נבחרו ונטשו. ביניהם נכנס לתמונה סיפור מקביל — הקמת בית עירייה חדש. בית העירייה הישן, בחרבו העיר, לא יכול עוד למלא את תפקידו. כבר בשנות ה־30, הוכרזו על תחרות. תכניות לבית עירייה חדש. נבחרה תכנית אחת, אך ב־30 השנים הבאות לא אירע דבר. בשנת 1967 שוב היתה תחרות, הפעם בין־לאומית, והשתתפו בה 804 אדריכלים מ־57 מדינות. נבחר הדגם של האדריכל הווינאי וילהלם הולצבאואר. מסיבות פוליטיות וכספיות, גם תכנית זו לא יצאה אל הפועל. האתר שנבחר לבית העירייה החדש הועבר לבסוף למטרה אחרת.

על־פי השמועה הרווחת באמסטרדאם, כאשר חזר האדריכל הולצבאואר וביקר בעיר, כעבור 12 שנים, ב־1979, בעודו עומד על הגשר הבוהל, החוצה את הנהר אמסטל ומוביל לרובע היהודי לשעבר, עלה לפתע בדעתו רעיון מבריק: יש להקים שילוב של בית עירייה חדש ובית אופרה בפינת האמסטל והכיכר הגדולה. למעשה זה החלק העתיק ביותר של הרובע היהודי באמסטרדאם מתחילת המאה ה־17 אך כיום רובו הרוס. קו החזית של בית האופרה יעמוד בעיקול הנהר אמסטל וקו החזית של העירייה יעמוד בכיכר הגדולה, מול בית הכנסת הספרדי המפורסם מהמאה ה־17.

רבים סברו כי התכנית היא שילוב פרטעם של שני סגנונות שונים לגמרי, ונשמעו קולות מחאה גם מסיבות אחרות. ואולם ראש העירייה דאז, ה. פולק היה נלהב. שני אדריכלי התכנית האחרונה לבית האופרה, שניהם זקנים מופלגים, צורפו להולצבאואר. אחד מהם מת כעבור זמן קצר. תחנו של השני שפרש תפס את מקומו. כל הבניינים שעוד נשארו על תלם נהרסו והבנייה החלה. בית העירייה ישולם רק באביב. אך בית האופרה כבר עומד על מכונו. שוב אין הוא מיועד רק לאופרות, שאינן פופולריות היום כפי שהיו בהולנד לפני שנים, שלושה דורות. אלא הוא ישמש גם בית לבלט הלאומי הפופולרי כיום יותר.

ארוכה, משעממת ולא־ראויה

בליל הפתיחה נכחו המלכה ביאטריקס. הנסיך קלאוס וכ־1200 אורחים מוזמנים. התכנית כללה אופרה חדשה שנכתבה במיוחד לאירוע. לאחר ההפסקה. היתה הופעת בלט. אך אמסטרדאם לא היתה אמסטרדאם לולא היתה הפתיחה מלווה בהפגנות. קבוצות מפגינים הפגינו של הכניסה הראשית ואף השליכו אבנים. הזוג המלכותי הוכנס בחופזה דרך הכניסה האחורית של האולם. מכוניות של כמה שרי ממשלה נתקעו בתוך ההמון עד שחילצה אותן המשטרה המיוחדת לדיכוי מהומות. במשך הערב המשיכו המפגינים לצעוק סיסמאות ברמקולים שהוצבו על הבית ממול. אולם מאחר שקירות הבניין עבים, לא הגיעו הצעקות לאוזני הקהל.

הופעת הבלט היתה מצוינת. האופרה היתה סיפור אחר: המלחין ההולנדי אוטו קטינג התבקש לכתוב במיוחד אופרה נאה לאירוע — כלומר, יצירה קצרה ועליזה. ואולם הוא כתב אופרה ושמה "איטאקה", ארוכה, משעממת וגם מאד לא־ראויה לאירוע, שכן היא עוסקת בשורת רציחות בבית־מלון מט לנפול, בדרום העמוק של ארצות־הברית. האופרה זכתה אפוא רק במחיאות כפיים קצרות ומנומסות.

לאחר ליל הפתיחה, בוצעו בבית האופרה החדש יצירות מוכרות יותר, כגון "פלסטאף" של ורדי. ושוב, אמסטרדאם לא היתה אמסטרדאם לולא היו צצות הבעיות. המנצח המיועד היה הצרפתי אלן לומבארד, שכן למנצח הקבוע של האופרה ההולנדית היו התחייבויות אחרות. אולם חברי הוועדה נגד האפרטהייד באמסטרדאם גילו כי בשנה שעברה הופיע לומבארד כמה פעמים בדרום אפריקה, ולפיכך יש להחרימו. הם אף סמכו את החלטתם על החלטות האו"ם האוסרות על מגעים תרבותיים עם דרום־אפריקה. לאחר משא ומתן ממושך הואיל ולומבארד היה זהרה, התחייב לו לנבונה, בתמורה הוא הבטיח כי לעולם לא יופיע עוד בדרום־אפריקה.

עד כה, זו מסכת הצרות — חוץ משריפה קטנה שפרצה במרתף שמתחת לבית האופרה. השריפה כובתה במהרה בידי המשטרה. אולי עוד יקום פעם מלחין שיכתוב אופרה על ההיסטוריה רבת המעלות והמורדות של בית האופרה באמסטרדאם.

סוחר סמים: זוכה בצרפת, הורשע בישראל

שמעון איטח (29) מבני־ים הוא עבריין סמים. ביוני 1984 נעצרה בצרפת בלגייה, תושבת צרפת, שהיתה אמורה להבריח בעבורו — מצרפת לישראל — 95 גרם הרואין נטו (כמות הסם באבקה, בסכום הקרוב ל־100 אלף דולר). איטח נעצר בצרפת. ממשלת ישראל התחילה בהליכי הסגרה נגדו ובמקביל החלו הצרפתים בהליכים להעמידו לדין בצרפת, בעבירה של יצוא הסם לישראל. איטח זוכה על־פי הדין הצרפתי.

כאמור, כבר בכבר התנהלו נגדו הליכי הסגרה, ולאחר דיון ממושך החליט בית־משפט בצרפת לאשר כי הוא בר הסגרה לישראל. בארץ הואשם איטח בעבירה של יבוא הסם מצרפת (בצרפת הואשם וזוכה כאמור מעבירה של יצוא הסם לישראל).

באמצעות סניגורו, עו"ד מנחם רובינשטיין טען איטח, כי הוא נשפט כבר על אותה עבירה בצרפת. שופטת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב שושנה ברמן אימצה את טענותיו של התובע עו"ד גבריאל בעמי וקבעה, שעבירה של יבוא סם מסוכן ועבירה של יצוא סם מסוכן הן עבירות נפרדות וכל אחת עומדת בפני עצמה. לכן, קבעה, אין במקרה זה משום משפט נוסף על אותה עבירה. איטח הורשע ונידון למאסר בפועל של שש שנים ושמונה חודשים.

תובעים בפרקליטות המדינה סבורים כי חשיבותו של פסק־דין בכך, שהוא עשוי להוות אמצעי נוסף במאבק נגד סוחרי סמים בין־לאומיים.

صورة عن الأصل

כלכלה ועסקים

גלי זוהר — קנה ב-1.8 מיליון דולר ומכר תמורת דולר אחד

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

חברת גלי זוהר הקימה ב-1968 את מלון גלי זוהר כמלון תיירים ראשון באזור ים המלח. כיום מכיל המלון 160 חדרים, ועוד 100 חדרים יהיו באגף נוסף, שבנייתו עומדת להסתיים.

הקשר של החברה עם הבורסה נוצר באמצע 82', כשביקשה לגייס 1 מיליון דולר, לשם הרחבת המלון. לימים התברר כי הכסף אינו מספיק, ואז נאלצה ההנהלה לגייס קווי אשראי נוספים בחו"ל.

עד 1984 נשלט המלון על-ידי מנהליה גרעון בן צבי ויוסף אילה, אך מאז ועד היום עבר שלושה גלגולי בעלות נוספים. תחילה לטשה עין אל המלון חברת סולל בונה השקעות, שהרחיבה את עסקיה. סולל בונה ניצלה קרע בין מייסדי החברה ורכשה את חלקו של יוסף אילה. כעבור זמן הגדילה את חלקה באמצעות רכישות בבורסה, ולקראת סוף 1984 השיגה את השליטה בחברה.

באותה עת עלו המניות בשיעור של מאות אחוזים, ומניות גלי זוהר נחשבו אחד הלהיטים החמים בבורסה. סך ההשקעות של סולל בונה ברכישת השליטה בגלי זוהר נאמד ב-2 מיליוני דולר.

לאחר זמן קצר נקלעה סולל בונה לקשיי נזילות, וכשלב בתהליך מימוש הנכסים מכרה בתחילת 1986 את השליטה בגלי זוהר לידי משקיע-החוץ האמריקאי אהרון רגנסברג, תמורת 1.8 מיליון דולר.

מצב הסחירות של מניות החברה הלך והחמיר: מנהלה גרעון בן צבי עדיין החזיק כ-37 אחוז מההון, רגנסברג עצמו החזיק ב-53 אחוז מההון, והבורסה החליטה לסחור במניות במסגרת "המסחר המצומצם" שבו נסחרות המניות דלות-הסחירות. כ"מחזיק במלאי" שתפקידו לדאוג לתקינות המסחר בבורסה, שימשה חברת הברוקרים אי.בי.איי.

בינתיים דרש משרד התיירות מהבעלים החדשים להגדיל את ההון ב-825 אלף שקל, כתנאי למתן סיוע להשלמת בנייתו של האגף החדש במלון. תוך כדי ההליכים להגדלת ההון, הגיש משרד התיירות תלונה לרשות לניירות ערך נגד החברה, בגין חשד למסירה של דיווחים כוזבים.

הבורסה מצדה לא מיהרה לאשר את טיוטת התשקיף שהוגשה לה, מחשש שההקצאה לבעלי העניין תגדיל ביתר שאת את בעיית הסחירות של המניות. במהלך הדיונים העלתה האפשרות של איחוד שני סוגי המניות. פרסום אפשרות זו הביא לביקושים גדולים למניה בת 5 שקלים, ששערה עלה בעשרות אחוזים.

מצבה של גלי זוהר חמור, ואהרון רגנסברג, הבעלים החדשים, חושד עכשיו כי רימו אותו. השבוע הודיע לבורסה כי החליט למכור את השליטה בחברה לחברת הוגן הבריטית, במחיר סמלי של 1 דולר, והוא מתכונן למאבק משפטי.

הגרף של "מיטב" מראה כי ביוני 86' עלה מחיר המניה בת 5 שקלים לשיא של 4.5 סנטים, ומאז ירד ל-3 סנטים כיום.

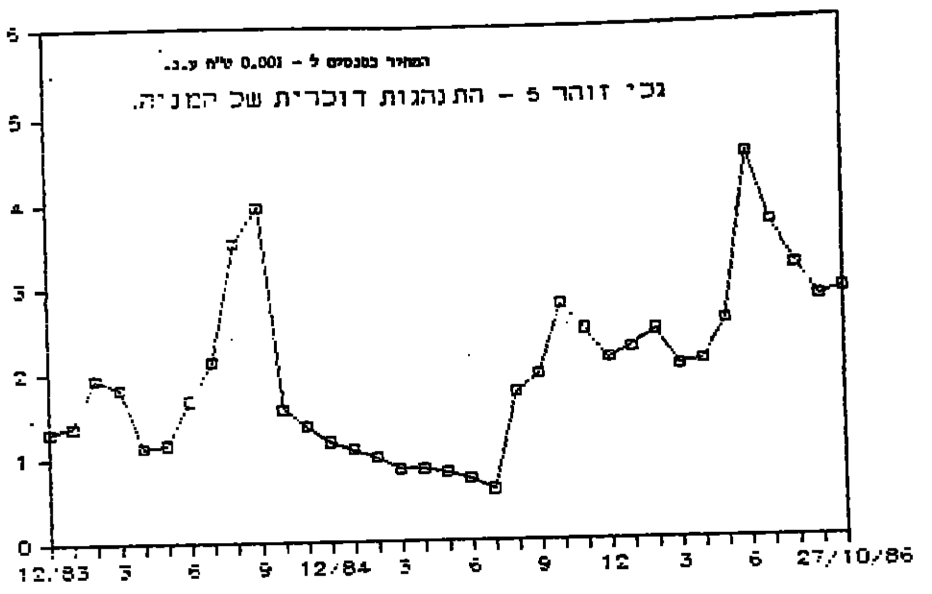

העורך: נחמיה שטרסלר

דו"ח שהוגש לממשלה:

"פרוטארום" צופה רווח נאה ב-1987

פריסת החובות של המפעל, 50 מיליון דולר, מתעכבת כבר קרוב לתשעה חודשים עקב חילוקי דעות בין משרד האוצר למשרד התעשייה

מאת יונתן שרמן

"פרוטארום" צופה רווח שבין 4.6 ל-7.7 מיליוני דולר בשנת 87', לאחר הוצאות המימון השוטפות, כך עולה מדו"ח פנימי שהוגש למשרד התעשייה על-ידי ראשי "פרוטארום".

אם לא תמשיך "פרוטארום" ליהנות מסובסידיה מסוימת בתעריפי החשמל, שעליה סוכם לפני שנים אחדות, יהיה הרווח לאחר הוצאות מימון 4.6 מיליוני דולר. מתוך סכום זה מתכוונת "פרוטארום" להפריש 2.3 מיליוני דולר להסדרי חובות לספקים. מחזור המכירות הצפוי של החברה יגיע ל-74 מיליון דולר.

אם תמשיך החברה ליהנות מתעריפי חשמל מוזלים, יהיה הרווח לאחר הוצאות מימון 7.7 מיליוני דולר, וגם מסכום זה מיועדים 2.3 מיליוני דולר להחזר חובות לספקים. מחזור המכירות של החברה יהיה במקרה זה 77 מיליון דולר.

נתונים אלה המעידים על שיפור ניכר ברווחיות "פרוטארום", הוגשו למשרד התעשייה במטרה לקדם את נושא פריסת החובות של המפעל לממשלה ולבנקים, המגיעים ל-50 מיליון דולר. פריסתם מתעכבת כבר קרוב לתשעה חודשים, בגלל חילוקי דעות בין משרד האוצר למשרד התעשייה בכל הקשור לסיוע הנדרש למפעל. ללא פריסת חובות זו עשוי המפעל להיסגר, כיום הבנקים אינם מסכימים להעניק אשראי נוסף ל"פרוטארום" משום שמדיניות הממשלה בנושא זה לא הובהרה סופית.

יצוין, כי הואיל ותוכנית ההבראה שהוצעה על-ידי בעל השליטה בחברה גזן פרבר לא התקבלה על דעת המשרדים הממשלתיים, הרי התחייבותו להזרים סכום של 1.65 מיליון דולר לחברה לא בוצעה.

תחזית של אחד הבנקים:

מערכת הבנקאות תרוויח 60 מיליון דולר ב-1986

רווחי בל"ל יסתכמו בכ-24 מיליון דולר, הפועלים בכ-22 מיליון דולר, דיסקונט בכ-3 מיליון דולר, בנק המזרחי יצביע כנראה על איזון והבינלאומי על רווח של כ-11 מיליון דולר

רווחי מערכת הבנקאות יגיעו ב-1986 לכ-60 מיליון דולר, מתברר מתחזית פנימית שנערכה באחד הבנקים — זאת אם התנאים במשק כיום לא ישתנו. על-פי תחזית זו, יסתכמו רווחי בל"ל בכ-24 מיליון דולר, הפועלים בכ-22 מיליון דולר, דיסקונט בכ-3 מיליוני דולר, בנק המזרחי יצביע כנראה על איזון או על רווח סמלי ואילו הבנק הבינלאומי יצביע על רווח של כ-11 מיליון דולר. יצוין שבכל שנת 1985 הצביעו חמשת הבנקים על רווח של 154 מיליון דולר.

במחצית הראשונה של השנה הרוויחו חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות כ-23 מיליון דולר. המחצית השנייה של השנה תושפע, ככל הנראה, משיעורי הריבית הנמוכים, יחסית למה שהיה מקובל במערכת הבנקאות אחרי יולי 1985, כאשר הוחלה התוכנית הכלכלית ושערי הריבית עלו לשיא.

יש ג'אמבו חדש — למיוחסים

בימים האחרונים מורגשת הזרמה ממשלתית, בסכומים לא גדולים, הגורמת לירידה בשיעורי הריבית שהבנקים משלמים על פיקדונות ג'אמבו. לדעת מקורות בנקאיים, ההזרמה הממשלתית היא למפעלי אלקטרוניקה שהתלוננו על קשיים, ויש בכך כדי להקל על מצב הנזילות של הבנקים.

השבוע עלו שיעורי הריבית שהבנקים שילמו בעבור פיקדונות ג'אמבו לשיא של 22.5 אחוז. ריבית זו שולמה ללקוחות מיוחסים מאוד, עם פיקדונות גדולים; כך שמרו הבנקים על יחסים טובים עם הלקוחות המיוחסים ומצד שני נמנעו מתשלומי ריבית גבוהים לשאר הלקוחות.

ביום שני, עם תחילת ההזרמה, החלו הבנקים להוריד את שיעורי הריבית האלה עומדים עתה על כ-18—19 אחוז. אתמול בבוקר החל אחד הבנקים בניסיון להפחית את הריבית ל-17.5 אחוז, וניתנה הוראה לא לשלם ריבית מעבר לשיעור זה בלא היתר מההנהלה הראשית.

גרעונות נזילות במערכת הבנקאות ירדו לכ-100—150 מיליון שקל.

רווח והפסד / אריה לביא

האשראי לציבור עבר את 5 מיליארדי השקל

נמשך הגידול באשראי לציבור. ב-22 באוקטובר עלה אשראי זה לשיא של יותר מ-5 מיליארדי שקל, ביתר דיוק 5.126 מיליארדי לעומת 4.988 מיליארדי שקל בשבוע הקודם. בראשית השנה היה האשראי השקלי 2.590 מיליארדי שקל.

בנק ישראל מעדכן ממחר התקרות לערבויות

החל ממחר מעדכן בנק ישראל את תקרות הערבויות הפיננסיות שרשאים הבנקים לתת. העדכון הוא בשיעור של 1.9 אחוז, בגובה מדד המחירים לצרכן בחודש ספטמבר. באחרונה מקפיד בנק ישראל לעדכן את תקרות הערבויות מדי חודש. בעבר נמנע בנק ישראל מעדכון שוטף של תקרות הערבויות, הדבר גרם לחריגות או לאי מתן ערבויות על-ידי הבנקים.

בעקיפין גרם מצב זה לייקור האשראי הניתן על-ידי חברות הביטוח בשוק האפור. שכן חברות הביטוח רשאיות לתת אשראי רק כנגד ערבויות בנקאיות או כנגד איגרות חוב ממשלתיות.

פער מצומצם בין התשואה בתוכניות החיסכון לבין איגרות חוב

הפער בין תוכניות החיסכון הצמודות לדולר לבין איגרות החוב הנסחרות בבורסה איננו גדול ולתקופות מסוימות אף נמוך מאוד. בצד יתרון הנזילות שיש למחזיקי איגרות חוב לעומת תוכניות החיסכון, עדיף למשקיעים לשקול היטב את התוכנית הרצויה להם.

אם נשווה את הפער בין התשואות בצמודים לבין ההצעה של בל"ל שפורסמה השבוע, נמצא שבל"ל מציע ריביות גבוהות במקצת מאלה של הבנקים האחרים. בהשוואה בין צמודי-דולר לבין תוכניות בל"ל מתבררת התמונה הבאה:

תוכנית חיסכון ל-2.5 שנים: התשואה השנתית בבל"ל היא 4.75 אחוזים ובאיגרות חוב 3 אחוזים. הפער גדל בתוכנית ל-3.5 שנים — 5 אחוזים לעומת 3 אחוזים באיגרות. לעומת זאת, הפער בין תוכנית החיסכון לחמש שנים לבין איגרות מסוג שגיא קטן מאוד, שכן התשואה באיגרות היא 4.7 אחוזים. באיגרות מסוג גליל הפער גדול יותר: התשואה באיגרות זו היא 2.5 אחוזים בלבד. בל"ל מציע לחיסכון של חמש שנים תשואה של 5.5 אחוזים.

ריבית בפקדונות פק"מ על בסיס תקופתי — (באחוזים)

ימי הפקדה	בל"ל 7	בל"ל 14	בל"ל 30	פועלים 7	פועלים 14	פועלים 30	דיסקונט 7	דיסקונט 14	דיסקונט 30	מזרחי 7	מזרחי 14	מזרחי 30	בינלאומי 7	בינלאומי 14	בינלאומי 30
500—40	0.15	0.31	0.66	0.21	0.46	1.07	0.19	0.38	1.19	0.12	0.23	0.50	0.21	0.46	1.08
1000—500	0.15	0.31	0.66	0.21	0.46	1.07	0.19	0.38	1.19	0.15	0.30	0.67	0.21	0.46	1.08
10,000—1000	0.33	0.65	1.56	0.31	0.63	1.44	0.31	0.63	1.49	0.32	0.67	1.57	0.31	0.65	1.50
50,000—10,000	0.34	0.69	1.58	0.32	0.66	1.50	0.32	0.65	1.57	0.36	0.77	1.78	0.32	0.69	1.60
מעל 50,000	0.35	0.71	1.60	0.34	0.69	1.56	0.33	0.69	1.61	0.36	0.77	1.78	0.33	0.71	1.62

הריבית היומית בפיקדונות תפ"ס — (באחוזים)

	לאומי	פועלים	דיסקונט	מזרחי	בינלאומי
מינימום עד 500	0.0190	0.0270	0.0270	0.0200	0.0270
מ-500 עד 1,000	0.0190	0.0270	0.0270	0.0200	0.0270
מ-1,000 עד 10,000	0.0450	0.0410	0.0410	0.0400	0.0380
מ-10,000 עד 50,000	0.0470	0.0440	0.0440	0.0450	0.0440
מעל 50,000	0.0490	0.0470	0.0450	0.0450	0.0470

ניתן לשנות יעדי היצוא:

"כיתן" הסיטה יצוא של 6 מ' ד' מארה"ב לאירופה

מאת יונתן שרמן

"כיתן" הסיטה השנה יצוא של 6 מיליוני דולר מהשוק האמריקאי לשוק האירופי, בעקבות שינויי המטבע אשר הפכו את היצוא לארצות אירופה ובמיוחד לגרמניה לכלכלי יותר.

"כיתן" תיכננה להגדיל את יצואה לארה"ב מ-14 מיליון דולר בשנת 85' לכ-20 מיליון דולר השנה ולכ-30 מיליון דולר בתוך שנתיים, אבל בעקבות שינויי המטבע החליטה להקטין את היצוא לארה"ב על חשבון הגדלת היצוא לאירופה.

היצוא לארה"ב השנה יהיה כ-8 מיליוני דולר בלבד ואילו היצוא לאירופה יגדל מ-8 מיליונים ל-14 מיליון דולר. ארץ היצוא העיקרית היא גרמניה והיצוא אליה מסתכם בכ-10 מיליוני דולר.

"כיתן" תייצא השנה בראשונה גם לצרפת, ותמשיך לייצא לאנגליה, למרות היחלשות הליש"ט.

מרדכי בראון מנכ"ל "כיתן" מסר ל"הארץ", כי הסטת היצוא מארה"ב לאירופה נעשתה מכיוון של"כיתן" אין רזרבות מתאימות לשמור על רמת יצוא במחירים שהיו לארה"ב, בעידן של שחיקת רווחיות בגלל היחלשות הדולר.

"מוטורולה" מתכננת לייצא את ה"פלאפון"

מאת יונתן שרמן

חברת "מוטורולה תקשורת" מתכננת להתחיל בקרוב ביצוא הטלפון הנייד מתוצרתה, "פלאפון", המיועד להתקנה במכוניות — לאירופה.

"מוטורולה" שאבה עידוד מהצלחת טלפון זה בארץ. עד עתה הותקנו כמה אלפי מכשירים כאלה במכוניות של מנויים — הרבה מעבר לתחזיות הראשונות שהיו לחברה המשותפת ל"מוטורולה" ול"תדיראן" העוסקת בנושא זה.

ב"מוטורולה" מסרבים להגיב בנושא תוכניות היצוא של ה"פלאפון", באומרם כי הנושא נמצא כיום בהערכות ראשוניות, אך בחברה אישרו כי אכן מתוכנן יצוא של מכשיר זה לאירופה.

יצוין, כי לנוכח הביקוש הגדול לטלפון נייד זה, מתכוונת החברה המשותפת ל"מוטורולה" ו"תדיראן" להרחיב את מערך הפריסה של טלפונים אלה אל מעבר לשלוש הערים הגדולות.

האוצר לא נענה עדיין לבקשת הסיוע של חברת הבנייה דרוקר

צפויים פיטורי עובדים נוספים עקב החלטת החברה שלא לקבל עבודות חדשות

מאת אריה לביא

משרד האוצר טרם נענה לבקשתה של חברת הבנייה דרוקר זכויה, שבשליטת קונצרן סולל בונה, לקבל סיוע, בדומה למה שסוכם עם סולל בונה ועם חברות בנייה נוספות הנתונות בקשיים.

בעקבות כך גברה הסכנה של סגירת החברה, שצברה הפסדים של 35 מיליון שקל בדו"ח הכספי לסוף מרס 1986. החברה נמנעת מלקבל עבודות בחמשת החודשים האחרונים, על-פי החלטת מועצת המנהלים שלה בראשותו של רואה החשבון שלמה זיו.

בסוף חודש זה עומדת להסתיים התקופה שבה החליט להימנע מקבלת עבודות חדשות. בחברה חוששים כי המועד לאי קבלת עבודות חדשות יוארך, הדבר יביא לחיסולה של החברה שהייתה בעבר חברת הבנייה הפרטית הגדולה בארץ.

בינתיים הולך ומצטמצם מלאי העבודות שברשות החברה. כאשר הוגש הדו"ח האחרון לבורסה היו לחברה פרויקטים בכ-16 מיליון דולר. בחודשים האחרונים הצטמצם מלאי הפרויקטים בשלושה מיליוני דולר. הדבר יגרור צמצום נוסף בכוח אדם ואת פיטוריהם של פועלים נוספים. כיום מועסקים בחברה כ-700 עובדים; בשיאה היא העסיקה כ-2700 עובדים. מנכ"ל החברה אברהם אמיתי מתכנן לפרוש בשבועות הקרובים. בתשובה לשאלות "הארץ" הסכים רק לאשר, שהחברה טרם קיבלה כל הודעה ממשרד האוצר בדבר הכוונה לסייע להבראתה.

התעשיינים מתנגדים לשינוי שיטת החישוב של הפנסיה בקרן מבטחים

מאת יהודה שרוני

התאחדות התעשיינים, המאגדת בתוכה 1100 מפעלים המבוטחים בקרן הפנסיה מבטחים, מתנגדת לשינוי שיטת החישוב של השכר הקובע לפנסיה, כפי שהוחלט לפני שבועיים בוועדה המרכזת של ההסתדרות.

כזכור, הוועדה המרכזת החליטה אז כי שיטת החישוב של השכר הקובע לפנסיה תהיה שיטת "ממוצע הדרגות" בשלוש שנים האחרונות שלפני פרישת העובד לפנסיה, ולא "שיטת הממוצעים", המביאה בחשבון את שכר העובד בכל שנות עבודתו.

בהתאחדות התעשיינים טוענים, כי על-פי הסכם שיש להם עם מבטחים, שיטת חישוב הפנסיה בכל מפעלי ההתאחדות אמורה היתה להיות, החל מאפריל 86', "שיטת הממוצעים", שהיא עדיפה לגבי מרבית העובדים במפעלי התעשייה. בהתאחדות עומדים על דעתם ליישם את ההסכם כלשונו.

יצוין כי החלטת הוועדה המרכזת של ההסתדרות התקבלה בלחצן של קבוצות עובדים גדולות, אשר גם הם מבוטחים במבטחים. בעבור אותן קבוצות, כמו עובדי התעשייה האווירית והתעשייה הצבאית, עדיפה שיטת "ממוצע הדרגות", ולא "שיטת הממוצעים".

בנימין רוזון, דובר קרן מבטחים, מסר בתגובה כי הנהלת הקרן מקיימת מגעים עם התאחדות התעשיינים, כדי למצוא פתרון מוסכם לבעיה.

החלטת הוועדה המרכזת מעוררת בעיות גם בקרן מקפת, וכלל אין ודאות שההחלטה תיושם שם.

התוכנית לבניית מיתקן התפלה באשקלון נגנזה בשלב זה

מיתקן ההתפלה באשדוד ייסגר בחודש הבא בתום שלושה חודשי הרצה

מאת יונתן שרמן

התקווה לעונת גשמים ברוכה הביאה לגניזת התוכנית להקמת מיתקן התפלה ענק באשקלון, אשר יוכל להפיק עד 200 מיליון מטרים מעוקבים של מים בשנה.

לפני חודשים מספר נדונה אפשרות של הקמת תחנת התפלה כזאת, בצמוד לתחנת הכוח החדשה המוקמת באשקלון, ובחברת "הנדסת התפלה" נערכו בדיקות ראשוניות בנושא זה ואף הוגשה תוכנית-אב ראשונה לאגף התקציבים באוצר. אבל כעת מתברר כי הדיונים בנושא נדחו עד לאחר שיוברר סופית אם השנה תהיה שנת בצורת או שנה רוויית גשמים. הגורמים המטפלים בכך — האוצר, "מקורות", חברת החשמל ומשרד האנרגיה — החליטו לפי שעה שלא לקבל כל החלטה.

עם זאת, לכל הגורמים ברור כי אם עונת החורף הנוכחית תהיה שחונה, לא יהיה מנוס מפנייה לפתרון של התפלת מי ים.

הבעיה מתמקדת כיום בעלות הגבוהה של ההתפלה. חברת "הנדסת התפלה" מסיימת בחודש הבא תקופת הרצה בת שלושה חודשים שבמהלכה הופעל מיתקן ההתפלה באשדוד. מיתקן זה מפיק כ-20 אלף מטרים מעוקבים מים ביממה, בעלות של כ-45 סנט לקוב. מחיר זה כפול כמעט מהמחיר הממוצע להפקת מים כיום, ולכן נמנעים במשרד האוצר וב"מקורות" מלבחור בחלופה זו.

הארץ

הנהלת הארץ מודיעה

כי החל מהיום 29.10.86 שעה 11.00

יוחלפו מספרי הטלפון בעתון הארץ

מרכזיה ראשית:

5121212

מחלקת המודעות:

קבלת מודעות יום 5121112

קבלת מודעות לילה 5121212

מחלקת הפצה:

חלוקה ומשלוח 5121331

חשבונות מינויים/סוכנים 5121342

מינויים בחו"ל 5121341

הפצה (לילה) 5121100

מחלקת חשבונות מרכזית 5121316

דפוס 5121136

פאקסימיליה 810012

טיול עם החברה להגנת הטבע

זה לא הולך ברגל!

למרות שאנחנו דוקא הלכנו ברגל - במכתש הגדול,
בגבעות החלמוניות - ונהנינו! גילינו שיש חיים גם מחוץ לתל אביב.

תודה על הכל, קול המפרסם.

קבלת מודעות 24 שעות

מודעות משפחתיות דחופות

וכל יתר סוגי המודעות ל' הארץ

מתקבלות 24 שעות ביממה

רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)

טל. 246363 239952

תעשיות רוגוזין בע"מ

מודיעה כי

משרדי החברה הועברו לכתובת החדשה.

הכתובת ת.ד. 9002 אשדוד, מיקוד 77192,

טל': 055-22311, 055-22920.

לנוחיותכם קיים ישירים למחלקת יבוא ויצוא:

055—22186

ולמחלקת הנהלת חשבונות: 055—22187.

טלקס: ROGEN 381208

פקסימיליה: 055—22121

אחוד סוכנות בטוח בע"מ

ביטוחים: תעשייתיים, יהלומים, ימי, בנקים, ביטוח חיים.

תל-אביב, רחוב אחוזת בית 6 טל. 03-651381

רמת-גן, בניין מכבי, בורסת היהלומים טל. 268905

ירושלים, טל. 02-227351-2

חיפה, טל. 04-510281

אחוד – המומחה שלך לביטוח עיסקי.

מקבוצת בנק לאומי לישראל בע"מ

שערי מטבע חוץ

28.10.86

המטבע	בנק לאומי מוזמנים קניה	בנק לאומי מוזמנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מוזמנים קניה	בנק הפועלים מוזמנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מוזמנים קניה	בנק דיסקונט מוזמנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.45	1.52	1.4823	1.5007	1.45	1.52	1.4847	1.5033	1.45	1.52	1.4837	1.5024	1.4924	0.0029
1 ליש"ט	2.05	2.15	2.1004	2.1265	2.06	2.16	2.1013	2.1275	2.06	2.16	2.1032	2.1296	2.1120	0.0158
1 מארק גרמני	0.71	0.75	0.7295	0.7385	0.72	0.75	0.7311	0.7402	0.71	0.75	0.7305	0.7397	0.7341	0.0029
1 פרנק צרפתי	0.21	0.23	0.2230	0.2257	0.22	0.23	0.2233	0.2261	0.21	0.23	0.2230	0.2258	0.2245	0.0008
1 גולדן הולנדי	0.63	0.66	0.6450	0.6530	0.64	0.67	0.6471	0.6552	0.63	0.66	0.6462	0.6543	0.6497	0.0024
1 פרנק שווייצרי	0.86	0.91	0.8834	0.8943	0.87	0.91	0.8868	0.8979	0.87	0.91	0.8847	0.8958	0.8902	0.0050
1 כתר שוודי	0.21	0.22	0.2132	0.2158	0.21	0.22	0.2138	0.2164	0.21	0.22	0.2135	0.2162	0.2146	0.0009
1 כתר נורבגי	0.20	0.21	0.1997	0.2022	0.20	0.21	0.2000	0.2025	0.19	0.21	0.1999	0.2024	0.2011	0.0010
1 כתר דני	0.19	0.20	0.1937	0.1961	0.19	0.20	0.1943	0.1967	0.19	0.20	0.1938	0.1963	0.1950	0.0007
1 מרק פיני	0.29	0.31	0.2996	0.3033	0.29	0.31	0.2996	0.3033	0.29	0.31	0.3000	0.3038	0.3016	0.0014
1 דולר קנדי	1.05	1.10	1.0683	1.0816	1.05	1.10	1.0701	1.0834	1.05	1.10	1.0712	1.0847	1.0757	0.0027
1 דולר אוסטרלי	0.90	0.99	0.9531	0.9650	0.92	0.99	0.9547	0.9666	0.92	0.99	0.9510	0.9630	0.9594	0.0041
1 ראנד דרא"פ	0.42	0.50	0.6507	0.6588	0.39	0.66	0.6525	0.6607	0.45	0.61	0.6543	0.6625	0.6559	0.0019
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3513	0.3556	–	–	0.3517	0.3561	–	–	0.3517	0.3561	0.3534	0.0012
10 שילינג אוסטריים	1.01	1.06	1.0362	1.0491	1.02	1.07	1.0389	1.0518	1.02	1.07	1.0375	1.0506	1.0432	0.0042
1000 לירות איטלקיות	1.03	1.09	1.0535	1.0666	1.03	1.10	1.0548	1.0680	1.03	1.10	1.0567	1.0700	1.0611	0.0035
100 ינים יפאניים	0.91	0.95	0.9293	0.9409	0.91	0.96	0.9302	0.9418	0.91	0.95	0.9314	0.9431	0.9360	0.0071

שערי המניות 28.10.86

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אוה"ב ש	15900		35	-600	-3.6	-35
המסחר 0.1	1152		2503	+50	+4.5	+3535
המסחר א 0.5	797		4192	+37	+4.9	+5444
המסחר אפ 2	850		1095	+20	+2.5	+2283
כללי לא בהסדר	22800		15	+50	+0.2	+9
בנק צפ"אמר' 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפ"אמר' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צ'אמר' אופ			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3502		3386	-35	-1	-2970
ט.י.ב.י. 0.5	4180		3254	-20	-0.5	-4334

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	78958		209			-45
אידיבי ב 100.0	78950		11	+600	+0.8	+13
אידיבי בב א	486000			-980	-0.2	-2
אמר' 0.1	58700		82	-50	-0.1	-98
דיסקונט ב	100810		17			+4
דיסקונט א	100600		137	+10		+94
דיסקונט שה ב	11900			+20	+0.2	+51
זבנורי ש	32400		1055	-10		-928
המזרחי ם	32480		82	+120	+0.4	+104
המזרחי שה 9	14870		43	+70	+0.5	+43
הפועלים מבב	110000		2			
הפועלים ש	53720		605	-50	-0.1	-1151
הפועלים ם	53550		111	-170	-0.3	-99
כללי א 1.0	137000		11	+240	+0.2	+28
כללי שה 5	104100	שב				
כללי שה 7	6575		16			+84
כלל 0.1	34165		1560	-15		-2132
כלל שה 11	12980		30	+50	+0.4	+84
מימון ותר' 1.0	45230					
מימון ותר' 5.0	22900		1	-800	-3.4	-1

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
ארנים 0.1	16800		12	+320	+1.9	+16
לאומשכנ' ש	5030		155			-29
לאומשכנ' ם	5130		2	-52	-1	-12
כרמל ש	4000		7	+110	+2.8	+7
כרמל שה 1	3240		180			
בנין ב' 5.0	7300		21.7			
פת מסב ש	2165		1000	+30	+1.4	+335
משכן ב ש	2210		401	-70	-3.1	-436
עצמאות 0.1	8500		32	+100	+1.2	+22
טפחות מבב ש	14700		10			-6
טפחות רג ש	14000		1			-1
טפחות שה 1	8116	שב				
טפחות שה 2	4212			+1		+186
יעסור 1.0	2460	תב	858	+120	+5.1	+1327
יעסור 5.0	1070		1544	+20	+1.9	+532
מירב 1.0	5900		397	-100	-1.7	-611

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
שלמון אפ	477		6429	-6	-1.2	-6109
החקלאות מבב א	88000		18			+1
החקלאות מבב ב	150500		2			+2
לאומי תעש' א ש	8080		109	+80	+1	+145
פתוח תעש' מבב	75000		1	-748	-1	-2
פת תעש' בב ג	345124	שב				
פת תעש' בב גג	210700		1	-500	-0.1	-1
פת תעש' בב גגג	206000		14			
פת תעש' בב ד	226443	שב				
פת תעש' בב דד	70173	שב				
מרכז קבלנים 5.0	746		2242	+1	+0.1	+193
תיירות בב			—	הפסקת	מסחר	—
כלל ליסינג א0.1	17470		45	-30	-0.2	-45
כלל ליסינג ב0.5	11550		45			-46
כלל ליסינג אופ	11362		9			

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
איתן	244		2340	+4	+1.7	+4414
אררט 0.1	1156		374	+51	+4.6	+898
אררט א 0.5	584		4526	-6	-1	-7626
בטוח משנה 0.1	533		250	+16	+3.1	+300
בטוח משנה 0.5	168		4581	+4	+2.4	+9148
הדר 1.0	398		5873	+1	+0.3	+1538
הדר 5.0	202		2783			
הסנה ש	317		55956			-6431
הפניקס 0.1	790		3638	[illegible]	-3.1	[illegible]
הפניקס 0.5	565		464	+17	+3.1	+1008
המגשר-הראל 1.0	7028		15	-50	-0.7	-15
המגשר-הראל 5.0	3350		94	-50	-1.5	-94
מנורה 1.0	2041		266	-59	-2.8	-243
מנורה 5.0	922		139	+1	+0.1	+19
סהר ג 1.0	6679		78	-1		-78
סקויטס 0.1	2540		279			-76
צור ש	319		3412	-4	-1.2	-614
ציון החזקות 1.0	8350		10			
ציון החזקות 5.0	2080		140	+40	+2	+90

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אינטר באמא 1 ש	7282		26			+2
אינטר באמא 5 ש	3000		1204	+50	+1.7	+356
מאיר עזרא 1.0	8050		269	+100	+1.3	+212
מאיר עזרא אופ 1	6850		415	+160	+2.4	+123
כלל סחר	1814		3846	-1	-0.1	-3029
קריסטל 1.0	18360		166	+10	+0.1	+143
רשק 0.1	33000					
רשק 0.5	9000		88			
שופרסל א 2.0	6560		1350	+150	+2.4	+1393
שופרסל ב 10.0	4710		2484	-50	-1.1	-2527

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
דלק ג ש	3198		1525	-2	-0.1	-1932
הראל 1.0	3950		302	-60	-1.5	-465
הראל 5.0	2400	תב	325	-340	-12.4	-813
מכונת הספקה 0.1	14770		69	+70	+0.5	+29
מכונת הספקה 0.5	4680		140			-8
קידר 0.1	2249		324	+89	+4.1	+346
קידר 1.0	321		8395			-4718
חברות החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מוט' עזיבה 0.1	5000		80	+100	+2	+349
מוט' עזיבה 0.5	2455	תב	742	+150	+6.5	+1452
קונטרסיום 0.1	4537	תב	2489	+412	+10	+1951
קונטרסיום 0.5	4057	תב	1925	+529	+15	+2754

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
קומל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קומל אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מלונות דן 1.0	1820		207	+20	+1.1	+172
מלונות דן 5.0	1240		50	-6	-0.5	-50
חוף הצלמון 1.0	6100	בה	133	+104	+1.7	+373
כנס מר 1 ש	2769		153	+4	+0.1	+3
מלונות הירדן	2920		123	-10	-0.3	-186
מלונות יהלום 1			—	הפסקת	מסחר	—

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אחות מחשבים	2399		3562			+283
דטה מיכון 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הג.ל.ג. 1.0	24020		25			-15
יעקא 1.0	4780		270	-20	-0.4	-113
כלל מחשבים 1.0	11380		82	-20	-0.2	-74
מגל.ל. 1.0	18300	תב	38	+1000	+5.7	+58
מגל.ל. 5.0	6500		53			
משוב מחשבים 1.0	1520	בב		-70	-5	-4219
ניקוב מחשבים 1	19200	תב	50	+1019	+5.6	+77
ניקוב מחשב 5	11715	תב	180	+1065	+10	+601
תים מחשבים 1.0	1695		150	-15	-0.9	-400
תים מחשב אופ	16380	שב				

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אברהם בינוי 1ש			—	הפסקת	מסחר	—
אברהם בינוי 5ש			—	הפסקת	מסחר	—
אזורן 1.0	860		493	+8	+0.9	+156
אזורן 5.0	565		1902	-5	-1.4	-2819
אזורים 1.0	769		7952	-10	-1.3	-7105
אזורים אפ	490		13282	-9	-1.8	-5055
אזורים אופ	104		24310			
אילון 1.0	510		18951	-14	-2.7	-14413
אל-רוב 1.0	1960		7131			
אלמהב 1.0	3059	תב	102	-340	-10	-330
אפריקה 0.1	86172		94	-600	-0.8	-66
אפריקה 1.0	29900		82	+200	+0.7	+24
ארים	2350		279	+31	+1.4	+171
אלקו 0.1	2800		450	+50	+1.8	+186
אלקו 0.5	1400		676	-25	-1.8	-320
בן-יקר גת 1.0	3168	בב	230	+50	+1	+349
ברמגין 1.0	3300		616	-1		-248
ברמגין 5.0	1951	תב	409	-160	-7.6	-474
דוקטר 1.0	4742	בב	126	+47	+1	+157
דוקטר 1.0	359		456	-4	-1.1	-488
דוקטר 5.0	275					
דוקטר אופ 1	151	תב	410	-8	-5.8	-8862

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
דלעד 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
דלעד 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
המשלול 1.0	1340		5			-5
המשלול 5.0	888		1227	+14	+1.6	+1133
תלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	2730		1187	-30	-1.1	-1878
בב'ם 0.1	4150		38	+149	+3.7	+38
בב'ם 0.5	2710		230			-202
הכשרת הישוב ש	54000		76	-200	-0.4	-98
ישפרו 0.1	3550		867	+131	+3.9	+942
ישראלום 1.0	1500	בה	500	-100	-6.3	-1071
ישרס 10.0			—	הפסקת	מסחר	—
כנן פיתוח 1.0	7425		115	-75	-1	-15
כלל נדל ך	377		4789			
לומיר 1.0	4305	בה	163	+60	+1.4	+198
לומיר 5.0	1590		169	-11	-0.7	-169
מ.ת.מ. 1.0	482	תב	9141	+30	+6.6	+22389
מאמרי בניה 1.0	673		3215			-795
מישגאל 5.0	332		3230	-5	-1.5	-474
מרב 5.0	1265	קב		+60	+5	+11226
מיילד 1.0	552		1409	+27	+5.1	+1809
לרינשטין 1.0	429		647			-511
לרינשטין 5.0	126		17341	+0.5	+0.4	+9638
לימשיין 1.0	1440		502			-507
לימשיין 5.0	802		1690	-6	-0.7	-4774
נאות אביב 0.5	7500		397	-120	-1.6	-641
נכסי אזורים	833		2049	+5	+0.6	+776
סהר החזקות 1.0	13500		33	+220	+1.7	+33
סהר החזקות 5.0	8450		11			-11
סולי 1.0	6290			+30	+0.5	+65
סולי 5.0	3800		60	+20	+0.5	+90
עפר וסלע מר 1 ש	880		2070	+30	+3.5	+1259
עיד 3.0			—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1	2911	בה	132	+28	+1	+18
קיסריה 0.5	1455		2711	+65	+4.7	+8086
רומבין 1.0	3400		2567			-3292
רומבין 5.0	1268	תב	1978	-150	-10.6	-9532
רסקו מבב			—	הפסקת	מסחר	—
רסקו רג			—	הפסקת	מסחר	—

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
מטעי הוד 0.1	2720		712	-40	-1.5	-857
מטעי הוד 0.5	1982		385	+19	+1	+248
מהדרין 0.1	7780		125	+140	+1.8	+154
נכסי הדרים 1.0	1245		2310	+15	+1.2	+2582
פרי אור 0.5	3350		621	-30	-0.9	-378
שריור 5.0	12513		385	+413	+3.4	+214

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אסמא	1370		372	-5	-0.4	-88
גולדפרוסט 1.0	3250	תב	250	-230	-6.6	-459
גולדפרוסט 5.0	1880		110			-352
גולדפרוסט אופ 1	1456		5	+42	+3	+244
רוזק מב ש	3661		884	+6	+0.2	+380
רוזק מב ם	3640		710	-15	-0.4	-544
צלכל 1.0	933		1140	-20	-2.1	-1450
צלכל 5.0	588		827	+4	+0.7	+1223
פרי-הו 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרי-הו 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
טמפו בירה 1.0	16730		116	+166	+1	+9
טמפו בירה 5.0	10580		150			-23
יטבר 1.0	1750		1307	-37	-2.1	-1235
יטבר א 5.0	1049		1716			+714
מן 1.0	12000		95			-20
מן 5.0	6550	תב	84	+550	+9.2	+59
סנפרוסט 1.0	9700		50			-1
עלית	17000		220	-250	-1.5	-117
עסיס ב 0.5	34987		13	+687	+2	+22
אנגל שקל 1	3080		194	-150	-4.8	-528
שמן מבב א	5199		703	+198	+4	+614

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אינטר מר 1 ש	619		14280			+1927
אופיס 1.0	1700		2205			+26
אופנת ברוך 1.0	580	תב	960	-45	-7.2	-3579
אופנת ברוך 5.0	417		750	+2	+0.5	+204
אופק 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אופק אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן רג ש	13464			+264	+2	+57
דלתא-גליל 1.0	2850		732	-10	-0.4	-1199
דלתא-גליל א 5.0	1840		704	-10	-0.5	-188
כתנות מאוחד 1	1810		27.9	+24	+1.5	+27.9
כתנות מאוחד 5	895		580			
[illegible] 1.0	[illegible]		185	+10	[illegible]	+15
[illegible] 5.0	[illegible]		580	+25	[illegible]	+580
ורדינון 1.0	8950		546	+289	+3.3	+647
זיקית 1.0	1449		437	-15	-1	-625
זיקית 5.0	1015		645			-995
לודזיה 0.1	2650			-49	-1.8	-427.9
לודזיה 0.4	1100		1348			-119
ליגת 1.0	735		709	-7	-0.9	-1644
מים גליקר			—	הפסקת	מסחר	—
מקס 0.1	4952	בה	1037	+646	+15	+7326
מקס 0.5	2614	תב	3128	+220	+9.2	+5381
עים 1.0	13646		21	+1		+29
עים 5.0	6600		65	+163	+2.5	+208
עסק פרימה 1 ש	4310		598			-93
פולגת א 0.1	3520		649	-30	-0.9	-620
פולגת ב 0.4	2410		2200	-40	-1.6	-2969
פולימן א 0.5	8640			+20	+0.2	+100
פוליגד			—	הפסקת	מסחר	—
גיבור ספורט	14130		13	+30	+0.2	+23
תעש רוזגייז 1.0	3300	בה	448	-49	-1.5	-728

מתכת ומתכתיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אקסנן 5.0	2800	תב	526	+170	+6.5	+510
אורדן 0.1	7450		333			-162
אורדן 0.5	6500		10			

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אלומית 1.0	6400		50			
אלומית 5.0	4240	שב				
כבלים ש	18804		77	+300	+1.1	+51
חוגוי 1.0	6982					
חוגוי 5.0	3730		44			
חוגוי אופ	3345		255			-110
זיקה 1.0	5750		53	-100	-1.7	-68
זיקה 5.0	2500		107.9	-65	-2.5	-72.1
קומטאות מן 1.0	2374		984	+25	+1.1	+1765
קומטאות מן 5.0	2185		68	+80	+3.8	+832
מעבת מרום 1.0	2488		837			-89
כבלי ציון 1.0	2300		127			-93
כבלי ציון 5.0	1087		1366			-138
כבלי ציון אופ	575		1055			-176
מרגן 1.0	758		15	-1	-0.1	-94
מרגן אופ א	525		502	+8	+0.6	+502
קרטגי 1.0	994		585	-1	-0.1	-24
קרטגי 5.0	550		460			+204
נחושתן 0.1	36630		25	-370	-1	-6
נחושתן 0.5	13990		126			-59
מקר פלדה 1.0	9694	תב	202	-1000	-9.4	-894
קרגן 1.0	1115		41	-25	-2.2	-123
קרגן 5.0	646		1149	-4	-0.6	-2166
קליל 1.0	7175	תב	947	+360	+5.3	+2121
קליל 5.0	3533		262			-207
שלגיות 5.0	4800		511	+95	+2	+249
תעשיות לכיש 1.0	1030		373	-6	-0.6	-430
תעשיות לכיש 5.0	535		1532			-1350

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אלביט 3.0	385500		12			+4
אלקו 0.1	8285		15			-57
אלקו 0.25 ש	3055		679	-5	-0.2	-199
אלקו 0.25 ם	3000		34			-50
אלקטרה 0.1	21425		17	+625	+3	+17
אלקטרה א 0.5	12115		567	+15	+0.1	+145
אלרון 3.0	284000		20	+2000	+0.7	+18
ארית 1.0	29750		194	-182	-0.6	-120
כלל תעש אלק'	2000		1517	+20	+1	+1102
טמקנוניקס 1.0	1799		339	-32	-1.8	-535
טמקנוניקס 5.0	1240		792			-272
פיקונגר 1.0	475		2108	-5	-1	-2608
פיקונגר 5.0	290		3781	-10	-3.3	-2889
ציקלון 1.0	2134		227			-518
ציקלון 5.0	942		99	-8	-0.8	-51
קונטרון אילו 1.	5120		50	-10	-0.2	-71
קונטרון אילו 5.	3390	שב				
ת.א.ת. 1.0	3520	תב	559	+320	+10	+888
ת.א.ת. 5.0	1375	בה	3094	+125	+10	+6125
ת.א.ת. אופ 1	11200	תב	111	+1000	+9.8	+120
תראה	7090		171	-10	-0.1	-152

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
א.ת. תעשיות 1.	927		1790	-22	-2.3	-1944
א.ת. אופ	467		4008	-7	-1.5	-3408
א.ת. אופו	1025		34422	+5	+5	+57122
אלקול 5.0	14500		64	+500	+3.6	+51
אקרשטיין 1.0	825		3610	-10	-1.2	-2468
אקרשטיין 5.0	654		765			
בנין תדיר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
בנין תדיר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בר-כהן 1.0	1378		1448			-670
בר-כהן 5.0	491		2875			-1603
פרומוססבס 1.0	7920	תב	27.2	+720	+10	+81.8
פרומוססבס 5.0	2773		74	-25	-0.9	-734
מ.ל.מ. 1.0	952		520	+2	+0.2	+118
מ.ל.מ. 5.0	649	תב	744	+34	+5.5	+849
מודל השק בתעש	4841		105			+80
מושיקה ולמן 1	12500		1	-135	-1.1	-1
מושיקה ולמן 5	12100					

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אגן 5.0	17700		121			
אליאנס ב	2390	תב	193	-210	-8.1	-196
גל תעשיות 1.0	11400		30			-18
גל תעשיות 5.0	6850		340	+50	+0.7	+535
דקסטר 1.0	3690		171	+70	+1.9	+75
רשצים 0.1	5520	בב		-280	-5	-101
רשצים 0.5	1430		2109	-50	-2.1	-2272
חימה בבי' 10.0	405		17179	+4	+1	+8400
מבע ש	7060		1521			-1033
ליטטק 1.0	1944		835			-511
ים המלח	4400		3118			+792
מכתשים 10.0	523		10899			-5261
מקסימה 1.0	6600		45			+15
מקסימה 5.0	3290		300	-50	-1.5	-508
מקה כמיקל 1.0	5970		431			-80
סנו 1.0	20050	בה	226	+150	+0.7	+34
סנו 5.0	11960		344			-154
קרם כימיקל 1.0	6369		38	-30	-0.5	-38
ת.ג.ל. 1.0	5530		144			
ת.ג.ל. 5.0	4440		66	+120	+2.8	+87
תאא 5.0	8500		81	-290	-3.3	-64
פרוטרום 10.0	12788		48	-12	-0.1	-79
תדר א 5.0	6151	בה	50	+150	+2.5	+308

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
דפרון 1.0	6000		106			-26
דפרון 5.0	3866	תב	33	-204	-5	-106
חנב.ז. 1.0	13898	בב		-732	-5	-1489
יאח 1.0	4650		147	-150	-3.1	-353
לבדי אשקלון 1	540		1226	+25	+4.9	+4483
לבאשקלון אופ	899			+6	+0.7	+563
מלש ב 0.5	34300	בה	14	-700	-2	-21
מפעלי ניר 10.0	241000		62	+2500	+1.1	+127
סקנדיה 1.0	3289		150	-11	-0.3	-34
רים 0.1	4960		182	+60	+1.2	+89
רים 0.4	3000		232	-60	-2	-232
תעל ב 0.2	15350		34	+350	+2.3	+41
אמרין 1.0	4791		123			-63
אמרין 5.0	2350		250	+30	+1.3	+450
חמישה יוד	10400		125	-250	-2.4	-156
הגפלק 1.0	1571		726	+31	+2	+653
הגפלק 5.0	944		550	-5	-0.5	-738

שף נאמנות
כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
מרכזית ב 0.1	8000		80			-94
כור בב' ש	6180000		1.1	00000	-1.6	.1
כלל תעש' 1.0	1369		12389			-13245
מאורי טכנולוגיה	454		1119	+4	+0.9	+1093

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אמיקו ש	5450	בה	31	+150	+2.8	+116
אידיבי פתוח 2.0	4110		2082			-1136
אינקובה 0.1	1650		1114			
אינקובה 0.5	1239		2936			-820
אלגד ש	11300		85			-56
אלגד ם	11150		25			-5
אלרון ש	3340		1290	+80	+2.5	+2556
אלרון ם	3300		100			+126
אשטר בב'			—	הפסקת	מסחר	—
אמיק 1.0	240		1853			+338
אמיק 5.0	161		975	+1	+0.6	+975
גמלת 1.0	1380		100	+31	+2.3	+100
חברה לישראל 1.0	8100	תב	301	+410	+5.3	+859
חברה לישראל 5.0	5050		258			-165
חלמנן 0.1	125000		1.2	-3499	-2.8	-1.9
חלמנן 1.0 ש	27000		114	-270	-1	-120
אמגא א 0.5	20600		379			-423
פרקלים השק ש	5750		564	-80	-1.4	-601
כלל השק			—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט השק ש	2360		5967	-40	-1.7	-7326
מוזיד השק ש	14100		39			
מר השקעות 124	10460	שב				
חירון 1.0	2600		474	-50	-1.9	-359
חירון 5.0	1000		1225	-32	-3.1	-2023
ישום החזקות			—	הפסקת	מסחר	—
יעוא ש	11080		250	-300	-2.6	-521
ירדן א 0.1	3200	בה	200	+80	+2.6	+192
כלל 10.0	834		4868	-15	-1.8	-10550
כלל 50.0	750		1611	-19	-2.5	-5734
לנויק 0.1	5325		39			-65
לנויק 0.1	1700		544			+27
מגור 0.1	701		3215			-117
מגור א 0.5	406		1113	-3	-0.7	-306
עוז השק ב 0.1	3950	תב	80	+210	+5.6	+210
עוז השק ב 0.5	2049		117	+5	+0.2	+90
פז השק ש	6001		160			-98
פמה א 0.1	9146		47	+140	+1.5	+87
פמה 0.5	5526		190	-124	-2.2	-521
פריון ב 2.5	3590		275	-81	-2.2	-342
גליל טכנולוגיות			—	הפסקת	מסחר	—

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
דלק חיפושים 1.0	2985		607	-70	-2.3	-581
דלק חיפושים 5.0	1760		1590	+25	+1.4	+1534
דלק חיפ' אפ 2	1003		1196			-1935
פז חיפושי נפט	16000		23			-1
סראויל 1.0	582		1251			-345
סראויל 5.0	490		1074			-910
יוגאל 5.0	2840		944			
מגג.ג. 1.0	4000	תב	325	+200	+5.3	+1135
מגג.ג. 5.0	1492		1054			-1324
סראויל ב 0.5	6619		461	+150	+2.3	+668
צנאמריקנה 1.0	282		2586	-8	-2.8	-4844
צנאמריקנה 5.0	197		5761	-7	-3.4	-4563
נפטא ש	1390000		1			-2

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול		המחזור
נוית ם	220		300

שערי מטבע בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 28.10.1986 באירופה

עסקה מידית (ספוט)

מטבע	שער	
$ ארצות הברית	1.4165/1.4175	ל"ש שטרלינג
מרקים גרמניים	2.0310/2.0320	ל"ש ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.2950/2.2960	"
פרנקים שווייצריים	1.6760/1.6770	"
פרנקים בלגיים	42.18/42.22	"
פרנקים צרפתיים	6.6490/6.6530	"
לירטות איטלקיות	1404.60/1405.50	"
יינים יפאניים	159.29/159.39	"
$ ארצות הברית	1.1918/1.1923	לש.ד.ר.

שער הזהב $ 409.55 ארה"ב אונקיה לנרון פיקסינג

עסקה מאוחרת (פורוארד)

	ל"ש/$	פר"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.4111/4.4122	1.6730/1.6743	2.0286/2.0299
3 ח'	1.3989/1.4002	1.6679/1.6693	2.0238/2.0253
6 ח'	1.3824/1.3839	1.6605/1.6622	2.0178/2.0192

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

שיפור במגמה

מגמת המסחר בבורסה שופרה אתמול שיפור מהותי לעומת הימים האחרונים. ההיצעים במניות הבנקים נקלטו בירידות שערים קלות, ולקראת סוף המסחר החלו הסוחרים להסוף את המניות. פעילות יוצאת דופן היתה במניות החברה לישראל 10 שעלו ב-5.3 אחוזים. במחזור נמוך מהיקף הביקוש הראשוני. הפעילות העירה בירידות הערך דלות הסחורות המעטנה אתמול, אם כי באחרות מהמניות עדיין הורגשה פעילות ספקולטיבית. מחזור המסחר במניות החופשיות עלה, במקצת, והסתכם ב-6.5 מיליוני דולרים.

	תשואה שנתית דולרית ב-%
בל"ל 0.1	16.78
הפועלים ש	16.82
אי.די.בי. רג	16.91
דיסקונט א	17.02
המזרחי ש	16.95

פעילות ספקולטיבית מקומה

מנהלי התיקים, ומבצעי הפרויקטים השונים, מיתנו בימים האחרונים את פעילותם ונכנסו לעצירת המגמה, עד אשר יובהר לאן מועדות פניו של שוק המניות. ההיצעים במניות הפרוייקטים נקלטו ללא שינוי או בירידות בתנודה. למרות זאת הורגשה, גם אתמול, פעילות יוצאת דופן באחרות מהמניות. כך למשל, מניית מקס 1 עלתה ב-15 אחוז בביצוע חלקי, ועליה דומה היתה גם במניית קונטרסיום 5. במניית מגרב נרשם קונים בלבד, ומניית קליל 1 עלתה ב-5.3 אחוזים.

מוכרים בלבד בזמן

למרות עליות השערים באחרות מהמניות, נרשמו במספר ניירות היצעים שהביאו לשער מוכרים בלבד, או לירידות חדות. במניות זמן נרשם אתמול מוכרים בלבד בפעם השניה, לאחר שלא היה מי שהיה מוכן לקלוט את ההיצע, אף בירידה של 15 אחוז. ירידה חדה של 9.4 אחוז נרשמה גם למניית מקר פלדה. שער מוכרים בלבד נרשם גם למניות רשצים 0.1 ולמשוב. אתמול הודיעה חברת די.סי.אל. בעלת ענן במשוב, על מכירת 3400 מניות לחברה, בתוקף המסחר בבורסה.

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	118.45	-0.05
כללי ללא בנקים	153.42	-0.05
מדד אג"ח כללי	112.39	+0.00
אג"ח צמוד מדד	114.35	-0.02
אג"ח צמוד מט"ח	93.70	+0.16

ההסדר — ללא שינוי

מניות הבנקים שבהסדר נסחרו אתמול כדרך כלל ללא שינוי שער. במחזור מסחר של 1.1 מיליוני דולרים. נראה כי רמת התשואה לפדיון עליהם תתייצב ברמה הנוכחית אם לא יחול בתקופה הקרובה שינוי יוצא דופן בריבית במשק.

בנק ישראל מגייס 100 מיליון שקל

בנק ישראל יגייס מחר 100 מיליון שקל, באמצעות שלוש סדרות של אגרות חוב. בשוק אגרות החוב היתה מגמת המסחר מעורבת. עם תנודות קלות לשני הכיוונים. מחזור המסחר עלה והסתכם ב-3.5 מיליוני דולרים.

עליה בפעילות במק"ם

היקף הפעילות במק"ם עלה לעומת הימים האחרונים והסתכם ב-8.3 מיליוני דולרים.

הודעות בורסה

● דירקטור הודיעה כי חברת הבת שלה, דרסל, קיבלה החלטה על פירוק מרצון. אספה שלא מן המניין החליטה על הגדלת ההון, ואישרה את דיבידנד הביניים שחולק בפברואר השנה כסופי.

● גליל טכנולוגיה העבירה לבורסה טיוטת תתאר, להקצאה פרטית לבעלי המניות ביישום.

● אלון ישראל חדל לשמש כדירקטור חיצוני בעיר.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה הדרגית
1116	7	99.66	1.49
1126	14	99.32	1.49
1136	21	98.98	1.50
1146	28	98.63	1.51
1216	35	98.70	1.50
1226	44	97.96	1.50
1236	49	97.58	1.53
1246	56	97.22	1.54
1256	63	96.90	1.53
117	70	96.50	1.56
127	77	96.09	1.59
137	84	95.72	1.59

להשכרה בחיפה מערכת משרדים
בבנין חדיש בעיר התחתית
בשטח של כ-600 מ"ר.
ארונות קיר, מיזוג אויר מרכזי.
שטיחים מקיר לקיר.
ניתן לשכור שטחים חלקיים
טלפון: 04-669106, 04-246480

דחפון
03-611001

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	4058.81	4000.74	-1.78	-0.04
אבוקה	35812.87	35681.91	-40.88	-0.11
אגוז	201.00	197.06	0.51	0.26
אדיר	1339.57	1313.06	1.18	0.09
אורים	1869.20	1832.82	-3.89	-0.21
אופיר	1625.48	1593.39	2.82	0.18
אור	382.91	374.96	0.13	0.03
אוריון	143.54	140.63	0.18	0.13
אורלי	216.79	215.22	0.10	0.05
אורן	626.74	614.44	0.15	0.02
אייל	3229.77	3166.30	-15.18	-0.48
איילת	3852.65	3771.76	-19.30	-0.51
איתים	4076.80	3988.47	-17.15	-0.43
איתן	586.89	579.09	0.26	0.04
אלון	505.94	498.36	3.06	0.62
אלמוג	587.75	580.54	0.10	0.02
ארז	478.99	473.22	-0.12	-0.03
אש	118.51	118.02	-0.87	-0.73
אשל	162.24	159.03	-0.03	-0.02
אתרוג	193.25	191.35	-0.14	-0.07
בדולח	1884.01	1847.30	-5.18	-0.28
ברוש	402.98	395.11	-0.31	-0.08
ברק	398.83	390.82	-0.37	-0.09
ברקת	745.41	730.73	0.06	0.01
גביש	1180.08	1157.04	-1.81	-0.16
גבע	878.80	865.71	0.15	0.02
גורן	595.46	588.07	-0.20	-0.03
גיא	7834.93	7718.96	0.93	0.01
גיל	2456.16	2408.85	6.02	0.25
גלית	510.91	504.62	-0.02	-0.00
דובדבן	307.26	304.28	-0.17	-0.06
דוכיפת	547.90	541.14	-0.10	-0.02
דולב	190.18	186.08	0.20	0.11
דורון	1245.98	1221.62	-1.26	-0.10
דותן	219.50	215.28	-0.15	-0.07
דליה	425.40	421.18	-0.66	-0.16
דרור	337.24	330.96	0.93	0.28
דקל	301.68	295.78	-0.59	-0.20
הדס	296.08	294.72	-1.18	-0.40
הדר	423.31	415.76	-0.34	-0.08
הזבית	2544.87	2491.83	0.95	0.04
זוהר	16548.61	16303.33	19.32	0.12
זיו	15500.82	15270.95	13.98	0.09
זמיר	707.29	698.74	-0.08	-0.01
חוחית	127.41	125.69	0.14	0.11
חליפין	113.79	113.29	0.12	0.11
חלמיש	568.32	557.02	0.11	0.02
חן	113.15	112.92	-0.07	-0.06
טופז	1177.80	1150.30	0.71	0.06
טל	4412.96	4363.15	0.84	0.02
יובל	672.59	664.38	-0.15	-0.02
יהלום	1715.81	1682.41	-3.85	-0.23
יהודית	33437.74	33109.98	193.01	0.59
יערה	573.26	565.66	0.13	0.02
כוכב	843.17	833.11	-0.65	-0.08
כחל	112.68	111.29	-0.01	-0.01
כלנית	471.20	466.51	-0.67	-0.14
כספית	612.67	606.36	0.30	0.05
כרמל	117.15	115.76	0.51	0.44
כתר	923.92	913.84	2.17	0.24
לחם	3643.10	3572.13	-3.06	-0.09
למשקיע	100679.73	98960.70	49.45	0.05
לפיד	12103.88	11874.40	-6.43	-0.05
לקם	1501.29	1470.92	2.17	0.15
לשם	841.31	824.36	0.60	0.07
מבחר	1000.96	981.04	1.24	0.13
מבטח	2895.01	2867.10	1.20	0.04
מגד	192.13	189.31	0.16	0.08
מגוון	2663.62	2638.19	-2.41	-0.09
מגל	632.75	625.15	-0.61	-0.10
מור	1282.78	1264.42	-2.68	-0.21
מורן	704.41	697.53	-1.41	-0.20
מנה	24605.30	24042.20	188.75	0.79
מיטר	742.66	728.10	-0.72	-0.10
משוף	3145.65	3083.99	-3.51	-0.11
מעיין	651.50	638.84	-0.39	-0.06
מקשה	870.05	852.94	1.14	0.13
מרגלית	1034.20	1014.00	-3.18	-0.31
משאב	928.64	959.35	-0.42	-0.04
נוגה	21562.48	21242.80	9.59	0.05
נטיף	691.10	678.14	-0.94	-0.14
נטע	392.92	388.32	2.27	0.59
נילי	4415.29	4349.88	-2.20	-0.05
סביון	468.56	460.01	-1.25	-0.27
סגולה	119.18	116.80	-0.05	-0.04
סלע	854.83	837.72	-0.03	-0.00
סנונית	588.04	580.76	0.27	0.05
סער	634.22	626.79	-0.13	-0.02
ספיר	492.87	490.42	-0.23	-0.05
עוף	683.71	675.71	0.11	0.02
עידית	1788.21	1752.88	-3.20	-0.18
עידן	5990.49	5902.33	-2.25	-0.04
ענבר	1108.94	1084.48	0.97	0.09
ענת	2089.31	2069.12	5.80	0.28
עפרוני	558.95	551.48	0.49	0.09
ערמון	133.18	130.57	0.23	0.18
פלא	1262.18	1237.17	-1.17	-0.09
צבר	491.76	485.38	0.30	0.06
צופית	525.43	519.01	0.42	0.08
צוק	101.90	101.51	0.04	0.04
צמיד	871.67	853.03	1.67	0.20
צמיחה	6509.83	6414.41	-2.24	-0.03
צמרת	1508.12	1478.36	1.04	0.07
קלע	1751.35	1742.60	-3.71	-0.21
רונית	15763.87	15615.73	44.51	0.29
רימון	104.67	104.48	-0.07	-0.07
רקפת	559.16	550.09	-0.83	-0.15
רשף	644.54	634.93	0.39	0.06
שביט	664.09	655.98	0.08	0.01
שוהם	824.76	804.83	0.99	0.12
שירה	328.86	326.52	0.12	0.04
שמיר	313.71	307.54	0.69	0.22
שנהב	634.42	625.29	0.14	0.02
שסק	606.17	591.60	-2.07	-0.35
שקד	161.03	157.83	0.03	0.02
תאומה	188.27	186.47	-0.15	-0.08
תבור	738.39	730.17	-19.41	-2.59
תדהר	397.93	395.95	-0.77	-0.19
תהילה	88.25	86.33	0.23	0.27
תירוש	427.81	422.59	-0.60	-0.14
תמר	189.98	186.33	0.13	0.07
תפוח	174.68	173.44	0.05	0.03
תרשיש	1278.57	1253.66	-0.29	-0.02
תשרי	399.04	393.18	-0.32	-0.08

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	34474	-226
3602	31331	-50
3603	29299	+15
3604	26411	-233
3605	24397	-64
3606	23560	+12
3607	22097	+11
3608	20967	+11
3609	19774	+11
3610	17969	+224
3611	17289	+96
3612	16775	-108
3613	15759	-6
3614	15130	-5
3615	13971	-5
3616	12791	-5
3617	11992	-108
3618	11608	-103
3619	10683	-97
3620	10067	-88
3621	9564	-85
3622	8625	-78
3623	8077	-29
3624	7606	-27
3625	6942	-55
3626	6422	-52
3627	5956	-49
3628	5483	-52
3629	5138	-49
3630	4956	-47
3631	4553	-5
3632	4288	-3
3633	4051	-2
3634	3569	-6
3635	3375	-6
3636	3250	-7
3637	3053	-23
3638	2842	-22
3639	2602	-20
3640	2141	+6
3641	1856	+6
3642	1690	-1
3643	1466	-2
3644	1309	-12
3645	1181	-11
3701	906.5	+0.5
3702	709.8	+0.4
3703	617.6	-14.3
3704	528.5	-12.4
3751	282.9	-3.8
3752	113.2	+0.1
3753	108.6	— —
3754	98.5	-0.4
3755	94.5	-0.3
3756	91.1	-0.4
3757	89.3	-0.3
3826	100.2	+0.5
3827	98.3	+0.6
3828	94.8	+0.6
3829	92.9	+0.5
3901	102.7	-0.4
3902	97.6	-0.5
3903	100.8	— —
3904	99.5	— —

4.25% שג"א

סדרה	שער	שינוי בנק'
4101	123.7	+0.1
4103	118.8	+0.1
4104	114.2	+0.1
4301	114.2	+0.1
4302	108.6	— —
4201	105.3	+0.2
4204	97.6	+0.2
4205	95.7	+0.2
4206	93.8	+0.2
4207	93.4	+0.2
4303	111.4	— —
4304	109.2	+0.3
3116	231650	— —
3117	242000	— —
3118	234580	— —

4%, 6%, 7% פיתוח (80% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3201	201000	-2200
3202	204000	— —
3203	208002	— —
3204	196000	— —
3205	194500	+1500
3206	190800	— —
3210	186001	+500
3211	181602	+102
3212	178602	+301
3213	172202	+202
3214	170000	-400
3501	167900	-300
3502	161500	— —
3503	149300	— —
3504	149000	— —
3505	141500	+500
3521	139900	— —
3522	133700	+300
3523	126300	+400
3524	126000	+300
3525	124300	— —
3526	123200	+400
3527	121000	+300
3528	117400	— —
3529	117800	— —
3530	115725	+61
3531	115471	+61
3532	112092	+59
3533	111965	+59
3534	105600	+55
3535	105344	-264
3539	99242	-268
3536	105289	-234
3537	105175	-235
3538	98996	-221
3540	103177	-221
3541	99695	-214
3542	99569	-225
3543	94718	-215
3544	94679	-340
3546	92351	-346
3547	92150	-347
3548	92050	-347
3550	87243	-340
3551	86912	-341
3545	92276	+164
3549	87177	+159
3552	80026	+150
3554	79882	+154
3555	79882	+154
3553	79593	+258
3571	69050	+244
3556	76073	+40
3558	75975	+40
3559	73291	+39
3560	69374	+37
3561	69186	+37
3557	76609	+41
3572	69676	+37
3573	69194	-104
3574	63805	-97
3577	63755	-101
3578	58902	-94
3575	63728	+198
3576	63556	+198
3579	58677	+188
3580	54425	-239
3581	49501	-228
3582	47646	-213
3583	44283	-205
3584	42505	+23
3585	40314	+22
3586	36519	+20
3588	36478	+20
3587	36270	+19
3591	33054	+17
3592	33018	+17
3593	32964	+17
3589	33117	+144
3594	31579	+140
3590	32991	+143
3595	31442	+140

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי בנק'
2001	134900	— —
2002	134800	— —
2003	129900	— —
2004	130700	— —
2005	122500	+500
2006	122200	— —
2007	120000	— —
2008	117700	— —
2009	120200	— —
2010	119400	— —
2011	117400	+400
2012	115900	— —
2013	117100	— —
2014	114500	— —
2015	114700	— —
2016	115000	— —
2017	112687	+60
2019	112427	+59
2020	109137	+58
2018	112836	-290
2021	109198	-297
2022	103052	+492
2023	102892	+55
2024	95996	-251
2027	95572	-245
2031	88430	-250
2025	96501	-146
2026	96183	-146
2028	96098	-291
2030	91377	-291
2029	90812	-579
2033	83560	-578
2035	76687	-551
2032	89890	+47
2034	84935	+45
2036	77979	+40
2037	73102	+39
2052	61335	+33
2038	73741	-313
2040	71000	-313
2051	67164	-307
2039	70624	+380
2041	66848	+370
2053	61945	+33
2054	57057	+31
2056	52798	+28
2058	48028	+21
2060	45726	+24
2055	57233	+30
2057	52956	+28
2059	48142	+22
2061	34750	+64
2062	32846	+16
2063	30439	+16

רמון

סדרה	שער	שינוי בנק'
7001	226.7	-0.2
7002	219.6	-0.2
7003	209.9	+0.4
7004	193.2	+0.4
7005	180.6	+0.4
7006	170.3	+0.4
7007	158.3	+0.3
7008	150.3	+0.3
7009	146.2	-3.9
7010	137.6	+0.3
7011	129.9	+0.2
7012	129.4	+0.2
7013	122.3	-3.3
7014	106.6	+0.3
7015	88.2	+0.2
7016	87.3	+0.2
7017	89.4	+0.3
7018	89.2	+0.3
7019	89.5	+0.2
7020	89.4	+0.3
7021	88.5	+0.2
7201	86.1	+0.2

גלבוע

סדרה	שער	שינוי בנק'
6101	11833	-157
6102	6894	+82
6103	6136	+57
6104	5719	+12
6105	5419	+11
6106	5250	+11
6107	5053	+10
6108	3538	+9
6109	3362	+9
6110	3302	+9
6111	2713	+6
6112	2658	+6
6113	1777	+4
6151	713.7	+1.5
6152	683.4	+1.5
6153	591.9	+1.3
6154	581	+1.3
6155	379.8	+2.1
6156	305.9	+0.6
6157	227.4	+0.5
6158	214.6	+0.4
6159	187.9	-0.5
6160	171.6	+0.3
6161	165.7	+0.4
6162	149.5	+0.3
6163	138.9	+0.3
6164	133.5	+0.3
6165	125.4	+0.2
6166	118.6	+0.2
6167	116	+0.2
6168	113.8	+0.3
6169	106.9	+0.2
6170	104.6	+2.1
6171	72.6	+1.3
6172	72.3	+1.3
6801	80.2	+0.2

ארמון

סדרה	שער	שינוי בנק'
2501	153.9	+0.4
2502	151.2	+0.4
2503	146.3	+0.4
2504	145.7	+0.5
2505	140	+0.5
2506	135.1	+0.2
2507	130.4	+0.3
2508	96.1	-1.5

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי בנק'
אל אפ	859	— —
אלביט	202.3	— —
אלתא	1031	— —
אלסינט	59.4	— —
סאיטקס	727	-4
תדר 84	98.9	+0.4
תדר 85	400	— —
הב היש	184	-2.9
דיס הש	165	— —
כור	139	-1
כלל	423	— —
כלצמ ד	219.1	— —
כלצמ ב	313	— —
כלצמ י	391	— —
דן	98.9	-0.3
סול בוג	159.4	— —
תיפעם	182.9	+1.7

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי בנק'
בל.ת.	115.9	-0.1
דיס הש	118.4	— —
כור	114.8	— —
כלל	145.5	+0.5
מב דיס	118.2	-0.4
משא מז	114	— —
משא מז	108	— —
משא מז	101	— —

תענוג לשלם ב"דיינרס" ולקבל מתנות

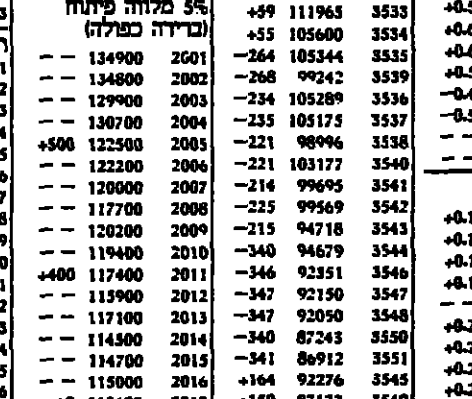

דיינרס קלוב ישראל בע"מ
שד' רוטשילד 61, תל-אביב 65785. טל. 295858
* כפוף לתקנון המבצע

هكذا صند الأصل

מכתבים למערכת הארץ

שני צדדים להתרחקות מהדת

"מדוע בית הכנסת נעשה לישראלים רבים לחוויה זרה ומרוחקת", שואל גדעון סאמט ("הארץ", ערב סוכות), ומטיב להמחיש את המכשול שיש לתיקון הישראלי על ענייני הדת, והמראה המפחיד של המסורת.

אמת, הקנאות הדתית המתגברת בארץ היא גורם מרחיק ומפריע. הדומיננטיות של מפלגות כאגודת ישראל וש"ס, יחד עם ההקצנה הלאומנית בחוגי הציונות הדתית, המרימים יד על חיילי צה"ל בשכם כדי להתפלל ביום־הכיפורים דווקא שם — כל אלה בוודאי תורמים להתרחקות מהמסורת אצל אותו חלק מהציבור המעוניין בזיקה אליה.

אך סאמט התעלם מגורם נוסף שאינו נופל בחשיבותו מאשמת הממסד הרבני: המסורת ההולכת ומיטשטשת אצל ישראלים רבים, ולא באשמת הרבנים בלבד. בשנות ההגמוניה הפועלית בארץ, ושהשפיעה גם על החינוך, לא ניתנה למסורת החשיבות הראויה לה — זאת גם לדעת אנשים חילוניים. די אם נשאל בחור צעיר מה אומר לו השם רמב"ם? וניענה: בית חולים; או רש"י וניענה: רחוב קטן בתל־אביב.

עד לפני שנים מעטות הטיף החינוך בארץ למרידה בדת ובמסורת, ואם באחרונה מתעוררים אנשים שאינם מוגדרים דתיים ושואלים את עצמם לאן הגענו מבחינת היחס למורשת, מן הראוי שיפנו שאלה זו לממסד השליט בחינוך כמו גם לממסד הדתי, שאף לו יש חלק ביצירת המצב.

בשנת המאה להולדת דוד בן גוריון, יש לזכור את מה שאמר אודותיו פרופ' ליבוביץ: "לא היה אדם שתיעב ושיקץ את היהדות יותר ממנו". וגם אם קביעה זו בוטה, כדרכו של ליבוביץ, היא אינה סתמית וחסרת ביסוס.

יתקן נא כל אחד את המעוות אצלו. כלומר: הממסד הדתי ילבש צורה מאירת פנים, יפסיק להתפאר "אשרינו ומה טוב חלקנו", כפי שאפשר לשמוע מטיפים וחוזרים בתשובה למיניהם. הציבור שאינו מוגדר דתי יגלה עניין רב יותר במורשתו, גם אם אינו מקיים אותה ואינו חי על פיה, ולא יבטל מיידית כל דבר הקשור בה.

תל אביב — צבי גולדנברג

*

גדעון סאמט מתעלם מהסיבה האמיתית להתרחקות הישראלים מהדת. הסיבה שילדים ונערים אינם מתקרבים לבית הכנסת בחגים, נעוצה בכך שאין מלמדים יהדות ומצוות בבתי הספר הממלכתיים, מפני שזה לא נוח לממסד החילוני.

ירושלים — נסים כהן

ישראל מאוכזבת מהעם היהודי

מאמרו של משה קול על משבר העלייה ("הארץ" 21.10), מדייק בתיאוריו אבל מתבסס על הנחה המוטעית שמדינת ישראל צריכה להיות לא רק טהורה ויפה אלא אף מושלמת בכל התחומים, כדי למשוך יהודים.

מדינת ישראל היא יצירה נוספת של העם היהודי ומעצם קיומה נגרמת רבות לכל יהודי באשר הוא — בעיקר תחושת ביטחון והשתייכות. במידה רבה מהווה מדינת ישראל "חברת ביטוח" לעם היהודי. הקמת החברה, בנייתה והשמירה עליה, אינן משימות קלות. הישיבה בארץ היא הדבר החיוני והקובע.

אם העם היהודי בתפוצות ימשיך לחשוב שאפשר ליהנות לנצח מהטוב והנוחות, ושרק קומץ קטן מהעם ישא בעומס שהחיים בישראל דורשים, הוא יוכח במהרה שהפוליסה אינה לנצח גם אם משלמים את הפרמיה אחת לשנה. צריכים לבוא ולחיות בארץ למרות שירות המילואים, המסים, הקיצוניות והפערים.

לנו — היהודים הישראלים — יש סיבות טובות להיות מאוכזבים מהעם היהודי.

גדליה נתן
ניר צבי

סוכריה צה"לית קטנה

רצוני לשבח את אגף כוח אדם של צה"ל, על טיפולו בחייבי גיוס השוהים בחו"ל, שבאו לביקור בארץ.

בביקורי הקודם לפני שלוש שנים, נדרשתי להציג שלושה מסמכים: דרכון ישראלי, תעודת חייל וכרטיס טיסה לארץ היעד. כשבאתי השנה מצויד בשלושת אלה, נדרשתי להציג את הדרכון בלבד. כיוון שדי גם בדרכון כדי להיכנס לבסיס הצבאי בו נמצא אגף השיחרורים, הרי כעת נעשה הטיפול מראשיתו ועד סופו באמצעות תעודה אחת ויחידה.

התהליך כולו ארך כעשר דקות, למרות העובדה שלא הייתי המטופל היחידי. עם קבלת אישור היציאה, איחל הרב"ט לכל אחד "דרך צלחה". חיילת מילואים חביבה ביקשה מכל אחד לקחת טופס של ישראלי חוזר, בלי להטיף מוסר ובלי לנסות ליצור רגשי אשם.

זו היתה סוכריה קטנה שהמתיקה מעט את הגלולה המרה של מי שנאלץ לוותר על רכישת רוב התקליטים העבריים והספרים העבריים בגם חשק, כדי לשלם את "הקנס" המוטל על ישראלים בעלי אזרחות כפולה, אך ורק מפני שאינם מוכנים לוותר על ביקור במולדת וגם לא על אזרחותם הישראלית.

ביום שבו יטופלו כך כל תושבי המדינה בכל מוסדות הציבור, ייעשה, אולי, הצעד החשוב ביותר למניעת ירידה, לשיבת היורדים ולעלייה הדרגתית במספר העולים מארצות הרווחה.

גלעד דוחן
טורונטו

מבחני אישיות לפוליטיקאים

טועה אברהם טל בנוגע לתהליך הבחירה הקפדני ("הארץ" 24.10) הפועל על פוליטיקאים: תהליך זה אכן יעיל להפליא, אך התכונות האישיות שאותן הוא מעדיף הן התכונות העשויות לפוליטיקאי להגיע ולהישרד כפוליטיקאי. מצער ועצוב, אך תכונות אלה שונות מאוד מן התכונות העושות אדם למנהיג ממלכתי־ציבורי.

זה נכון לא רק אצלנו, אלא בכל משטר דמוקרטי אחר שאני מכיר. דרך אפשרית, אף כי קשה ליישום, לתיקון המעוות — הנהגת מבחני אישיות למועמדים לתפקידי הנהגה פוליטית. הדבר בר־ביצוע מבחינה טכנית, וסיבת הקושי, כמובן, בדחיית הרעיון על־ידי אינטרסנטים ועל־ידי מי שפוחדים מתוצאותיו.

תל אביב — שלמה קרמן

פני הדור כפני יפת

אכן צודק ארנסט יפת באמרו, בתגובה על פלישת העובדים ל"רשירה", "תמיד אמרתי שיש דמיון בין שוברי בל"ל למדינה". כך נראית היום המדינה. אך קביעתו מתאימה גם לו, כעומד בעבר בראש מנגנון זה.

חיפה — אינה דימון

תקליטים קלים / רפי קינן

פוליקר סוגר מעגל

תוצרת הארץ

"חולם בהקיץ" — שירה: יהודה פוליקר; עיבודים והפקה מוסיקלית: יהודה פוליקר ויעקב גלעד; גרסה עברית לכל השירים: יעקב גלעד; הנגנים: יהודית תמיר (שירה), קולות, מכבורין (שוקלית), אהוד אינגר (באס), דאניאל זמברים (תופים וכלי הקשה), רמי לוין (קלידים), אוריה גן (גיטרה וקולות), בני קרייבסקי (כלי הקשה), חיים רומנו (בוזוקי); הקלטה ישירה, מהופעה באולם קלפטע תל־אביב לאולפני רוליץ; מבצאי הקלטה: יעקב מורנה; תקליט סי־בי־אס 26976.

תחילה היה התקליט "עיניים שלי", אחד משלושת התקליטים הטובים של השנה שעברה, לטעמי (שני האחרים הם "השירה עוברת" של רוני ידידיה ו"בגובה העיניים" של יוני רכטר ועלי מוהר). התקליט הזה חידש אצלנו את העידן היווני — אבל באיכות שלא ידענו קודם, בזכות ביצועו היוצא מהכלל של יהודה פוליקר והפקה התרגומים של יעקב גלעד. אחר כך היה המופע "עיניים שלי", שהיה מוצלח מאוד מבחינה אמנותית — לא כל־כך מבחינה מסחרית, לא מעט בגלל ההשקעה הרבה בו. עתה סוגרים הצמד פוליקר־גלעד את המעגל בתקליט מתוך המופע, "חולם בהקיץ".

בתקליט החדש נשמרות איכויות הביצוע של התקליט הקודם: שירתו של פוליקר מלאת עוצמה ורגש הנובעים מהבטן, הליווי מצוין וכך גם התרגומים. זה היה יכול להספיק אילו היה מדובר בתקליט הראשון, אלא שזה השני והציפייה היא ליותר, או לפחות לאותו הדבר. ציפייה זו איננה באה על סיפוקה, בעיקר מפני שהשירים פחות טובים או פחות מרגשים. מטבע הדברים, בחרו השניים בשירים היפים יותר לתקליט הראשון. ב"עיניים שלי" בלטו שיריהם של קיווטאריס ופאפאסטמטיו, שאין להם ייצוג בתקליט החדש.

החידושים המרעננים בתקליט החדש הם קטעי המוסיקה היוונית המנוגנים, שירתו של פוליקר ביוונית (אינני מוסמך לשפוט את מבטאו) והמרת שבוודאי עוד נשמע אותה בשם יהודית תמיר. שרה באופן יוצא מן הכלל את השיר "אילו הייתי אתך", השיר היפה בתקליט, יחד עם "חולם בהקיץ". לא מפתיע הוא שהשיר האחרון נכתב בידי קאלדרס, שכתב את המלים ל"רוחות מלחמה", מן היפים שבשירי התקליט הראשון. "חולם בהקיץ" הוא גם אחד משני שירים שלא הוקלטו בהופעה חיה אלא באולפן, ויש בכך מן הסמליות, שכן התקליט אינו מצליח להעביר את האווירה המיוחדת שבהופעה חיה, אולי מפני שהשירים זכו לשיפורים רבים מדי באולפן.

"חולם בהקיץ" הוא תקליט רב איכויות, שרבים מאוד ייהנו לשמוע. הוא נעשה, כנראה, מתוך אהבת השירים ומתוך תשוקה להצגתם. אך דומה שעדיף היה להשאיר את הציבור עם טעם של עוד ולספק אותו בעוד שנה־שנתיים.

סטינג: הופעה חיה בטעם של ג'אז

פופ

"הבא את הלילה" — סטינג (שירה, גיטרה וכתיבת כמעט כל השירים); נגנים: בראנפורד מרסאליס (סקסופון), קני קירקלאנד (קלידים), עומר האקים (תופים וכלי הקשה), דאריל ג'ונס (באס), ג'אנט מבראטרויט והולט מקדונאלד (קולות); הוקלט בהופעות פומביות בדצמבר ובמאי 1985, בפאריס, ברומא ובאורגט; תקליט איאם, מופץ בארץ על־ידי "ישראפון" בעבור "תקליטי הליקון"; תקליט "בריינג־1".

סטינג הוא אחד הזמרים היוצרים הטובים והמעניינים ביותר כיום בתחום הפופ, והוא מוכיח זאת שוב באלבומו האחרון, המכיל שני תקליטים שהשירים בהם הוקלטו בהופעות פומביות בפאריס, ברומא ובאורגט בשנה שעברה. רוב השירים הם גירסאות חדשות לשירים ישנים שסטינג שר אותם בעבר עם להקת "פוליס". סטינג מלווה על־ידי ארבעה נגני ג'אז מצוינים וידועים ובראשם נגן הסקסופון בראנפורד מרסאליס. והתוצאה היא ג'אז־רוק, עם מאפיינים של מוסיקה קאריבית, שסטינג מושפע ממנה לעתים כמלחין.

סטינג מספר, על גב עטיפת האלבום, כי למרבה מבוכתו היה אחד השירים, "חלום הצבים הכחולים", מועמד לפרס ה"גראמי" בקאטגוריית ג'אז. "לשמחתי הרבה, ובצדק, קיבל את הפרס אחיו של בראנפורד, וינטון מרסאליס (מטובי המוזיקאים) — זאת היתה הפעם הראשונה שחשתי הקלה על שלא זכיתי בפרס", כותב הזמר. אין זה מפתיע שאחד משירי התקליט היה מועמד לפרס לג'אז: בשירים רבים נותנים הנגנים יותר משקל לג'אז מאשר לרוק, ומי שאוהב מוסיקה זאת יכול להתענג לשמע קטעי סולו בסקסופון ובפסנתר. הבעיה, לדעתי, נוצרת בגלל אישיותו החזקה וכישרונו של סטינג, ששר יוצא מן הכלל אבל בסגנונו הידוע, שאיננו ג'אז. לכן אין כאן "פיוז'ן" (מיזוג) אמיתי, אלא שני סגנונות — זה לצד זה.

הצירוף הזה אינו חייב בהכרח להפריע. אני מעדיף את שני הסגנונות בנפרד, ולכן נהניתי מאוד מקטעי הסולו ומהברקות בליווי, ומכמה שירים שבהם מרכיב הג'אז היה פחות שליט, לפחות בשעת השירה, כמו "ירח מעל רחוב בורבון", שיר בלתי נשכח שיהפך לקלאסיקה, ו"מסע הצלב של היינים".

תום וייטס, משורר

1. "תום וייטס" (הוקלט ב־1980), תקליט אי־אס 52252; 2. "כלבי גשם". תום וייטס (הוקלט ב־1985), תקליט בי־אי־אן 129803. שני התקליטים במבצע על־ידי הד־ארצי.

לפני כמה חודשים קיבלתי את תקליטו האחרון של תום וייטס שמופץ בארץ, "סורדפישטרומבונס", וגיליתי זמר, מלחין ומשורר בעל כוח יצירה וייחוד בלתי רגילים. הגילוי קיבל ביטוי בביקורת. ביקשתי מהד־ארצי את תקליטיו האחרים של וייטס שניתן להשיג בארץ, כדי לשמוע אם מדובר בהברקה חד־פעמית או באמן בעל נשימה ארוכה.

שני התקליטים (המפורטים למעלה) אינם חדשים בארץ ולכן לא נכביר עליהם מלים. שניהם, ובמיוחד "כלבי גשם" המאוחר יותר, אימתו את ההתפעמות הראשונית מאמן שאינו קופא על שמריו, האומר את דבריו הבוטים על החיים בעוצמה ובדגש בלתי רגילים, ביצירה ובביצוע. לעתים יש הרגשה כי לפנינו ברכט חי באדם אחר. מומלץ מאוד.

אישיותו הווקאלית של כריס רה

"על החוף" — כריס רה שר, כתב והלחין; נגנים: כריס רה (גיטרה, קלידים ובאס), מקס מידלטון וקווין לייך (קלידים), אייבאן אנגיל (באס), דייב מאטאקס ואדריאן רה (תופים), מארטין דיצ'אם (כלי הקשה), רוברט אהוואי (גיטרה); תקליט "מאגנט" 5069־8 אפ־אר־ג'י־אל. ייצור והפצה: איסטרונזיקס.

כריס רה הוא אחת ההפתעות הנעימות שנפלו לידי בעת האחרונה. לא שמעתי עליו לפני שהגיע תקליטו "על החוף" לידי, ואם אינני טועה — מעטים שמעו עליו בארץ. הוא קצר הצלחה קצרת־מועד לפני כעשר שנים ונאלם תקופה ארוכה תחת מגפי הפאנק. בעת האחרונה היו לו כמה להיטים ו"על החוף" הוקלט השנה.

לשיריו של רה קסם רב, הנובע משילוב מוצלח מאוד של לחנים המורכבים ממשפטים מוסיקאליים ארוכים יחסית, פשוטים אך רבי הפתעה, ועיבודים מלאים ניחוח ג'אז ומרקם רבגוני, המשלב צליל מסונתז ואקוסטי. בהקדמה לשירים ובין הבתים משובצים קטעי נגינה יפהפיים. יותר מכל בולט בשירים קולו של רה, רך ומחוספס, צרוד וקטיפתי, והוא עושה בו שימוש רגיש, נותן משמעות לכל מלה, מגדיל את השירים ומכוון אותם. הוא כותב על אהבה וידידות, על זיכרון ומקומות, וצובע את הכל בערפל מיסטי, שמעניק לדברים נופך פיוטי גם כאשר תוכנם בספק. אהבתי מאוד כמעט את כל השירים. תקליט מומלץ.

דילן: הרבה בלה־בלה

KNOCKED OUT LOADED — בוב דילן, תקליט סי־בי־אס 1 86326.

תקליט חדש של בוב דילן מעורר תמיד סקרנות, בציפייה לאירוע מוסיקאלי.

אירוע אין בתקליט החדש, ואין בשורה — גם אכזבה אין. הקולות והצבעים שבהם עטף דילן את קולו והכלים המפיקים את המקצבים הם הבולטים בצליל הכללי. הקצב הבולט הוא שילוב של ראגיי, קאנטרי ורוק, בגיוון זה או אחר, עם אפקטים של גוספל בהרמוניות של הליווי הקולי הנשי.

מבין שמונה השירים בתקליט חיבר דילן ארבעה (אחד מהם, "בעית בראונסוויל", שאותו כתב עם סם שפרד, נמשך 11 דקות) ושר על קו דילני באחד.

הוא עושה זאת, כמובן, בסגנונו הייחודי שאינו ניתן לחיקוי. הבעיה היא שקשה להבין את המלים וחבל שאין הן מצורפות לתקליט. בשירים האחרים הוא חוזר לראשית דרכו: אבדרולי, בסגנון של בו דידלי ואף של אלביס פרסלי הצעיר, ביחוד ב"אתה רוצה לשוטט", "המלחמה", ו"תחת קסמך" — קטעים מלודיים פשוטים החוזרים על עצמם תוך דו־שיח בין הקול לבין הגיטרה או קולות הנשים.

המכורים לבוב דילן בוודאי לא יתאכזבו — האחרים יכולים להתאפק.

הארץ ממליץ

תל אביב

קיקה קילה קיד (סינראלבבי) — קומדיה אירונית עדינה בבימויו של מאקאבייב ("מסתרי האורגניזם") על הקושי להיות ספונטני בעולם שבו החוויה מוכתבת על ידי פרסומת ואינטרסים כלכליים.

מלכת הכיתה (לב 3) — סרטו של יצחק (צפל) ישורון עוסק באלימות בתהליך שאולי כבר מאוחר לעוצרה. במסווה של "סרט נוער" הוא חושף כמה אמיתות מכאיבות על החברה הישראלית. משחק מצוין של יצחק בן־נר ואלון אבוטבול.

זכרונות אהבה מפירנצה (צפון) — עיבוד קולנועי מענג לרומן של א.מ. פורסטר "חדר עם נוף", מעביר את הצופה לתקופה האדוארדית באנגליה.

עוברת אורח (פריז) — הבימאית אנייס וארדה עוקבת אחר השבועות האחרונים בחייה של נערה נודדת, שקפאה מקור בדרום צרפת. סרט בעל יופי מגנטי, בכיכובה של סנדרין בונר המצוינת.

שתי אצבעות מצידון (פאר) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתקופה הראשונה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל הפשוט. סרט פעולה מותח, תיאור הכרתי אותנטי, והצגה לא פשטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת. בבימויו של אלי כהן.

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראייה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

מונה ליזה (רינגנוף 1) — גנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורת עור, נעשה, בגילומו המצוין של בוב הוסקינס, לדמות מרגשת ומעוררת הזדהות. "סרט אפל" של ניל ג'ורדאן ("חברות הזאבים").

ירושלים

מלכת הכיתה (בנייני האומה) — ראה לב 3, ת"א.

זכרונות אהבה מפירנצה (מיטשל) — ראה צפון ת"א

שתי אצבעות מצידון (הבירה) — ראה פאר ת"א

חיפה

מלכת הכיתה (אורלי) — ראה לב 3, ת"א.

שואה (קרדאוד וסינמטק) — ראה מוזיאון ת"א

מונה ליזה (עצמון) — ראה רינגנוף 3 ת"א

שתי אצבעות מצידון (שביט) — ראה פאר ת"א

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 29.10

תיאטרון הבימה
בק לסון —
מסע ארוך אל תוך הלילה: 20.30
הדוד וניה: בתיאטרון ירושלים: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
אני לא רפפורט: 20.30

תקליטי לייזר
המבחר הגדול ביותר בארץ!
COMPACT disc DIGITAL AUDIO
המרכז למוסיקה דיגיטאלית
קדקד — ארלוזורוב 1, רמת־גן, כיכר המדינה (פסל א') 731578

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים בבקרים רופאים: מ־8 בערב עד לשעות 7 בבוקר בתחנת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
ביום ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433300, 03־433500

שקמ' — שירות רפואי לקט
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19—24:
טל' 03־7549111 "שקמ' קוד" מנוי 222

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111, 261115
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־225958

מרכז מידע לקורבנות אונס
24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611

מרכז מידע למוכי לחץ במוסד "מגלים"
א רח' 11.00־13.00
ב רח' 16.00־18.00
טל' 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל': 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־13.00 עד 21.00

חיפה:
רח' הנמל 26, קומה 3, טל' 04־525־566, שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.

שירין — שירות רפואי בייר
24 שעות ביממה כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531 מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898 מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר

יד ביד — אין קבוצת לילד ולהורים
תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00 עד 20.00.
חיפה וגליל — 229488 מ־11.00 עד 20.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — ילדים, פנימית, כירורגית
ירושלים הדסה ע"כ — פנימית, כירורגית, עיניים
חיפה רמב"ם — (נשים, אורטופדיה)
ביקור חולים — (א.א.ג)
שערי צדק — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב אסתר דיזנגוף 169 224217
קופ"ח לאומית הסטבן 4 257221
ירושלים אליהו ישעיהו 10 232553
חיפה הנשיא שד' הנשיא 33 335312
חולון אחדות הפועל 52 889153
בת ים גני בת ים הנביאים 3 5511671
נתניה תרופה הרצל 2 28656
רמת גן תרופה בבלסון 151 722271
פתח תקווה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות ביאליק שד' ירושלים 15 קריית ביאליק 721230
חדרה כללית רוטשילד 33884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 17.00־20.00. בוגרשוב 66 ת"א, טל' 281228־9. חיפה: ימים ג' ו־ד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02-528231-2 03-432777 04-549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
08.03 שעת כושר
08.15 ארץ מולדת
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי הטבע (יסודי) — הדיים
09.20 אנגלית ד'
10.10 מדעי הטבע הי"ד — מערכת הנשימה
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ו' — השאריות בחילוק
11.15 אנגלית "איי"ב
11.30 מושגים ביהדות — שנת שמיטה
12.00 אנגלית ח'
12.25 אנגלית י'
13.00 מדעי הטבע (על יסודי) — תהליך הברירה הטבעית
13.30 גיאוגרפיה
14.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
14.03 שעת כושר
14.15 מנהרת הזמן
15.00 האוניברסיטה הפתוחה: אבא, לנין ומאה: דיוויד סמית: סלקאנת
16.00 פרפר נחמד
16.25 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שמיניות באוויר — כנגד נער
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) בותנו לך — שירים וריקודים
18.55 (ע) וקלאות היום
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 בין הכבשות — ענייני משפחה וחברה
20.30 תצפית: צלחות לקליטת שידורים מלוויינים: מכונת כתיבה לעיוורים: עצים נגסים
21.00 מבט לחדשות
21.30 מוקד
22.05 התאווה — סרט קולנוע אנגלי
23.45 פסוקו של יום וחדשות

ירדן ערוץ 6

18.00 מספר ואת (חידון)
18.30 קתרין (סדרה היסטורית)
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן כיום
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 שלושה ברירה אחת (סדרה קומית)
20.55 סידרה דוקומנטרית 21.35 אלפרד היצ'קוק (מתח)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 התרמית (דראמה)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "שעת אפס" עם סתן היוורד
16.30 היתקליף 17.00 סופר־בוק (מצויר)
17.30 הזבובות עם ג'ימס קולברן
18.00 זהו הוליווד
18.30 משפחות קמבל (סדרה)
19.00 חדשות
20.00 סימון את סימון (בלש)
21.00 רמינגטון סטיל (בלש)
22.00 קגני ולייסי (סדרה משטרתית)
23.00 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקאלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 דפי פסנתר
13.00 לבקשתכם
15.00 בין הכרים
16.00 אמנים באולפן
17.05 מוסיקה כאן ועכשיו
18.30 מאולמי הקונצרטים בעולם
19.30 [illegible]
20.05 [illegible]
21.00 אופרה של יום רביעי
23.00 צלילי ליל

רשת א'

12.05 הטוב אהבה — מופעים מובחרים
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
15.00 ותולעון
16.05 מועדון שעון הזהב
17.20 האוניברסיטה המשודרת — התחדשותה של ארץ־ישראל במסגרת המהפכה היהודית המודרנית
18.06 מנוח ערב — הווי דתי ומסורת
18.30 פרקי היום בתנ"ך
19.05 שאל כעניין
19.30 שידורים לעולים
22.05 חבר מאותו מכב

רשת ב'

14.06 צבועים מעל סיני — שלושים שנה למבצע קדש
18.06 צפוף — עם יהושע פרבר, ממלכת הצלבנים והיהודים בגלילה
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 מוקד לענייני צבא וביטחון
20.05 ניגוחי הציבור — אבנים ולהקות מהתיישבות העובדת
21.05 צימוקים ושקדים — שירים על מיטוסים מן העיירה
22.05 עוד לא לקזחו די — ריקודי עם
23.05 מחוקי לילה

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה
20.05 לי ולך שיר וברכה
21.05 צליל מבון
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

18.05 יעד משודר — ענייני צבא וביטחון
18.45 מבולס — עיצוב: ראובן ריבלין ותרזה שטעון שמרית
19.05 פזמונים לכולנו
20.05 מופע סולים — למתחתרים בצה"ל, לימודים
אר'אם — סאגה בבסיס
21.00 מבט לחדשות
21.30 אנטיטזה — משחרית — המהפכה הגרעינית בהיסטוריה המודרנית
22.05 על הרכס ועל הביטחון
23.05 תרבות הארץ — מוסמכים ישראליים
אר'אם — לילה לילה
23.55 שיחת חצות — עם סמנכ"ל הרצאת עם שבר גיורא רוזן
00.05 ציפורי לילה קלאסיות — עם חנוך רון

שידור קבוע

רשת א'

07.30 יד שירים — מופשים יבטים
08.05 זוטה
09.05 השיר לא תמרשורים עבריים
09.30 מבטלים עדכוניות משפחה וחברה
10.30 דרך קל — עברית קלה
11.10 שידור יומי לבתי הספר
11.30 השכלה ודעת לכל

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 מבט הבוקר
09.05 ביקור־בית
10.10 כל צבעי הקשת
12.10 אלף־אלף
13.00 מוצני היום ומבזקים
14.00 בת צחוק — הווי והומור
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים — ריקודים
17.10 יומן בלבלה
17.30 על מספרים הגבשים

רשת ג'

06.05 בוקרה לאורה־חרים
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־פיזמונים
09.05 מה, כבר תשע?
10.05 רק מוסיקה
11.05 שעה תמימה
12.05 שבעים מי יודע
15.05 רק ביבי חול

14.05 מבט חוזר
15.05 תורה, חיים ומסורת
16.05 הגנה יומית

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר
06.30 פרסה פינה עץ — מידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נבגן לעכבר
13.05 קצר ודיי
14.05 דדזי־יומי
15.05 פגישה יומית
16.05 ארבע אחר הצהרים—שירים
17.00 ערב טוב ישראל

קולנוע

תל־אביב

אורלי — צביטה בלב 5.00, 7.15, 9.30
חן — קיקה קילה קיד 5.00, 7.15, 9.30
אסתר — הפיראטים 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — שגעון של לילה 11.15
בן יהודה — אהבה בשוקים 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — שתי אנגליות (השבוע אחרון) 4.30, 7.30, 9.30
גת — הצבע ארגמן 6.15, 9.15
דיזנגוף 1 — מונה ליזה 11.00, 13.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2 — נשיקת אשת העכביש 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 3 — שלושה רווקים ותינוק 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
היכל — צרות גדולות בצ'יינה טאון 5.00, 7.15, 9.30
חייב אין — הטוב הרע והלא נורא 5.45, 7.45, 9.45, 12.00 סרט סקס
הוד — נשיקה בעיניה 5.00, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — שוגו של הנסע המנייניב 4.25, 7.00, 9.45
חן 2 — בוסע אתמול והיום 5.00, 7.25, 9.45
חן 3 — החמן של אתמול בלילה 5.00, 7.40, 9.55
חן 4 — דונה פלור ושאה לבעלים 2.00, 5.00, 7.40, 9.50, 11.00
חן 5 — החמן מבבלי הילס 2.00, 11.00, 7.40, 9.50
לישר — ירח רבש מבושף 5.00
לב 1 — יפה בוחר 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 2 — בעקבות הכדך 2.00, 5.00, 7.30, 9.30
לב 3 — מלכת הכיתה 2.00, 5.00, 7.40, 9.45
לב 4 — סנגוס 1.45, 5.00, 7.15, 9.35
מוזיאון ת"א — "שואה"
מקסים — רעם הביגנה 4.30, 7.15, 9.30
מרכז התרבה — הצירה הישראלית — העכבר שאגג 10.00
סינמה 1 — תעלול קטלני 5.00, 7.15, 9.30
סינמה 2 — הגיגולו האמריקאי 5.00, 7.15, 9.30
סינמטק — מאנמם האוסה 7.00 סילברדו 9.30
פאר — שתי אצבעות מצידון 5.00, 7.30, 9.30
פריז — עוברת אורח 2.00, 12.00, 4.00, 7.15, 9.30 רתונות להיטים 11.30 בלילה
צפון — זכרונות אהבה מפירנצה 4.30, 7.00, 9.30
שחף — אתולר 4.30, 7.00, 9.30
תכלת — המרים של אלבם 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (המודיהם) רמת אביב — כלם נפלו על הראש 7.15, 9.30
תל־אביב — הטוב הרע והלא נורא 11.00, 5.00, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — שתי אצבעות מצידון 7.15, 9.15
הדר — יפה בוחר 7.15, 9.15
חן — תקלה מושלמת 4.30, מבבלי הילס 7.15, 9.15

ירושלים

אדיסון — אהבה בשוקים 4.30, 7.00, 9.15
אורגיל — בוסע אתמול והיום 7.15, 9.30
אורנה 1 — צרות גדולות בצ'יינה טאון 4.30, 7.00, 9.00
אורנה 2 — ארבעת המקצוענים בהליוות הסודה 4.30, 7.00, 9.00
ארמון — כלם נפלו על הראש 4.30, 7.00
בית אגרון — כ"ס לשופרים מוקדמים 5.00, המסור מבבלי הילס 7.00, כסע עקסים של אבא 9.00, התמה המהמבי 12.00
הבירה — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.15
הדר — צביטה בלב 4.30, 7.15, 9.30
מיטשל — זכרונות אהבה מפירנצה 7.00, 9.15
עדן — הטוב הרע והלא נורא 4.30, 7.00, 9.00
סינמטק 1 — המטודרון של קאספר האוזר 7.00, פרזענו 9.30
סינמטק 2 — שלוק בחגיה, שמנים, שבע התכבזות 7.00, סתי הלילה 9.30
סמיר — נשיקת אשת העכביש 7.00, 9.30
רון — ירח רבש מבושף 4.30, 7.00, 9.00

רמת השרון

כוכב — חסרי הדירקו אליהם 4.00, קיקה 7.00, הבשר על העור קוראי 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — צביטה בלב 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — אהבה בשוקים 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — הטוב הרע והלא נורא 5.00, 7.15, 9.30

רמת־גן גבעתיים

ארמון — שוגו של הנוסע הסמויי 4.00, 6.40, 9.30
אורדע — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.30
אושון — צרות גדולות בצ'יינה טאון 5.00, 7.30, 9.45
הדר — צביטה בלב 5.00, 7.15, 9.30
לילי — מלכת הכיתה 7.15, 9.30
רב גן — רשת גן
גן 1 — בעקבות הנזיר הקטנה 5.00, החמן מבבלי הילס 7.30, 9.50
גן 2 — החמן של אתמול בלילה 5.00, 7.20, 9.40
גן 3 — כתום הנוף 5.00, 7.30, 9.40
גן 4 — הצבע ארגמן 6.15, 9.15
שבים — אהבה בשוקים 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — תעלול קטלני 7.00, 9.15
שטל — קיקה קיד 2, 4.45, שתי אצבעות מצידון 7.00, 9.15

חדרה

אורה — תורח תוויד 7.00, 9.15
תפר — החמן מבבלי הילס 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — וכרונות אהבה מפירנצה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — מלכת הכיתה 11.30, 4.30, אחולו 6.45, 9.15
אמפיתיאטרון — הטוב הרע והלא נורא 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — שוגו של הנוסע הסמוי 4.30, 6.30, 9.00
חן — הפירטים 4.30, 6.45, 9.15
סינמטק — שואה חלק ב' 9.00, 2.15; ניצאוה ללא כבס 7.00, בעיין הבתולים 9.30
עצמון 1 — תקלה מושלמת 4.30, אהבה בשוקים 7.00
עצמון 2 — מונה ליזה 4.45, 7.15, 9.30
עטמי — הצבע ארגמן 6.00, 9.00
פאר — צרות גדולות בצ'יינה טאון 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור הכרמל — שואה חלק א' 18.00
רון — צביטה בלב 4.30, 6.45, 9.00
שביט — שתי אצבעות מצידון 7.00, 9.15
רב גת 1 — בעקבות הסרב הקטנה 4.30, בוסע אתמול היום 6.45, 9.15
רב גת 2 — בעקבות הכדך 4.30, 7.15, 9.15
אורות — אחולו 6.45
בית העם — תעלול קטלני 9.15
הרצל — יפה בוחר 7.00
ציון — נאריה 5.00, 7.00
מבון — חופשה בסגורת אדומה 7.00, 9.15
כפיר — שתי אצבעות מצידון 7.00, 9.15

קרית אונו

סינמה קרית — בעקבות אבר הנילוס 4.30, סטמרים בסנין הירים 9.00

חולון

מגדל — הצבע ארגמן 6.00, 9.00
ארמון — תקלה מושלמת 4.30, שתי אצבעות מצידון 7.30, 9.30
סביון — אהבה בשוקים 5.00, 7.15, 9.30
רינה — הטוב הרע והלא נורא 5.00, 7.15, 9.30
סינמה קיר — שאת — הגביריוני האמרי"ץ 4.00, רק בין חברים 7.15, 9.30

בת־ים

אירמייס — נשיקה בעיניה 7.15, 9.30
עצמאות — הטוב הרע והלא נורא 5.00, 7.15, 9.30

נתניה

סטודיו — אגדת הרייסין במצם הנהר 5.00
כסע עקסים של אבא 7.00, 9.30
שרון — מבודבים באהבה 5.00, כסע ליזה 7.00, 9.15

עפולה

היכל התרבות — משיפה 6.30

הרצליה

חוד — הטוב הרע והלא נורא 4.30, 7.15
היכל — צביטה בלב 5.00, 7.15, 9.30
תפארת — הבצע של מיטורה 7.15, 9.15
היכל התרבות — בעריץ אלמנטי 8.00

רק לוח העיר מכסה את כל האזור שמעניין אותך
ובמחיר הרבה יותר זול

כי רק מידעה שמתפרסמת בעתון העיר מגיעה:
גם לקוראי ידיעות
גם לקוראי מעריב
גם לקוראי חדשות
גם לקוראי הארץ

מבצע
ב־42 ש"ח פרסם עד שתמכור!

כל מודעה בלוח העיר מתפרסמת שוב ושוב עד שתמכור - אפילו חודש בעתון העיר ובעתונים הארץ חדשות וצומת השרון.

לוח העיר

מודעות מתקבלות: במשרד הראשי, רח' הנגב 4, ת"א טל. 03-371261 ובכל משרדי הפרסום.